

T.C.
GAZİANTEP ÜNİVERSİTESİ
EĞİTİM BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
EĞİTİM BİLİMLERİ ANA BİLİM DALI

**TEOG SINAV SORULARI İLE 8. SINIF ÖĞRETİM
PROGRAMLARINDAKİ İLGİLİ KAZANIMLARIN
YENİLENMİŞ BLOOM TAKSONOMİSİNE GÖRE
İNCELENMESİ**

YÜKSEK LİSANS TEZİ

ORHAN DALAK

**GAZİANTEP
OCAK 2015**

T.C.
GAZİANTEP ÜNİVERSİTESİ
EĞİTİM BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
EĞİTİM BİLİMLERİ ANA BİLİM DALI

**TEOG SINAV SORULARI İLE 8. SINIF ÖĞRETİM
PROGRAMLARINDAKİ İLGİLİ KAZANIMLARIN
YENİLENMİŞ BLOOM TAKSONOMİSİNE GÖRE
İNCELENMESİ**

YÜKSEK LİSANS TEZİ

ORHAN DALAK

Tez Danışmanı: Doç. Dr. SERVET DEMİR

GAZİANTEP
OCAK 2015

T.C.
GAZİANTEP ÜNİVERSİTESİ
EĞİTİM BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
EĞİTİM BİLİMLERİ ANA BİLİM DALI

**TEOG SINAV SORULARI İLE 8. SINIF ÖĞRETİM
PROGRAMLARINDAKİ İLGİLİ KAZANIMLARIN YENİLENMİŞ BLOOM
TAKSONOMİSİNE GÖRE İNCELENMESİ**

Orhan DALAK

Tez Savunma Tarihi: 29.01.2015

Eğitim Bilimleri Enstitüsü Onayı

(Doç. Dr. M. Fatih ÖZMANTAR)

Bu tezin Yüksek Lisans tezi olarak gerekli şartları sağladığını onaylarım.

Prof. Dr. Zeynep HAMAMCI
Enstitü ABD Başkanı

Enstitü ABD Başkanı

Bu tez tarafımda (tarafımızca) okunmuş, kapsamı ve niteliği açısından bir Yüksek Lisans tezi olarak kabul edilmiştir.

Doç. Dr. Servet DEMİR
Tez Danışmanı

Bu tez tarafımızca okunmuş, kapsam ve niteliği açısından bir Yüksek Lisans tezi olarak kabul edilmiştir.

Jüri Üyeleri:

(Unvanı, Adı ve SOYADI)

İmzası

Doç. Dr. Servet DEMİR

Yrd. Doç. Dr. Güzide ÖNER

Yrd. Doç. Dr. Ergün HAMZADAYI

TEŞEKKÜR

Yüksek lisans tezi olarak hazırlamış olduğum bu çalışmamda engin bilgisini ve desteğini hiçbir zaman esirgemeyen değerli danışmanım Doç. Dr. Servet Demir'e sabrı ve hoşgörüsüyle yaptığı rehberlikten dolayı öncelikli olarak teşekkür ederim.

Yüksek lisans öğrenim boyunca bizleri fikirleriyle aydınlatan ve çalışmamdaki problem cümlesini oluşturmama yardımcı olan Doç. Dr. Erdal Bay'a teşekkür ederim.

Çalışmamda yardımlarını esirgemeyen sevgili meslektaşım Seda Kılıç'a teşekkür ederim.

Benim her zaman yanımda olan ve her zaman beni destekleyen başta annem olmak üzere sevgili aileme sonsuz teşekkürler. Ailemize katılmasıyla birlikte motivasyonumu yükselten sevgili yeğenim Uras Güney Dalak'a teşekkürler.

ÖZET

TEOG SINAV SORULARI İLE 8. SINIF ÖĞRETİM PROGRAMLARINDAKİ İLGİLİ KAZANIMLARIN YENİLENMİŞ BLOOM TAKSONOMİSİNE GÖRE İNCELENMESİ

Bu araştırma 2013-2014 eğitim öğretim yılından uygulanmaya başlayan Temel Öğretimden Orta Öğretime Geçiş sınavlarında yer alan sorular ile 8. Sınıf öğretim programında yer alan sorularla ilgili kazanımların Yenilenmiş Bloom Taksonomisine göre paralelliğini ortaya koymak amacıyla yapılmıştır. Araştırma kapsamında 2013-2014 eğitim öğretim yılında uygulanan güz ve bahar dönemindeki TEOG sınav sorularının tamamı incelenmiştir. Ayrıca TEOG sınavında yer alan altı dersin kazanımları incelenmiş ve sorularla ilgili kazanımlar belirlenmiştir. Araştırma verileri nitel araştırma veri yöntemlerinden biri olan doküman incelenmesi yoluyla elde edilmiştir. Araştırma verileri öncelikle araştırmacı tarafından “Öğrenme Öğretim ve Değerlendirme İle İlgili Bir Sınıflama” kitabındaki ölçütlere göre YBT tablosuna yerleştirilmiş ve iki aşamalı uzman görüşünden geçirilmiştir. Araştırma sonucunda Güz Dönemi TEOG sınavında yer alan Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi, Fen Ve Teknoloji ve Matematik Dersi sınav soruları ile sorularla ilgili kazanımların YBT’ye göre aynı basamakta bulunma oranı %50 ve üzerinde olarak belirlenmiştir. T.C. İnkılap Tarihi ve Atatürkçülük, İngilizce ve Türkçe Dersi sınav soruları ile sorularla ilgili kazanımların YBT’ye göre aynı basamakta bulunma oranı %50’nin altında olarak belirlenmiştir. Bahar Dönemi TEOG sınavında yer alan Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi, Fen Ve Teknoloji, T.C. İnkılap Tarihi ve Atatürkçülük, İngilizce, Matematik ve Türkçe Dersi sınav soruları ile sorularla ilgili kazanımların YBT’ye göre aynı basamakta bulunma oranı %50 ve üzerinde olarak belirlenmiştir.

Anahtar Kelimeler: Yenilenmiş Bloom Taksonomisi, Temel Öğretimden Orta Öğretime geçiş, 8. Sınıf Öğretim Programı

ABSTRACT**THE STUDY OF the OBJECTIVES in CURRICULUM of 8TH GRADE with the QUESTIONS of TEOG in ACCORDANCE with REVISED BLOOM TAXONOMY**

This study has been conducted to draw parallelism of the objectives in curriculum of 8th grade with the questions of TEOG exam carried out in 2013-2014 academic year in accordance with Revised Bloom Taxonomy. In extent of the research, all the questions of the TEOG exams in Fall and Spring terms of 2013-2014 academic year were examined. In addition, the objectives of six courses were analyzed and the objectives related to the questions were specified. The survey data was determined by document review that is one of the qualitative research methods. The data was firstly put into RBT table according to the criteria in the book “Öğrenme Öğretim ve Değerlendirme İle İlgili Bir Sınıflama” and two-stage expert opinion was taken into consideration. The results of the study revealed that the correlation of being present in the same stage in accordance with RBT between the questions in Theology, Science and Technology, Maths in Fall term TEOG exam and the objectives about the questions was under 50 %. The correlation of being present in the same stage in accordance with RBT between the questions in History of Turkish Revolution, English, Turkish and the objectives about the questions was set under 50%. The correlation of being present in the same stage in accordance with RBT between the questions in Theology, Science and Technology, History of Turkish Revolution, English, Maths and Turkish and the objectives related to the questions was determined 50% and over.

Key words: Revised Bloom Taxonomy, TEOG , the curriculum of 8th grade

İÇİNDEKİLER

BİRİNCİ BÖLÜM

1. GİRİŞ	1
1.1. Giriş.....	1
1.2. Problem Durumu.....	5
1.3. Araştırma Amacı.....	6
1.4. Araştırma Soruları	6
1.5. Araştırmanın Önemi.....	6
1.7. Araştırmanın Sınırlılıkları	7

İKİNCİ BÖLÜM

2.KURAMSAL ÇERÇEVE VE İLGİLİ ARAŞTIRMALAR	8
2.1.Kuramsal Çerçeve.....	8
2.1.1 Yenilenmiş Bloom Taksonomisi.....	8
2.1.1.1. Bilgi Boyutu.....	8
2.1.1.1.1. Olgusal Bilgi.....	9
2.1.1.1.1.1. Terimler bilgisi.....	9
2.1.1.1.1.2. Özel ayrıntı ve öğelerin bilgisi.....	9
2.1.1.1.1.2. Kavramsal Bilgi.....	9
2.1.1.1.1.2.1. Sınıflama ve kategoriler bilgisi.....	9
2.1.1.1.1.2.2. İlke ve genellemeler bilgisi.....	9
2.1.1.1.1.2.3. Kuram, model ve yapıların bilgisi.....	9
2.1.1.1.1.3. İşlemsel Bilgi.....	10
2.1.1.1.1.3.1. Konuya özel beceri ve algoritmaların bilgisi.....	10
2.1.1.1.1.3.2. Konuya özel teknik ve yöntemlerin bilgisi.....	10
2.1.1.1.1.3.3. Uygun işlemlerin ne zaman kullanılacağıının belirlenmesi ile ilgili ölçütlerin bilgisi.....	10
2.1.1.1.1.4. Üstbilişsel Bilgi.....	10
2.1.1.1.1.4.1. Stratejik bilgi.....	11
2.1.1.1.1.4.2. Bağlamsal ve koşullarla ilgili yönler de dahil olmak üzere bilişsel görevler bilgisi.....	11

2.1.1.1.4.3. Kendi kendisi hakkında bilgi.....	11
2.1.1.2. Bilişsel Süreç Boyutu.....	12
2.1.1.2.1. Hatırlama.....	12
2.1.1.2.1.1. Tanıma.....	12
2.1.1.2.1.2. Hatırlama.....	12
2.1.1.2.2. Anlama.....	13
2.1.1.2.2.1. Yorumlama.....	13
2.1.1.2.2.2. Örneklendirme.....	13
2.1.1.2.2.3. Sınıflama.....	14
2.1.1.2.2.4. Özetleme.....	14
2.1.1.2.2.5. Sonuç çıkarma.....	14
2.1.1.2.2.6. Karşılaştırma.....	14
2.1.1.2.2.7. Açıklama.....	14
2.1.1.2.3. Uygulama.....	16
2.1.1.2.3.1. Yapma.....	16
2.1.1.2.3.2. Yararlanma.....	16
2.1.1.2.4. Çözümleme.....	17
2.1.1.2.4.1. Ayırıştırma.....	17
2.1.1.2.4.2. Örgütlenme.....	17
2.1.1.2.4.3. İrdeleme.....	17
2.1.1.2.5. Değerlendirme.....	19
2.1.1.2.5.1. Denetleme.....	19
2.1.1.2.5.2. Eleştirme.....	19
2.1.1.2.6. Yaratma.....	20
2.1.1.2.6.1. Oluşturma.....	20
2.1.1.2.6.2. Planlama.....	20
2.1.1.2.6.3. Üretme.....	20
2.1.2. Ölçme ve Değerlendirme.....	21
2.1.2.1. Ölçme aracında bulunması gereken özellikler.....	21
2.1.2.2. Öğretimde ölçme ve değerlendirmenin planlanması.....	21
2.1.2.3. Değerlendirme Türleri.....	22
2.1.2.3.1. Tanıma-yerleştirmeye yönelik değerlendirme.....	22
2.1.2.3.2. Biçimlendirmeye-yerleştirmeye yönelik değerlendirme.....	22
2.1.2.3.3. Değer biçmeye yönelik değerlendirme.....	22

2.1.2.4. Eğitim sürecinde ölçme ve değerlendirmenin yeri.....	22
2.1.3. Temel Öğretimden Orta Öğretime Geçiş Sistemi(TEOG).....	23
2.1.3.1. TEOG sınav sisteminin amaçları.....	23
2.1.3.2. TEOG Uygulanmasına ilişkin açıklamalar.....	24
2.1.3.3. Orta öğretime geçişlerle ilgili açıklamalar.....	24
2.1.3.4. Puan Eşitliği Halinde Ortaöğretime Yerleştirme Nasıl Gerçekleşecek.....	24
2.2.Konuyla İlgili Araştırmalar.....	25
2.2.1. Orta öğretime geçiş sınavlarında çıkan soruların öğretim programına uygunluğuna yönelik yapılan çalışmalar.....	25
2.2.2. Soruların Bloom Taksonomisine göre bilişsel seviyelerinin analizine ilişkin yapılan araştırmalar.....	28

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

3. YÖNTEM.....	33
3.1. Araştırma Modeli.....	33
3.2. Veri Kaynağı.....	36
3.3. Verilerin Toplanması.....	36
3.4. Verilerin Analizi.....	36

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

4. BULGULAR VE YORUM.....	41
4.1 Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi Dersi TEOG sınav soruları ile 8. sınıf öğretim programında yer alan ilişkili kazanımların YBT' deki dağılımı....	41
4.2. Fen ve Teknoloji Dersi TEOG sınav soruları ile 8. sınıf öğretim programında yer alan ilişkili kazanımların YBT' deki dağılımı.....	47
4.3. T.C. İnkılap Tarihi ve Atatürkçülük Dersi TEOG sınav soruları ile 8. sınıf öğretim programında yer alan ilişkili kazanımların YBT' deki dağılımı.....	53
4.4. İngilizce Dersi TEOG sınav soruları ile 8. sınıf öğretim programında yer alan ilişkili kazanımların YBT' deki dağılımı.....	58
4.5. Matematik Dersi TEOG sınav soruları ile 8. sınıf öğretim programında yer alan ilişkili kazanımların YBT' deki dağılımı.....	64
4.6. Türkçe Dersi TEOG sınav soruları ile 8. sınıf öğretim programında yer alan ilişkili kazanımların YBT' deki dağılımı.....	69
SONUÇ VE ÖNERİLER.....	75

Sonuç.....	75
Öneriler.....	79
Bulgulara dayalı olarak öneriler.....	79
Araştırmacılara öneriler.....	79
Kaynakça.....	80
Ekler.....	86

TABLOLARIN LİSTESİ

Tablo 3.1. Güz Dönemi TEOG sınav soruları ile Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi Dersi 8. sınıf öğretim programında yer alan ilişkili kazanımların YBT’ deki dağılımı.....	37
Tablo 3.2. Güz Dönemi TEOG sınav soruları ile Fen ve Teknoloji Dersi 8. sınıf öğretim programında yer alan ilişkili kazanımların YBT’ deki dağılımı.....	37
Tablo 3.3. Güz Dönemi TEOG sınav soruları ile İngilizce Dersi 8. sınıf öğretim programında yer alan ilişkili kazanımların YBT’ deki dağılımı.....	38
Tablo 3.4. Güz Dönemi TEOG sınav soruları ile T.C. İnkılap Tarihi ve Atatürkçülük Dersi 8. sınıf öğretim programında yer alan ilişkili kazanımların YBT’ deki dağılımı.....	39
Tablo 3.5. Güz Dönemi TEOG sınav soruları ile Matematik Dersi 8. sınıf öğretim programında yer alan ilişkili kazanımların YBT’ deki dağılımı.....	39
Tablo 3.6. Güz Dönemi TEOG sınav soruları ile Türkçe Dersi 8. sınıf öğretim programında yer alan ilişkili kazanımların YBT’ deki dağılımı.....	40
Tablo 4.1. Güz Dönemi Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi Dersi TEOG sınav sorularının YBT’ deki dağılımı.....	41
Tablo 4.2. Güz Dönemi Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi Dersi TEOG sınav soruları ile 8. sınıf öğretim programında yer alan ilişkili kazanımların YBT’ deki dağılımı.....	42
Tablo 4.3. Bahar Dönemi Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi Dersi TEOG sınav sorularının YBT’ deki dağılımı.....	44
Tablo 4.4. Bahar Dönemi Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi Dersi TEOG sınav soruları ile 8. sınıf öğretim programında yer alan ilişkili kazanımların YBT’ deki dağılımı.....	45
Tablo 4.5. Güz Dönemi Fen ve Teknoloji Dersi TEOG sınav sorularının YBT’ deki dağılımı.....	47

Tablo 4.6. Güz Dönemi Fen ve Teknoloji Dersi TEOG sınav soruları ile 8. sınıf öğretim programında yer alan ilişkili kazanımların YBT’ deki dağılımı.....	48
Tablo 4.7. Bahar Dönemi Fen ve Teknoloji Dersi TEOG sınav sorularının YBT’ deki dağılımı.....	50
Tablo 4.8. Bahar Dönemi Fen ve Teknoloji Dersi TEOG sınav soruları ile 8. sınıf öğretim programında yer alan ilişkili kazanımların YBT’ deki dağılımı.....	51
Tablo 4.9. Güz Dönemi T.C. İnkılap Tarihi ve Atatürkçülük Dersi TEOG sınav sorularının YBT’ deki dağılımı.....	53
Tablo 4.10. Güz Dönemi T.C. İnkılap Tarihi ve Atatürkçülük Dersi TEOG sınav soruları ile 8. sınıf öğretim programında yer alan ilişkili kazanımların YBT’ deki dağılımı.....	54
Tablo 4.11. Bahar Dönemi T.C. İnkılap Tarihi ve Atatürkçülük Dersi TEOG sınav sorularının YBT’ deki dağılımı.....	55
Tablo 4.12. Bahar Dönemi T.C. İnkılap Tarihi ve Atatürkçülük Dersi TEOG sınav soruları ile 8. sınıf öğretim programında yer alan ilişkili kazanımların YBT’ deki dağılımı.....	56
Tablo 4.13. Güz Dönemi İngilizce Dersi TEOG sınav sorularının YBT’ deki dağılımı.....	58
Tablo 4.14. Güz Dönemi İngilizce Dersi TEOG sınav soruları ile 8. sınıf öğretim programında yer alan ilişkili kazanımların YBT’ deki dağılımı.....	59
Tablo 4.15. Bahar Dönemi İngilizce Dersi TEOG sınav sorularının YBT’ deki dağılımı.....	61
Tablo 4.16. Bahar Dönemi İngilizce Dersi TEOG sınav soruları ile 8. sınıf öğretim programında yer alan ilişkili kazanımların YBT’ deki dağılımı.....	62
Tablo 4.17. Güz Dönemi Matematik dersi TEOG sınav sorularının Yenilenmiş Bloom Taksonomisindeki dağılımı.....	64
Tablo 4.18. Güz Dönemi Matematik Dersi TEOG sınav soruları ile 8. sınıf öğretim programında yer alan ilişkili kazanımların YBT’ deki dağılımı.....	65
Tablo 4.19. Bahar Dönemi Matematik dersi TEOG sınav sorularının YBT’ deki dağılımı.....	66
Tablo 4.20. Bahar Dönemi Matematik Dersi TEOG sınav soruları ile 8. sınıf öğretim programında yer alan ilişkili kazanımların YBT’ deki dağılımı.....	67

Tablo 4.21. Güz Dönemi Türkçe Dersi TEOG sınav sorularının YBT' deki dağılımı.....	69
Tablo 4.22. Güz Dönemi Türkçe Dersi TEOG sınav soruları ile 8. sınıf öğretim programında yer alan ilişkili kazanımların YBT' deki dağılımı...70	
Tablo 4.23. Bahar Dönemi Türkçe Dersi TEOG sınav sorularının YBT' deki dağılımı.....	72
Tablo 4.24. Bahar Dönemi Türkçe Dersi TEOG sınav soruları ile 8. sınıf öğretim programında yer alan ilişkili kazanımların YBT' deki dağılımı....73	

KISALTMALAR DİZİNİ

MEB	: Milli Eğitim Bakanlığı
SBS	: Seviye Belirleme Sınavı
OKS	: Ortaöğretim Kurumları Sınavı
LYS	:Liselere Geçiş Sınavı
TEOG	:Temel Öğretimden Orta Öğretime Geçiş
YBT	:Yenilenmiş Bloom Taksonomisi
S.	:Soru
GDKABS _X K _X	:Güz Dönemi TEOG sınavında yer alan Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi Dersinin X. soruyla ilgili X. kazanımı
BDKABS _X K _X	:Bahar Dönemi TEOG sınavında yer alan Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi Dersinin X. soruyla ilgili X. kazanımı
GFTS _X K _X	: Güz Dönemi TEOG sınavında yer alan Fen ve Teknoloji Dersinin X. soruyla ilgili X. kazanımı
BFTS _X K _X	: Bahar Dönemi TEOG sınavında yer alan Fen ve Teknoloji Dersinin X. soruyla ilgili X. kazanımı
GİTAS _X K _X	: Güz Dönemi TEOG sınavında yer alan T.C. İnkılap Tarihi ve Atatürkçülük Dersinin X. soruyla ilgili X. kazanımı
BİTAS _X K _X	: Bahar Dönemi TEOG sınavında yer alan T.C. İnkılap Tarihi ve Atatürkçülük Dersinin X. soruyla ilgili X. kazanımı
GİS _X K _X	: Güz Dönemi TEOG sınavında yer alan İngilizce Dersinin X. soruyla ilgili X. kazanımı
BİS _X K _X	: Bahar Dönemi TEOG sınavında yer alan İngilizce Dersinin X. soruyla ilgili X. kazanımı
GMS _X K _X	: Güz Dönemi TEOG sınavında yer alan Matematik Dersinin X. soruyla ilgili X. kazanımı
BMS _X K _X	: Bahar Dönemi TEOG sınavında yer alan Matematik Dersinin X. soruyla ilgili X. kazanımı
GTS _X K _X	: Güz Dönemi TEOG sınavında yer alan Türkçe Dersinin X. soruyla ilgili X. kazanımı
BTS _X K _X	: Bahar Dönemi TEOG sınavında yer alan Türkçe Dersinin X. soruyla ilgili X. kazanımı
%	:Yüzde değeri

BİRİNCİ BÖLÜM GİRİŞ

1.1. GİRİŞ

İnsanlık tarihinden itibaren eğitim bireyleri ayakta tutan, geliştiren bir sistem olmuştur. Bireyleri geliştiren bu sistem aynı zamanda ülkelerin gelişmesini ve ayakta kalmasını sağlayan bir sistem olarak önemli bir yere sahiptir. Nitekim günümüzde de bu yerini halen koruyarak önemi her geçen gün daha da artmaktadır.

Bu bağlamda eğitimin iki boyutu söz konusu olmaktadır. Ereş (2005)'e göre birinci boyutu; bireye toplumun kültürünü aşlamak, bireyin sosyalleşmesini sağlamak ve toplumun kurallara uymasını sağlamaktır. İkinci boyutu ise; bireye topluma faydalı olacak şekilde ve hayatını devam ettirmesi için meslek kazandırmaktır.

Eğitimin hedefi bireyin davranışlarında istendik değişimleri sağlamaktır. Eğitimde hedefi sağlayan yolların bilinmesi kadar hedefe ulaşılmasını engelleyen sorunların da bilinmesi önemlidir. Böylece hedefe ulaşmayı engelleyen sorunlara karşı bir çözüm yolu bulunmaya çalışılır. Bunları ortaya çıkaran eğitimin vazgeçilmez unsuru olan değerlendirmedir (Baykul ve Turgut 2010, s.2).

Eğitimde girdilerin ve çıktıların ne düzeyde olduğunu, hedefe ne oranda ulaşıldığını ortaya koyan basamak değerlendirme basamağıdır. Gözütok (2003)'e göre; *“Programlar, ulaşılabilecek amaçları, bu amaçlara ulaşabilmek için seçilecek ve belli ilkelere göre düzenlenecek olan içeriği, uygulanacak yöntemleri, destekleyici araç-gereçleri, amaçlara ne kadar ulaşılabildiğini gösteren değerlendirme ölçütlerini kapsamaktadır.”* Bu bağlamda değerlendirmenin önemi son derece büyüktür. Çünkü değerlendirme basamağı, eksik öğrenmeleri ve öğrenme seviyelerini ortaya koyarak eğitimdeki eksiklikleri ve varsa yanlışlıkları belirlenmesini sağlar.

Teknoloji ve eğitim sistemi bilimsel bulgulara bağlı olarak sürekli olarak özellikle son yüzyılda hızlı bir şekilde ilerlemektedir. Bu ilerleyiş eğitim programlarındaki değişiklikleri zorunlu hale getirmiştir. Bir zamanlar mutlak doğru olarak kabul ettiğimiz bilgilerin günümüzdeki durumları tartışılabilir hale gelmiştir.

İlerleyen yıllarda da bu şekilde olmaya devam edecektir. Burada önemli olan kısım yeni bilgiler ışığında eğitim sisteminde de değişikliklere gidilerek bunu eğitim sistemine uygulamaktır (Ceyhan ve Yiğit, 2005).

Ülkemizde iyi bir meslek kazanmanın anahtarı üniversite giriş sınavları olarak görülmektedir. Adayların üniversite giriş sınavlarında başarılı olabilmesi için önceki eğitim yaşantılarında iyi bir eğitim almaları gerektiği su götürmez bir gerçektir. Öğrencilerin orta öğretimde iyi bir eğitim almalarını sağlayan nitelikli Orta Öğretim Okullarına yerleşmesi ise yine sınav sistemi ile olmaktadır (Koç, 2006).

Ülkemizde öğrenci sayısı ile nitelikli olarak kabul edilen orta öğretim kurumlarının sayısı arasındaki uçurumun fazla olması öğrencilerin istedikleri okullara gitmesine engel olmaktadır. Bundan dolayıdır ki, ülkemizde Orta Öğretime Geçiş Sistemi adı altında öğrencilerin başarıları ölçülmekte ve öğrenciler aldıkları doğrultusunda Orta Öğretim Okullarına yerleştirilmektedir (EARGED, 2010; Kahveci, 2009; Kayapınar, 2006).

Ülkemiz eğitim sisteminde orta öğretime geçiş sınavları; 2004-2005 eğitim ve öğretim yılına kadar LİSELERE GEÇİŞ SINAVI (LYS) olarak uygulanmıştır. 2004-2005 eğitim ve öğretim yılından itibaren orta öğretime geçiş sınavı olarak ORTA ÖĞRETİM KURUMLARI SEÇME VE YERLEŞTİRME SINAVI (OKS) olarak uygulanmıştır. 2007-2008 eğitim ve öğretim yılından itibaren SEVİYE BELİRLEME SINAVI (SBS) olarak uygulanmıştır. Seviye Belirleme Sınavı'nın (SBS) Orta Öğretim Kurumları Seçme ve Yerleştirme Sınavı'ndan (OKS) ve Liselere Geçiş Sınavı'ndan farklı olarak yalnızca 8. sınıfı bitiren öğrencilere uygulanmamış olup, 6. ve 7. sınıfı bitiren öğrencilere de uygulanmıştır. 2010- 2011 eğitim ve öğretim yılından itibaren yapılan değişiklik ile Seviye Belirleme Sınavı (SBS) yalnızca 8. sınıfı bitiren öğrencilere uygulamıştır. 2013-2014 eğitim ve öğretim yılından itibaren ise yeniden değişikliğe gidilerek Seviye Belirleme Sınavı kaldırılmış yerine, TEMEL ÖĞRETİMDEN ORTA ÖĞRETİME GEÇİŞ (TEOG) sınav sistemi getirilmiştir.

Temel Öğretimden Orta Öğretime Geçiş sistemi, 8. Sınıf öğrencilerine altı dersi kapsayacak biçimde dönemsel olarak uygulanmaktadır. Ortak sınav kapsamındaki altı ders; Türkçe, Matematik, Fen ve Teknoloji, Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi, İngilizce ve T.C. İnkılap Tarihi ve Atatürkçülük dersleridir. Her bir dersten 20 soru sorulmuştur. Sınav güz ve bahar dönemi olmak üzere bir eğitim ve öğretim yılında iki defa uygulanmaktadır. Ortak sınavlar, her dönem iki yazılısı olan

derslerden birincisi, üç yazılı sınav olan derslerden ise ikincisi olmak üzere akademik takvime göre işlenen müfredatı kapsayacak şekilde yapılmaktadır.

Eğitim ve öğretim süreci bir planlama yapılmadan yola çıkılmayacak kadar karmaşık süreçtir. Öğrencilere kazandırılacak bilgiler ile bu bilgileri ölçebilmek kullanılacak ölçme ve değerlendirme yöntemleri ve bu yöntemlerle de sorular sorular arasında bir bağlantı olmak zorundadır (Küçükahmet, 1997). TEOG sınav soruları ile öğretim programı kazanımları arasındaki bilgi boyutu ve bilişsel süreç boyutu arasındaki tutarlılık eğitim sisteminin sağlıklı işlediğinin bir göstergesi olacaktır.

Hedeflerin belirlenmesinde ve hedefe ulaşabilmek için gidilen yolu kolaylaştırması ve gidilen yola ışık tutması bakımında 19. yüzyılın yarısında taksonomiler büyük bir ilgi kaynağı olmuş ve aynı zaman da büyük eleştirilere de maruz kalmıştır. Bütün eleştirilere rağmen eğitim bilimlerinin vazgeçilmez bir parçası olmuştur. Standart sınav durumları oluşturmak amacıyla Bloom ve aynı sorunu yaşayan bir grup uzman 1949 yılında toplandı. Bu toplantıdan çıkan kararlar sonucunda ise 1949 yılından itibaren yılda iki kez olmak üzere her yıl toplantı yapıldı. Grubun beş yıl süren çalışmaları sonucunda ölçme ve program geliştirmecilere yardımcı olacağı düşüncesiyle “Eğitim Hedeflerinin Aşamalı Sınıflandırılması” başlığı adı altında 1956 yılında yayımlandı (Krathwohl, 2002). Grubun öncülüğünü Bloom’un yapmış olmasından dolayı geliştirilen sınıflandırma alan yazında “Bloom’un Taksonomisi” diye anıldı. Bloom’un Taksonomisi günümüzde kadar geçen sürede birçok ülkenin diline çevrilmiştir (Anderson ve Krathwohl, 2014) .

İlerleyen bilimsel bilgiler ve eğitim süreçlerindeki değişimler sonucu Bloom’un Taksonomisi tarihsel bir belge olarak görülmeye başlanıyordu. Bloom’un Taksonomisinin yenilenmesinin gerekliliği iki temel sebep üzerine oturtulmaktadır. Öncelikli olarak eğitimcilerin kaybolmuş olan odağının tekrar orijinal taksonomiye yönlendirilebilmesidir. İkinci olarak ise gelişim-öğrenme psikolojisi, öğretim yöntem teknikleri gibi alanlardaki gelişmelerin taksonomi ile entegre etme ihtiyacıdır (Bümen, 2006).

Orijinal Bloom Taksonomisi yenilenmesi için Chicapo Üniversitesi’nde Bloom’un eski bir öğrencisi olan Dr. Lorin Anderson ve ilk şekliyle taksonominin yazarlarından biri olan Krathwohl bir araya geldi. Krathwohl ve Anderson bir grup

eğitim uzmanıyla 1995 yılında ilk kez toplandı. Toplantıya üç grup temsilci üyeleri katılmıştı.

Grubun yaklaşık altı yıl süren çalışmaları sonucunda orijinal taksonominin bilişsel alan boyutu yeniden düzenlenerek 2001 yılında yayımlanmıştır. (Anderson ve Kratwohl, 2014). Bu taksonomi alan yazında ‘‘Bloom’un Revize Edilmiş Taksonomisi’’ ya da ‘‘Yenilenmiş Bloom Taksonomisi’’ olarak anılmaktadır.

Bloom’un Taksonomisi ile Yenilenmiş Bloom Taksonomisi arasındaki temel farklar;

- Orijinal Bloom Taksonomisi tek boyutlu iken Yenilenmiş Bloom Taksonomisi iki boyutludur.
- Orijinal Bloom Taksonomisi daha çok değerlendirmeye yardımcı olurken Yenilenmiş Bloom Taksonomisi planlama, öğretim ve değerlendirmeye; programın öğeleri arasındaki tutarlılıklara da odaklanmaktadır.
- Orijinal taksonomi daha çok yükseköğretim örnekleri verirken Revize edilmiş taksonomi ilk ve ortaöğretim düzeyine de uygundur.
- Orijinal taksonomi daha çok seçmeli testlere odaklanmışken Revize edilmiş taksonomi değişik basamakları anlamlı hale getirmek için örnek ölçme işlemleri içermektedir.
- Orijinal taksonomi altı ana basamağa önem vermişken Revize edilmiş taksonomi daha çok alt basamaklara odaklanmıştır. Ana basamaklar tanımlayıcı haline gelmiştir.

Bunların yanı sıra;

- Bilgi basamağı Hatırlama basamağı olarak değiştirilmiştir.
- Değerlendirme basamağı ve Sentez basamağı yer değiştirmiştir.
- Kavrama basamağı Anlama basamağı olarak değiştirilmiştir.
- Orijinal taksonomide bilişsel süreçlerin basitten karmaşığa doğru tek boyutlu sınıflandırılması kaldırılmıştır. Üst düzey bir hedefin gerçekleşmesi için alt düzeydeki hedeflerin gerçekleştirilmesi zorunluluğu kaldırılmıştır (Anderson ve Kratwohl, 2014).

1.2. Problem Durumu:

Eğitimde öğrencilerin öğrenme durumlarını ortaya çıkaran ölçme araçlarından biri de sınavlardır. Sınavlar, yeterlilik, sınıflama, tarama, seçme ve yarışma şeklinde amaçlarına göre beş grupta sınıflandırılabilir. Öğrencilerin bir üst öğretim basamağına geçişinde veya adayların kurum kriterlerine uygun olup olmadığını belirlemek için seçme ve yerleştirme sınavları yapılmaktadır (Cronbach, 1984; Akt: Şahin 2003). Öğrencileri bir üst öğrenim seviyesine taşımak için yapılan sınavlardaki sorular, öğrencinin daha önceki öğrenim hayatında aldığı kazanımlarla uyumlu olması gerekmektedir. Aksi takdirde yapılan sınavın geçerliliği düşük olacaktır.

2013-2014 eğitim ve öğretim yılından itibaren temel öğretimden orta öğretime geçişte kullanılan sınav sistemi Temel Öğretimden Orta Öğretime Geçiş Sınavı(TEOG) olarak belirlenmiştir. Öğrenciler bu sınavdan aldıkları sonuçlara göre kendi puanlarına uygun okullarda öğrenim görmeye hak kazanmaktadırlar.

TEOG sınav sisteminin amaçları;

- Öğrenci, öğretmen ve okul ilişkisini güçlendirmek
- Eğitim ve öğretim sürecinde okulun rolünü etkin kılmak
- Ülke çapında müfredatın eş zamanlı uygulanmasını sağlamak
- Sınav kaygısını sürece yayarak azaltmak
- Öğretmenin mesleki performansını artırmak
- Okul dışı eğitim kurumlarına yönelik ihtiyacı azaltmak
- Öğretim programlarının uygulanması ve öğrenci kazanımlarını objektif bir şekilde izlemek ve değerlendirmek
- Başarı değerlendirmesini sürece yaymak (MEB, 2014)

Hiç şüphesiz ki ölçme araçlarının kullanım sebepleri arasında verilen kazanımların ne düzeyde gerçekleştiğini ölçmek de vardır. Bu amaç TEOG sınav sisteminin amaçları arasında da yer almaktadır. Bu amaç, “*Öğretim programlarının uygulanması ve öğrenci kazanımlarını objektif bir şekilde izlemek ve değerlendirmek*” olarak ifade edilmiştir. Bu amacın uygulanabilmesi için, öğrencilere yöneltilen sınav soruları ile ilgili kazanımın bilişsel ve bilgi boyutunun paralel olması gerekmektedir.

1.3. Araştırmanın amacı:

2013-2014 eğitim-öğretim yılından itibaren orta öğretime geçiş sınavı olarak kullanılan TEOG soruları ile öğretim programları arasındaki uyumluluğu Yenilenmiş Bloom Taksonomisine göre incelemektir.

1.4. Araştırma Soruları:

Araştırmanın problem cümlesi; TEOG sınav sorusu ile ölçülmek istenen kazanım Yenilenmiş Bloom Taksonomisine göre paralel mi? sorusu araştırmanın temel sorusunu oluşturmaktadır. Bu sorunun yanı sıra;

1. TEOG sınav sorularının Yenilenmiş Bloom Taksonomisine göre bilgi boyutları ve bilişsel basamakları nedir?
2. TEOG sınav soruları hangi kazanımları ölçmektedir?
3. TEOG sınav sorularını çözebilmek için gerekli olan kazanımın Yenilenmiş Bloom Taksonomisine göre bilgi boyutları ve bilişsel basamakları nedir?

1.5. Araştırmanın Önemi:

Ülkemizde iyi bir meslek kazanmanın anahtarı olarak görülen üniversite sınavlarında başarılı olmak için öncesinden iyi bir eğitim-öğretim almak gerekmektedir. Üniversite sınavlarından önceki öğrenim basamağı orta öğretimdir.

Nitelikli orta öğretim kurumlarına yerleşmek için 2013-2014 eğitim ve öğretim yılından itibaren TEOG sınav sistemi getirilmiştir. TEOG sınav sisteminde başarı sıralamasını; yılsonu başarı puanı ve ağırlıklandırılmış ortak sınav puanı etkilemektedir. Yani; bir öğrencinin nitelikli sayılabilen orta öğretim kurumlarına yerleşebilmesi için TEOG sınav sorularındaki doğru cevap sayısının fazla olması gerekmektedir.

Bir ölçme ve değerlendirme aracının amacına hizmet edebilmesi için, amaçladığı özelliği ölçebilmeli, kararlı ve tutarlı olmalı ve kullanışlı olmalıdır (Yılmaz, 1997). Yani öğrencilerin hayatlarında önemli bir öğretim basamağı olan orta öğretim kurumlarına girebilmeleri için karşlarına çıkan sınav sorularının özellikle amaçladığı özelliği ölçebilmesi gerekmektedir.

Öğretim programlarının uygulanması ve öğrenci kazanımlarını objektif bir şekilde izlemek ve değerlendirmek TEOG sınav sisteminin amaçları arasında yer almaktadır. Öğretim programlarının uygulanmasını ve öğrenci kazanımlarının

düzeylerini ölçmek için kullanılacak ölçme aracı ile öğretim programları arasında paralellik söz konusu olmalıdır.

Literatüre baktığımızda Orta öğretime geçiş sınavları ile ilgili pek çok araştırma bulunmaktadır. Yenilenmiş Bloom Taksonomisi ile ilgili de pek çok çalışma bulunmaktadır. Yine orta öğretime geçiş sınavları ile herhangi bir dersin öğretim programlarına yönelik çalışmalar da bulunmaktadır. Fakat Orta öğretime geçiş sınav soruları ile öğretim programı arasındaki uyumluluğu araştıran pek az çalışma yer almaktadır.

Bu araştırma, TEOG sınav soruları ile ölçülmek istenen programın kazanımlarına uygunluklarını belirlemek açısından; MEB tarafından daha sonraki yıllarda yapılacak olan orta öğretime geçiş sınav soruları hazırlanırken dikkat edilecek hususları belirlemek açısından önemli görülmüştür.

1.6. Araştırmanın Sınırlılıkları:

1. Bu çalışma, 2013-2014 TEOG' da yer alan soruların öğretim programlarına ve Yenilenmiş Bloom Taksonomisine göre incelenmesiyle sınırlıdır.

İKİNCİ BÖLÜM

KURAMSAL ÇERÇEVE VE İLGİLİ ARAŞTIRMALAR

2.1. Kuramsal Çerçeve:

2.1.1. Yenilenmiş Bloom Taksonomisi:

Orijinal Bloom Taksonomisi yenilenmesi için Chicapo Üniversitesi'nde Bloom'un eski bir öğrencisi olan Dr. Lorin Anderson ve ilk şekliyle taksonominin yazarlarından biri olan Krathwohl bir araya geldi. Krathwohl ve Anderson bir grup eğitim uzmanıyla 1995 yılında ilk kez toplandı. Toplantıya üç grup temsilci üyeleri katılmıştı. Bu üç grup ve gelen temsilciler;

Bilişsel Psikologlar: Richard Mayer, Paul Pintrich ve William Roher.

Eğitim Programı Kuramcıları ve Öğretim Araştırmacıları: Lorin Anderson ve Kathlenn Cruikshank..

Test ve Değerlendirme Uzmanları: Peter Airasian, Linda Crocker ve David Krathwohl.

2001 yılında düzenlenen Bloom Taksonomisinde bilişsel alanın iki farklı boyutu ortaya çıkmaktadır. Bunlar Bilgi boyutu ve Bilişsel Süreç boyutudur.

2.1.1.1. Bilgi Boyutu

Yenilenmiş Bloom Taksonomisi, gelişen ve değişen bilgileri dikkate alarak bilgi boyutunu, üç yerine dört kategoriye kapsayacak şekilde düzenlenmiştir. Eski taksonomi de yer alan üç kategoriye aynen kapsar. Bu kategoriler, son 45 yıldır gelişmekte olan bilişsel ve eğitim psikolojisini dikkate alarak terminoloji kullanılarak düzenlenip, yeniden isimlendirildi. Bu kategoriler; Olgusal, Kavramsal ve İşlemsel bilgi olarak yeniden isimlendirildi (Amer, 2006). Yeni yapılandırılan Üstbilişsel Bilgi, Orijinal Taksonomi'nin geliştirildiği zamandan tanımlanamayan bir üstünlük sağlar. Üstbilişsel Bilgi, genel olarak bireyin kendi bilişi hakkındaki bilgisini ve biliş hakkındaki bilgiyi kapsamaktadır (Pintrich, 2002). Bilgi boyutunda yer alan bilgi türlerini Anderson ve diğerleri (2014) aşağıdaki gibi açıklamışlardır:

2.1.1.1.1. Olgusal Bilgi

Bir disiplin alanıyla ilgili bilinmesi gereken ve problem çözmeye kullanılan temel öğeleridir. Olgusal bilgi; kendi başına ayrı anlama ifade eden bilgi türleridir. Olgusal bilginin özgün olması kavramsal bilgiden farkını ortaya koyar. Olgusal bilginin iki alt basamağı vardır.

2. 1.1.1.1.1. Terimler bilgisi

Bir disiplin alanı ile bilinmesi gereken sözel veya sözel olmayan tanımlamalar ve sembolleri içermektedir. Bunlar disiplinin temel ve ortak dilidir. Örneğin; Müzik simgeleri, resimler, alfabe bilgisi, sayılar bu tür bilgilere örnek olarak verilebilir.

2.1.1.1.1.2. Özel ayrıntı ve öğelerin bilgisi

Bir alanda önemli görülen olay, yer, zaman, kişiler, kaynaklar gibi ayrıntıları ve öğeleri içeren bilgi türüdür. Başlıca doğal kaynaklar, bilinçli tüketiciler için güvenilir bilgi kaynaklarının bilgisi, belirli bir kültürle ilgili temel olguların bilgisi bu tür bilgilere örnek olarak verilebilir.

2.1.1.1.2. Kavramsal Bilgi

Kapsamlı ve organize edilmiş bilgi bütünleri içindeki sınıflamaları ve ilişkileri içeren organize edilmiş bilgi formlarıdır. Kavramsal bilginin olgusal bilgiden farkı; kavramlar daha kompleks durumları içermektedir. Bu boyutta kavramlar ve kavramlar arasındaki ilişkinin incelenmesi yapılmaktadır. Kavramsal bilginin üç alt basamağı vardır.

2.1.1.1.2.1. Sınıflama ve kategoriler bilgisi

Farklı konu alanları içinde kullanılan belirli sınıflamaları, kategorileri, bölümleri ve düzenlemeleri içermektedir. Öğeler arasındaki bağlantılara dayalıdır. Cümlelerin öğeleri bilgisi, kelime türleri bilgisi bu tür bilgilere örnek olarak verilebilir.

2.1.1.1.2.2. İlke ve genellemeler bilgisi

Akademik bir konu alanında temel taş durumunda olan ve bir problem çözmeye durumunda kullanılan bilgi türüdür. Önemli öğrenme ilkeleri bilgisi, belirli kültürler hakkındaki temel genellemeler bilgisi, fiziğin temel kanunları bilgisi bu tür bilgilere örnektir.

2.1.1.1.2.3. Kuram, model ve yapıların bilgisi

Karmaşık bir olguya, probleme sistemli bir bakış açısı sunan ve ilke ve genellemeler arasında karşılıklı bilgi türüdür. Farklı disiplin alanlarında olay ve olguları anlamak, belirlemek açıklamak ve yordama için kullanılan bilgi türüdür. Genetik modellerinin bilgisi, evrim kuramının, tamam sayılabilecek şekle yakın bir ifadesinin bilgisi, yerel şehir yönetiminin temel yapısal organizasyonu bilgisi bu tür bilgilere örnektir.

2.1.1.1.3. İşlemsel Bilgi

Olgusal ve Kavramsal Bilgi ile ne sorusu ile ilgiliyken İşlemsel Bilgi nasıl sorusuna cevap arar. Yani bir şeyin nasıl yapılacağı ile ilgili olan bilgi türleridir. İşlem yoluyla denebilecek sıralı basamaklar dizesi şeklindeki bilgi türleri bu tür bilgi türlerine örnektir. Harita okuma, matematikte problem çözme, kimya da deney yapma gibi bilgi türleri bu tür bilgilere örnektir. İşlemsel bilginin üç alt basamağı vardır.

2.1.1.1.3.1. Konuya özel beceri ve algoritmaların bilgisi

Bir işin yapılmasında izlenmesi gereken aşamaları kapsayan bilgi türüdür. Bu bilgi türündeki bilgilerin adımları ve sonuçları herkes tarafından sabit bir şekilde ilerler ve biter. 3. dereceden denklem çözümü, engelli koşu yaparken gerekli olan beceriler bu tür bilgilere örnek olarak verilebilir. Engelli koşu yapan izlediği sıra takip edilir, yaptığı süre değil.

2.1.1.1.3.2. Konuya özel teknik ve yöntemlerin bilgisi

Bir işin yapılmasında izlenmesi gereken aşamalar açıktır. Fakat katı değildir. Küçük değişiklikler yapılabilir. Çeşitli edebi eleştiri yöntemleri bilgisi, sağlık kavramlarını değerlendirme yöntemlerinin bilgisi bu tür bilgilere örnektir.

2.1.1.1.3.3. Uygun işlemlerin ne zaman kullanılacağına belirlenmesi ile ilgili ölçütlerin bilgisi

Bu bilgi türü; konuya özel işlemlerin bilgisine ek olarak ne zaman kullanılacağını da bilmeleri beklenmektedir. Yani; öğrenci bilgilerini ne zaman kullanacağı ile ilgilidir ve genellikle tarihi ve ansiklopedik tiptedir. Cebirsel denklemlerin çözümünde hangi yöntemlerin kullanılacağına belirlenmesi bu tür bilgilere örnektir.

2.1.1.1.4. Üstbilişsel Bilgi

Üstbilişsel bilgi, biliş ile ilgili bilgi ve aynı zamanda kişinin kendi bilişinden haberi olup, onunla ilgili bilgi sahibi olması demektir. Orijinal taksonominin yayımlanmasından sonra öğrencilerin kendi bilgi ve düşünceleri üzerinde bilgi ve sorumluluk sahibi olmaları öğrenme ile ilgili kuramların en önemli noktası haline gelmiştir. Yapılan araştırmalar kendi bilgi farkındalığına sahip öğrencilerin öğrenmelerini kolaylaştırdığını göstermektedir.

Flavell üstbiliş ile ilgili klasik makalesinde; üst biliş bilgisini üç kategoriye ayırmıştır. Bunlar, üstbilişin stratejisi, görev ve kişi değişkenleri ile ilgili bilgileri içerdiğini belirtmektedir. Flavell'den esinlenerek üstbilişsel bilgi üç kategoriye ayrılmıştır. Bunlar; stratejik bilgi, bağlamsal ve koşullarla ilgili yönlerde dahil olmak üzere bilişsel görevler bilgisi ve kendi kendisi hakkında bilgidir (Akt: Anderson ve Kratwohl 2014).

2.1.1.1.4.1. Stratejik bilgi

Stratejik bilgiler, öğrenme, düşünme ve problem çözüme ile ilgili stratejilerin bilgileridir. Genel öğrenme stratejilerine ek olarak bilişi planlanması ve düzenlenmesinde kendisine yardımcı olacak çeşitli üstbiliş stratejilerini de kapsar. Bilgiyi hafıza da tutma yollarında birisinin bilgi tekrarının olduğu bilgisi bu tür bilgilere örnektir.

2.1.1.1.4.2. Bağlamsal ve koşullarla ilgili yönler de dahil olmak üzere bilişsel görevler bilgisi

Bilişsel görevlere ilişkin bilgiler bireysel olarak biriktirilir. Bilişsel görevlerin bazıları zor bazıları ise daha kolaydır ve farklı stratejiler gerektirir. Stratejiler öğrencilere anlayış geliştirmede yardımcı olan bilişsel araçlar olarak düşünülürse farklı bilişsel görevlerin farklı araçlar gerektireceği unutulmamalıdır. Buna dayanılarak, stratejiler hakkındaki bilgilerin önemli bir yönünün onların ne zaman ve nasıl kullanılacağını açıklayan koşullara bağlı bilgiler olduğu söylenebilir. Hatırlama görevlerinin bireyin bellek sistemi üzerinde, tanıma görevlerine kıyasla daha büyük bir talebi temsil ettiği bilgisi bu tür bilgilere örnektir.

2.1.1.1.4.3. Kendi kendisi hakkında bilgi

Bireyin kendi kendisi hakkındaki bilgi, biliş ve öğrenme ile ilgili olarak kendisinin güçlü ve zayıf yönlerini kapsar. Örneğin; doğru yanlış testlerine göre çoktan seçmeli testlerde başarılı olduğunu bilmesi. Öğrenciler olgusal, kavramsal veya işlemsel bilgiye sahip olup olmadıklarının öz bilgileri ve farkındalıkları sayesinde öğrenirler. Bu yüzden öğretmenler öğrencilerine öz bilgilerin hatasız

belirleyebilmeleri için yardımcı olmalıdır. Bir görevi neden yaptığının bilgisi, bir göreve neden ilgi duyduğunun bilgisi bu tür bilgilere örnek olarak verilebilir.

2.1.1.2. Bilişsel Süreç Boyutu

Örijinal Bloom Taksonomisi' nin altı olan kategori sayısı Yenilenmiş Bloom Taksonomisi'nde de aynı kalmıştır. Fakat üç kategori isimleri yenilenmiş, ikisinin sırası değiştirilmiştir. Ayrıca; hedefleri içinde kullanmayı kolaylaştırmak için kategori isimleri fiil formlarıyla değiştirilmiştir.

Örijinal Bloom Taksonomisinde ilk kategoride olan *Bilgi* kategorisi *Hatırlama* olarak değiştirilmiştir. *Kavrama* kategorisi de uzun tartışmalardan sonra *Anlama* olarak değiştirilmiştir. *Anlama* amaçlar içinde yaygın olarak kullanılan bir terimdir. *Sentez* basamağı *Yaratma* olarak yeniden isimlendirilmiştir. Değerlendirme basamağı ile yaratma basamağı yer değiştirmiştir.

Yenilenmiş Bloom Taksonomisi altı bilişsel süreçten ve bu altı bilişsel süreçte 19 alt bilişsel süreçten oluşmaktadır. Bu 19 alt bilişsel süreç her bir kategorinin derinliğini ve genişliğini göstermektedir. Bilişsel süreç boyutunda yer alan basamakları sırası ile Anderson ve diğerleri (2014) aşağıdaki gibi açıklamışlardır:

2.1.1.2.1. Hatırlama

Öğretilen materyali hemen hafızasında öğretildiği gibi kalıcılığının sağlanması *Hatırlamadır*. Yani hatırlama öğrenilen materyalin uzun süreli bellekten geri getirilmesidir. Olgusal, kavramsal, işlemsel veya üst bilişsel bilgi geri getirildiği gibi bunların bileşimi de geri getirilebilir. Bu basamak iki alt basamağa ayrılmıştır.

2.1.1.2.1.1. Tanıma

Karşısına çıkan bilgi ile var olan bilginin uzun süreli bellekten geri çağrılarak karşılaştırmasını içermektedir. Eşleştirmeler, doğru-yanlış testleri ve çoktan seçmeli testlerle ölçülebilen bir basamaktır.

2.1.1.2.1.2. Hatırlama

Öğrenciye soru sorarak bilgi uzun süreli bellekten çağrılır. Öğrenci bilgiyi bulabilmek için uzun süreli belleğini tarar ve bu bilgi üzerinde işlem yapılabilecek olan bilgilerin bulunduğu aktif belleğe getirir. Açık uçlu sorular veya boşluk doldurmalı sorular bu basamağın ölçülmesinde sıklıkla kullanılırlar.

Örnekler

i) Aşağıdaki noktalı yerlere verilen tarihlerden uygun olanını yazınız. (1908, 1914, 1915, 1923)

Türkiye Cumhuriyeti'nin kuruluş tarihi

1. Dünya Savaşı yılında başladı.

Çanakkale Savaşı yılında başladı

2. Meşrutiyet yılında ilan edildi.

ii) Aşağıdaki noktalı yerlere parantez içinde verilen sözcüklerden uygun olanını yazınız. (zarf, sıfat, fiil)

Varlıkları niteleyen, onların durumlarını açıklayan, onları değişik yollarla belirten kelimelere denir.

Fiilleri çeşitli yönlerden niteleyen, sıfatların ve diğer zarfların anlamını kuvvetlendiren kelimelere denir.

Bir iş, oluş, hareket bildiren kelimelere denir.

2.1.2.1.2. Anlama

Öğrenciye sunulan bilgilerin sözlü, yazılı veya grafikte yeniden yapılandırılarak sunulması sürecini kapsayan basamaktır. Önceden edindikleri bilgiler ile yeni edindikleri bilgiler arasında bağlar oluşturduklarında anlama düzeyine erişirler. Öğrencinin yeni bilgiyi transfer etmesinin istendiği en geniş basamaktır. Bu basamak; yorumlama, örneklendirme, sınıflama, özetleme, sonuç çıkarma, karşılaştırma ve açıklama olmak üzere yedi alt basamaktan oluşmaktadır.

2.1.1.2.2.1. Yorumlama

Edinilen bilgiyi bir başka şekilde yapılandırarak dönüştürülebilir hale getirilmesine yorumlama denir. Yorumlama; sayıları kelimelere; sembollerini kelimelere, kelimeleri resimlere, müzik notalarını seslere dönüştürmek şeklinde gerçekleştirilebilir. Yorumlama basamağını hatırlama basamağından ayıran en önemli husus edinilen bilgiyi farklı bir formda isteniyor olmasıdır.

2.1.1.2.2.2. Örneklendirme

Öğrenci genel bir kavram ya da ilkeye ait özelliklerin belirlenmesi sonucunda o kavram ve ilke ile ilgili özel bir örnek verdiğinde bu basamak gerçekleşmiş olur. Öğrencinin örneği kendisinin oluşturması gerekmektedir. Yani

öğretim süresi boyunca karşılaşmadığı yeni bir örnek vermesi durumunda örneklendirme gerçekleşmiş olur.

2.1.1.2.2.3. Sınıflama

Bir durumun, örneğin, kavramın hangi gruba ait olduğunu tanıdığına sınıflama gerçekleşmiş olur. Öğrencinin bir sınıflamaya giren kavram, ilke özelliklerini yakalamayı, görüp ayırmayı içermektedir. Örneklendirmeyi tamamlayan süreç olarak sınıflama görülmektedir. Çünkü öğrenci verilen örneğin sınıfını belirleyebilir veya verilen sınıfa giren örneği seçebilir veya yapılandırabilir.

2.1.1.2.2.4. Özetleme

Öğrenciye sunulan bilginin basit bir formunun yapılandırılmasını içerir. Öğrenci kendisine sunulan bilgileri temsil eden, toparlayan bir cümle önerdiği ya da genel bir temayı kısaca anlattığı zaman özetleme gerçekleşmiş olur.

2.1.1.2.2.5. Sonuç çıkarma

Bir seri örnekten veya durumdan bir model bulmayı içerir. Öğrenci durumlara ait bilgileri kodlayarak, durumların veya örnekler arasındaki ilişkileri görerek, bunları açıklayan kavram ve ilkelere ulaştığı zaman sonuç çıkarma gerçekleştirmiş olur.

2.1.1.2.2.6. Karşılaştırma

Çok iyi bilinen bir olay ile az bilinen bir olay arasındaki benzerliklerini veya farklılıklarını ortaya çıkarmada kullanılacağı gibi, iki veya daha fazla sayıda olay, nesne, düşünce, durum vb benzerliklerini ve farklılıklarını da ortaya çıkarılması ile ilgilidir. Öğrenci bu karşılaştırmada öğeler ve örüntüler arasındaki birebir ilişkileri ortaya koyarken haritalandırmalar yapabilir.

2.1.1.2.2.7. Açıklama

Bir sistemin neden sonuç ilişkilerini gösteren bir modelini oluştururken, bir model içindeki parçaların birbirlerini neden ve nasıl etkilediğini ve bunun sonuçlarının yapılandırılmasını ve kestirmesini içerir. Öğrencinin durumu nedenleri ile açıklayabilmesi, sonuçlarını kestirmesi, durum içindeki sorunu belirlenmesi bu basamağı gerçekleştirdiğinin göstergesidir.

Örnekler

i)Fen ve Teknoloji dersinde Murat sunum yaparken adaptasyonu, “Canlıların yaşadığı çevreye kalıtsal olarak uyum sağlaması” şeklinde

tanımlamıştır. Murat, sınıftaki arkadaşlarının verilen bu tanıma uygun örnekler istemiştir. Hangi arkadaşının verdiği örnek bu tanıma uygundur?

- a) Ayla: Çöllerde yaşayan kaktüsün yapraklarının diken şeklinde olması
- b) Mehmet: Futbol oynayan sporcuların bacak kaslarının daha gelişmiş olması
- c) Neşe: İnsan popülasyonunda bazı bireylerin altı parmaklı olması
- d) Kemal: Güneşlenen bir kişinin vücut renginin koyulaşması.

ii) “Sivrilmek” sözcüğü aşağıdaki cümlelerin hangisinde “başkalarını geride bırakıp yükselmek” veya “ün kazanmak” anlamında kullanılmıştır?

- a) Çenesine doğru sivrilmiş ince bir yüzü vardı.
- b) Köpeğimin sivrilmiş dişleri çok keskin görünüyordu.
- c) Dönemin yazarları arasında bir tek o sivrilmişti.
- d) Uzun bir uğraştan sonra kaleminin ucu iyice sivrilmişti.

iii) 1. Yahya Kemal’in bazı şiirleri “Kendi Gök Kubbe” adı altında yayımlandı

- 2. Ruşen Eşref Ünyayın’ın “Diyorlar ki” adlı eserini çok başarılı buldum.
 - 3. Ömer Seyfettin, 13 Mart 1884’te Gönen’de doğdu.
 - 4. Halikarnas Balıkcısı en etkileyici eserlerini Bodrum’da yazmıştır.
- Numaralandırılmış cümlelerin hangileri öznel yargı içermektedir?

- a) 1-2
- b) 1-3
- c) 2-4
- d) 3-4

iiii) 1. Bahçedeki ham elmaları koparmamalıyım.

- 2. Rafineride ham petrol işleniyor.
- 3. Ham vücutla ancak bu kadar koşabilirim.
- 4. Ham adamlarla bu konuyu tartışmam

Numaralandırılmış cümlelerin hangisinde altı çizgili sözcük mecaz anlamıyla kullanılmıştır.

- a) 1
- b) 2

c) 3

d) 4

2.1.1.2.3. Uygulama

İşlemsel bilgi ile yakından ilişkili olan uygulama basamağı; problem çözme ve alıştıırma yapma amacıyla işlemlerden yararlanılmasını kapsamaktadır. Alıştırma yaparken veya problem çözerken; öğrenci hangi işlemin uygun olduğunu araştırıp bulmak zorunda olduğu görevdir. Bu basamak yapma ve yararlanma olmak üzere iki alt basamağa ayrılmıştır.

2.1.1.2.3.1. Yapma

Yapmada öğrenci, bildiğı, tanıdığı bir görevle, problem durmuyla karşılaştığında işlemi rutin olarak yapar. Problemin, görevin tanıdık olması, öğrencinin gidilecek yolları ve ortaya çıkan ipuçlarından hemen yararlanılmasını sağlar. Yapma basamağını beceriler ve algoritmaların iki niteliğı elverişli hale getirir. Bunlardan birincisi izlenilecek olan sıranın hiçbirinin aksamadan sırası ile izlenmesidir. İkincisi ise izlenen sıraların sonucu olarak önceden belirlenen bir yanıtın olmasıdır.

2.1.1.2.3.2. Yararlanma

Öğrencinin daima karşılaşmadığı bir problem durumuyla karşılaştığında ona çözüm yolu bulabilmek için işlem seçmesiyle ve işlemi kullanmasıyla gerçekleşmiş olur. Öğrenci aşına olmadığı bir problem durumuyla karşılaştığında kullanacağı işlemleri, hangi sırayı izleyeceğini bilemez ve çoğu zaman tek bir işlem çözüme ulaştıramaz. Bu durumda izlenilecek olan kesin bir sıranın varlığından bahsedilemez. Yani esnek bir yapıya sahip olmalıdır. Ayrıca; öğrenci problem durumuyla daha önce karşılaşmadığı için sonucu önceden belirleyemez. Bu basamağın değerlendirilmesi için öğrenciye çözmesi için yeni bir problem durumu verilir ve öğrenciden çözecek işlemi tanımlaması ya da çözmesi istenilebilir.

Örnekler

i) 7 a 13

Yukarıda verilenler bir aritmetik dizinin üç terimi olduğuna göre a yerine hangi sayı gelmelidir?

a) 12

b) 11

c) 10

d) 9

ii) Aşağıdaki sayılardan hangisi, kenar uzunlukları tam sayı olmayan bir karenin alanını gösterir?

a) 16

b) 25

c) 32

d) 49

2.1.1.2.4. Çözümleme

Bir bütünü oluşturan parçaları parçalamayı ve bir parçanın bütünle olan ilişkisini tanımlamayı içermektedir. Çözümleme sınıflanan hedeflerin, bir iletinin bir konuyla ilgili ya da önemli kısımlarında anlatılmaya çalışan küçük mesajları belirlemeyle, iletinin düzenlenme biçimiyle ve iletinin anlatmak istediği ve gerisindeki mesajları belirlemeyle ilgilidir. Çözümleme eğitimin her alanında kullanılmaya bir eğitimsel hedeftir. Çözümleme; ayrıştırma, örgütleme ve irdeleme olmak üzere üç alt basamaktan oluşur.

2.1.1.2.4.1. Ayrıştırma

Bir bütün içerisindeki önemli ve ilgili parçaları ayırmayı içermektedir. Bu basamakta öğrenci bütün içerisinde yer alan küçük mesajları belirlemeli, ilgili ve ilgisiz, önemli ve önemsiz olarak sınıflandırabilmelidir.

2.1.1.2.4.2. Örgütleme

Bir il

letişim ya da durumu oluşturan öğeler arasında nasıl bir ilişki olduğunu, yapıyı nasıl meydana getirdiğini ortaya koymasını kapsamaktadır. Öğrenci kendisine sunulan bilgilerden yola çıkarak sistematik ve tutarlı bir yapı gerçekleştirir.

2.1.1.2.4.3. İrdeleme

Öğrenci iletişim oluşturan esas öğelerindeki bakış açılarını, taraflılıkları, değerleri ortaya çıkarabildiği zaman gerçekleşmiş olur. Çözümleme, kendisine sunulan materyali hazırlayan kişinin niyetini anlamaya çalışmayı içerir. Yazarın niyetini anlayabilmek için kendisine sunulan bilgilerdeki kavram ve anlamların ilerisine geçebilmelidir.

Örnekler

i) Fatma metal bilyeyi havada tarttığında 4N geliyor. Daha sonra aynı bilyeyi suda tarttığında ise 2N geldiğini görüyor. Buna göre Fatma:

- I) Sıvı, cisimlere kaldırma kuvveti uygular.
 - II) Kaldırma kuvveti yukarı yönlüdür.
 - III) Sıvı içindeki cismin görünür ağırlığı azalır.
- Sonuçlarından hangileri çıkarılabilir?

- a) Yalnız I
- b) I ve II
- c) II ve III
- d) I, II ve III

ii) I) Trakya-Paşaeli, Cemiyeti Edirne ve çevresini

II) İzmir Müdafaa-i Hukuk-u Osmaniye Cemiyeti, İzmir ve çevresini

III) Vilayet-i Şarkiye Müdafaa-i Hukuk-ı Milliye Cemiyeti de doğu illerimizi işgal etmek isteyen düşmana karşı kurulmuştur.

Bu bilgilerden yola çıkarak, sözü edilen cemiyetler hakkında çıkarılabilecek ortak özellik, aşağıdakilerden hangisidir?

- a) Tek merkezden yönetildikleri
- b) Bölgesel amaçlı kuruldukları
- c) Yunanlılara karşı oluşturuldukları
- d) İstanbul Hükümetince desteklendikleri

iii) Başlık, gazete okurları üzerinde canlı ve uyarıcı bir etki bırakır. Kısa haberler sunar ve okumaya isteklendirir. Bir gazetenin sayalarını hızla çeviren kişi, ilginç başlıklar ve fotoğraflar görünce bir an durur. Bu yüzden başlıklar, gazeteye şöyle bir göz gezdirenleri bile okumaya sevk etmelidir. Başlıkların bu etkiyi yaratabilmeleri için hem açık bir ifade biçimine hem de biraz hayal gücüne sahip olmaları beklenir. Haberlerin canlı başlıklarla, okumaya isteklendirici biçimde sunulması gazetecilerin elindedir.

Bu metinde, gazete başlıklarıyla ilgili olarak aşağıda verilen özelliklerin hangisine değinilmemiştir?

- a) İlgi çekici olmalı
- b) Konuya uygun olmalı

- c) Okumaya yönlendirilmeli
- d) Okuyucusunu etkilemeli.

2.1.1.2.5. Değerlendirme

Bir durumu, olayı, işlemi, ürünü vb. ölçütlere veya standartlara bakılarak karar verme sürecidir. Ölçüt ve standartların neler olduğu öğrenci veya başkaları tarafından karar verilebilir. Bunlar niteliksel olduğu gibi niceliksel de olabilir. Değerlendirme basamağının denetleme ve eleştirme olmak üzere iki alt basamağı vardır.

2.1.1.2.5.1. Denetleme

Bir işlem veya ürünün, kendi içerisinde uyum veya yanılığın ortaya çıkarılması denetleme basamağını içerir. Öğrencinin sonuçlara bakarak, öncüllerin istenilen sonuca ulaşip ulaşamayacağını, sunulan materyalin çelişip çelişmediğini sınındığı durumlarda denetleme gerçekleşmiş olur.

2.1.1.2.5.2. Eleştirme

Bir işlem veya ürünün ölçütlere ya da standartlara göre yarılanmasını içerir. Eleştirme, eleştirel düşünmenin özünde yer alır. Eleştirmede öğrenci bir ürünün olumlu ve olumsuz taraflarına bakarak bir yargıya ulaşır.

Örnekler

i) “Müslüman, elinden ve dilinden insanların güvende olduğu kimsedir”
(Hadis-i Şerif)

Aşağıdakilerden hangisi bu hadis kapsamında değerlendirilemez?

- a) Yardımlaşma bilincinin kazanılması
- b) Başkalarının haklarının gözetilmesi
- c) Yalan ve iftiradan kaçınılması
- d) Güven ortamının sağlanması

ii) “Onlar bir kötülük yaptığı zaman, “Babalarımızı bu yolda bulduk. Allah da bize bunu emretti” dediler. De ki: Allah kötülüğü emretmez. Allah’a karşı bilmediğiniz bir şeyleri mi söylüyorsunuz?” (A’raf suresi, 28. Ayet)

Bu ayette eleştirilen davranış aşağıdakilerden hangisidir?

- a) Bilgi alışverişinde bulunma
- b) Sorgulamadan kabul etme

- c) Büyüklere saygı gösterme
- d) Danışarak iş yapma

2.1.1.2.6. Yaratma

Bir bütün ortaya koyabilmek için öğeleri bir araya toplama işlemini içermektedir. Ancak oluşturulan bütün yeni, orijinal bir nitelik taşımak zorunda değildir. Yaratma basamağında öğrenci, genellikle önceki bilgilerinden faydalanır. Yaratıcı düşünme becerisi ile bu basamak ilişkilidir. Yaratma basamağı oluşturma, planlama ve üretme olmak üzere üç alt basamağa ayrılır.

2.1.1.2.6.1. Oluşturma

Verilen bir probleme alternatif çözümler üretmek bu basamakla ilgilidir. Bu basamakta öğrenciden, problem ortaya koymayı ve probleme hipotezler üretmek ve alternatif çözümler üretmek istenir.

2.1.1.2.6.2. Planlama

Bir problemi çözmek için bir plan geliştirmeyi kapsar. Geliştirilen plan problemin ölçütlerine uygun olmalıdır. Problemin ölçütlerine bağlı olarak bölümler alt bölümlere de ayrılabilir.

2.1.1.2.6.3. Üretme

Üretme olgusal bilgi, kavramsal bilgi, işlemsel bilgi ve üstbilişsel bilgini birlikte ve işbirliği içinde çalışmasını gerektirebilir. Verilen bir problemi çözmek için gerekli olan yöntemlerin planlamalarını gerçekleştirmesini kapsamaktadır. Orijinal ya da özgün olmayı gerektirebileceği gibi gerektirmeyebilir de.

Örnekler

i)

Meyveler	Fiyatı
Elma	3 TL
Portakal	2 TL
Üzüm	4 TL
Kiraz	1 TL

Mustafa'nın 45 TL si vardır.

Yukarıdaki bilgileri kullanarak bir problem cümlesi oluşturunuz ve oluşturduğunuz problemi çözünüz.

ii) Ahmet, piknik, ateş, uçurtma, aile, kardeş

Yukarıda verilen kelimeleri kullanarak bir kompozisyon yazınız

2.1.2. Ölçme ve Değerlendirme

Eğitim ve öğretimin temel ayaklarını oluşturan bir öge değerlendirmedir. Değerlendirmenin gerçekleşebilmesi için, bir ölçümün sonucuna ve değerlendirme ölçütüne gerek vardır. Ölçme, olayların, nesnelerini insanların, yani belirlenen bir niteliğin şekillerle, sembollerle, sayılarla gösterilerek onları nicelenmesini sağlamaktır. Değerlendirme ise, ölçme sonucunda ortaya çıkan bilgilerin belirli bir ölçüte göre yorumlanması ve yargılanması sürecidir (Akgün, 2001; Tekin, 2004).

Eğitimde yapılan ölçme yöntemleri ve buna bağlı olarak değerlendirmeler sonucunda öğrencilerin gelecekteki hayati kararlar verilmektedir. Verilen kararların doğru olabilmesi öğrenci hayatlarının refahlığını etkilemekte bu da ülkenin kalkınmasını sağlamaktadır. Kararların doğru olabilmesi için yapılan ölçümlerin ve değerlendirmelerin, doğru, güvenilir ve geçerli olması gerekmektedir (Karip, 2008). Ayrıca puanlamanın kolaylığı ölçmeciye kolaylık sağladığı için ölçmelerin de duyarlılığını artırır. Ölçmenin hatasız ya da olabildiğince az hatalı olması için ve buna bağlı olarak değerlendirmenin sağlıklı olabilmesi için ölçme aracının bazı nitelikler taşıması gerekmektedir (Tekin, 2004).

2.1.2.1. Ölçme aracında bulunması gereken özellikler

İyi bir ölçme aracında bulunması gereken 3 temel özellik vardır. Bunlar;

1. Ölçülmek istenen amaca hizmet etmesi (geçerlilik)
2. Ölçüm sonucunun kararlı ve tutarlı olması (güvenirlilik)
3. Kolay uygulanması, ekonomik olması ve kolay puanlanabilmesi (kullanışlılık)

Ölçme aracında ve yöntemine ait bütün nitelikler yapbozun parçaları gibi birbirine bağlıdır ve birbirlerini sürekli olarak etkilerler (Yılmaz, 1997).

2.1.2.2. Öğretimde ölçme ve değerlendirmenin planlanması

Ölçme aracının amacına tam olarak hizmet etmesi için, amacının tam ve doğru olarak belirlenmesi, geçerliliğinin ve güvenirliliğinin yüksek olması ve bütün bu ölçme sürecinin iyi bir şekilde planlanması gerekmektedir (Karip, 2008).

Test hazırlamadan önce tüm ölçme ve değerlendirme öğelerinin planlanması gerekmektedir. Bu öğeler aşağıdaki gibi sıralanabilir;

1. Testin amacı
2. Ölçülecek olan öğrenme ürünlerini test yerleştirme
3. Ölçülecek olan öğrenme türlerine ait uygun soru tipleri
4. Ölçülecek öğrenme ürünlerine uygun sayıda soru hazırlama
5. Hazırlanan soruları düzenleyerek test düzenine getirilmesi
6. Testin uygulama yönteminin belirlenmesi
7. Puanlama anahtarının oluşturulması
8. Puanların değerlendirilmesi (Özçelik, 1989).

2.1.2.3. Değerlendirme Türleri

Değerlendirmeler belli bir amaçlar için yapılır. Eğitimde yapılan değerlendirmeler genel olarak öğrenme ürünlerinin değerlendirme amaçlarını taşımaktadır. Değerlendirmeyi amaçlarına göre sınıflandıracak olursa üç grupta toplayabiliriz. Bunlar;

1. Tanıma-yerleştirme
2. Biçimlendirme-yerleştirme
3. Değer biçme (Demirel, 2004; Tekin, 2004).

1. Tanıma-yerleştirmeye yönelik değerlendirme

Öğrencilerin hazırbulunuşluklarını belirlemeye yönelik değerlendirmelerdir. Ders programı, ünite ve öğrenme ürünü hakkındaki seviyelerini belirlenerek öğrenme ürününün öğrenci seviyesine, hazırbulunuşluluğuna göre işlenmesi amacıyla yapılır.

2. Biçimlendirmeye-yerleştirmeye yönelik değerlendirme

Öğrenilen öğrenme ürünleri ile ilgili eksik öğrenmeyi gidermeye ve öğrenme güçlüklerini ortadan kaldırmaya yönelik çalışmaların belirlenmesi için yapılan testlerdir. Ünite testleri veya formatif testler olarak anılmaktadır.

3. Değer biçmeye yönelik değerlendirme

Programın sonunda öğrencilerin öğrenme ürünlerinin öğrenme seviyelerini ortaya çıkarabilmek için kullanılan değerlendirme türüdür. Başarı testleri, yeterlilik testleri bu tür değerlendirmelere örnektir (Demirel, 2004).

2.1.2.4. Eğitim süreci içinde ölçme ve değerlendirmenin yeri

Ölçme ve değerlendirme eğitimin vazgeçilmezi, temel taşı ve tamamlayıcısı olduğu aşikardır. Eğitim ve öğretim programı içerisinde yer alan kazanımların

değişimleri ve gelişimleri, öğrenme eksikliklerini belirlemede ölçme ve değerlendirme kullanılmaktadır (Karip, 2008; Yılmaz 1997).

Eğitim ve öğretim sürecinde ölçme ve değerlendirmenin görevleri şunlardır;

1. Öğrencilere davranış değişikliklerinin nasıl olacağını gösterir.
2. Başarılı öğrencilere moral olur ve olumlu pekiştirme görevini görür.
3. Öğrencilerin öğrenme durumlarını ortaya koyduğu için öğrenci hakkında verilecek veya alınacak kararlara yardımcı olur.
4. Ulaşılması gereken hedeflerin ulaşılma düzeyini belirler (Yılmaz, 1997).

2.1.3. Temel Öğretimden Orta Öğretime Geçiş Sistemi (TEOG)

Ülkemiz eğitim sisteminde orta öğretime geçiş sınavları; 2004- 2005 eğitim ve öğretim yılına kadar LİSELERE GEÇİŞ SINAVI (LYS) olarak uygulanmıştır. 2004-2005 eğitim ve öğretim yılından itibaren orta öğretime geçiş sınavı olarak ORTA ÖĞRETİM KURUMLARI SEÇME VE YERLEŞTİRME SINAVI (OKS) olarak uygulanmıştır. 2007-2008 eğitim ve öğretim yılından itibaren SEVİYE BELİRLEME SINAVI (SBS) olarak uygulanmıştır. Seviye Belirleme Sınavı' nın (SBS) Orta Öğretim Kurumları Seçme ve Yerleştirme Sınavı' ndan (OKS) ve Liselere Geçiş Sınavı'ndan farklı olarak yalnızca 8. sınıfı bitiren öğrencilere uygulanmamış olup, 6. ve 7. sınıfı bitiren öğrencilere de uygulanmıştır. 2010- 2011 eğitim ve öğretim yılından itibaren yapılan değişiklik ile Seviye Belirleme Sınavı(SBS) yalnızca 8. sınıfı bitiren öğrencilere uygulamıştır. 2013-2014 eğitim ve öğretim yılından itibaren ise yeniden değişikliğe gidilerek Seviye Belirleme Sınavı kaldırılmış yerine, TEMEL ÖĞRETİMDEN ORTA ÖĞRETİME GEÇİŞ (TEOG) sınav sistemi getirilmiştir.

MEB gidilen bu değişikliğin amaçları ile ilgili olarak şunları göstermiştir:

1. Eğitimin doğasında var olan değişim ve gelişime paralel olarak, ortaöğretime geçişe dair yeni uygulamanın işlevsel, sürdürülebilir ve esnek bir nitelik göstermesi büyük önem taşımaktadır.
2. Bu çerçevede, öğrenci, öğretmen ve okul arasındaki ilişkiyi güçlendirmeyi hedefleyen eğitim politikamızın gereği olarak, ortaöğretime geçiş uygulaması güncellenmiştir.
3. Yeni uygulamanın temel niteliği, öğrenci başarısını anlık bir performansa dayalı olarak değil, geniş bir zaman dilimine yayarak belirlemektir (MEB, 2014)

2.1.3.1. TEOG sınav sisteminin amaçları;

- Öğrenci, öğretmen ve okul ilişkisini güçlendirmek
- Eğitim ve öğretim sürecinde okulun rolünü etkin kılmak
- Ülke çapında müfredatın eş zamanlı uygulanmasını sağlamak
- Sınav kaygısını sürece yayarak azalmak
- Öğretmenin mesleki performansını artırmak
- Okul dışı eğitim kurumlarına yönelik ihtiyacı azaltmak
- Öğretim programlarının uygulanması ve öğrenci kazanımlarını objektif bir şekilde izlemek ve değerlendirmek
- Başarı değerlendirmesini sürece yaymak

2.1.3.2. TEOG Uygulanmasına ilişkin açıklamalar

1. 2013 - 2014 eğitim - öğretim yılından başlayarak altı temel ders için 8 inci sınıfta öğretmen tarafından dönemsel olarak yapılan sınavlardan bir tanesi ortak olarak gerçekleştirilecek. Türkçe, Matematik, Fen ve Teknoloji, Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi, T.C. İnkılap Tarihi ve Atatürkçülük ve Yabancı Dil dersi ortak sınav kapsamındaki dersler olarak belirlenmiştir.

2. Ortak sınavlar, her dönem iki yazılısı olan derslerden birincisi, üç yazılısı olan derslerden ise ikincisi olmak üzere, akademik takvime göre işlenen müfredatı kapsayacak şekilde yapılacak

3. Ortak sınavlar her dönem iki okul gününe yayılarak yapılacak, o günlerde sınav yapılacak okullarda ders işlenmeyecek

4. Sorular çoktan seçmeli (dört seçenekli) olacak

5. Yanlış cevap sayısı doğru cevap sayısını etkilemeyecek

Ortak sınavlar orta ve uzun vadede açık uçlu soruları da içerecek hale dönüştürülecek

6. Öğrenciler ortak sınavlara olağanüstü haller ve özel durumlar dışında kendi okullarında girecek

7. Sınavda görevlendirilecek öğretmenler kendi okullarından farklı bir okulda görev yapacak

8. Geçerli bir mazereti sebebiyle ortak sınava giremeyen öğrenciler için önceden belirlenen bir hafta sonunda mazeret sınavı yapılacak

9. Mazeret sınavı, belirlenen sınav merkezlerinde yapılacak

2.1.3.3. Orta öğretime geçişlerle ilgili açıklamalar

1.Ortaöğretime yerleştirmeye esas puan, öğrencinin bir sonraki eğitim kademesinde devam edeceği okulun belirlenmesinde kullanılacak.

2. Öğrencilerin yaptıkları okul tercihleri, puan esasına göre değerlendirilecek ve yerleştirmeler merkezi olarak elektronik ortamda gerçekleştirilecek.

2.2. Konuyla İlgili Araştırmalar

Bu bölümde araştırmanın konusuna paralel olarak, orta öğretime geçiş sınavları sorularının öğretim programına uygunluğunu inceleyen, Bloom Taksonomisine göre öğretim programlarının, ders yazılı sorularının ve merkezi sınav sorularının bilişsel seviye analizine ilişkin yurt içi ve yurt dışında yapılmış çalışmalar incelenmiştir ve özetlenmiştir.

2.2.1. Orta öğretime geçiş sınavlarında çıkan soruların öğretim programına uygunluğuna yönelik yapılan çalışmalar

Tetik (2013) ‘‘İlköğretim 8. Sınıf SBS ve OKS Matematik sorularının TIMSS 2007 bilişsel alanlarına göre analizi’’ adlı çalışmasında 1998-2012 yılları arasında 8. Sınıf öğrencilerine sorular 355 orta öğretime geçiş sınavı matematik sorusu ile TIMSS-2007’ de yayınlanan 89 matematik sorusu, TIMSS-2007 bilişsel alanlarına göre sınıflandırılıp karşılaştırılmıştır. Elde edilen bulgulara göre; 8. Sınıf öğrencilerine sorular matematik sorularının %29,30’u bilgi, %60’ı uygulama, %10,70’i ise akıl yürütme bilişsel alanında yer almıştır. TIMSS-2007’ de yayınlanan 89 matematik sorusunun ise %25,84’ü bilgi, %61,79’un uygulama, %12,36’sı ise akıl yürütme bilişsel alanında yer almaktadır. Bazı yıllarda soru gelmeyen öğrenme alanları tespit edilmiştir.

Demir (2010) ‘‘2009 Seviye Belirleme Sınavı (SBS) Türkçe sorularının öğretim programı açısından değerlendirilmesi’’ adlı çalışmasında 2009 SBS Türkçe sorularının, 2005 İlköğretim İkinci Kademe Türkçe Dersi Öğretim Programı ile hangi düzeyde paralellik gösterdiğini ve bu programda tespit edilen kazanımların hangi düzeyde ölçtüğünü belirlemiştir. Çalışmada 2009 SBS Türkçe soruları 2005 Türkçe Ders programındaki tek tek kazanımlarla karşılaştırılmış, bu soruların programda hangi kazanımlarla ne düzeyde örtüştüğünü belirlemiştir. Ulaşılan sonuçların test

edilmesi için Afyonkarahisar il merkezindeki ilköğretim okullarında görev yapmakta olan 30 Türkçe öğretmenin anket aracılığı ile görüşleri alınmıştır. Öğretmen görüşlerini tablolar yardımıyla analiz etmişlerdir. Araştırma sonucunda, 2009 Seviye Belirleme Sınavı Türkçe Sorularının sınavın yapısında dolayı 2005 Türkçe Öğretim Programındaki kazanımları ölçmekte yeterli olmadığı anlaşılmıştır.

Gündoğdu, Kızıltaş ve Çimen (2010) “Seviye Belirleme Sınavına (SBS) ilişkin öğrenci ve öğretmen görüşleri (Erzurum il örneği)” adlı çalışmalarında SBS ile ilgili olmak üzere öğrencilerin, öğretmenlerin ve özel dersane öğretmenlerinin görüşlerini almayı amaçlamışlardır. Sonuçlar genel olarak, eski sistem ve yeni sistem karşılaştırılmış ve yeni sistemin itiraz edilen hususları olsa da eski sisteme göre daha fazla olumlu yanlarının olduğunu bulmuşlardır. Yeni sistemin bir dezavantajlı ise yaşam boyu öğrenme idealine bu sistemle de ulaşamayacağını belirtmişlerdir.

Eren (2010) “SBS Türkçe sorularının (2005) Türkçe Ders Programına uygunluğu” adlı çalışmasında 2007-2008 eğitim-öğretim yılında yapılmaya başlanan SBS Türkçe sorularının (2005) İlköğretim İkinci Kademe Türkçe Ders Programıyla örtüşme düzeyi tespit etmiş ve çıkan sonuçlar doğrultusunda bu ölçme aracının programa hizmet edip etmediğini belirlemiştir. Araştırma sonucunda, SBS Türkçe soruları en az bir kazanımla ilişkilendirilmiştir.

Özel (2010), Seviye Belirleme Sınavı sorularının Fen ve Teknoloji programları ile öğretmen ve öğrenci görüşleri doğrultusunda karşılaştırılması amacıyla yaptıkları çalışmalarında iki şekilde veri elde etmişlerdir. Birinci veri olarak; SBS soruları Fen ve Teknoloji programları açısından incelenmiştir. İkinci veri olarak da öğretmen ve öğrencilerden araştırmacı tarafından hazırlanan görüşme formları nitel veriler ile toplanmıştır. Yapılan görüşmeler sonucunda SBS’de kapsam geçerliliğinin düşük olduğunu bunun ise soru sayısına bağlı olduğu tespit edilmiştir. Öğretim programı ile karşılaştırılmasından ise 2008 SBS 6. Ve 7. sınıf sorularının, Fen ve Teknoloji programı ile uygun olduğu sonucuna varılmıştır.

E. Çevik (2009) “İlköğretim II. Kademe Sosyal Bilgiler dersi öğretmenlerinin yazılı sınav soruları ile Seviye Belirleme Sınavı Sorularının programa uygunluğunun incelenmesi” adlı yüksek lisans tezinde Seviye Belirleme Sınavı ile öğretmenlerin yazılı sınav sorularının Sosyal Bilgiler dersi 6. ve 7. Sınıf öğretim programlarına uygunluğu incelemeyi amaçlamıştır. 6. Ve 7. sınıf yazılı soruları ve SBS sorularının ünite süresi ile karşılaştırıldığında anlamlı bir ilişki

olmadığı, SBS sınavının ve yazılı sınavları kapsam geçerliliğinin düşük olduğu tespit edilmiştir.

Aydın (2008) OKS ile Anadolu Liselerine yerleştirilen öğrencilerin OKS Kimya sorularını cevaplamadaki başarıları ile lise Kimya derslerindeki başarıları arasında bir ilişki olup olmadığı araştırmıştır. Fen Bilgisi programı ile OKS Kimya sorularının paralel olup olmadığını incelemiştir. Araştırma sonucunda, OKS sorularının Fen Bilgisi programına büyük oranda uygun olduğu fakat sınıf düzeylerinin ve ünite dağılımlarının eşit olmadığını tespit etmiştir. Yine aynı çalışmada OKS Kimya sorularını Bloom Taksonomisine göre incelemiş soruların %33,3'ü kavrama, % 60'ı uygulama, % 6.7'si analiz, sentez ve değerlendirme basamağında olduğu tespit edilmiştir. Öğrencilerin OKS Kimya sorularını cevaplandırmada başarıları ile lise Kimya derslerindeki başarıları arasında bir ilişki olmadığı sonucuna ulaşılmıştır.

Koç, Yıldırım ve Bal (2008) “İlköğretim ikinci kademe Fen Bilgisi Müfredatı ile liselere giriş sınavları Fen Bilgisi sorularının öğrencilerin kişisel bilgileri de dikkate alarak karşılaştırılması” adlı çalışmaları sonucunda, 2003 ve 2004 OKS ve Özel Okul sınav sorularının yaklaşık olarak % 46'sının ölçmek istediği hedef davranışların ilköğretim Fen Bilgisi müfredatında olmaması bu sınavların kapsam geçerliliğinin olmadığını ortaya çıkartmıştır. Ayrıca öğrencilerin Fen Bilgisi müfredatına uygun olan sorularda daha başarılı olduklarını da belirlemiştir.

Özel ve Taylan (2007) son 10 yıla ait OKS Coğrafya sorularının ilköğretim coğrafya konularına göre dağılımlarını incelemiştir. Ayrıca Sosyal Bilgiler programındaki coğrafya konuları ile OKS Coğrafya sorularının ağırlıklarını karşılaştırmışlardır. Sonuçta, OKS Coğrafya sorularının, ilköğretim Sosyal Bilgiler öğretim programında yer alan konularından oluştuğunu, fakat belirli yıllarda bazı konulara ağırlık verildiğini, bazı konulardan ise hiç soru gelmediğini tespit etmişlerdir. Ders programındaki Coğrafya konuları ile OKS Coğrafya soruları arasında uyumsuzluk olduğunu tespit edilmiştir. Ölçülmek istenen kazanımın öğretim programındaki işleniş süresi ile soru sayısı arasında uyumsuzluk olduğu belirtilmiştir. İlköğretim okullarındaki öğretim programlarının işleniş süresi ile liselere yerleştirme sınavlarında sorulan soruların uyum içerisinde olmasının faydalı olacağı belirtilmiştir.

Çoban (2002) “Matematik dersinin ilköğretim programları ve liselere giriş sınavları açısından değerlendirilmesi” adlı bir çalışma yapmıştır. Çalışmasına

Matematik dersinin ilköğretim programındaki ağırlığını saptayarak, program yer alan konuları belirleyerek, amaçlar ve davranışları kategorilere ayırarak analiz etmiş ve sürelerini belirlemiştir. Sonrasında 1998-2001 yıllarına ait Liselere Giriş Sınavı Matematik sorularının dağılımını ve ağırlığını saptamış ve konuları kategorilerine göre parçalamıştır. Araştırma sonucunda; Matematik dersinin ilköğretim programında yeterince yer kaplamadığını, Matematik programının içerik tekrarları konusunda ve kapsam açısından eksikliklerin olduğunu, Matematik programında konu, amaç, davranışlar ve süre konusunda uyumsuzlukların olduğunu, LGS sorularının sınıflara göre dağılımında heterojen bir yapıda olduğunu ve LGS'nin Matematik dersi programı açısından kapsam geçerliliğinin düşük olduğunu tespit etmiştir.

2.2.2. Soruların Bloom Taksonomisine göre bilişsel seviyelerinin analizine ilişkin yapılan araştırmalar

Gökler (2012) “İlköğretim İngilizce dersi hedefleri kazanımları SBS soruları ve yazılı sınav sorularının Yeni Bloom Taksonomisine göre değerlendirilmesi” adlı çalışmasında 2009 yılında SBS kapsamına alınan İngilizce soruları ve Düzce ilinde 2010-2011 eğitim-öğretim yılının birinci dönemi sonunda İngilizce öğretmenlerinin uyguladığı yazılı sınav sorularının Yenilenmiş Bloom Taksonomisine göre değerlendirmiştir. Araştırma sonucunda, hedefler, kazanımlar, SBS soruları ve yazılı sınav sorularının Yenilenmiş Bloom Taksonomisi bilişsel basamaklarına göre alt düzey bilişsel basamaklarda toplandığı görülmüştür. Ayrıca, bilgi boyutunda üstbilişsel bilgiye sadece hedeflerde yer verildiği, kazanımlar, SBS sorular ve yazılı sınav sorularında bu bilgi türüne yer verilmediği görülmüştür.

Coşar (2011) “İlköğretim altıncı sınıf Matematik dersi çalışma kitabındaki soruların kapsam geçerlik ve Yenilenmiş Bloom Taksonomisinin bilişsel süreç boyutuna göre analizi” adlı çalışmasında 2005 MEB İlköğretim Matematik Dersi Öğretim Programı'na göre hazırlanan 2009-2010 eğitim-öğretim yılında Manisa ilinde okutulan 6. sınıf Matematik dersi çalışma kitabındaki soruların kapsam geçerliliğinin ve Yenilenmiş Bloom Taksonomisi'ne göre dağılımının incelenmesi amaçlanmıştır. Öncelikle Matematik dersi çalışma kitabında bulunan soruların kapsam geçerlilik durumları incelenmiş, sonrasında Yenilenmiş Bloom Taksonomisi'ne göre hangi basamakta oldukları tespit edilmiştir. Çalışma sonucunda

söz konusu kitabın kapsam geçerliliğinin iyi olduğu anlaşılmıştır. Sorular Yenilenmiş Bloom Taksonomisi açısından yeterli olmasa da eski programa göre hazırlanan kitaplara göre daha başarılı olduğu sonucuna ulaşılmıştır.

Tolan (2011) “Seviye Belirleme Sınavı (SBS) sorularının Fen ve Teknoloji Dersi Öğretim Programına uygunluğu ve Bloom Taksonomisine göre incelenmesi” adlı çalışmasında 2008- 2010 yıllarında çıkan 6., 7. ve 8. sınıf SBS Fen ve Teknoloji sorularını ile Fen ve Teknoloji Dersi Öğretim Programında yer alan ünite kazanımlarını Bloom Taksonomisine göre incelemiştir. Bunun için ilk önce, SBS soruları ile Fen ve Teknoloji Dersinin ilgili olduğu kazanımı belirlenerek, SBS sorusunu ve kazanım Bloom Taksonomisindeki yerini belirleyerek bunları karşılaştırmıştır. Araştırma sonucunda, SBS sorular ile programda yer alan ünite işleniş süreleri arasında anlamlı bir ilişki olduğu, SBS’deki soru sayısının kazanımları ölçmede yetersiz olduğu, SBS’nin programın kazanımlarını ölçmeye yönelik olmasına rağmen, kazanımları elde etme düzeyini ölçme amacından uzak olduğu ve Bloom Taksonomisi açısından SBS’deki soruların daha çok bilgi ve kavrama basağından geldiği, üst basamaklardan gereken oranda sorulmadığı sonucuna ulaşılmıştır.

Özcan ve Açık (2011) “SBS Türkçe sorularıyla Türkçe ders kitaplarındaki soruların örtüşme düzeyi” adlı çalışmasında SBS sorularıyla ilköğretim ikinci kademe Türkçe ders kitaplarındaki etkinliklerin ve soruların Bloom Taksonomisine göre incelemiştir. Araştırma sonucunda, Türkçe ders kitaplarının öğrencileri SBS’ye hazırlama yönüyle yeterli olduğu SBS soruları ve Türkçe ders kitaplarında soruları bilişsel basamaklar dikkate alınarak hazırlanmış olduğu görülmüştür.

Ayvacı ve Türkdoğan (2010) “Yeniden yapılandırılan Bloom Taksonomisine göre Fen ve Teknoloji dersi yazılı sorularının incelenmesi” adlı çalışmalarında Yenilenmiş Bloom Taksonomisi tanıtılmış, 2008-2009 eğitim ve öğretim yılında Fen ve Teknoloji öğretmenlerinin uyguladığı 100 adet sınav Yenilenmiş Bloom Taksonomisine göre sınıflandırılmıştır. Kullanılan soruların % 55’i hatırla ve bilme düzeyinde olduğunu tespit etmişlerdir. Ayrıca öğretmenlerin çözümlenme ve yeniden oluşturma basamaklarına ait sorularla yer vermediklerini de tespit etmişlerdir. Öğretmenler; öğrencileri ezberden uzak, yaratıcı düşünmeye sevk eden, eleştirel düşünmeyi geliştirici, daha somut problem durumlarını anlatan üst düzey sorular sormaları önerisinde bulunmuştur.

C. Çevik (2009) “Yedinci sınıf Seviye Belirleme Sınavı Matematik sorularının üst düzey zihinsel beceriler ölçme düzeyi” adlı yüksek lisans tezinde, 7. Sınıf Seviye Belirleme Sınavı Matematik testi sorularının üst düzey zihinsel becerileri ölçme düzeyini öğretmenler ve alan uzmanlarının görüşlerine göre incelemiştir. Yüzde ve frekans değeri % 50 ve üzerinde olan görüşler göz önünde bulundurularak öğretmenler ve alan uzmanlarının hem fikir olduğu durumlara bakıldığında 2008 Seviye Belirleme Sınavı Matematik sorularında üst düzey zihinsel becerilerini ölçen soruların bulunmadığı tespit edilmiştir. Buna göre soruların, üst düzey zihinsel becerilerle ve kazanımlarla orantılı olarak dağılım göstermesine dikkat edilmesi gerektiği belirtilmiştir.

Erman (2008), 2003-2006 yılları arasında uygulanmış olan OKS’ de yer alan toplam 40 tarih bilimi sorusunu tespit ederek madde analizlerini ve Bloom Taksonomisine göre değerlendirmesini yapmıştır. Soruların sınıf, konu ve ünitelere göre dağılımları tespit edilmiştir. Araştırma sonuçlarına göre soruların daha çok kavrama basamağında olduğu, analiz basamağında daha az soru bulunurken sentez ve değerlendirme basamaklarında sorulara yer verilmediği, soruların sınıf düzeyleri, ünite ve konu dağılımlarında eşitsizliklerin olduğu, yıllara göre ortama güçlük ve ayırt edicilik indekslerinin dağılımlarının birbirine yakın olduğu görülmüştür.

Eş (2005) “Liselere giriş sınavları Fen Bilgisi soruları ve ilköğretim Fen Bilgisi dersi sınav sorularının Bloom Taksonomisine göre değerlendirilmesi” adlı yüksek lisans tezinde liselere giriş sınavları Fen Bilgisi soruları ile ilköğretim okulları Fen Bilgisi dersi sınav sorularını Bloom Taksonomisinin bilişsel alan basamaklarına göre değerlendirmiştir. Ayrıca bu araştırmayla Fen Bilgisi öğretmenlerinin eğitim düzeylerinin, mezuniyet branşlarının, mesleki kıdemlerinin hazırladıkları sınav soruları üzerinde farklılaşmaya neden olup olmadığı da belirlenmeye çalışılmıştır. Araştırmada elde edilen sonuçlar neticesinde, Fen Bilgisi derslerine girmekte olan öğretmenlerin yazılı sınav sorularının bilgi ve kavrama basamaklarında yoğunlaştığı, üstbilişsel basamaklarda çok az soru sorduğu, Fen Bilgisi öğretmenliği alanında yüksek lisans eğitimi alan öğretmenlerin yeterli olmamakla birlikte diğer öğretmenlere göre üstbilişsel basamakları daha çok kullandıkları, üstbilişsel basamakları en az kullanan öğretmenlerin Fen Bilgisi öğretmenliği bölümünden mezun olmadıkları, liselere giriş sınavlarında sorulan Fen Bilgisi soruların ünitelere göre dağılımının orantılı olmadığı ve üstbilişsel basamaklarda yoğunlaştığı belirlenmiştir.

Mutlu, Uşak ve Aydoğdu (2003) ‘‘Fen Bilgisi sınav sorularının Bloom Taksonomisine göre değerlendirilmesi’’ adlı çalışmalarında Fen Bilgisi ğretmenlerin okullarda yaptıkları sınavlarda sordukları soruların bilişsel seviyeleri ile 2000-2001 Liselere Giriş Sınavı sorularının düzeylerini karşılaştırmayı amaçlamışlardır. Çalışmaya göre LGS Fen Bilgisi sorularının %30’u kavrama %18’i uygulama, % 52’si analiz, sentez ve değerlendirme seviyelerinde olduğu, buna karşılık Fen Bilgisi ğretmenlerinin yaptıkları sınavlarda sordukları soruların yalnızca %1’nin analiz, sentez ve değerlendirme düzeylerini kapsadığı sonucunu ortaya çıkarmışlardır.

Aviles (2000) ‘‘Teaching and testing for critical thinking with Bloom’s Taxonomy of educational objectives’’ adlı çalışmasında eleştiren öğretme ve öğrenmenin gerçekleşmesi için Bloom Taksonomisinin nemi vurgulanmış ve Bloom Taksonomisinin basamakları için örnekler hazırlamıştır.

Risner, Nicholson ve Webb (2000) Sosyal Bilimler ders kitaplarında yer alan soruları Bloom Taksonomisine göre belirlemeyi amaçlamışlardır. En çok kullanılan iki seriden seçilen kitaplardaki 100 soru Bloom Taksonomisine göre sınıflandırılmıştır. Araştırma sonucunda, HBJ yayınlarının ders kitabının Macmillan yayınlarının ders kitaplarından daha fazla üst düzey soruyu barındırdığı bulunmuştur. İncelenen soruların %38 bilgi, %16 kavrama, %15,5 uygulama, %9,5 analiz, %4,5 sentez ve %16,5 değerlendirme düzeyinde sorular içerdiği tespit edilmiştir.

Rawadieh (1998), ‘‘Ürdün’de kullanılan lise Sosyal Bilimler alışma kitaplarında soruların Bloom Taksonomisine göre bilişsel seviyelerinin incelenmesi’’ adlı doktora tezinde, Ürdün’deki lise Sosyal Bilimler alışma kitaplarında kullanılan soruların bilişsel seviyelerinin tanımlanması ve analiz edilmesi amacıyla yapmıştır. Araştırma sonucunda soruların %35’inin bilgi, %48’inin kavrama, %1’inin uygulama, %9’unun analiz, %4’ünün sentez, %3’ünün değerlendirme olduğu tespit edilmiştir.

Yapılan araştırmalara baktığımızda, ülkemizdeki öğrencilerin hayatlarını şekillendiren merkezi sınavlarda yer alan soruların incelenmesine yönelik araştırmaların, sınav sorularının programa uygunluğu, soruların konu alanlarına göre dağılımı, okullarda sorulan sorular ile sınavda yer alan soruların karşılaştırılması ve bunların Bloom Taksonomisine göre incelenmesi yer almaktadır. Çalışmalarda, doküman incelenmesi, uzmanlar ile mülakatlar veya anketler olduğu görülmektedir.

Ayrıca TEOG sisteminin yeni olmasından dolayı bu alanda hiçbir çalışma bulunmamaktadır.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

YÖNTEM

Bu bölümde araştırmanın amacına ulaşabilmesi için kullanılan araştırma modeli, veri kaynağı, verilerin toplanması ve verilerin analizi süreci hakkında bilgi verilmiştir.

3.1 Araştırma Modeli

Bu çalışmada nitel araştırma yöntemi kullanılmış olup, ilgili veriler doküman analizi yoluyla çözümlenmiştir.

Nitel araştırma yöntemini birçok yazar ve araştırmacı tanımlamaktan kaçınmaktadır. Çünkü nitel araştırma yöntemi birçok kavramı, birçok disiplin alanını bünyesinde toplayan bir yöntemdir. Yıldırım ve Şimşek (2011) nitel araştırmayı “*Gözlem, görüşme ve doküman analizi gibi nitel veri toplama yöntemlerinin kullanıldığı, alguların ve olayların doğal ortamda gerçekçi ve bütüncül bir biçimde ortaya konmasına yönelik nitel bir sürecin izlendiği araştırma*” olarak tanımlamışlardır.

Nitel araştırmanın evrensel bir genel tanımını yapmak güç olsa da bir takım temel özelliklerinden yola çıkarak nitel araştırmanın daha iyi anlaşılması sağlanabilir. Nitel araştırmanın yedi temel özelliği bulunmaktadır. Bunlar;

1. Doğal ortama duyarlılık

Araştırmanın konusunu oluşturan olgu ve olay doğal ortam içinde incelenmesi gerekmektedir (Patton,1987, akt. Yıldırım ve Şimşek 2011)

2. Araştırmacının katılımcı rolü

Nitel araştırmada araştırmacının olay ve olgulara yakın olması, olayları etkileyebilmesi ihtimalinin bulunması nitel araştırma yönteminin yanlı olduğunun bir göstergesi olarak düşünülebilir. Fakat nitel araştırma yönteminin kullanan araştırmacı, olayların ve olguların sayısal verilerini tutan bir kişi değildir. Nitel araştırmacı, alanda zaman harcayan, veri kapsamındaki kişilerle görüşmeler yapan, alanda gözlemlediklerini ve deneyimlerini toplanan veri analizinde kullanan kişidir. Ama yine de nitel araştırmacı mümkün olduğu kadar olgu ve olayların doğal akışını etkilememesi gerekmektedir.

3. Bütüncül yaklaşım

Nitel araştırmada, olay ve olguları etkileyen, problemi oluşturan etmenlerin birbirinden bağımsız olarak incelenemez. Çünkü problemi oluşturan değişkenler ve etmenler birbiri ile ilişki ierisindeedir.

4. Algıların ortaya çıkması

Nitel araştırmada en önemli hedeflerden biri ise araştırmanın içinde olan bireylerin dūřüncelerinin, algılarının, yaşantılarının ortaya konulmasıdır.

5. Araştırma deseninde esneklik

Nitel araştırmada ortaya çıkan yeni veriler, bulgular sonucu araştırmanın boyutları yeniden biçimlendirilmesi gerekebilir. Bu da esnek yaklaşımla mümkündür.

6. Tümevarımcı analiz

Nitel araştırmada doğruluğu veya yanlışlığı önceden test eden bir hipotez yoktur. Nitel araştırmada tümevarım ilkesi baskındır.

7. Nitel veri

Her nitel araştırmada elde edilen verilerin sayısallaştırılması mümkün olamaz. Bazı veriler sayısallaştırılabilirken bazı verilerin sayısallaştırılması söz konusu olamaz.

Nitel araştırmada sürecinin aşamaları sürekli olarak birbirini etkilemekte ve başlangıç sürecinden sonraki süreci keskin çizgilerle ayrılmamaktadır. Nitel araştırmanın aşamalarını belirtecek olursak;

1. Araştırma probleminin belirlenmesi
2. Kuramsal/Kavramsal çerçevenin oluşturulması
3. Araştırma sorusunun yazılması
4. Araştırma alanının belirlenmesi
5. Araştırmacı rolünün belirlenmesi
6. Veri toplama araçlarının/stratejilerinin geliştirilmesi
7. Veri toplama
8. Veri analizi, bulguların betimlenmesi ve yorumlanması
9. Sonuçların sınıflandırılması ve analitik genellemelere ulaşılması
10. Araştırmanın kuram ve uygulama için doğurduğu sonuçlar

Nitel araştırmada kullanılan üç tür veri toplama yöntemi vardır. Bunlar;

1. Görüşme

Stewart ve Cash (1985) görüşmeyi, “önceden belirlenmiş ve ciddi bir amaç için yapılan, soru sorma ve yanıtlama tarzına dayalı karşılıklı ve etkileşimli bir süreç” olarak tanımlamışlardır (akt. Yıldırım ve Şimşek 2011).

2. Gözlem

Bir yerde oluşan davranışların ayrıntılı, kapsamlı ve sürece yayılmış olarak tanımlanmasında kullanılan yöntem gözlem denir.

3. Doküman incelenmesi

Gözlem ve görüşmenin mümkün olmadığı durumlarda ya da araştırmanın geçerliliğini arttırabilmek için, problem durumuyla ilgili yazılı veya görsel materyallerin incelenmesinde kullanılan yöntem doküman incelenmesi yöntemidir.

Bailey (1982) doküman incelenmesinin yedi güçlü ve sekiz zayıf yönünün bulunduğu söz etmiştir (akt. Yıldırım ve Şimşek 2011).

Doküman incelenmesinin güçlü yöntemleri;

1. Kolay ulaşılamayacak özneler
2. Tepkiselliğin olmaması
3. Uzun süreli analiz
4. Örneklem büyüklüğü
5. Bireysellik ve özgünlük
6. Görelî düşük maliyet
7. Nitelik

Doküman incelenmesinin zayıf yönleri

1. Olası yanlılık
2. Seçilmişlik
3. Eksiklik
4. Ulaşılabilirlik
5. Örneklem yanlılığı
6. Sınırlı sözel olmayan davranış
7. Standart bir formatın olmaması
8. Kodlama zorluğu

Doküman incelenmesi izlenilmesi gereken beş aşama mevcuttur. Bunlar:

1. Dokümanlara ulaşma
2. Orijinalliğin kontrol etme
3. Dokümanları anlama

4. Veriyi analiz etme

- Analize konu olan veriden örneklem seçme
- Kategorileri geliştirme
- Analiz birimini saptama
- Sayısallaştırma

5. Veriyi anlama (Forster, 1995, akt. Yıldırım ve Şimşek 2011).

3.2. Veri Kaynağı

Çalışmanın veri kaynaklarını 2013-2014 eğitim ve öğretim yılında güz ve bahar dönemlerinde uygulanan orta öğretime geçiş sınavı olan Temel Öğretimden Orta Öğretime geçiş sınav soruları ile 8. sınıf Matematik, İngilizce, Türkçe, Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi, Fen ve Teknoloji ve T. C. İnkılap Tarihi ve Atatürkçülük derslerinin öğretim programları oluşturmaktadır.

Buna göre iki dönem sınavlarında uygulanan toplam 240 soru ile bu sınavda çıkan derslerdeki öğretim programları incelenmiştir.

3.3 Verilerin Toplanması

Araştırma dokümanlarından 2013-2014 eğitim öğretim yılında yapılan TEOG sınav soruları <http://meb.gov.tr> adresinden, 8. sınıf Matematik, İngilizce, Türkçe, Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi, Fen ve Teknoloji ve T.C. İnkılap Tarihi ve Atatürkçülük derslerinin kazanımları ilgili dersin öğretim programlarından temin edilmiştir.

3.4 Verilerin Analizi

Çalışmada öncelikle dersin kazanımlarını ölçen TEOG sınav sorusu bulunmuş ve eşleştirilmiştir. TEOG sınav sorusunun Yenilenmiş Bloom Taksonomisine göre hangi bilgi ve bilişsel boyutta olduğu belirlenmiştir. Soru ile eşleştirilen kazanımın da bilgi ve bilişsel boyutu belirlenerek TEOG sınav sorusu ile ilgili kazanımın Yenilenmiş Bloom Taksonomisine göre bilgi ve bilişsel boyutları karşılaştırılmıştır. Elde edilen veriler öğretim görevlisi, yüksek lisans ve doktora öğrencilerinden oluşan bir uzman görüşüne sunulmuştur.

Uzman görüşleri ile araştırmacının görüşleri arasında;

Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi Dersi Sınavı % 95

Fen ve Teknoloji Dersi Sınavı % 85

T. C. İnkılap Tarihi ve Atatürkçülük Dersi Sınavı % 95

İngilizce Dersi Sınavı % 77.5

Matematik Dersi Sınavı % 87.5

Türkçe Dersi Sınavı % 90 uyumluluk göstermiştir. Uzmanlarla farklı görüşler konusunda tartışılarak araştırmacı ve uzman görüşleri arasındaki uyumluluk en son % 100 olarak belirlenmiştir.

Örnekler:

Tablo 3.1.Güz Dönemi Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi Dersi TEOG Sınav Soruları ile 8. Sınıf Öğretim Programında Yer Alan İlişkili Kazanımların YBT'deki Dağılımı

SORU	SORULARIN TAKSONOMİSİ		KAZANIMLARIN TAKSONOMİSİ		KAZANIM	Soru ilgili kazanımı karşılıyor mu? (*)
	BİLGİ BOYUTU	BİLİŞSEL SÜREÇ	BİLGİ BOYUTU	BİLİŞSEL SÜREÇ		
<p>1. Aşağıdaki hadislerden hangisi İslam dininin paylaşma ve yardımlaşmaya verdiği önemi en iyi açıklar?</p> <p>A) "Sadaka vermek malı eksiltmez." B) "Sağ elin verdiği, sol el bilmemelidir." C) "Komşusu aç iken tok yatan bizden değildir." D) "Kardeşini güler yüzle karşılayan da sadakadır."</p>	Kavramsal	Anlama	Kavramsal	Anlama	İslam'ın paylaşma ve yardımlaşmaya verdiği önemi yorumlar	

Tablo 3.2.Güz Dönemi Fen ve Teknoloji Dersi TEOG Sınav Soruları ile 8. Sınıf Öğretim Programında yer alan ilişkili Kazanımların YBT'deki Dağılımı

SORU	SORULARIN TAKSONOMİSİ		KAZANIMLARIN TAKSONOMİSİ		KAZANIM	Soru ilgili kazanımı karşılıyor mu? (*)
	BİLGİ BOYUTU	BİLİŞSEL SÜREÇ	BİLGİ BOYUTU	BİLİŞSEL SÜREÇ		

<p>1. Şekilde hayvan hücresinde mitoz bölünmenin bir evresi gösterilmiştir:</p> <p>Bu evreden sonraki evre aşağıdakilerden hangisidir?</p> <p>A) </p> <p>B) </p> <p>C) </p> <p>D) </p>	Olgusal	Hatırlama	Olgusal	Hatırlama	Mitozu, çekirdek bölünmesi ile başlayan ve birbirini takip eden evreler olarak tarif eder.	
--	---------	-----------	---------	-----------	--	--

Tablo 3.3.Güz Dönemi İngilizce Dersi TEOG Sınav Soruları ile 8. Sınıf Öğretim Programında Yer Alan İlişkili Kazanımların YBT'deki Dağılımı

SORU	SORULARIN TAKSONOMİSİ		KAZANIMLARIN TAKSONOMİSİ		KAZANIM	Soru ilgili kazanımı karşılıyor mu? (*)
	BİLGİ BOYUTU	BİLİŞSEL	BİLGİ BOYUTU	BİLİŞSEL SÜREÇ		
<p>1-11. sorularda boş bırakılan yere uygun gelen kelime ya da ifadeyi işaretleyiniz.</p> <p>1. While Ahmet was driving to work, he hit a tree by the road. He was because there was no damage to his car.</p> <p>A) sad B) lucky C) upset D) careful</p>	Olgusal	Anlama	Kavramsal	Anlama	Describing personal qualities	

Tablo 3.4.Güz Dönemi T.C. İnkılap Tarihi ve Atatürkçülük Dersi TEOG Sınav Soruları ile 8. Sınıf Öğretim Programında Yer Alan İlişkili Kazanımların YBT'deki Dağılımı

SORU	SORULARIN TAKSONOMİSİ		KAZANIMLARIN TAKSONOMİSİ		KAZANIM	Soru ilgili kazanımı karşılıyor mu? (*)
	BİLGİ BOYUTU	BİLİŞSEL	BİLGİ BOYUTU	BİLİŞSEL SÜREÇ		
<p>1. Balkanlar'da ortaya çıkan ayrılmacı fikirler, Osmanlı aydınları arasında yeni anlayışlara neden oldu. Fransız İhtilali'nin etkilerini gören bu kişiler Batıcılık, Osmanlıcılık, İslamcılık ve Türkçülük gibi fikir akımlarına yöneldiler. Bu akımların ortak amacı, devleti içinde bulunduğu kötü durumdan kurtarmaktı.</p> <p>Bu paragrafa göre, Mustafa Kemal'in doğup büyüdüğü dönemle ilgili olarak, aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşamaz?</p> <p>A) Fransız İhtilali'nin Osmanlı'da etkili olduğu B) Kurtuluş için farklı fikirlerin ortaya çıktığı C) Fikir akımlarının kötüye gidişi durdurduğu D) Azınlıkların Osmanlı'dan ayrılmak istediği</p>	Kavramsal	Anlama	Kavramsal	Çözümleme	Atatürk'ün çocukluk dönemini ve bu dönemde içinde bulunduğu toplumun sosyal ve kültürel yapısını analiz eder	

Tablo 3.5.Güz Dönemi Matematik Dersi TEOG Sınav Soruları ile 8. Sınıf Öğretim Programında Yer Alan İlişkili Kazanımların YBT'deki Dağılımı

SORU	SORULARIN TAKSONOMİSİ		KAZANIMLARIN TAKSONOMİSİ		KAZANIM	Soru ilgili kazanımı karşılıyor mu? (*)
	BİLGİ BOYUTU	BİLİŞSEL	BİLGİ BOYUTU	BİLİŞSEL SÜREÇ		
<p>1. 2^{-3} sayısı aşağıdakilerden hangisine eşittir?</p> <p>A) 8 B) $\frac{1}{8}$ C) $-\frac{1}{8}$ D) -8</p>	Kavramsal	Anlama	Kavramsal	Uygulama	Bir tam sayının negatif kuvvetini belirlen ve rasyonel sayı olarak ifade eder.	

Tablo 3.6.Güz Dönemi Türkçe Dersi TEOG Sınav Soruları ile 8. Sınıf Öğretim Programında Yer Alan İlişkili Kazanımların YBT'deki Dağılımı

SORU	SORULARIN TAKSONOMİSİ		KAZANIMLARIN TAKSONOMİSİ		KAZANIM	Soru ilgili kazanımı karşılıyor mu? (*)
	BİLGİ BOYUTU	BİLİŞSEL	BİLGİ BOYUTU	BİLİŞSEL SÜREÇ		
<p>1. "Sivrilme" sözcüğü aşağıdaki cümlelerin hangisinde "başkalarını geride bırakıp yükselmek veya ün kazanmak" anlamında kullanılmıştır?</p> <p>A) Çenesine doğru sivrilen ince bir yüzü vardı. B) Köpeğimin sivrilen dişleri çok keskin görünüyordu. C) Dönemin yazarları arasında bir tek o sivrilmişti. D) Uzun bir uğraştan sonra kalemimin ucu iyice sivrilmişti.</p>	Kavramsal	Anlama	Kavramsal	Anlama	Metnin bağlamında hareketle kelime ve kelime gruplarının anlamlarını çıkarır	

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

BULGULAR VE YORUM

Bu bölümde araştırmanın bulguları ve yorumları araştırmanın problemlerinin çözümüne ışık tutacak şekilde sunulmakta ve açıklanmaktadır.

Araştırmanın genel amacı çerçevesinde 2013-2104 eğitim ve öğretim yılında yapılan Temel Öğretimden Orta Öğretime Geçiş Sınavı'nda yer alan Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi, Fen ve Teknoloji, T.C. İnkılap Tarihi ve Atatürkçülük, İngilizce, Matematik ve Türkçe Derslerinin sınav soruları ile 8. sınıf öğretim programında yer alan kazanımları karşılaştırılmış ve Yenilenmiş Bloom Taksonomisine göre yorumlanmıştır. Ayrıca ilgili derslerin sınav soruları ile ilgili derslerin sınav sorularıyla alakalı ilgili kazanımlar da Yenilenmiş Bloom Taksonomisine göre ayrı ayrı incelenmiştir.

4.1. Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi Dersi TEOG sınav soruları ile 8. sınıf öğretim programında yer alan ilişkili kazanımların Yenilenmiş Bloom Taksonomisindeki dağılımı

Tablo 4.1. Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi Dersi Güz Dönemi TEOG Sınav Sorularının YBT'deki Dağılımı

Bilgi Boyutu	Bilişsel Süreç Boyutu					
	Hatırlama	Anlama	Uygulama	Çözümleme	Değerlendirme	Yaratma
Olgusal	S. 10. 17. 19.					
Kavramsal	S. 7. 14. 15.	S. 1. 2. 3. 4. 6. 8. 9. 11. 12. 16. 18. 20.		S. 5. 13.		

İşlemsel						
Üstbilişsel						

Tablo 4.1.'i incelediğimiz zaman; Güz Dönemi TEOG sınavında sorulan Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi Dersi sorularının 3 tanesi Olgusal Bilginin Hatırlama basamağında, 3 tanesi Kavramsal Bilginin Hatırlama basamağında, 12 tanesi Kavramsal Bilginin Anlama basamağında, 2 tanesi Kavramsal Bilginin Çözümleme basamağında yer aldığı görülmektedir.

Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi Dersi sınav soruların YBT' deki oransal değerleri ise; % 15'i Olgusal Bilginin Hatırlama basamağı, % 15'i Kavramsal Bilginin Hatırlama basamağı, % 60'ı Kavramsal Bilginin Anlama basamağı, % 10'u Kavramsal Bilginin Hatırlama basamağı şeklindedir.

Tablo 4.2. Güz Dönemi Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi Dersi TEOG Sınav Soruları ile 8. Sınıf Öğretim Programında Yer Alan İlişkili Kazanımların YBT'deki Dağılımı

Bilgi Boyutu	Bilişsel Süreç Boyutu					
	Hatırlama	Anlama	Uygulama	Çözümleme	Değerlendirme	Yaratma
Olgusal						
Kavramsal		GDKABS ₁ K ₁ GDKABS ₂ K ₁ GDKABS ₄ K ₁ GDKABS ₅ K ₁ GDKABS ₅ K ₂ GDKABS ₆ K ₁ GDKABS ₇ K ₁ GDKABS ₈ K ₁ GDKABS ₉ K ₁ GDKABS ₁₀ K ₁ GDKABS ₁₁ K ₁ GDKABS ₁₂ K ₁ GDKABS ₁₃ K ₁ GDKABS ₁₄ K ₁ GDKABS ₁₅ K ₁ GDKABS ₁₆ K ₁ GDKABS ₁₇ K ₁ GDKABS ₁₈ K ₁ GDKABS ₁₉ K ₁ GDKABS ₂₀ K ₁				

İşlemsel						
Üstbilişsel						

* 3. sorunun ilişkili olduğu doğrudan kazanım bulunamamıştır.

Ek 1' e göre; 1. 2. 4. 6. 9. 10. 11. 12. 15. 16. 17. ve 19. sorularının ilişkili olduğu kazanımlar soru ile tamamen örtüşmektedir.

7. 8. 18. ve 20. sorularının ilişkili olduğu kazanımlar soru ile kısmen örtüşmektedir.

13. ve 14. soruların ilişkili olduğu kazanımlar soru ile çok az örtüşmektedir.

5. soru birden fazla kazanım ilişkilidir ve soruların ilişkili olduğu kazanımlar soru ile tamamen örtüşmektedir.

Tablo 4.2.'ye göre; Güz Dönemi Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi Dersi TEOG sınav sorusunun 19 sorusu 8. Sınıf Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi Dersi öğretim programında yer alan 20 kazanımla eşleştirilmiştir. 1 soru ile ilişkili 8. Sınıf Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi öğretim programında herhangi bir kazanım bulunamamıştır. Kazanımlarla ilişkili 19 sorunun, 12 tanesinin ilişkili olduğu kazanım soru ile tamamen örtüşmektedir. 5 sorunun ilişkili olduğu kazanım soru ile kısmen örtüşmektedir. 2 sorunun ilişkili olduğu kazanım soru ile çok az örtüşmektedir. 1 soru birden fazla kazanımla ilişkilidir ve bu kazanımlar soru ile tamamen örtüşmektedir.

Tablo 4.2.'ye göre; Güz Dönemi TEOG Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi Dersi sınav sorularının ilişkili olduğu 8. sınıf Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi Dersi öğretim programında yer alan kazanımlardan 20 tanesi Kavramsal Bilginin Anlama basamağında yer almaktadır. Yani sorularla ilişkili kazanımların hepsi Kavramsal Bilginin Anlama basamağında yer almaktadır.

Kazanımların YBT' deki basamaklarına oransal olarak baktığımızda ise; % 100'ü Kavramsal Bilginin Anlama basamağı şeklindedir. Yani soruların ilişkili olduğu kazanımların hepsi Kavramsal Bilginin Anlama basamağında yer almaktadır.

Tablo 4.1. ve 4.2.'yi incelediğimiz zaman, 5., 7., 10., 13., 14., 15., 17. ve 19. sorular ile soruların ilişkili olduğu kazanımların YBT' de farklı bilgi boyutunda veya bilişsel basamakta yer aldığı görülmektedir. Bu bulgulardan yola çıkarsak; soruların

%40'ı ilişkili olduğu kazanım ile farklı bilgi boyutunda veya bilişsel basamakta yer almaktadır.

Tablo 4.1. ve 4.2.'yi incelediğimiz zaman, soruların ve kazanımların hepsi alt bilişsel süreç basamaklarını ölçtüğü görülmektedir. Kazanımların tek bir bilgi boyutu ve bilişsel süreç basamağında yer aldığı görülmektedir. Soruların ise bir bilgi ve bilişsel boyutta yığıldığı görülmektedir. Kazanımların ve soruların Kavramsal Bilginin Anlama basamağına yığıldığı görülmektedir. Üst bilişsel basamaklardan hiçbir kazanımın ve sorunun yer almadığı görülmektedir.

Tablo 4.3. Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi Dersi Bahar Dönemi TEOG Sınav Sorularının YBT'deki Dağılımı

Bilgi Boyutu	Bilişsel Süreç Boyutu					
	Hatırlama	Anlama	Uygulama	Çözümleme	Değerlendirme	Yaratma
Olgusal	S. 1. 3. 6. 11. 12. 15. 19.					
Kavramsal		S. 4. 7. 8. 9. 10. 13. 14. 16. 17. 18. 20.			S. 2. 5.	
İşlemsel						
Üstbilişsel						

Tablo 4.3.'ü incelediğimiz zaman Bahar Dönemi TEOG sınavında sorulan Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi Dersi sorularının 7 tanesi Olgusal Bilginin Hatırlama basamağında, 11 tanesi Kavramsal Bilginin Anlama basamağında, 2 tanesi Kavramsal Bilginin Değerlendirme basamağında yer aldığı görülmektedir.

TEOG sınavında sorulan Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi Dersi sorularının YBT' deki oransal değerleri ise; %35'i Olgusal Bilginin Hatırlama basamağında, %55'i Kavramsal Bilginin Anlama basamağında, %10'u tanesi Kavramsal Bilginin Değerlendirme basamağında yer almaktadır

Tablo 4.4. Bahar Dönemi Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi Dersi TEOG Sınav Soruları ile 8. Sınıf Öğretim Programında Yer Alan İlişkili Kazanımların YBT'deki Dağılımı

Bilgi Boyutu	Bilişsel Süreç Boyutu					
	Hatırlama	Anlama	Uygulama	Çözümleme	Değerlendirme	Yaratma
Olgusal						
Kavramsal		BDKABS ₁ K ₁ BDKABS ₂ K ₁ BDKABS ₃ K ₁ BDKABS ₄ K ₁ BDKABS ₅ K ₁ BDKABS ₅ K ₂ BDKABS ₆ K ₁ BDKABS ₇ K ₁ BDKABS ₈ K ₁ BDKABS ₉ K ₁ BDKABS ₁₁ K ₁ BDKABS ₁₂ K ₁ BDKABS ₁₃ K ₁ BDKABS ₁₄ K ₁ BDKABS ₁₅ K ₁ BDKABS ₁₆ K ₁ BDKABS ₁₈ K ₁ BDKABS ₁₉ K ₁ BDKABS ₂₀ K ₁				BDKABS ₁₀ K ₁
İşlemsel						
Üstbilişsel						

*17. sorunun ilişkili olduğu doğrudan kazanım bulunamamıştır.

Ek 2' ye göre; 1. 2. 3. 4. 5. 6. 7. 8. 9. 10. 11. 12. 13. 14. 15. 19. ve 20. sorularının ilişkili olduğu kazanımlar soru ile tamamen örtüşmektedir.

16. sorunun ilişkili olduğu kazanım soru ile kısmen örtüşmektedir.

18. sorunun ilişkili olduğu kazanım soru ile çok az örtüşmektedir.

5. soru birden fazla kazanım ilişkilidir ve soruların ilişkili olduğu kazanımlar soru ile tamamen örtüşmektedir.

Tablo 4.3.'e göre; Bahar Dönemi Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi Dersi TEOG sınav sorusunun 19 sorusu 8. Sınıf Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi Dersi öğretim

programında yer alan 20 kazanımla eşleştirilmiştir. 1 soruyla ilişkili 8. Sınıf Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi öğretim programında herhangi bir kazanım bulunamamıştır. Kazanımlarla ilişkili 19 sorunun, 17 tanesinin ilişkili olduğu kazanım soru ile tamamen örtüşmektedir. 1 sorunun ilişkili olduğu kazanım soru ile kısmen örtüşmektedir. 1 sorunun ilişkili olduğu kazanım soru ile çok az örtüşmektedir. 1 soru birden fazla kazanım ilişkilidir ve bu kazanımlar soru ile tamamen örtüşmektedir.

Tablo 4.3.'e göre; Bahar Dönemi TEOG Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi Dersi sınav sorularının ilişkili olduğu 8. sınıf Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi Dersi öğretim programında yer alan kazanımlardan; 19 tanesi Kavramsal Bilginin Anlama basamağında, 1 tanesi Kavramsal Bilginin Yaratma basamağında yer almaktadır.

Kazanımların YBT' deki basamaklarına oransal olarak baktığımızda ise; % 95'i Kavramsal Bilginin Hatırlama basamağı, %5'i Kavramsal Bilginin Yaratma Basamağı şeklindedir.

Tablo 4.3. ve 4.4.'ü incelediğimiz zaman, 1., 2., 3., 5., 6., 10., 11., 12., 15., ve 19.,soruların ile soruların ilişkili olduğu kazanımların YBT' de farklı bilgi boyutunda veya bilişsel basamakta yer aldığı görülmektedir. Bu bulgulardan yola çıkarsak; soruların %50'si ilişkili olduğu kazanım ile farklı bilgi boyutunda veya bilişsel basamakta yer almaktadır.

Tablo 4.3. ve 4.4.'ü incelediğimiz zaman, soruların %90'ı (18 soru) alt bilişsel basamaklarda yer alırken % 10'u (2 soru) üst bilişsel basamakta yer aldığı görülmektedir. Sorularla ilgili kazanımların %95'i (19 kazanım) alt bilişsel basamakta yer alırken % 5'i (1 kazanım) üst bilişsel basamakta yer almaktadır. Kazanımların Kavramsal Bilginin Anlama basamağına yığıldığı görülmektedir.

4.2. Fen ve Teknoloji Dersi TEOG sınav soruları ile 8. sınıf öğretim programında yer alan ilişkili kazanımların Yenilenmiş Bloom Taksonomisindeki dağılımı

Tablo 4.5.Güz Dönemi Fen ve Teknoloji Dersi Güz Dönemi TEOG Sınav Sorularının YBT'deki Dağılımı

Bilgi Boyutu	Bilişsel Süreç Boyutu					
	Hatırlama	Anlama	Uygulama	Çözümleme	Değerlendirme	Yaratma
Olgusal	S. 1.					
Kavramsal		S. 2. 4. 5. 6. 7. 8. 9. 10. 11. 12. 13. 14. 15. 16. 17. 18. 19. 20.				
İşlemsel		S. 3.				
Üstbilişsel						

Tablo 4.5.'i incelediğimiz zaman; Güz Dönemi TEOG sınavında sorulan Fen ve Teknoloji Dersi sorularının 1 tanesi Olgusal Bilginin Hatırlama basamağında, 18 tanesi Kavramsal Bilginin Anlama basamağında, 1 tanesi İşlemsel Bilginin Anlama basamağında yer aldığı görülmektedir.

Fen ve Teknoloji Dersi sınav soruların YBT' deki oransal değerleri ise; %5'i Olgusal Bilginin Hatırlama basamağı, % 90'ı Kavramsal Bilginin Anlama basamağı, % 5'i İşlemsel Bilginin Anlama basamağı şeklindedir.

Tablo 4.6. Güz Dönemi Fen ve Teknoloji Dersi TEOG Sınav Soruları ile 8. Sınıf Öğretim Programında Yer Alan İlişkili Kazanımların YBT' deki Dağılımı

Bilgi Boyutu	Bilişsel Süreç Boyutu					
	Hatırlama	Anlama	Uygulama	Çözümleme	Değerlendirme	Yaratma
Olgusal	GFTS ₁ K ₁					
Kavramsal		GFTS ₂ K ₁ GFTS ₄ K ₁ GFTS ₅ K ₁ GFTS ₆ K ₁ GFTS ₇ K ₁ GFTS ₈ K ₁ GFTS ₉ K ₁ GFTS ₁₀ K ₂ GFTS ₁₀ K ₃ GFTS ₁₁ K ₁ GFTS ₁₂ K ₁ GFTS ₁₃ K ₁ GFTS ₁₄ K ₁ GFTS ₁₅ K ₁ GFTS ₁₅ K ₂ GFTS ₁₇ K ₁ GFTS ₁₈ K ₁ GFTS ₁₉ K ₁ GFTS ₂₀ K ₁				
İşlemsel			GFTS ₃ K ₁ GFTS ₁₀ K ₁ GFTS ₁₆ K ₁			
Üstbilişsel						

Ek 3' e göre; 1. 3. 5. 7. 11. 12. 13. 15(K₁).17. 18. 19. ve 20. sorularının ilişkili olduğu kazanımlar soru ile tamamen örtüşmektedir.

2. 4. 6. 8. 9. 14. ve 15(K₂). sorularının ilişkili olduğu kazanımlar soru ile kısmen örtüşmektedir.

16. sorunun ilişkili olduğu kazanım soru ile çok az örtüşmektedir.

10.soru birden fazla kazanım ilişkilidir ve soruların ilişkili olduğu kazanımlar soru ile tamamen örtüşmektedir.

Tablo 4.6.' ya göre; Güz Dönemi Fen ve Teknoloji Dersi TEOG sınav sorusunun 20 sorusu 8. Sınıf Fen ve Teknoloji Dersi öğretim programında yer alan 23 kazanımla eşleştirilmiştir. Kazanımları ölçen 20 sorunun, 12 tanesinin ilişkili olduğu kazanım soru ile tamamen örtüşmektedir. 7 sorunun ilişkili olduğu kazanım

soru ile kısmen örtüşmektedir. 1 sorunun ilişkili olduğu kazanım soru ile çok az örtüşmektedir. 1 soru birden fazla kazanım ile ilişkilidir ve bu kazanımlar soru ile tamamen örtüşmektedir.

Tablo 4.6' ya göre; Güz Dönemi TEOG Fen ve Teknoloji Dersi sınav sorularının ilişkili olduğu 8. sınıf Fen ve Teknoloji Dersi öğretim programında yer alan kazanımlardan, 1 tanesi Olgusal Bilginin Hatırlama basamağında, 19 tanesi Kavramsal Bilginin Anlama basamağında, 3 tanesi İşlemsel Bilginin Uygulama basamağında yer almaktadır.

Kazanımların YBT'deki basamaklarına oransal olarak baktığımızda ise; % 4.34'ü Olgusal Bilginin Hatırlama basamağı, %82.60'ı Kavramsal Bilginin Anlama basamağı, %13.04'ü İşlemsel Bilginin Uygulama basamağı şeklindedir.

Tablo 4.5. ve 4.6.'yı incelediğimiz zaman, 3. ve 16. sorular ile soruların ilişkili kazanımların YBT' de farklı bilgi boyutunda veya bilişsel basamakta yer aldığı görülmektedir. 10. soruyla ise ilişkili üç kazanımdan biri ile aynı bilgi boyutunda ve bilişsel basamakta olup diğer iki kazanım ile farklı bilgi boyutunda veya bilişsel basamakta yer almaktadır. Bu bulgulardan yola çıkarsak; soruların %15'i ilişkili olduğu kazanım ile farklı bilgi boyutunda veya bilişsel basamakta yer almaktadır.

Tablo 4.5. ve 4.6.'yı incelediğimiz zaman, soruların ve kazanımların hepsi alt bilişsel süreç basamaklarda yer aldığı görülmektedir. Soruların ve kazanımların tek bir bilgi boyutu ve bilişsel süreç basamağında yığıldığı görülmektedir. Üst bilişsel basamaklardan hiçbir kazanımın ve sorunun yer almadığı görülmektedir. Kazanımların ve soruların Kavramsal Bilginin Anlama basamağına yığıldığı görülmektedir.

Tablo 4.7. Bahar Dönemi Fen ve Teknoloji Dersi Bahar Dönemi TEOG Sınav Sorularının YBT'deki Dağılımı

Bilgi Boyutu	Bilişsel Süreç Boyutu					
	Hatırlama	Anlama	Uygulama	Çözümleme	Değerlendirme	Yaratma
Olgusal	S. 10. 13.					
Kavramsal		S. 1. 2. 3. 6. 7(*). 8. 9. 11. 12. 14. 15. 16. 17. 18. 19.		S. 4. 5.		
İşlemsel		S. 20.				
Üstbilişsel						

Tablo 4.7.'yi incelediğimiz zaman, Bahar Dönemi TEOG sınavında sorulan Fen ve Teknoloji Dersi sorularının 2 tanesi Olgusal Bilginin Hatırlama basamağında, 15 tanesi Kavramsal Bilginin Anlama basamağında, 2 tanesi Kavramsal Bilginin Çözümleme basamağında, 1 tanesi İşlemsel Bilginin Anlama basamağında yer aldığı görülmektedir.

TEOG sınavında sorulan Fen ve Teknoloji Dersi sorularının YBT'deki oransal değerleri ise; %10'u Olgusal Bilginin Hatırlama basamağı, % 75' i Kavramsal Bilginin Anlama basamağı, % 10'u Kavramsal Bilginin Çözümleme basamağı, % 5'i İşlemsel Bilginin Anlama basamağı şeklindedir.

Tablo 4.8. Bahar Dönemi Fen ve Teknoloji Dersi TEOG Sınav Soruları ile 8. Sınıf Öğretim Programında Yer Alan İlişkili Kazanımların YBT'deki Dağılımı

Bilgi Boyutu	Bilişsel Süreç Boyutu					
	Hatırlama	Anlama	Uygulama	Çözümleme	Değerlendirme	Yaratma
Olgusal	BFTS ₅ K ₁ BFTS ₁₅ K ₁ BFTS ₁₆ K ₁					
Kavramsal	BFTS ₄ K ₁ BFTS ₅ K ₂ BFTS ₉ K ₁ BFTS ₁₀ K ₁ BFTS ₁₆ K ₂	BFTS ₁ K ₁ BFTS ₂ K ₁ BFTS ₂ K ₂ BFTS ₂ K ₃ BFTS ₂ K ₄ BFTS ₃ K ₁ BFTS ₆ K ₁ BFTS ₁₁ K ₁ BFTS ₁₂ K ₁ BFTS ₁₃ K ₁ BFTS ₁₇ K ₁ BFTS ₁₈ K ₁ BFTS ₂₀ K ₁				
İşlemsel			BFTS ₄ K ₂ BFTS ₈ K ₁ BFTS ₁₄ K ₁ BFTS ₁₉ K ₁			
Üstbilişsel						

* 7. sorunun ilişkili olduğu doğrudan kazanım bulunamamıştır.

Ek 4' e göre; 2(K₁, K₂). 4(K₁). 6. 10. 11. 12. 14. 15. 16(K₂). 17. 18. 19. ve 20. Sorularının ilişkili olduğu kazanımlar soru ile tamamen örtüşmektedir.

1. 2(K₃, K₄). 3. 4(K₂). 5(K₁,K₂). 8. 9. 13. 16(K₁). sorularının ilişkili olduğu kazanımlar soru ile kısmen örtüşmektedir.

Tablo 4.8.' e göre; Bahar Dönemi Fen ve Teknoloji Dersi TEOG sınav sorusunun 19 sorusu 8. Sınıf Fen ve Teknoloji Dersi öğretim programında yer alan 25 kazanımla eşleştirilmiştir. 1 soruyla ilişkili 8. Sınıf Fen ve Teknoloji öğretim programında herhangi bir kazanım bulunamamıştır. Kazanımlarla ilişkili 19 sorunun, 14 tanesinin ilişkili olduğu kazanım soru ile tamamen örtüşmektedir. 11 sorunun ilişkili olduğu kazanım soru ile kısmen örtüşmektedir.

Tablo 4.8'e göre; Bahar Dönemi Fen ve Teknoloji Dersi TEOG sınav sorularının ilişkili olduğu 8. sınıf Fen ve Teknoloji Dersi öğretim programında yer alan kazanımlardan 3 tanesi Olgusal Bilginin Hatırlama basamağında, 5 tanesi

Kavramsal Bilginin Hatırlama basamağında, 13 tanesi Kavramsal Bilginin Anlama basamağında, 4 tanesi İşlemsel Bilginin Uygulama basamağında yer almaktadır.

Kazanımların YBT' deki basamaklarına oransal olarak baktığımızda ise; % 12'si Olgusal Bilginin Hatırlama basamağı, % 20'si Kavramsal Bilginin Hatırlama basamağı, %52'si Kavramsal Bilginin Anlama basamağı, %16'sı İşlemsel Bilginin Uygulama basamağı şeklindedir.

Tablo 4.7. ve 4.8.'i incelediğimiz zaman 4., 5., 8., 10., 13., 14., 15., 16., 19., ve 20. soruların ile soruların ölçtüğü kazanımların YBT'de farklı bilgi boyutunda veya bilişsel basamakta yer aldığı görülmektedir. Bu bulgulardan yola çıkarsak; soruların %50'si ilişkili olduğu kazanım ile farklı bilgi boyutunda veya bilişsel basamakta yer almaktadır.

Tablo 4.7. ve 4.8.'i incelediğimiz zaman, soruların %90'ı (18 soru) alt bilişsel basamaklarda yer alırken % 10'u (2 soru) üst bilişsel basamakta yer aldığı görülmektedir. Kazanımların ise hepsi alt bilişsel basamaklarda yer almaktadır. Soruların %75'i (15 soru) Kavramsal Bilginin Anlama basamağında yer almaktadır. Kazanımların %52'si (13 kazanım) Kavramsal Bilginin Anlama basamağında yer almaktadır. Üst bilişsel basamaklarda yeterince kazanıma soruya yer verilmemiştir.

4.3. T.C. İnkılap Tarihi ve Atatürkçülük Dersi TEOG sınav soruları ile 8. sınıf öğretim programında yer alan ilişkili kazanımların Yenilenmiş Bloom Taksonomisindeki dağılımı

Tablo 4.9. Güz Dönemi T.C. İnkılap Tarihi ve Atatürkçülük Dersi TEOG Sınav Sorularının YBT'deki Dağılımı

Bilgi Boyutu	Bilişsel Süreç Boyutu					
	Hatırlama	Anlama	Uygulama	Çözümleme	Değerlendirme	Yaratma
Olgusal						
Kavramsal	S. 7.	S. 1. 2. 3. 4. 5. 6. 8. 9. 11. 13. 14. 15. 16. 18. 19. 20.		S. 10. 12. 17.		
İşlemsel						
Üstbilişsel						

Tablo 4.9.'u incelediğimiz zaman; Güz Dönemi TEOG sınavında sorulan T.C. İnkılap Tarihi ve Atatürkçülük Dersi sorularının 1 tanesi Kavramsal Bilginin Hatırlama basamağında, 16 tanesi Kavramsal Bilginin Anlama basamağında, 3 tanesi Kavramsal Bilginin Çözümleme basamağında yer aldığı görülmektedir.

TEOG sınavında sorulan T.C. İnkılap Tarihi ve Atatürkçülük Dersi sorularının YBT'deki oransal değerleri ise; %5'i Kavramsal Bilginin Hatırlama basamağı % 80'i Kavramsal Bilginin Anlama basamağı, % 15'i Kavramsal Bilginin Çözümleme basamağı şeklindedir.

Tablo 4.10. Güz Dönemi T.C. İnkılap Tarihi ve Atatürkçülük Dersi TEOG Sınav Soruları ile 8. Sınıf Öğretim Programında Yer Alan İlişkili Kazanımların YBT'deki Dağılımı

Bilgi Boyutu	Bilişsel Süreç Boyutu					
	Hatırlama	Anlama	Uygulama	Çözümleme	Değerlendirme	Yaratma
Olgusal						
Kavramsal		GİTAS ₂ K ₁ GİTAS ₄ K ₁ GİTAS ₅ K ₁		GİTAS ₁ K ₁ GİTAS ₃ K ₁ GİTAS ₆ K ₁ GİTAS ₈ K ₁ GİTAS ₁₂ K ₁ GİTAS ₁₆ K ₁ GİTAS ₁₇ K ₁	GİTAS ₇ K ₁ GİTAS ₉ K ₁ GİTAS ₁₀ K ₁ GİTAS ₁₁ K ₁ GİTAS ₁₃ K ₁ GİTAS ₁₄ K ₁ GİTAS ₁₅ K ₁ GİTAS ₁₈ K ₁ GİTAS ₁₉ K ₁ GİTAS ₂₀ K ₁	
İşlemsel						
Üstbilişsel						

Ek 5'e göre; 1. 2. 3. 4. 5. 6. 7. 8. 12. 13. 14. 15. 16. 17. 18. 19. ve 20. soruların ilişkili olduğu kazanımlar soru ile tamamen örtüşmektedir.

9. 10. ve 11. soruların ilişkili olduğu kazanımlar soru ile kısmen örtüşmektedir.

Tablo 4.10.'a göre; Güz Dönemi T.C. İnkılap Tarihi ve Atatürkçülük Dersi TEOG sınav Soruların 20 sorununun 20 sorusu 8. Sınıf T.C. İnkılap Tarihi ve Atatürkçülük öğretim programında yer alan 20 kazanımla eşleştirilmiştir. Kazanımlarla ilişki 20 sorunun, 17 tanesi ilişkili olduğu kazanım ile soru tamamen örtüşmektedir. 3 tanesi ilişkili olduğu kazanım ile soru kısmen örtüşmektedir.

Güz Dönemi TEOG T.C. İnkılap Tarihi ve Atatürkçülük Dersi sınav sorularının ilişkili olduğu 8. sınıf T.C. İnkılap Tarihi ve Atatürkçülük Dersi öğretim programında yer alan kazanımlardan, 3 tanesi Kavramsal Bilginin Anlama basamağında, 7 tanesi Kavramsal Bilginin Çözümleme basamağında, 10 tanesi Kavramsal Bilginin Değerlendirme basamağı yer almaktadır.

Kazanımların YBT'deki basamaklarına oransal olarak baktığımızda ise; % 15'i Kavramsal Bilginin Anlama basamağı, %35'i Kavramsal Bilginin Çözümleme basamağı, % 50'si Kavramsal Bilginin Değerlendirme basamağı şeklindedir.

Tablo 4.9. ve 4.10.'u incelediğimiz zaman, 1., 3., 6., 7., 8., 9., 10., 11., 13., 14., 15., 16., 18., 19., ve 20. soruların ile soruların ilişkili olduğu kazanımların YBT'de farklı bilgi boyutunda veya bilişsel basamakta yer aldığı görülmektedir. Bu bulgulardan yola çıkarsak; soruların % 75'i ilişkili olduğu kazanım ile farklı bilgi boyutunda veya bilişsel basamakta yer almaktadır.

Tablo 4.9. ve 4.10.'u incelediğimiz zaman, soruların tek bir bilgi boyutunda toplandığını ve tek bir bilişsel süreç basamağında yığılma görülmektedir. Soruların ilişkili olduğu kazanımların ise tek bir bilgi boyutunda toplandığını fakat daha üst bilişsel basamaklarda yer aldığı görülmektedir. Soruların %85'i (17 soru) alt bilişsel basamağı ölçmekte iken Kazanımların alt bilişsel basamağı %15'lik (3 kazanım) bir kısma sahiptir. Soruların yalnızca %15'lik (3 soru) kısmı üst düzey bilişsel basamakta yer almasına karşı kazanımların % 85'lik (17 kazanım) kısmı üst düzey bilişsel basamakta yer almaktadır. Soruların ve kazanımların % 100 Kavramsal Bilgi boyutunda yer almaktadır.

Tablo 4.11. Bahar Dönemi T.C. İnkılap Tarihi ve Atatürkçülük Dersi TEOG Sınav Sorularının YBT'deki Dağılımı

Bilgi Boyutu	Bilişsel Süreç Boyutu					
	Hatırlama	Anlama	Uygulama	Çözümleme	Değerlendirme	Yaratma
Olgusal						
Kavramsal	S. 6. 10	S. 1. 2. 4. 5. 7. 8. 9. 11. 12. 13. 14. 15. 16. 17. 18. 19.		S. 3. 20.		
İşlemsel						
Üstbilişsel						

Tablo 4.11.' i incelediğimiz zaman; Bahar Dönemi TEOG sınavında sorulan T.C. İnkılap Tarihi ve Atatürkçülük Dersi sorularının 2 tanesi Kavramsal Bilginin Hatırlama basamağında, 16 Kavramsal Bilginin Anlama basamağında, 2 tanesi Kavramsal Bilginin Çözümleme basamağında yer aldığı görülmektedir.

TEOG sınavında sorulan T.C. İnkılap Tarihi ve Atatürkçülük Dersi sorularının YBT'deki oransal değerleri ise; % 10'u Kavramsal Bilginin Hatırlama basamağı, % 80'i Kavramsal Bilginin Anlama basamağı, % 10' u Kavramsal Bilginin Çözümleme basamağı şeklindedir.

Tablo 4.12. Bahar Dönemi T.C. İnkılap Tarihi ve Atatürkçülük Dersi TEOG Sınav Soruları ile 8. Sınıf Öğretim Programında Yer Alan İlişkili Kazanımların YBT'deki Dağılımı

Bilgi Boyutu	Bilişsel Süreç Boyutu					
	Hatırlama	Anlama	Uygulama	Çözümleme	Değerlendirme	Yaratma
Olgusal						
Kavramsal	BİTAS ₆ K ₁ BİTAS ₁₀ K ₁	BİTAS ₁ K ₁ BİTAS ₂ K ₁ BİTAS ₄ K ₁ BİTAS ₅ K ₁ BİTAS ₈ K ₁ BİTAS ₉ K ₁ BİTAS ₁₁ K ₁ BİTAS ₁₂ K ₁ BİTAS ₁₃ K ₁ BİTAS ₁₄ K ₂ BİTAS ₁₅ K ₁ BİTAS ₁₆ K ₁ BİTAS ₁₇ K ₁ BİTAS ₁₇ K ₂ BİTAS ₁₈ K ₁ BİTAS ₁₉ K ₁ BİTAS ₂₀ K ₁		BİTAS ₃ K ₁ BİTAS ₇ K ₁ BİTAS ₁₄ K ₁	BİTAS ₇ K ₂ BİTAS ₂₀ K ₂ BİTAS ₂₀ K ₃	
İşlemsel						
Üstbilişsel						

Ek 6' ya göre; 1. 2. 3. 4. 5. 6. 8. 9. 10. 11. 12. 18. ve 19. soruların ilişkili olduğu kazanımlar soru ile tamamen örtüşmektedir.

13. 14(K₁, K₂), 15. ve 16. 20(K₁, K₂, K₃) soruların ilişkili olduğu kazanımlar soru ile kısmen örtüşmektedir.

7. ve 17. soruları birden fazla kazanım ilişkilidir ve soruların ilişkili olduğu kazanımlar soru ile tamamen örtüşmektedir.

Tablo 4.12.'ye göre; Bahar Dönemi T.C. İnkılap Tarihi ve Atatürkçülük Dersi TEOG sınav sorusunun 20 sorusu 8. Sınıf T.C. İnkılap Tarihi ve Atatürkçülük öğretim programında yer alan 25 kazanımla eşleştirilmiştir. Kazanımlarla ilişkili 20 sorudan, 13 tanesi ilişkili olduğu kazanım soru ile tamamen örtüşmektedir. 5 sorunun ilişkili olduğu kazanım soru ile kısmen örtüşmektedir. 2 sorunun birden fazla kazanımı ilişkilidir ve bu kazanımlar soru ile tamamen örtüşmektedir.

Tablo 4.12.'ye göre; Bahar Dönemi T.C. İnkılap Tarihi ve Atatürkçülük Dersi TEOG sınav sorularının ölçtüğü 8. sınıf T.C. İnkılap Tarihi ve Atatürkçülük Dersi öğretim programında yer alan kazanımlardan, 2 tanesi Kavramsal Bilginin Hatırlama basamağında, 17 tanesi Kavramsal Bilginin Anlama basamağında, 3 tanesi Kavramsal Bilginin Çözümleme basamağında, 3 tanesi Kavramsal Bilginin Değerlendirme basamağında yer almaktadır.

Kazanımların YBT' deki basamaklarına oransal olarak baktığımızda ise; % 8'i Kavramsal Bilginin Hatırlama basamağı, % 68'i Kavramsal Bilginin Anlama basamağı, % 12'si Kavramsal Bilginin Çözümleme basamağı, % 12'si Kavramsal Bilginin Değerlendirme basamağı şeklindedir.

Tablo 4.11. ve 4.12.'yi incelediğimiz zaman, 7. soru ile sorunun ilişkili olduğu kazanımların YBT'de farklı bilgi boyutunda veya bilişsel basamakta yer aldığı görülmektedir. 14. soru ilişkili olduğu iki kazanımdan biri ile aynı bilgi boyutunda ve bilişsel basamakta olup diğer kazanım ile farklı bilgi boyutunda yer almaktadır. 20. soru ilişkili olduğu üç kazanımdan biri ile aynı bilgi boyutunda ve bilişsel basamakta olup diğer iki kazanım ile farklı bilgi boyutunda yer almaktadır. Bu bulgulardan yola çıkarsak; soruların % 15'i ilişkili olduğu kazanım ile farklı bilgi boyutunda veya bilişsel basamakta yer almaktadır.

Tablo 4.11. ve 4.12.'yi incelediğimiz zaman, soruların tek bir bilgi boyutunda toplandığını ve tek bir bilişsel süreç basamağında yığılma görülmektedir. Soruların ilişkili olduğu kazanımların ise tek bir bilgi boyutunda toplandığını görülmektedir. Soruların %90'ı (18 kazanım) alt bilişsel basamağı ölçmektedir. Kazanımların ise % 76'lık (19 kazanım) bir kısmı alt bilişsel basamağı ölçmektedir. Soruların yanlıca %10'lık (2 soru) kısmı üst düzey bilişsel basamakta yer almasına

karşı kazanımların % 24' lük (6 kazanım) kısmı üst düzey bilişsel basamakta yer almaktadır. Soruların ve kazanımların % 100 Kavramsal Bilgi boyutunda yer almaktadır.

4.4. İngilizce Dersi TEOG sınav soruları ile 8. sınıf öğretim programında yer alan ilişkili kazanımların Yenilenmiş Bloom Taksonomisindeki dağılımı

Tablo 4.13. Güz Dönemi İngilizce Dersi TEOG Sınav Sorularının YBT'deki Dağılımı

Bilgi Boyutu	Bilişsel Süreç Boyutu					
	Hatırlama	Anlama	Uygulama	Çözümleme	Değerlendirme	Yaratma
Olgusal		S. 1. 2.				
Kavramsal		S. 3. 4. 5. 6. 7. 8. 9. 10. 11.		S. 12. 14.		
İşlemsel				S. 13. 15. 16. 17. 18. 19. 20.		
Üstbilişsel						

Tablo 4.13.'ü incelediğimiz zaman; Güz Dönemi TEOG sınavında sorulan İngilizce Dersi sorularının 2 tanesi Olgusal Bilginin Hatırlama basamağında, 9 tanesi Kavramsal Bilginin Anlama basamağında, 2 tanesi Kavramsal Bilginin Çözümleme basamağında, 7 tanesi İşlemsel Bilginin Çözümleme basamağında yer aldığı görülmektedir.

Güz Dönemi TEOG sınavında sorulan İngilizce Dersi sorularının YBT'deki oransal değerleri ise; %10'u Olgusal Bilginin Hatırlama basamağı, % 45'si Kavramsal Bilginin Anlama basamağı, % 10'i Kavramsal Bilginin Çözümleme basamağı, % 35'i İşlemsel Bilginin Çözümleme basamağı yer almaktadır.

Tablo 4.14. Güz Dönemi İngilizce Dersi TEOG Sınav Soruları ile 8. sınıf Öğretim Programında Yer Alan İlişkili Kazanımların YBT'deki Dağılımı

Bilgi Boyutu	Bilişsel Süreç Boyutu					
	Hatırlama	Anlama	Uygulama	Çözümleme	Değerlendirme	Yaratma
Olgusal						
Kavramsal		GIS ₁ K ₁ GIS ₂ K ₁ GIS ₃ K ₁				
İşlemsel		GIS ₃ K ₁ GIS ₃ K ₂ GIS ₄ K ₁ GIS ₅ K ₁ GIS ₆ K ₁ GIS ₆ K ₂ GIS ₇ K ₁ GIS ₈ K ₁ GIS ₉ K ₂ GIS ₁₀ K ₁ GIS ₁₁ K ₁ GIS ₁₅ K ₂ GIS ₁₆ K ₂ GIS ₁₇ K ₂ GIS ₁₈ K ₂ GIS ₁₈ K ₃ GIS ₁₉ K ₂ GIS ₂₀ K ₂	GIS ₁₃ K ₂	GIS ₁₅ K ₁ GIS ₁₆ K ₁ GIS ₁₇ K ₁ GIS ₁₈ K ₁ GIS ₁₉ K ₁ GIS ₂₀ K ₁		
Üstbilişsel				GIS ₁₂ K ₁ GIS ₁₃ K ₁		

* 14. sorunun ilişkili olduğu doğrudan kazanım bulunamamıştır.

Ek 7.'ye göre; 9(K₂). 12. 13(K₁).15(K₁). 16(K₁). 17(K₁). 18(K₁). 19(K₁). ve 20(K₁). soruların ilişkili olduğu kazanımlar soru ile tamamen örtüşmektedir.

1. 2. 4. 5. 6. 8. 11. 13(K₂). 15(K₂). 16(K₂). 17(K₂). 18(K₂, K₃). 19(K₂). ve 20(K₂). soruların ilişkili olduğu kazanımlar soru ile kısmen örtüşmektedir.

7. 9(K₁). ve 10. soruların ilişkili olduğu kazanımlar soru ile çok az örtüşmektedir.

3. soruyu birden fazla kazanım ilişkilidir ve soruların ilişkili olduğu kazanımlar soru ile tamamen örtüşmektedir.

Tablo 4.14.'e göre; Güz Dönemi İngilizce Dersi TEOG sınav Sorulan 20 sorunun 19 sorusu 8. Sınıf İngilizce öğretim programında yer alan 30 kazanımla eşleştirilmiştir. 1 sorunun ilişkili olduğu doğrudan kazanım bulunamamıştır.

Kazanımlarla ilişkili 19 sorunun, 9 sorusu ölçtüğü kazanım soru ile tamamen örtüşmektedir. 14 sorunun ilişkili olduğu kazanım soru ile kısmen örtüşmektedir. 3 sorunun ilişkili olduğu kazanım soru ile çok az örtüşmektedir. 1 sorunun ilişkili olduğu birden fazla kazanım bulunmaktadır ve bu kazanımlar soru ile tamamen örtüşmektedir.

Tablo 4.14.'e göre; Güz Dönemi TEOG İngilizce Dersi sınav sorularının ilişkili olduğu 8. sınıf İngilizce Dersi öğretim programında yer alan kazanımlardan 3 tanesi Kavramsal Bilginin Anlama basamağında, 18 tanesi İşlemsel Bilginin Anlama basamağında, 1 tanesi İşlemsel Bilginin Uygulama basamağında, 6 tanesi İşlemsel Bilginin Çözümleme basamağında, 2 tanesi Üstbilişsel Bilginin Çözümleme basamağında yer almaktadır.

Kazanımların YBT'deki basamaklarına oransal olarak baktığımızda ise; % 10'u Kavramsal Bilginin Anlama basamağı, %60'ı İşlemsel Bilginin Anlama basamağı, %3.33'ü İşlemsel Bilginin Uygulama basamağı, % 20'si İşlemsel Bilginin Çözümleme basamağı, % 6.66' si Üstbilişsel Bilginin Çözümleme basamağı şeklindedir.

Tablo 4.13. ve 4.14.'ü incelediğimiz zaman; 1., 2., 3., 4., 5., 6., 7., 8., 10., 11., ve 12., sorular ile soruların ilişkili olduğu kazanımlar YBT'de farklı bilgi boyutunda veya bilişsel basamakta yer aldığı görülmektedir. 9., 13., 15., 16., 17., 18., 19., 20., sorularda ise soru, soruyu ölçen kazanımdan biri ile aynı bilgi boyutunda ve bilişsel basamakta olup diğer kazanım ile farklı bilgi boyutunda veya bilişsel basamakta yer almaktadır. Bu bulgulardan yola çıkarak soruların % 95'i ilişkili olduğu kazanım ile farklı bilgi boyutunda veya bilişsel basamakta yer almaktadır.

Tablo 4.13. ve 4.14.'ü incelediğimiz zaman; soruların ve kazanımların bilgi boyutu ve bilişsel süreç basamağında çeşitlilik görülmektedir. Elde edilen verileri bilgi boyutlarını ve bilişsel süreç basamaklarını incelediğimiz zaman sorular ile kazanımların bilgi boyutundaki ve bilişsel basamaktaki farklılıklar göze çarpmaktadır. Soruların %55'i (11 soru) alt bilişsel basamağı ölçmekte iken Kazanımların alt bilişsel basamağı %73.33'lük (22 kazanım) bir kısma sahiptir. Soruların % 35'lik (7 soru) kısmı İşlemsel Bilgi boyutunda iken kazanımların % 80'i (24 kazanım) İşlemsel Bilgi boyutunda yer almaktadır.

Tablo 4.15. Bahar Dönemi İngilizce Dersi TEOG Sınav Sorularının YBT'deki Dağılımı

Bilgi Boyutu	Bilişsel Süreç Boyutu					
	Hatırlama	Anlama	Uygulama	Çözümleme	Değerlendirme	Yaratma
Olgusal	S. 11. 16. 17. 18. 19. 20.	S. 12.				
Kavramsal	S. 13.	S. 1. 2. 3. 4. 5. 6. 7. 8. 9. 10. 15.				
İşlemsel						
Üstbilişsel				S. 14.		

Tablo 4.15.'i incelediğimiz zaman; Bahar Dönemi TEOG sınavında sorulan İngilizce Dersi sorularının 6 tanesi Olgusal Bilginin Hatırlama basamağında, 1 tanesi Olgusal Bilginin Anlama basamağında, 1 tanesi Kavramsal Bilginin Hatırlama basamağında, 11 tanesi Kavramsal Bilginin Anlama basamağında, 1 tanesi Üstbilişsel Bilginin Çözümleme basamağında yer aldığı görülmektedir.

İngilizce Dersi sorularının YBT' deki oransal değerleri ise; %30'u Olgusal Bilginin Hatırlama basamağı, % 5'i Kavramsal Bilginin Hatırlama basamağı, % 55'i Kavramsal Bilginin Anlama basamağı, % 5'i Üstbilişsel Bilginin Çözümleme basamağı şeklindedir.

Tablo 4.16. Bahar Dönemi İngilizce Dersi TEOG Sınav Soruları ile 8. Sınıf Öğretim Programında Yer Alan İlişkili Kazanımların YBT'deki Dağılımı

Bilgi Boyutu	Bilişsel Süreç Boyutu					
	Hatırlama	Anlama	Uygulama	Çözümleme	Değerlendirme	Yaratma
Olgusal						
Kavramsal		BİS ₂ K ₁ BİS ₃ K ₁ BİS ₄ K ₁ BİS ₅ K ₁ BİS ₆ K ₁ BİS ₆ K ₂ BİS ₇ K ₁ BİS ₈ K ₁ BİS ₉ K ₁ BİS ₁₀ K ₁ BİS ₁₀ K ₂ BİS ₁₁ K ₁ BİS ₁₃ K ₁ BİS ₁₅ K ₁ BİS ₁₆ K ₁ BİS ₁₇ K ₁ BİS ₁₈ K ₁ BİS ₁₈ K ₂ BİS ₁₉ K ₁ BİS ₁₉ K ₂ BİS ₂₀ K ₁ BİS ₂₀ K ₂				
İşlemsel						
Üstbilişsel						BİS ₁ K ₁ BİS ₁₂ K ₁ BİS ₁₄ K ₁

Ek 8'e göre; 5. ve 10(K₁). soruların ilişkili olduğu kazanımlar soru ile tamamen örtüşmektedir.

2. 3. 6. 7. 8. 9. 10(K₂). 16. 17. soruların ilişkili olduğu kazanımlar soru ile kısmen örtüşmektedir.

1. 4. 11. 12. 13. 14. 15. 18. 19. 20. soruların ilişkili olduğu kazanımlar soru ile çok az örtüşmektedir.

Tablo 4.16.'ya göre; Bahar Dönemi İngilizce Dersi TEOG sınav sorusunun 20 sorusu 8. Sınıf İngilizce öğretim programında yer alan 25 kazanımla eşleştirilmiştir. Kazanımlarla ilişkili 20 sorudan, 2 tanesi ilişkili olduğu kazanım soru

ile tamamen örtüşmektedir. 9 sorunun ilişkili olduğu kazanım soru ile kısmen örtüşmektedir. 10 sorunun ilişkili olduğu kazanım soru ile çok az örtüşmektedir.

Tablo 4.16.'ya göre; Bahar Dönemi İngilizce Dersi TEOG sınav sorularının ilişkili olduğu 8. sınıf İngilizce Dersi öğretim programında yer alan kazanımlardan; 22 tanesi Kavramsal Bilginin Anlama basamağında, 3 tanesi Üstbilişsel Bilginin Yaratma basamağında yer almaktadır.

Kazanımların YBT'deki basamaklarına oransal olarak baktığımızda ise; % 88'i Kavramsal Bilginin Anlama basamağı, % 12'si Üstbilişsel Bilginin Yaratma basamağı şeklindedir.

Tablo 4.15. ve 4.16.'yı incelediğimiz zaman; 1., 11., 12., 13., 14., 16., 17., 18., 19. ve 20. Sorular ile soruların ilişkili olduğu kazanımlar YBT'de farklı bilgi boyutunda veya bilişsel basamakta yer aldığı görülmektedir. Bu bulgulardan yola çıkarak soruların % 50'si ilişkili olduğu kazanım ile farklı bilgi boyutunda veya bilişsel basamakta yer almaktadır.

Tablo 4.15. ve 4.16.'yı incelediğimiz zaman; soruların %95'i (19 soru) alt bilişsel basamağı ölçmekte iken Kazanımların alt bilişsel basamağı %88'lik (22 kazanım) bir kısma sahip olduğu görülmektedir. Soruların % 5'lik (1 soru) kısmı üst bilişsel basamağı ölçmekte, kazanımların ise %12'lik (3 kazanım) kısmı üst bilişsel basamağı ölçmekte olduğu görülmektedir. Sorular alt bilişsel basamaklara yığılmış üst bilişsel basamaklardan yeterince soru sorulmadığı görülmektedir.

4.5. Matematik Dersi TEOG sınav soruları ile 8. sınıf öğretim programında yer alan ilişkili kazanımların Yenilenmiş Bloom Taksonomisindeki dağılımı

Tablo 4.17. Güz Dönemi Matematik Dersi TEOG Sınav Sorularının YBT'deki Dağılımı

Bilgi Boyutu	Bilişsel Süreç Boyutu					
	Hatırlama	Anlama	Uygulama	Çözümleme	Değerlendirme	Yaratma
Olgusal						
Kavramsal		S. 1. 6. 7.
8. 20.	S. 17. 18.	S. 12		
İşlemsel		S. 9.	S. 2. 3. 4. 5.
10. 13. 15. 19.	S. 11. 14. 16.		
Üstbilişsel						

Tablo 4.17.'yi incelediğimiz zaman; Güz Dönemi TEOG sınavında sorulan Matematik Dersi sorularının 5 tanesi Kavramsal Bilginin Anlama basamağında, 3 tanesi Kavramsal Bilginin Uygulama basamağında, 1 tanesi Kavramsal Bilginin Çözümleme basamağında, 8 tanesi İşlemsel Bilginin Uygulama basamağında ve 3 tanesi ise İşlemsel Bilginin Çözümleme basamağında yer aldığı görülmektedir.

Matematik Dersi sınav soruların YBT' deki oransal değerleri ise; % 25'i Kavramsal Bilginin Anlama basamağı, %15'i Kavramsal Bilginin Uygulama basamağı, % 5'i Kavramsal Bilginin Çözümleme basamağı, %40'ı İşlemsel Bilginin Uygulama basamağı ve % 15'i İşlemsel Bilginin Çözümleme basamağı şeklindedir.

Tablo 4.18. Güz Dönemi Matematik Dersi TEOG Sınav Soruları ile 8. Sınıf Öğretim Programında Yer Alan İlişkili Kazanımların YBT'deki Dağılımı

Bilgi Boyutu	Bilişsel Süreç Boyutu					
	Hatırlama	Anlama	Uygulama	Çözümleme	Değerlendirme	Yaratma
Olgusal						
Kavramsal		GMS ₆ K ₁
GMS ₇ K ₁
GMS ₈ K ₁
GMS ₉ K ₁
GMS ₁₇ K ₁	GMS ₁ K ₁
GMS ₅ K ₁
GMS ₁₀ K ₁
GMS ₁₈ K ₁			GMS ₁₂ K ₁
İşlemsel			GMS ₂ K ₁
GMS ₃ K ₁
GMS ₄ K ₁
GMS ₁₀ K ₂
GMS ₁₁ K ₁
GMS ₁₁ K ₂
GMS ₁₃ K ₁
GMS ₁₄ K ₁
GMS ₁₅ K ₁
GMS ₁₆ K ₁
GMS ₁₉ K ₁
GMS ₂₀ K ₁			
Üstbilişsel						

Ek 9' a göre; 2. 3. 4. 5. 6. 7. 8. 13. 14. 15. 16. 18. ve 19. soruların ilişkili olduğu kazanımlar soru ile tamamen örtüşmektedir.

1. 9. 12. 17. 20. soruların ilişkili olduğu kazanımlar soru ile kısmen örtüşmektedir.

10. ve 11. sorular birden fazla kazanım ile ilişkilidir ve soruların ilişkili olduğu kazanımlar soru ile tamamen örtüşmektedir.

Tablo 4.18.'e göre; Güz Dönemi Matematik Dersi TEOG sınav Soruların 20 sorununun 20 sorusu 8. Sınıf Matematik öğretim programında yer alan 22 kazanımla eşleştirilmiştir. Kazanımlarla ilişkili 20 sorunun, 13 tanesinin ilişkili olduğu kazanım ile soru tamamen örtüşmektedir. 5 sorunun ilişkili olduğu kazanım ile soru kısmen örtüşmektedir. 2 sorunun ilişkili olduğu birden fazla kazanım bulunmaktadır ve bu kazanımlar soru ile tamamen örtüşmektedir.

Tablo 4.18.'e göre; Güz Dönemi TEOG Matematik Dersi sınav sorularının ilişkili olduğu 8. sınıf Matematik Dersi öğretim programında yer alan kazanımlardan, 5 tanesi Kavramsal Bilginin Anlama basamağında, 4 tanesi Kavramsal Bilginin

Uygulama basamağında, 12 tanesi İşlemsel Bilginin Uygulama basamağında 1 tanesi de Kavramsal Bilginin Yaratma basamağında yer almaktadır.

Kazanımların YBT'deki basamaklarına oransal olarak baktığımızda ise; % 22.72'si Kavramsal Bilginin Anlama basamağı, % 18.18'i Kavramsal Bilginin Uygulama basamağı, %54.54'ü İşlemsel Bilginin Uygulama basamağı, % 4.54'ü Kavramsal Bilginin Yaratma basamağı şeklindedir.

Tablo 4.17. ve 4.18.'i incelediğimiz zaman; 1., 5., 9., 11., 12., 14., 16., ve 20. soruların ile sorularla ilişkili kazanımların YBT'de farklı bilgi boyutunda veya bilişsel basamakta yer aldığı görülmektedir. 10. soru ile ilişkili iki kazanımdan biri ile aynı bilgi boyutunda ve bilişsel basamakta olup diğer kazanım ile farklı bilgi boyutunda veya bilişsel basamakta yer almaktadır. Bu bulgulardan yola çıkarsak; soruların %45'i ilişkili olduğu kazanım ile farklı bilgi boyutunda veya bilişsel basamakta yer almaktadır.

Tablo 4.17. ve 4.18.'i incelediğimiz zaman; soruların %85'i (17 soru) alt bilişsel basamağı ölçmekte olduğu görülmektedir. Kazanımların ise; %96.46'sı (21 kazanım) alt bilişsel basamakları ölçmektedir. Soruların ve soruların ölçtüğü kazanımların üst bilişsel basamaklarda fazla yer almaması dikkat çekici bir noktadır.

Tablo 4.19. Bahar Dönemi Matematik Dersi TEOG Sınav Sorularının YBT'deki Dağılımı

Bilgi Boyutu	Bilişsel Süreç Boyutu					
	Hatırlama	Anlama	Uygulama	Çözümleme	Değerlendirme	Yaratma
Olgusal						
Kavramsal			S. 3. 8. 9.
16.	S. 2. 4. 5. 13.
14. 17. 19.		
İşlemsel			S. 1. 6. 7.
10. 12. 18.
20.	S. 11. 15.		
Üstbilişsel						

Tablo 4.19.'u incelediğimiz zaman; Bahar Dönemi TEOG sınavında sorulan Matematik Dersi sorularının 4 tanesi Kavramsal Bilginin Uygulama basamağında, 6 tanesi Kavramsal Bilginin Çözümleme basamağında, 7 tanesi İşlemsel Bilginin Uygulama basamağında, 3 tanesi İşlemsel Bilginin Çözümleme basamağında yer aldığı görülmektedir.

TEOG sınavında sorulan Matematik Dersi sorularının YBT'deki oransal değerleri ise; %20'si Kavramsal Bilginin Uygulama basamağı, % 30'u Kavramsal Bilginin Çözümleme basamağı, %35'i İşlemsel Bilginin Uygulama basamağı, % 15'i İşlemsel Bilginin Çözümleme basamağı şeklindedir.

Tablo 4.20. Bahar Dönemi Matematik Dersi TEOG Sınav Soruları ile 8. Sınıf Öğretim Programında Yer Alan İlişkili Kazanımların YBT'deki Dağılımı

Bilgi Boyutu	Bilişsel Süreç Boyutu					
	Hatırlama	Anlama	Uygulama	Çözümleme	Değerlendirme	Yaratma
Olgusal						
Kavramsal		BMS ₃ K ₁
BMS ₉ K ₁
BMS ₁₃ K ₁
BMS ₁₄ K ₁
BMS ₁₆ K ₁	BMS ₁ K ₁
BMS ₂ K ₁
BMS ₄ K ₁
BMS ₈ K ₁
BMS ₁₁ K ₁	BMS ₅ K ₁		
İşlemsel			BMS ₆ K ₁
BMS ₇ K ₁
BMS ₁₀ K ₁
BMS ₁₀ K ₂
BMS ₁₂ K ₁
BMS ₁₈ K ₁
BMS ₁₉ K ₁
BMS ₂₀ K ₁	BMS ₁₇ K ₁		BMS ₁₅ K ₁
Üstbilişsel						

Ek 10'a göre; 1. 5. 6. 7. 8. 9. 12. 17. 18. 19. ve 20. soruların ilişkili olduğu kazanımlar soru ile tamamen örtüşmektedir.

3. 4. 11. 13. ve 15. soruların ilişkili olduğu kazanımlar soru ile kısmen örtüşmektedir.

2. 14. ve 16. soruların ilişkili olduğu kazanımlar soru ile çok az örtüşmektedir.

10. soruyu birden fazla kazanımla ilişkilidir ve soruların ilişkili olduğu kazanımlar soru ile tamamen örtüşmektedir.

Tablo 4.20.'ye göre; Bahar Dönemi Matematik Dersi TEOG sınav sorusunun 20 sorusu 8. Sınıf Matematik öğretim programında yer alan 21 kazanımla eşleştirilmiştir. Kazanımlarla ilişkili 20 sorudan, 11 tanesinin ilişkili olduğu kazanım soru ile tamamen örtüşmektedir. 5 sorunun ilişkili olduğu kazanım soru ile kısmen örtüşmektedir. 3 sorunun ilişkili olduğu kazanım soru ile çok az örtüşmektedir. 1 soruyla ilişkili birden fazla kazanım bulunmaktadır ve bu kazanımlar soru ile tamamen örtüşmektedir.

Tablo 4.20.'ye göre; Bahar Dönemi TEOG Matematik Dersi sınav sorularının ilişkili olduğu 8. sınıf Matematik Dersi öğretim programında yer alan kazanımlardan 5 tanesi Kavramsal Bilginin Anlama basamağında, 5 tanesi Kavramsal Bilginin Uygulama basamağında, 1 tanesi Kavramsal Bilginin Çözümleme basamağında, 8 tanesi İşlemsel Bilginin Uygulama basamağında, 1 tanesi İşlemsel Bilginin Çözümleme basamağında ve 1 tane İşlemsel Bilginin Yaratma basamağında yer almaktadır.

Kazanımların YBT'deki basamaklarına oransal olarak baktığımızda ise; % 23.80'i Kavramsal Bilginin Anlama basamağı, % 23.80'i Kavramsal Bilginin Uygulama basamağı, % 4.76'sı Kavramsal Bilginin Çözümleme basamağı, %38.09'u İşlemsel Bilginin Uygulama basamağı, % 4.76'sı İşlemsel Bilginin Çözümleme basamağı, % 4.76'sı İşlemsel Bilginin Yaratma basamağı şeklindedir.

Tablo 4.19. ve 4.20'yi incelediğimiz zaman; 1., 2., 3., 4., 11., 13., 14., 15. ve 16. sorular ile sorularla ilişkili kazanımlar YBT'de farklı bilgi boyutunda veya bilişsel basamakta yer aldığı görülmektedir. Bu bulgulardan yola çıkarak soruların % 45'i ilişkili olduğu kazanım ile farklı bilgi boyutunda veya bilişsel basamakta yer almaktadır.

Tablo 4.19. ve 4.20'yi incelediğimiz zaman; %55'i (11 soru) alt bilişsel basamağı ölçmekte iken Kazanımların alt bilişsel basamağı %85.70'lik (18 kazanım) bir kısma sahip olduğu görülmektedir. Soruların % 45'lik (9 kazanım) kısmı üst bilişsel basamak olan Çözümleme basamağını ölçmektedir, kazanımların ise %9.52'lik (2 kazanım) kısmı üst bilişsel basamak olan Çözümleme basamağını ölçmektedir. Soruların ölçtüğü kazanımların % 4.76'sı (1 kazanım) yaratma bilişsel basamağında bulunmakta olduğu görülmektedir.

4.6. Türkçe Dersi TEOG sınav soruları ile 8. sınıf öğretim programında yer alan ilişkili kazanımların Yenilenmiş Bloom Taksonomisindeki dağılımı

Tablo 4.21. Güz Dönemi Türkçe Dersi TEOG Sınav Sorularının YBT'deki Dağılımı

Bilgi Boyutu	Bilişsel Süreç Boyutu					
	Hatırlama	Anlama	Uygulama	Çözümleme	Değerlendirme	Yaratma
Olgusal						
Kavramsal	S. 7.	S. 1. 2. 3. 4.
5. 6. 8. 9.
12. 13. 16.
19.		S. 10. 11. 17.
18. 20.		
İşlemsel			S. 14	S. 15.		
Üstbilişsel						

Tablo 4.21.'i incelediğimiz zaman; Güz Dönemi TEOG sınavında sorulan Türkçe Dersi sorularının 1 tanesi Kavramsal Bilginin Hatırlama basamağında, 12 tanesi Kavramsal Bilginin Anlama basamağında, 5 tanesi Kavramsal Bilginin Çözümleme basamağında, 1 tanesi İşlemsel Bilginin Uygulama basamağında, 1 tanesi İşlemsel Bilginin Çözümleme basamağında yer aldığı görülmektedir.

Güz Dönemi TEOG sınavında sorulan Türkçe Dersi sorularının YBT'deki oransal değerleri ise; % 5'i Kavramsal Bilginin Hatırlama basamağı, % 60'ı Kavramsal Bilginin Anlama basamağı, %25'i Kavramsal Bilginin Çözümleme basamağı, %5'i İşlemsel Bilginin Uygulama basamağı, % 5'i İşlemsel Bilginin Çözümleme basamağı şeklindedir.

Tablo 4.22. Güz Dönemi Türkçe Dersi TEOG Sınav Soruları ile 8. Sınıf Öğretim Programında Yer Alan İlişkili Kazanımların YBT'deki Dağılımı

Bilgi Boyutu	Bilişsel Süreç Boyutu					
	Hatırlama	Anlama	Uygulama	Çözümleme	Değerlendirme	Yaratma
Olgusal						
Kavramsal		GTS ₁ K ₁
GTS ₂ K ₁
GTS ₄ K ₁
GTS ₅ K ₁
GTS ₆ K ₁
GTS ₇ K ₁
GTS ₈ K ₁
GTS ₉ K ₁
GTS ₁₀ K ₁
GTS ₁₁ K ₁
GTS ₁₃ K ₁
GTS ₁₄ K ₁
GTS ₁₅ K ₁
GTS ₁₅ K ₂	GTS ₁₉ K ₁	GTS ₃ K ₁		GTS ₁₂ K ₁
İşlemsel			GTS ₁₆ K ₁
GTS ₁₇ K ₁
GTS ₁₈ K ₁
GTS ₂₀ K ₁			
Üstbilişsel						

Ek 11' e göre; 1. 2. 4. 5. 6. 7. 8. 9. 12. 13. 14. 16. 17. 18. 19. ve 20. soruların ilişkili olduğu kazanımlar soru ile tamamen örtüşmektedir.

3. ve 11. soruların ilişkili olduğu kazanımlar soru ile kısmen örtüşmektedir.

10. sorunun ilişkili olduğu kazanım soru ile çok az örtüşmektedir.

15. soru birden fazla kazanımla ilişkilidir ve sorunun ilişkili olduğu kazanımlar soru ile tamamen örtüşmektedir.

Tablo 4.22.'ye göre; TEOG Güz Dönemi Türkçe Dersi sınav Soruların 20 soru 8. Sınıf Türkçe öğretim programında yer alan 21 kazanımla eşleştirilmiştir. Kazanımlarla ilişkili 20 sorunun, 16 tanesinin ilişkili olduğu kazanım soru ile tamamen örtüşmektedir. 2 sorunun ilişkili olduğu kazanım soru ile kısmen örtüşmektedir. 1 sorunun ilişkili olduğu kazanım soru ile çok az örtüşmektedir. 1 sorunun ilişkili olduğu birden fazla kazanım bulunmaktadır ve bu kazanımlar soru ile tamamen örtüşmektedir.

Tablo 4.22.'ye göre; Güz Dönemi TEOG Türkçe Dersi sınav sorularının ilişkili olduğu 8. sınıf Türkçe Dersi öğretim programında yer alan kazanımlardan 14 tanesi Kavramsal Bilginin Anlama basamağında, 1 tanesi Kavramsal Bilginin Uygulama basamağında, 1 tanesi Kavramsal Bilginin Çözümleme basamağında, 1 tanesi Kavramsal Bilginin Yaratma basamağında, 4 tanesi İşlemsel Bilginin Uygulama basamağında yer almaktadır.

Kazanımların YBT'deki basamaklarına oransal olarak baktığımızda ise; % 66.66'sı Kavramsal Bilginin Anlama basamağı, % 4.76'sı Kavramsal Bilginin Uygulama basamağı, % 4.76'sı Kavramsal Bilginin Çözümleme basamağı, % 4.76'sı Kavramsal Bilginin Yaratma basamağı, %19.04'ü tanesi İşlemsel Bilginin Uygulama basamağı şeklindedir.

Tablo 4.21. ve 4.22.'yi incelediğimiz zaman; 3., 7., 10., 11., 12., 14., 15., 16., 17., 18., 19., ve 20., sorular ile soruların ilişkili olduğu kazanımlar YBT'de farklı bilgi boyutunda veya bilişsel basamakta yer aldığı görülmektedir. Bu bulgulardan yola çıkarak soruların % 60'ı ilişkili olduğu kazanım ile farklı bilgi boyutunda veya bilişsel basamakta yer almaktadır.

Tablo 4.21. ve 4.22.'yi incelediğimiz zaman; soruların %95'i (19 soru) alt bilişsel basamakta yer aldığı görülmektedir. Kazanımların ise % 95.24'ü (20 kazanım) alt bilişse basamakta yer almaktadır. Soru ve kazanımlardan üst bilişsel basamaklara yeterince yer verilmemiştir.

Tablo 4.23. Bahar Dönemi Türkçe Dersi TEOG Sınav Sorularının YBT'deki Dağılımı

Bilgi Boyutu	Bilişsel Süreç Boyutu					
	Hatırlama	Anlama	Uygulama	Çözümleme	Değerlendirme	Yaratma
Olgusal						
Kavramsal		S. 1. 2. 3.
5. 6. 7. 9.
10. 12. 15.
16. 17. 18.
20.		S. 4. 8. 13. 14.
19.		S. 11.
İşlemsel						
Üstbilişsel						

Tablo 4.23.'ü incelediğimiz zaman; Bahar Dönemi TEOG sınavında sorulan Türkçe Dersi sorularının 14 tanesi Kavramsal Bilginin Anlama basamağında, 5 tanesi Kavramsal Bilginin Çözümleme basamağında, 1 tanesi Kavramsal Bilginin Yaratma basamağında yer aldığı görülmektedir.

TEOG sınavında sorulan Türkçe Dersi sorularının YBT'deki oransal değerleri ise; %70'i Kavramsal Bilginin Anlama basamağı, %25'i Kavramsal Bilginin Çözümleme basamağı, % 5'i Kavramsal Bilginin Yaratma basamağı yer almaktadır.

Tablo 4.24. Bahar Dönemi Türkçe Dersi TEOG Sınav Soruları ile 8. Sınıf Öğretim Programında Yer Alan İlişkili Kazanımların YBT'deki Dağılımı

Bilgi Boyutu	Bilişsel Süreç Boyutu					
	Hatırlama	Anlama	Uygulama	Çözümleme	Değerlendirme	Yaratma
Olgusal						
Kavramsal		BTS ₁ K ₁
BTS ₂ K ₁
BTS ₃ K ₁
BTS ₅ K ₁
BTS ₆ K ₁
BTS ₇ K ₁
BTS ₈ K ₁
BTS ₉ K ₁
BTS ₁₀ K ₁
BTS ₁₂ K ₁
BTS ₁₂ K ₂
BTS ₁₃ K ₁
BTS ₁₄ K ₁
BTS ₁₅ K ₁
BTS ₁₆ K ₁
BTS ₁₉ K ₁	BTS ₁₇ K ₁
BTS ₁₈ K ₁
BTS ₂₀ K ₁	BTS ₄ K ₁		BTS ₁₁ K ₁
İşlemsel						
Üstbilişsel						

Ek 12' ye göre; 1. 2. 3. 4. 5. 6. 7. 8. 9. 10. 11. 13. 14. 15. 16. 17. 19. ve 20. soruların ilişkili olduğu kazanımlar soru ile tamamen örtüşmektedir.

18. sorunun ilişkili olduğu kazanım soru ile kısmen örtüşmektedir.

12. soru birden fazla kazanım ilişkilidir ve soruların ilişkili olduğu kazanımlar soru ile tamamen örtüşmektedir.

Tablo 4.24.'e göre; Bahar Dönemi Türkçe Dersi TEOG sınav sorusunun 20 sorusu 8. Sınıf Türkçe öğretim programında yer alan 21 kazanımla eşleştirilmiştir. Kazanımlarla ilişkili 20 sorudan, 18 tanesinin ilişkili olduğu kazanım soru ile tamamen örtüşmektedir. 1 sorunun ilişkili olduğu kazanım soru ile kısmen örtüşmektedir. 1 sorunun ilişkili olduğu birden fazla kazanım bulunmaktadır ve bu kazanımlar soru ile tamamen örtüşmektedir.

Tablo 4.24.'e göre; Bahar Dönemi TEOG Türkçe Dersi sınav sorularının ölçtüğü 8. sınıf Türkçe Dersi öğretim programında yer alan kazanımlardan; 16 tanesi

Kavramsal Bilginin Anlama basamağında, 3 tanesi Kavramsal Bilginin Uygulama basamağında, 1 tanesi Kavramsal Bilginin Çözümleme basamağında, 1 tanesi Kavramsal Bilginin Yaratma basamağında yer almaktadır.

Kazanımların YBT'deki basamaklarına oransal olarak baktığımızda ise; %76.20'si Kavramsal Bilginin Anlama basamağı, %14.28'i Kavramsal Bilginin Uygulama basamağı, % 4.76'sı Kavramsal Bilginin Çözümleme basamağı, % 4.76'sı Kavramsal Bilginin Yaratma basamağı şeklindedir.

Tablo 4.23. ve 4.24.'ü incelediğimiz zaman; 8., 13., 14., 17., 18., 19. ve 20. sorular ile soruların ilişkili olduğu kazanımlar YBT' de farklı bilgi boyutunda veya bilişsel basamakta yer aldığı görülmektedir. Bu bulgulardan yola çıkarak soruların % 35'i ilişkili olduğu kazanım ile farklı bilgi boyutunda veya bilişsel basamakta yer almaktadır.

Tablo 4.23. ve 4.24.'ü incelediğimiz zaman; soruların %60'ı (12 soru) alt bilişsel basamağı ölçmekte iken kazanımların alt bilişsel basamağı % 90.48'lik (19 kazanım) bir kısma sahip olduğu görülmektedir. Soruların % 40'lik (8 soru) kısmı üst bilişsel basamağı ölçmekte, kazanımların ise % 9.52'lik (2 kazanım) kısmı üst bilişsel basamağı ölçmekte olduğu görülmektedir.

SONUÇ VE ÖNERİLER

Bu bölümde, araştırmanın bulgularından elde edilen sonuçlar ve sonuçlara göre geliştirilen öneriler bulunmaktadır.

Sonuç

Ülkemizde Temel Öğretimden Orta Öğretime Geçiş Sistemi 2013-2014 eğitim ve öğretim yılından itibaren uygulanmaya başlanmıştır. Öğrencilerin öğrenim hayatlarına önemli bir yere sahip olan bu sınav sisteme ve kriterlere sahip olarak hazırlanması gerekmektedir. Araştırmamıza konu olan Temel Öğretimden Orta Öğretime Geçiş Sistemi sınav soruları ve 8. sınıf öğretim programında yer alan ilgili derslerin ilgili kazanımları incelenmiştir. Bu çalışmada şu sonuçlar ortaya çıkmıştır.

1. Güz Dönemi TEOG sınavında yer alan Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi Dersi soruları ve sorularla ilgili kazanımların YBT'ye göre bilgi boyutu ve bilişsel basamağı karşılaştırılmış ve soruların %60'lık (12 soru) bir oranı ilgili kazanımlarla aynı bilgi boyutu ve bilişsel basmakta olduğu ortaya çıkmıştır. Sorular daha çok Kavramsal Bilginin Anlama basamağında yer almaktadır. Kazanımların hepsi ise Kavramsal Bilginin Anlama basamağında yer almaktadır. Diğer bilgi boyutlarına ve bilişsel basamaklara yeterince yer verilmemiştir.

Bahar Dönemi TEOG sınavında yer alan Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi Dersi soruları ve sorularla ilgili kazanımların YBT'ye göre bilgi boyutu ve bilişsel basamağı karşılaştırılmış ve soruların %50'lik (10 soru) bir oranı ilgili kazanımlarla aynı bilgi boyutu ve bilişsel basamakta yer aldığı ortaya çıkmıştır. Sorular Kavramsal Bilgi boyutuna yığılırken, kazanımlar sadede Kavramsal Bilgi boyutunda yer almaktadır.

2. Güz Dönemi TEOG sınavında yer alan Fen ve Teknoloji Dersi soruları ve sorularla ilgili kazanımların YBT'ye göre aynı bilgi boyutunda ve bilişsel basamakta bulunma oranı %85'dir(17 soru). Bu oran yeterli bir seviye olarak görülebilir. Güz Dönemi Fen ve Teknoloji Dersi TEOG sınavında yer alan sorular ve sorularla ilgili kazanımların alt bilişsel basamaklarda yer aldığı, üst bilişsel basamaklardan hiçbir

sorunun sorulmadığı görülmüştür. Ayrıca sorular ve ilgili kazanımlar Kavramsal Bilgi boyutunda yığıldığı görülmektedir.

Bahar Dönemi TEOG sınavında yer alan Fen ve Teknoloji Dersi soruları ve sorularla ilgili kazanımların YBT'ye göre bilgi boyutu ve bilişsel basamağı karşılaştırılmış soruların %50'lik (10 soru) oranı ilgili kazanımlarla aynı bilgi boyutunda ve bilişsel basamakta bulunduğu görülmüştür. Bahar Dönemi Fen ve Teknoloji Dersi TEOG sınavında yer alan soruların alt bilişsel basamaklara yığıldığı yalnızca iki sorunun üst bilişsel basamaklardan sorulduğu görülmektedir. Sorularla ilgili kazanımların ise hepsinin alt bilişsel basamaklarda olduğu görülmektedir. Sorular ve ilgili kazanımların Kavramsal Bilgi boyutunda yığıldığı diğer bilgi boyutlarına yeterince yer verilmediği görülmektedir.

Tolan (2011) ‘‘Seviye Belirleme Sınavı (SBS) sorularının Fen ve Teknoloji Dersi Öğretim Programına uygunluğu ve Bloom Taksonomisine göre incelenmesi’’ adlı çalışması sonucunda Bloom Taksonomisi açısından SBS'deki soruların daha çok bilgi ve kavrama basağından geldiğı, üst basamaklardan gereken oranda sorulmadığı sonucuna ulaşmıştır. Bu çalışmanın sonuçları ile bizim çalışmamızın sonuçları paralellik göstermektedir.

Özel (2010), Seviye Belirleme Sınavı sorularının Fen ve Teknoloji programları ile öğretmen ve öğrenci görüşleri doğrultusunda karşılaştırılması amacıyla yaptıkları çalışmalarında yapılan görüşmeler sonucunda SBS'de kapsam geçerliliğinin düşük olduğunu bunun ise soru sayısına bağı olduğu tespit edilmiştir. Öğretim programı ile karşılaştırılmasından ise 2008 SBS 6. Ve 7. sınıf sorularının, Fen ve Teknoloji programı ile uygun olduğu sonucuna varılmıştır. Bu çalışma Güz Dönemi'nde yapılan TEOG sonucu ile paralellik göstermektedir. Fakat Bahar Dönemi'nde yapılan TEOG sınav sonucu ile tamamen aynı sonuçları göstermemektedir.

Mutlu, Uşak ve Aydoğdu (2003) ‘Fen Bilgisi sınav sorularının Bloom Taksonomisine göre değerlendirilmesi’ adlı çalışmalarında LGS Fen Bilgisi sorularının %30'u kavrama %18'i uygulama, % 52'si analiz, sentez ve değerlendirme seviyelerinde olduğu bulmuşlardır. Bu çalışmanın sonuçları ile bizim çalışmanın sonuçları farklılık göstermektedir. Bu çalışmada üst düzey soruların oranı daha fazla çıkmıştır.

3. Güz Dönemi TEOG sınavında yer alan T.C. İnkılap Tarihi ve Atatürkçülük Dersi soruları ve sorularla ilgili kazanımların YBT'ye göre bilgi boyutu

ve bilişsel basamağı karşılaştırılmış soruların %25'lik (5 soru) oranı ilgili kazanımlarla aynı bilgi boyutunda ve bilişsel basamakta bulunduğu görülmüştür. Soruların ve sorularla ilgili kazanımların alt bilişsel basamaklara yığıldığı görülmektedir. Sorular ve sorular ile ilgili kazanımlar Kavramsal Bilgi boyutunda yer aldığı görülmektedir.

Bahar Dönemi TEOG sınavında yer alan T.C. İnkılap Tarihi ve Atatürkçülük Dersi soruları ve sorularla ilgili kazanımların YBT'ye göre bilgi boyutu ve bilişsel basamağı karşılaştırılmış soruların %85'lik (17 soru) oranı ilgili kazanımlar aynı bilgi boyutunda ve bilişsel basamakta yer aldığı görülmüştür. Soruların ve sorularla ilgili kazanımların alt bilişsel basamaklarda ve Kavramsal Bilgi boyutunda yığıldığı görülmektedir.

Erman (2008), 2003-2006 yılları arasında uygulanmış olan OKS' de yer alan toplam 40 tarih bilimi sorusunu tespit ederek madde analizlerini ve Bloom Taksonomisine göre değerlendirmesinde soruların daha çok kavrama basamağında olduğunu ve çok az bir kısmının çözümlene basamağında olduğunu tespit etmiştir. Bu çalışma ile bizim yaptığımız çalışma paralellik göstermektedir.

4. Güz Dönemi TEOG sınavında yer alan İngilizce Dersi soruları ve sorularla ilgili kazanımların YBT'ye göre bilgi boyutu ve bilişsel basamağı karşılaştırılmış soruların %5'lik (1 soru) oranı ilgili kazanımlar aynı bilgi boyutunda ve bilişsel basamakta yer aldığı görülmüştür. Sorular Anlama basamağında ve Çözümleme basamağında yer almaktadır. Sorularla ilişkili kazanımlarda Anlama ve Çözümleme basamaklarına yığılmışlardır. Sorular Kavramsal Bilgi ve İşlemsel Bilgi boyutuna dağılırken, ilgili kazanımların İşlemsel Bilgi boyutuna yığıldıkları görülmektedir.

Bahar Dönemi TEOG sınavında yer alan İngilizce Dersi soruları ve sorularla ilgili kazanımların YBT'ye göre bilgi boyutu ve bilişsel basamağı karşılaştırılmış soruların %50'lik (10 soru) oranı ilgili kazanımlar aynı bilgi boyutunda ve bilişsel basamakta yer aldığı görülmüştür. Sorular ve sorularla ilgili kazanımlar alt bilişsel basamaklara yığıldığı görülmektedir. Sorular Kavramsal Bilgi ve Olgusal Bilgi boyutuna yığılma gösterirken ilgili kazanımlar Kavramsal bilgi boyutuna yığılmışlardır. Ayrıca sorularla ilgili kazanımların sadece Kavramsal Bilginin Anlama basamağına yığılması dikkat çekici bir noktadır.

Gökler (2012) "İlköğretim İngilizce dersi hedefleri kazanımları SBS soruları ve yazılı sınav sorularının Yeni Bloom Taksonomisine göre

değerlendirilmesi’’ adlı çalışması sonucunda sınav sorularının ve kazanımların alt bilişsel süreç basamaklarında toplandığını belirtmiştir. Bu çalışma sonucunda % 50’den fazla kazanım ve sorunun altı bilişsel süreçlerde yer aldığı ortaya çıkmıştır. Bu çalışma ile bizim yaptığımız çalışma paralellik göstermektedir.

5. Güz Dönemi TEOG sınavında yer alan Matematik Dersi soruları ve sorularla ilgili kazanımların YBT’ye göre bilgi boyutu ve bilişsel basamağı karşılaştırılmış soruların %55’lik (11 soru) oranı ilgili kazanımlar aynı bilgi boyutunda ve bilişsel basamakta yer aldığı görülmüştür. Sorular ve sorularla ilgili kazanımların alt bilişsel basamaklara yığıldığı görülmüştür. Sorular ve sorularla ilgili kazanımlar Kavramsal ve İşlemsel Bilgi boyutunda yer almaktadır.

Bahar Dönemi TEOG sınavında yer alan Matematik Dersi soruları ve sorularla ilgili kazanımların YBT’ye göre bilgi boyutu ve bilişsel basamağı karşılaştırılmış soruların %55’lik (11 soru) oranı ilgili kazanımlar aynı bilgi boyutunda ve bilişsel basamakta yer aldığı görülmüştür. Sorular Uygulama ve Çözümleme basamaklarına dağılma gösterirken, sorularla ilgili kazanımların Uygulama basamağına yığıldığı görülmektedir. Soruların %45’lik kısmı üst bilişsel basamakta yer alırken, ilgili kazanımların %15’lik kısmı üst bilişsel basamaklarda yer almaktadır.

C. Çevik (2009) ‘‘Yedinci sınıf Seviye Belirleme Sınavı Matematik sorularının üst düzey zihinsel beceriler ölçme düzeyi’’ adlı yüksek lisans tezinde, 2008 7. Sınıf Seviye Belirleme Sınavı Matematik testi sorularının üst düzey zihinsel becerilerini ölçen sorularını bulunmadığını tespit etmiştir. Bizim araştırmamızda ise 2013-2014 eğitim öğretim yılını Güz dönemi TEOG sınav sorularının yalnızca %15’i üst düzey zihinsel becerileri ölçmektedir. Bahar dönemi TEOG sınav sorularında ise bu rakam daha da artmış soruların %45’i üst düzey zihinsel becerileri ölçmüştür.

6. Güz Dönemi TEOG sınavında yer alan Türkçe Dersi soruları ve sorularla ilgili kazanımların YBT’ye göre bilgi boyutu ve bilişsel basamağı karşılaştırılmış soruların % 40’lık (8 soru) oranı ilgili kazanımlar aynı bilgi boyutunda ve bilişsel basamakta yer aldığı görülmüştür. Soruların ve ilgili kazanımların Kavramsal Bilgi boyutunda yığıldığı görülmektedir. Soruların % 30’luk (6 soru) kısmı üst bilişsel basamaklarda yer alırken kazanımların % 9.5’luk (2 kazanım) üst bilişsel basamaklarda yer almaktadır.

Bahar Dönemi TEOG sınavında yer alan Türkçe Dersi soruları ve sorularla ilgili kazanımların YBT’ye göre bilgi boyutu ve bilişsel basamağı karşılaştırılmış

soruların % 65'lik (13 soru) oranı ilgili kazanımlar aynı bilgi boyutunda ve bilişsel basamakta yer aldığı görülmüştür. Soruların ve ilgili kazanımların yalnızca Kavramsal Bilgi boyutunda yer aldığı görülmüştür. Ayrıca soruların ve ilgili kazanımların Kavramsal Bilginin Anlama basamağında yığıldığı görülmektedir. Soruların % 30'luk (6 soru) kısmı üst bilişsel basamaklarda yer alırken kazanımların % 9.5'luk (2 kazanım) üst bilişsel basamaklarda yer almaktadır.

Demir (2010) ‘‘2009 Seviye Belirleme Sınavı (SBS) Türkçe sorularının öğretim programı açısından değerlendirilmesi’’ adlı çalışması sonucunda, 2009 Seviye Belirleme Sınavı Türkçe Sorularının sınavın yapısında dolayı 2005 Türkçe Öğretim Programındaki kazanımları ölçmekte yeterli olmadığını bulmuştur. Bizim yaptığımız araştırmada Güz Dönemi’nde yapılan TEOG sınav soruları %40’lık bir oranla ilgili kazanımlarla aynı bilgi boyutunda ve bilişsel basamağında yer almaktayken Bahar Dönemi’nde yapılan TEOG sınav soruları %65’lik bir oranla ilgili kazanımlarla aynı bilgi boyutunda ve bilişsel basamakta yer almaktadır.

Öneriler

Çalışmada elde edilen sonuçlara bakılarak önerileri iki başlık altında şu şekilde sıralayabiliriz:

1. Bulgulara dayalı olarak öneriler:

1. TEOG sınav sistemin yer alan soruların 8. Sınıf öğretim programında yer alan kazanımlarla doğrudan ilişki içinde bulunmalıdır.
2. TEOG sınavında yer alan sorular tek bir bilgi boyutuna ve bilişsel basamaya yığılmamalı farklı bilgi boyutlarını ve bilişsel basamaklarını ölçmelidir.
3. TEOG sınav sorularının bazılarının birden fazla kazanımla ilişkili olduğu tespit edilmiştir. Bazı sorularda yer alan bu tür nitelikler bütün sorulara uygulanma çalışmalıdır.
4. TEOG amacına hizmet edebilmesi için soru sayısı arttırılmalıdır.

2. Araştırmacılara öneriler:

1. TEOG sınav sorular ile ilgili kazanımların öğretim programındaki ağırlığını belirlemeye yönelik çalışmalar yapılabilir.
2. Araştırma yalnızca sorularla ilgili kazanımları içerdiğinden TEOG sisteminin kapsam geçerliliğini araştırma yönelik bir çalışma yapılabilir.
3. TEOG sınav sonuçları ile okul başarı puanları arasındaki ilişkiyi araştıran bir çalışma yapılabilir.

KAYNAKÇA

- Akgün, Ş. (2001). *Fen Bilgisi Öğretimi*. (Geliştirilmiş 7. Baskı). Giresun: Pegem A Yayıncılık.
- Amer, A. (2006). Reflections on Bloom's Revised Taxonomy. *Electronic Journal Research in Educational Psychology*, 4 (1), 213-230.
- Anderson, L., ve Kratwohl, D. (2014). Öğrenme Öğretim ve Değerlendirme ile İlgili Bir Sınıflama Özçelik, D., (çev). Pegem A Akademi, Ankara, 2. Baskı
- Aviles, C.B. (2000). *Teaching and Testing For Critical Thinking with Bloom's Taxonomy of Educational Objectives*. (Reports- Descriptive), <http://www.eric.ed.gov> [ED446023
- Aydın, H. (2008). *Öğrencilerin Lise Kimya Dersleri ile OKS Sınavlarındaki Başarıları Arasındaki İlişkinin Değerlendirilmesi*. Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.
- Ayvacı, H.Ş. ve Türkdoğan, A. (2010).Yeniden Yapılandırılan Bloom Taksonomisine Göre Fen ve Teknoloji Dersi Yazılı Sorularının İncelenmesi. *Türk Fen Eğitimi Dergisi*, 7(1),13-25.
- Baykul, Y. ve Turgut, M.F. (2010). *Eğitimde Ölçme ve Değerlendirme*. Ankara: Pegem A Yayıncılık
- Bümen, N. T. (2006). Program Geliştirmede Bir Dönüm Noktası: Yenilenmiş Bloom Taksonomisi, *Eğitim ve Bilim*, 31 (142), 3-14.
- Ceyhan, E. ve Yiğit B. (2005). *Konu Alanı Ders Kitabı İncelemesi*. Ankara: Anı Yayıncılık.

Coşar, Y. (2011). *İlköğretim Altıncı Sınıf Matematik Dersi Çalışma Kitabındaki Soruların Kapsam Geçerlik ve Yenilenmiş Bloom Taksonomisinin Bilişsel Süreç Boyutuna Göre Analizi*. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Atatürk Üniversitesi, Erzurum.

Çepni, S., Bayrakçeken, S., Yılmaz, A., Yücel, C., Semerci, Ç., Köse, E., Sezgin, F., Çetinkaya, S. (2009). *ÖSS'de Sorulan Türkçe Sorularının Taksonomik Açından Değerlendirilmesi*. Yüksek Lisans Tezi, Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.

Çevik, C. (2009). *Yedinci Sınıf Seviye Belirleme Sınavı Matematik Sorularının Üst Düzey Zihinsel Becerileri Ölçme Düzeyi*. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Abant İzzet Baysal Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Bolu.

Çevik, E. (2009). *İlköğretim II. kademe Sosyal Bilgiler Dersi Öğretmenlerinin Yazılı Sınav Soruları ile Seviye Belirleme Sınavı Sorularının Programa Uygunluğunun İncelenmesi*. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Niğde Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Niğde.

Çoban, A. (16-18 Eylül 2002). *Matematik Dersinin İlköğretim Programları ve Liselere Giriş Sınavları Açısından Değerlendirilmesi*, V. Ulusal Fen Bilimleri ve Matematik Eğitimi Kongresi, Ankara.

Demir, S. (2010). *2009 Seviye Belirleme Sınavı (SBS) Türkçe Sorularının Öğretim Programı Açısından Değerlendirilmesi*. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Gazi Üniversitesi, Ankara.

Demircioğlu, G. ve Gündoğdu, G. (2007). *Ölçme ve Değerlendirme*. Ankara: Pegem A Yayıncılık.

Demirel, Ö. (2004). *Kuramdan Uygulamaya Eğitimde Program Geliştirme*. (7.Baskı). Ankara: Pegem A yayıncılık.

Doughty, H. A. (2006). Blooming Idiots: Educational Objectives, Learning Taxonomies and the Pedagogy of Benjamin Bloom. *College Quarterly*, 9 (4), 1-23.

EARGED (2010). *Seviye Belirleme Sınavlarının Değerlendirilmesi*, T.C. Millî Eğitim Bakanlığı Eğitimi Araştırma ve Geliştirme Dairesi Başkanlığı.

Eren, M. (2010) *SBS Türkçe Sorularının (2005) Türkçe Ders Programına Uygunluğu*. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Selçuk Üniversitesi, Konya.

Ereş, F. (2005). *Eğitimin Sosyal Faydaları: Türkiye-AB Karşılaştırması*. http://dhgm.meb.gov.tr/yayimler/dergiler/Milli_Egitim_Dergisi/167/index3-eres.htm adresinden 08/09/2014 tarihinde alınmıştır.

Erman, E. (2008). *2003-2006 Yılları Arasında Yapılan Orta Öğretim Kurumlarına Öğrenci Seçme Sınavında Yer Alan Tarih Bölümü Sorularının Bloom Taksonomisine Göre Değerlendirilmesi*. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.

Eş, H. (2005). *Liselere Giriş Sınavları Fen Bilgisi Soruları ile İlköğretim Fen Bilgisi Dersi Sınav Sorularının Bloom Taksonomisine Göre Değerlendirilmesi*. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi. Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.

Filiz, S. B. (2004). *Öğretmenler İçin Soru Sorma Sanatı*. Ankara: Asil Yayın Dağıtım.

Gökler, Z.,(2012). *İlköğretim İngilizce Hedefleri Kazanımları SBS Soruları ve Yazılı Sınav Sorularının Yeni Bloom Taksonomisine Göre İncelenmesi*. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Eskişehir Osmangazi Üniversitesi, Eskişehir.

Gözütok, F.D. (2003). Türkiye’de Program Geliştirme Çalışmaları. *Milli Eğitim Dergisi*, 160, 44-64. .

Gündoğdu, K., Kızıldaş, E. ve Çimen, N. (2010). *Seviye Belirleme Sınavına (SBS) İlişkin Öğrenci ve Öğretmen Görüşleri* (Erzurum il örneği). (1), 316-330. <http://dergipark.ulakbim.gov.tr/ilkonline/article/view/5000038107> adresinden 19/09/2014 tarihinden alınmıştır.

Kahveci, S. S. (2009). *Ortaöğretim Kurumlarına Geçiş Sürecinde Uygulanan Sınavların Ailelere Maliyetinin Ailelerin Toplam Eğitim Harcamaları İçindeki Payı*, Yayınlanmamış yüksek lisans tezi. Gazi Üniversitesi. Ankara

Karip, E. (Editör). (2008). *Ölçme ve Değerlendirme*. (2.Baskı). Ankara: Pegem A Akademi.

Kayapınar, E. (2006). *Ortaöğretim Kurumları Öğrenci Seçme ve Yerleştirme Sınavı (OKS)'na Hazırlanan İlköğretim 8. Sınıf Öğrencilerinin Kaygı Düzeylerinin İncelenmesi (Afyonkarahisar İli Örneği)*. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Kocatepe Üniversitesi, Afyonkarahisar

Kemertaş, İ. (2003). *Öğretimde Planlama ve Değerlendirme*, İstanbul: Birsen Yayınevi.

Koç, E., Yıldırım, H. İ. ve Bal, Ş. (2008). *İlköğretim İkinci Kademe Fen Bilgisi Müfredatı ile Liselere Giriş Sınavları Fen Bilgisi Sorularının Öğrencilerin Kişisel Bilgileri de Dikkate Alınarak Karşılaştırılması*. Ahi Evran Üniversitesi Kırşehir Eğitim Fakültesi Dergisi (KEFAD), 9 (3), 35-48.

Krathwhol, R. D. (2002). A revision of Bloomtaxonomy: *an overview*. *TheoryIntoPractice*, 41(4), 212-264.

Küçükahmet, L. (1997). *Öğretim İlke ve Yöntemler*, Gözden geçirilmiş 8. Baskı, Ankara: Gazi Kitapevi

MEB, (2014). http://www.meb.gov.tr/duyurular/duyurular2013/bigb/tegitimdenoogretime_gecis/sunum.pdf adresinden 18/06/2014 tarihinden alınmıştır.

Mutlu, M., Uşak, M. ve Aydoğdu, M. (2003). *Fen Bilgisi Sınav Sorularının Bloom Taksonomisine Göre Değerlendirilmesi*. Gazi Üniversitesi Kırşehir Eğitim Fakültesi Dergisi, 4 (2), 87-95.

Özcan, S., Açık, F. (2011). *SBS Türkçe Sorularıyla Türkçe Ders Kitaplarındaki Soruların Örtüşme Düzeyi*. Uluslararası Sosyal Araştırmalar Dergisi, 4(16):355-370.

- Özçelik, D.A. (1989). *Test Hazırlama Kılavuzu*. (Genişletilmiş 2 Baskı). Ankara: Ösym Eğitim Yayınları 5.
- Özel, A. ve Taylan, M. (2007). *OKS Coğrafya Sorularının İlköğretim Coğrafya Konularına Göre Dağılımının İncelenmesi*. Marmara Coğrafya Dergisi, 16, 43-52.
- Özel, R. (2010). *Seviye Belirleme Sınavı Sorularının Fen ve Teknoloji Programları ile Öğretmen ve Öğrenci Görüşleri Doğrultusunda Karşılaştırılması*. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Kocaeli Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü, Kocaeli.
- Pickard, M. J. (2007). The New Bloom's Taxonomy: an Overview for Family and Consumer Sciences. *Journal of Family and Consumer Sciences Education*, 25 (1), 45-55.
- Pintrich, P. (2002). The Role of Metacognitive Knowledge in Learning, Teaching and Assessing. *Theory into Practice*, 41(4), 119-225.
- Rawadieh, S.M. (1998). *An Analysis of the Cognitive Levels of Questions in Jordanian Secondary Social Studies Textbooks According to Bloom's Taxonomy*. Unpublished Doctora Dissertation, The Faculty of the College of Education Ohio University, Ohio
- Risner, G.P, Nicholson J.I. ve Webb B. (2000). *Cognitive Levels of Questioning Demonstrated by New Social Studies Textbooks: What the Future Holds for Elementary Students*. <http://www.eric.ed.gov> [ED448108]
- Senemoğlu, N. (2007). *Gelişim Öğrenme ve Öğretim Kuramdan Uygulamaya*. Ankara: Gönül Yayıncılık.
- Şahin, C. (2003). *Sosyal Bilgiler Konu Alanı Ders Kitabı İnceleme Kılavuzu*. Ankara: Gündüz Eğitim ve Yayıncılık.
- Varış, F. (1996). *Eğitimde Program Geliştirme*. Ankara: Alkim Kitapçılık.
- Tekin, H. (2004). *Eğitimde Ölçme ve Değerlendirme*. (Gözden geçirilmiş 17. Baskı). Ankara: Yargı Yayınevi.

Tetik, B. (2013). *İlköğretim 8. Sınıf SBS ve OKS Matematik Sorularının TIMSS 2007 Nilişsel Alanlarına Göre Analizi. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi. Celal Bayar Üniversitesi. Manisa*

Tolan, Y., (2011). *Seviye Belirleme Sınavı (SBS) Sorularının Fen ve Teknoloji Dersi Öğretim Programına Uygunluğu ve Bloom Taksonomisine Göre İncelenmesi, Atatürk Üniversitesi, Erzurum.*

Yıldırım, A ve Şimşek, H. (2011). *Sosyal Bilimlerde Nitel Araştırma Yöntemleri. (8. Basım). Ankara: Seçkin Yayıncılık*

Yılmaz, H. (1997). *Eğitimde Ölçme ve Değerlendirme. Konya: Mikro Basım Yayım Dağıtım.*

Yılmaz, H. ve Sünbül, A.M. (2003). *Öğretimde Planlama ve Değerlendirme. (1.Basım). Konya: Çizgi Kitabevi.*

Zimmerman, B. J., Schunk, D. H. (2003). *Educational Psychology: A Century Of Contributions. London: Lawrence Erlbaum Associates.*

EK 1.
2013-2014 EĞİTİM VE ÖĞRETİM YILI
GÜZ DÖNEMİ DİN KÜLTÜRÜ VE AHLAK BİLGİSİ TEOG SINAV SORULARI
VE KAZANIMLARININ TAKSONOMİSİ

SORU	SORULARIN TAKSONOMİSİ		KAZANIMLARIN TAKSONOMİSİ		KAZANIM	Soru ilgili kazanımı karşılıyor mu? (*)
	BİLGİ BOYUTU	BİLİŞSEL SÜREÇ	BİLGİ BOYUTU	BİLİŞSEL SÜREÇ		
<p>1. Aşağıdaki hadislerden hangisi İslam dininin paylaşma ve yardımlaşmaya verdiği önemi <u>en iyi</u> açıklar?</p> <p>A) "Sadaka vermek malı eksiltmez."
B) "Sağ elin verdiği, sol el bilmemelidir."
C) "Komşusu aç iken tok yatan bizden değildir."
D) "Kardeşini güler yüzle karşılayan da sadakadır."</p>	Kavramsal	Anlama	Kavramsal	Anlama	GDKABS ₁
K ₁ : İslam'ın paylaşma ve yardımlaşma aya verdiği önemi yorumlar.	2
<p>2. "Onlann (kurbanların) ne etleri ne de kanları Allah'a ulaşır. Fakat O'na sizin takvanız (Allah'ın emirlerine olan bağlılığınız) ulaşır..." (Hac suresi, 37. ayet)</p> <p>Bu ayette kurban kesmenin amaçlarından hangisi vurgulanmaktadır?</p> <p>A) Fakirleri sevindirmek
B) Allah'ın emrini yerine getirmek
C) Yardımlaşma bilinci oluşturmak
D) Kardeşlik duygularını geliştirmek</p>	Kavramsal	Anlama	Kavramsal	Anlama	GDKABS ₂
K ₁ : Kurban ibadetinin anlamını, sosyal dayanışma ve yardımlaşma açısından önemini açıklar.	2

<p>3. "Hacca gideceksen bir hac yoldaşı ara, İster Hintli, ister Türk isterse Arap olsun, Onun şekline ve rengine bakma; azmine ve niyetine bak." (Mevlana, Mesnevi)</p> <p>Aşağıdakilerden hangisi Mevlana'nın bu sözü ile anlamca <u>ilişkilendirilemez</u>?</p> <p>A) "Ameller niyetlere göredir."
B) "Hiç biriniz kendisi için istediğini kardeşi için de istemedikçe tam mümin olamaz."
C) "Allah sizin görüntünüze değil, kalplerinize bakar."
D) "Müslüman müslümanın kardeşidir."</p>	Kavramsal	Anlama			Uygun Kazanım Bulunamadı.	
<p>4. Eskiden beri Müslüman toplumlar huzur ve güven içinde yaşamışlardır. Fakirler ve düşkünler gözetilmiş, yolda kalanlara ve yetimlere sahip çıkmıştır.</p> <p>Bu metne göre <u>öncelikli</u> olarak aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşılabilir?</p> <p>A) Müslümanlar dinlerine bağlıdır.
B) Müslümanlar arasında caydırıcı yasalar vardır.
C) Müslüman toplumlarda güvenlik iyi sağlanmıştır.
D) Müslümanlar yardımlaşma ve dayanışmaya önem vermiştir.</p>	Kavramsal	Anlama	Kavramsal	Anlama	GDKABS ₄
K ₁ : İslam'ın paylaşma ve yardımlaşma aya verdiği önemi yorumlar.	2
<p>5. Öğretmen Elif'e Hac konusunda doğru (D) yanlış (Y) testi uygulamış ve Elif şu cevapları vermiştir.</p>   • Hac farz, umre ise sünnettir. (D) • Kâbe'yi 7 kez dönmeye "şavt" denir. (Y) • İhram, hacın farzlarındandır. (Y) <p>Bu cevaplara göre, Elif hakkında aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?</p> <p>A) Hacın farzlarını doğru biliyor.
 B) Hac ile ilgili tüm görevleri doğru biliyor.
 C) Hac ile ilgili görevlerin hiçbirini doğru bilmiyor.
 D) Hacın farz, umrenin ise sünnet olduğunu biliyor.</p> | Kavramsal | Çözümleme | Kavramsal | Anlama | GDKABS ₅
K ₁ : Hac ve umre ile ilgili mekân ve kavramların anlamlarını kavrar.

GDKABS ₅
K ₂ : Hac ibadetinin nasıl ve niçin yapıldığını açıklar. | 3 |

<p>6. • Depremzedelerin yaraları hâlâ sarılamadı.
• Evsiz insanların sayısı her geçen gün artıyor.
• İhtiyaç sahibi kimseler yeterince gözetilmiyor.   Bu ve benzeri haberlerin arttığı bir toplumda aşağıdakilerden hangisinin <u>yetersizliğinden</u> söz edilebilir?   A) Yardımlaşma kurumlarının
B) Teknolojik imkânların
C) Sağlık hizmetlerinin
D) Üretim araçlarının</p>	Kavramsal	Anlama	Kavramsal	Anlama	<p>GDKABS₆
K₁ : Paylaşma ve yardımlaşmanın birey ve toplum için önemini yorumlar.</p>	2
<p>7. Kimsesiz ve yaşlı bir kadın olan Fatma Hanım, kendisine yardımcı olanlara "Beytullah'a yüz sür evladım!" diye dua ederdi.</p> <p>Fatma Hanım, bu duasıyla aşağıdakilerden hangisini kastetmiş olabilir?</p> <p>A) "Allah kazancını bereketlendirsin!"
B) "Allah yüzünü ak çıkartsın, utandırmasin!"
C) "Allah hacca gitmeyi nasip etsin!"
D) "Allah seni cennette Peygamberimiz'e komşu etsin!"</p>	Kavramsal	Hatırlama	Kavramsal	Anlama	<p>GDKABS₇
K₁ : Hac ve umre ile ilgili mekân ve kavramların anlamlarını kavrar.</p>	1
<p>8. Zekâtı farz kıldı Allah,
Zengin kullar versin diye.
Yoksulların yüzü gülsün,
Mutluluğa ersin diye.
Üzeyir GÜNDÜZ   Bu dörtlükte zekâtla ilgili olarak aşağıdakilerden hangisine yer <u>verilmemiştir</u>?   A) Farz bir ibadet olduğuna
B) Yoksulları mutlu ettiğine
C) Zenginlerce yerine getirildiğine
D) Fakirin, zenginin malındaki hakkı olduğuna</p>	Kavramsal	Anlama	Kavramsal	Anlama	<p>GDKABS₈
K₁ : Paylaşma ve yardımlaşma ibadeti olarak zekât ve sadakanın kimler tarafından, kimlere, nelerden, nasıl verileceğini açıklar.</p>	1
<p>9. Ertuğrul : Yağmurun ve karın yağması
Zehra : Güneş ve ayın hareket etmesi
Muhammet : Gece ve gündüzün birbirini takip etmesi
Nesrin : Depremde çürük yapıların yıkılması   Buna göre, Allah'ın herşeyi bir ölçüye göre yaratmasıyla ilgili hangi öğrencinin verdiği örnek <u>yanlıştır</u>?   A) Nesrin
B) Zehra
C) Muhammet
D) Ertuğrul</p>	Kavramsal	Anlama	Kavramsal	Anlama	<p>GDKABS₉
K₁ : Allah'ın her şeyi bir ölçüye göre yarattığına örnekler verir.</p>	2

10. Bu soruya aşağıdaki öğrencilerden hangisi doğru cevap vermiştir? A) Amca-Hala B) Dede-Baba Merve Ahmet C) Dayı-Teyze D) Ağabey-Abla Ayla Mehmet	Olguşal	Hatırlama	Kavramsal	Anlama	<p>GDKABS₁₀
K₁ : Paylaşma ve yardımlaşma ibadeti olarak zekât ve sadakanın kimler tarafından, kimlere, nelerden, nasıl verileceğini açıklar.</p>	2
<p>11. Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi öğretmeni, Hakan'a "Yardımlaşma Kurumlarımız" konulu bir performans ödevi verdi.</p> <p>Buna göre Hakan'ın ödevinde aşağıdakilerden hangisi <u>yer almaz</u>?</p> <p>A) Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışma Vakfı
B) Türkiye Diyanet Vakfı
C) Tema Vakfı
D) Kızılay</p>	Kavramsal	Anlama	Kavramsal	Anlama	<p>GDKABS₁₁
K₁ : Ülkemizdeki sosyal yardımlaşma kurumlarını tanıtır.</p>	2
<p>12. Kerem ve Selin hac ibadetinin bireysel ve toplumsal etkisi hakkında babalarıyla tartışıyorlardı. Kerem bireysel, Selin ise hacin toplumsal faydalarını savunuyordu.</p> <p>Aşağıdakilerden hangisi Selin'in savunacağı fikirlerden biridir?</p> <p>A) Kişi Allah'ın verdiği nimetlere şükreder.
B) Kişi, tövbe eder ve günahlarından arınır.
C) Kişi, Allah'ın emrini yerine getirerek mutlu olur.
D) Kişi, farklı toplumlardan insanlarla tanışıp dostluklar kurar.</p>	Kavramsal	Anlama	Kavramsal	Anlama	<p>GDKABS₁₂
K₁ : Haccin birey ve toplum üzerindeki etkilerini açıklar.</p>	2

<p>13. Aşağıdaki hadislerden hangisi zekât ya da sadakanın toplumsal yönü ile ilgili <u>değildir</u>?</p> <p>A) "Sadaka vermek malı eksiltmez."
B) "Komşusu aç iken kendisi tok yatan olgun bir mümin değildir."
C) "Kişi kardeşine yardım ettiği sürece Allah da ona yardım eder."
D) "Başkalarına zarar verecek bir şeyi yoldan kaldırmak da sadakadır."</p>	Kavramsal	Çözümleme	Kavramsal	Anlama	GDKABS ₁₃
K ₁ : Zekât ve sadakanın birey ve topluma katkılarını araştırır.	0
<p>14. Merve, televizyonda bazı insanların, kurbanlık hayvanlara eziyet edip, kötü davranışına ilişkin haberleri izleyince:
- Babacığım! İnsanlar Peygamber Efendimizin şu hadisini bilmiyorlar mı, diye tepki gösterdi.
Buna göre, Merve babasına aşağıdaki hadislerden hangisini hatırlatmış olabilir?   A) "Bizi aldatan bizden değildir."
B) "Birbirinize öfke duyup kin gütmeyin."
C) "Merhamet etmeyene merhamet olunmaz."
D) "Birbirinizi sevmedikçe tam olarak iman etmiş olmazsınız."</p>	Kavramsal	Hatırlama	Kavramsal	Anlama	GDKABS ₁₄
K ₁ : Kurban ibadetinin anlamını, sosyal dayanışma ve yardımlaşma açısından önemini açıklar.	0
<p>15. Zeynep okula gelmeyen arkadaşı İrem'e derste işlenen hac konusunu özetlerken aşağıdakilerden hangisini <u>yanlış</u> aktarmıştır?</p> <p>A) Allah'ın rızasını kazanmak için yapılır.
B) Yıl içinde herhangi bir zamanda yapılabilir.
C) Şartları uygun olan her Müslümana farzdır.
D) Belirli görevler, belirli mekânlarda yerine getirilir.</p>	Kavramsal	Hatırlama	Kavramsal	Anlama	GDKABS ₁₅
K ₁ : Hac ibadetinin nasıl ve niçin yapıldığını açıklar.	2
<p>16. Nasrettin Hoca, ceviz ağacının altında uzanmış dinleniyordu. Bir bal kabaklarına baktı, bir de koca ceviz ağacındaki küçük cevizlere:
— "Ey yüce Rabb'im, şu incecik kabak sapında kocaman kabağı, koca ceviz ağacında ise küçücük cevizi yaratmışsın!" diye söylenirken bir ceviz tanesi hocanın kafasına düştü. Gözünde şimşekler çakan hoca şöyle dedi:
— "Tövbe Yüce Rabb'im, bir daha senin işine karışmam. Ya kafama ceviz yerine kabak düşseydi, halim ne olurdu!"
Bu fıkrada vurgulanan ana fikir aşağıdakilerden hangisidir?   A) Allah'ın işine karışılmaz.
B) Allah herşeyi bilir ve gözetir.
C) Allah'ın herşeyi yapmaya gücü yeter.
D) Allah herşeyi bir ölçüye göre yaratmıştır.</p>	Kavramsal	Anlama	Kavramsal	Anlama	GDKABS ₁₆
K ₁ : Allah'ın her şeyi bir ölçüye göre yarattığına örnekler verir.	2

<p>17. Zekâtın verilîş miktarı bakımından aşağıdakilerden hangisi diğerlerinden farklıdır?</p> <p>A) Koyun ve keçi
B) Altın ve gümüş
C) Toprak ürünleri
D) Para ve menkul değerler</p>	Olgusal	Hatırlama	Kavramsal	Anlama	<p>GDKABS₁₇
K₁ : Paylaşma ve yardımlaşma ibadeti olarak zekât ve sadakanın kimler tarafından, kimlere, nelerden, nasıl verileceğini açıklar.</p>	2
<p>18. Zekâtın nasıl verilmesi gerektiğiyle ilgili bir afiş hazırlayan Ömer'in, afişini desteklemek için aşağıdaki ayet veya hadislerden hangisini kullanması beklenir?</p> <p>A) "Öyleyse yetimi sakın üzme! İsteyeni sakın azarlama!" (Duhâ suresi, 9. 10. ayetler)
B) "Kardeşini güler yüzle karşılayan da bir iyiliktir." (Hadis-i Şerif)
C) "Gözleri görmeyene yardım etmen de bir sadakadır." (Hadis-i Şerif)
D) "Sevdiğiniz şeylerden (Allah yolunda) harcamadıkça iyiye erişemezsiniz." (Âl-i İmrân suresi, 92. ayet)</p>	Kavramsal	Anlama	Kavramsal	Anlama	<p>GDKABS₁₈
K₁ : İslam'ın paylaşma ve yardımlaşma aya verdiği önemi yorumlar</p>	1
19. Hac ibadeti yerine getirilirken, Hacer annemizin, oğlu İsmail için su arayışının sembolik olarak canlandırılmasını ifade eden kavram aşağıdakilerden hangisidir? A) Sa'y B) Tavaf C) Vakfe D) İhram	Olgusal	Hatırlama	Kavramsal	Anlama	<p>GDKABS₁₉
K₁ : Hac ve umre ile ilgili mekân ve kavramların anlamlarını kavrar</p>	1
<p>20. Bir insanın kendi isteğiyle Allah rızası için yaptığı her türlü yardım ve iyiliğe sadaka denir. Sadakada miktar ve zaman sınırlaması yoktur. Ayrıca sadaka verecek kişinin zengin olması da gerekmez. Aşağıdakilerden hangisi bu açıklamaya uygun bir örnek oluşturur?</p> <p>A) Beraber proje ödevi hazırlamak
B) Arkadaşı ile aynı sırayı paylaşmak
C) Takım oyununu sahaya yansıtmak
D) Hasta arkadaşını hastaneye götürmek</p>	Kavramsal	Anlama	Kavramsal	Anlama	<p>GDKABS₂₀
K₁ : Paylaşma ve yardımlaşma ibadeti olarak zekât ve sadakanın kimler tarafından, kimlere, nelerden, nasıl verileceğini açıklar.</p>	1

*Her soru ile eşleşen kazanımın, soru ile olan uyumluğunu, sorunun ilgili kazanımı ne derece karşıladığını belirlemek amacıyla bu anket hazırlanmıştır. Soru ilgili kazanımı karşılıyor mu?

(0) Hiç karşılamıyor

(1) Kısmen karşılıyor

(2) Tamamen karşılıyor

(3) Birden fazla kazanımı tamamen karşılıyor

EK-2
2013-2014 EĞİTİM VE ÖĞRETİM YILI
BAHAR DÖNEMİ DİN KÜLTÜRÜ VE AHLAK BİLGİSİ TEOG SINAV
SORULARI VE KAZANIMLARININ TAKSONOMİSİ

SORU	SORULARIN TAKSONOMİSİ		KAZANIMLARIN TAKSONOMİSİ		KAZANIM	Soru ilgili kazanımı karşılıyor mu? (*)
	BİLGİ BOYUTU	BİLİŞSEL SÜREÇ	BİLGİ BOYUTU	BİLİŞSEL SÜREÇ		
<p>1. "Bir fikre veya inanışa körü körüne, aşırı derecede bağlanıp başka bir fikri ve düşünceyi kabul etmemektir."</p> <p>Bu tanım aşağıdaki kavramlardan hangisine aittir?</p> <p>A) Tevekkül B) Hurafe
C) Taassup D) Cehalet</p>	Olgusal	Hatırlama	Kavramsal	Anlama	BDKABS₁ K₁ :
Taassubun zararlarını ve doğru bilginin kişiyi taassuba düşmekten korumadaki önemini açıklar.	2
<p>2. "Müslüman, elinden ve dilinden insanların güvende olduğu kimsedir."
(Hadis-i Şerif)   Aşağıdakilerden hangisi bu hadis kapsamında değerlendirilemez?   A) Yardımlaşma bilincinin kazandırılması
B) Başkalarının haklarının gözetilmesi
C) Yalan ve iftiradan kaçınılması
D) Güven ortamının sağlanması</p>	Kavramsal	Değerlendirme	Kavramsal	Anlama	BDKABS₂ K₁ :
Hz. Muhammed'in hikmetli sözleriyle insanları iyiye ve güzele yönlendirdiğine örnekler verir.	2

<p>3.</p> <p>Öğretmenin öğrencilere yönelttiği “Kaza nedir?” sorusunun doğru cevabı aşağıdaki-lerden hangisidir?</p> <p>A) Allah'ın her şeyi bir ölçü ve düzen içerisinde programlamasıdır.
B) İnsanı tercih etmeye ve tercih ettiğini gerçekleştirmeye yönlendiren güçtür.
C) Allah tarafından önceden planlanan olayların zamanı gelince gerçekleşmesidir.
D) Tüm tedbirleri aldıktan sonra işin sonucunu Allah'a bırakmaktır.</p>	Olguşal	Hatırlama	Kavramsal	Anlama	BDKABS ₃ K ₁ :
Kaza ve kader kavramlarını açıklar.	2
<p>4. Peygamberimiz arkadaşlarından birinin abdest alırken (aşırı su kullandığını) gördü ve ona: “Bu israf nedir?” dedi. Arkadaşı: “ Abdestte de israf olur mu?” deyince, Peygamberimiz: “Akarsuyun kenarında olsan bile israf olur.” dedi.</p> <p>Bu hadisi dikkate alan bir kişide aşağıdaki davranışlardan hangisinin <u>öncelikli</u> olarak gelişmesi beklenir?</p> <p>A) Çevre temizliğine önem verme
B) Doğal kaynakları bilinçli kullanma
C) Kişisel temizlik alışkanlığı edinme
D) İbadetlerde temizliğin önemini fark etme</p>	Kavramsal	Anlama	Kavramsal	Anlama	BDKABS ₄ K ₁ :
Hz. Muhammed’in olaylar karşısındaki tutumlarından hareketle örnek davranışlarına yönelik çıkarımlarda bulunur.	2
<p>5. “Onlar bir kötülük yaptıkları zaman, ‘Babalarmızı bu yolda bulduk. Allah da bize bunu emretti’ dediler. De ki : Allah kötülüğü emretmez. Allah’a karşı bilmediğiniz şeyleri mi söylüyorsunuz?” (A'râf suresi, 28. ayet)</p> <p>Bu ayette eleştirilen davranış aşağıdakilerden hangisidir?</p> <p>A) Bilgi alışverişinde bulunma
 B) Sorgulamadan kabul etme
 C) Büyüklere saygı gösterme
 D) Danışarak iş yapma</p> | Kavramsal | Değerlendirme | Kavramsal | Anlama | BDKABS ₅ K ₁ :
Dini anlamada ve sorumlulukta aklın önemini yorumlar.

BDKABS ₅ K ₂ :
Kur’an’ın doğru bilgiyi teşvik ettiğine ayetlerden örnekler verir. | 3 |
| <p>6. Aşağıdakilerden hangisi insanın iradesi dışında gerçekleşen ve sorumlu tutulmadığı hususlardan biridir?</p> <p>A) İnanıcı
 B) İbadeti
 C) Ahlakı
 D) Irkı</p> | Olguşal | Hatırlama | Kavramsal | Anlama | BDKABS ₆ K ₁ :
Kaza ve kader kavramlarını açıklar | 2 |

<p>7. Aşağıdakilerden hangisi kumar oynamanın <u>toplumsal</u> zararına <u>en iyi</u> örnektir?</p> <p>A) Zamanı boşa harcamaya neden olması
B) Çalışmadan kazanmayı teşvik etmesi
C) Aile kurumuna zarar vermesi
D) Tembelliğe alıştırması</p>	Kavramsal	Anlama	Kavramsal	Anlama	<p>BDKABS₇ K₁ :
Kumar, alkollü içki ve uyuşturucunun bireysel ve toplumsal zararlarını örneklerle açıklar.</p>	2
<p>8. "Birisinin hakkını alan kimse, ölmeden önce onunla helalleşsin. Paranın, malın geçmeyeceği kıyamet gününe, üzerinde kul hakkı bulunarak gitmesin..."
(Hadis-i Şerif)   Bu hadisi ilke edinen bir kişiden aşağıdaki davranışlardan hangisini yapması <u>beklenmez</u>?   A) Hatasının farkına varması
B) Maddi değerlere öncelik vermesi
C) Başkasının hakkını yemekten kaçınması
D) Yaptığı haksızlığı gidermeye çalışması</p>	Kavramsal	Anlama	Kavramsal	Anlama	<p>BDKABS₈ K₁ :
Hz. Muhammed'in hikmetli sözleriyle insanları iyiye ve güzele yönlendirdiğine örnekler verir.</p>	2
<p>9. • Hz. Ali, Peygamberimizin kızı Fatıma ile evlenmek istediğinde, Peygamberimiz kızının görüşünü almıştır.
• Peygamberimiz Hendek savaşında Selmân-ı Fârisî adlı sahabinin hendek kazma fikrini benimsemiştir.
• Peygamberimiz Bedir Savaşı'nda Hubâb adlı sahabinin önerisiyle ordunun yerini değiştirmiştir.   Yukarıdaki örnekler Peygamberimizin hangi kişilik özelliğine işaret etmektedir?   A) Danışarak iş yapmasına
B) Cesaretli olmasına
C) Güvenilir olmasına
D) Sabırlı olmasına</p>	Kavramsal	Anlama	Kavramsal	Anlama	<p>BDKABS₉ K₁ :
Hz. Muhammed'in olaylar karşısındaki tutumlarından hareketle örnek davranışlarına yönelik çıkarımlarda bulunur.</p>	2
<p>10. Aşağıdaki önerilerden hangisi kötü alışkanlıklardan korunmak için <u>doğru</u> bir yöntem <u>değildir</u>?</p> <p>A) Dinimizin önerilerini dikkate almamız.
B) Sosyal ortamlardan uzak durmalıyız.
C) Sportif ve kültürel faaliyetlerde bulunmalıyız.
D) Anne babamızın uyarılarını önemsemeliyiz.</p>	Kavramsal	Anlama	Kavramsal	Yaratma	<p>BDKABS₁₀ K₁ :
Kötü alışkanlık ve davranışlardan kaçınmaya yönelik çözüm önerilerinde bulunur.</p>	2

<p>11.</p> <div style="text-align: center;"> </div> <p>Yukarıdaki şemaya aşağıdakilerden hangisi yazılamaz?</p> <p>A) Akıl B) Vahiy
C) Duyular D) Rüya</p>	Olguşal	Hatırlama	Kavramsal	Anlama	<p>BDKABS₁₁ K₁ :
Vahiy, akıl ve duyuların Kur'an'a göre bilgi edinme yolları olduğunu açıklar</p>	2
<p>12.</p> <div style="text-align: center;"> <p>Kâmil</p> </div> <p>Kâmil'in tanımını yaptığı kavram aşağıdakilerden hangisidir?</p> <p>A) Sa'y B) Vakfe
C) Tavaf D) Şavt</p>	Olguşal	Hatırlama	Kavramsal	Anlama	<p>BDKABS₁₂ K₁ :
Hac ve umre ile ilgili mekân ve kavramların anlamlarını kavrar</p>	2
<p>13.</p>   • Peygamberimiz bir kişiyle konuşurken o kişi yüzünü çevirmedikçe yüzünü çevirmezdi. • Peygamberimiz biri ile tokalaştığında karşısındaki elini bırakmadıkça elini çekmezdi. • Peygamberimiz sahabilerle otururken ayaklarını asla uzatmazdı. <p>Hz. Peygamber'in bu davranışları aşağıdaki özelliklerinden hangisi ile ifade edilebilir?</p> <p>A) Güvenilir olmasıyla
B) Hoşgörülü olmasıyla
C) Merhametli olmasıyla
D) İnsanlara değer vermesiyle</p>	Kavramsal	Anlama	Kavramsal	Anlama	<p>BDKABS₁₃ K₁ :
Hz. Muhammed'in olaylar karşısındaki tutumlarından hareketle örnek davranışlarına yönelik çıkarımlarda bulunur.</p>	2
<p>14.</p> <p>Hz. Muhammed Bedir Savaşı'nda alınan bazı esirleri on Müslümana okuma-yazma öğretmeleri karşılığında serbest bırakmıştır.</p> <p>Aşağıdaki özelliklerden hangisi Peygamberimizin bu tutumunu <u>en iyi</u> ifade eder?</p> <p>A) Özgürlüğe önem vermesi
B) Bilgiye değer vermesi
C) İstişarede bulunması
D) Affedici olması</p>	Kavramsal	Anlama	Kavramsal	Anlama	<p>BDKABS₁₄ K₁ :
Hz. Muhammed'in olaylar karşısındaki tutumlarından hareketle örnek davranışlarına yönelik çıkarımlarda bulunur.</p>	2

<p>19.</p> <p>Öğretmen</p> <p>Boş bırakılan yere aşağıdakilerden hangisi gelmelidir?</p> <p>A) Ganj B) Veda
C) Şiva D) Nirvana</p>	Olguşal	Hatırlama	Kavramsal	Anlama	BDKABS ₁₉ K ₁ :
Günümüzde yaşayan dinleri temel özellikleriyle tanıır.	2
<p>20. Yüce Allah ilk insandan itibaren peygamberler ve kitaplar göndermiştir. Nitekim insanların ellerinde bulunan ilahi kitaplar dinin tarihinin insanlık tarihiyle başladığını göstermektedir. Ayrıca eski yerleşim alanlarında yapılan kazı ve incelemelerde pek çok tapınak ve dinî sembole de rastlanmıştır.</p> <p>Bu metinde vurgulanan <u>asıl</u> düşünce aşağıdakilerden hangisidir?</p> <p>A) Toplumlar ibadethanelere önem vermiştir.
B) İlk insan aynı zamanda ilk peygamberdir.
C) Her dinin bir kutsal kitabı vardır.
D) Din evrensel bir gerçekliktir.</p>	Kavramsal	Anlama	Kavramsal	Anlama	BDKABS ₂₀ K ₁ :
Dinin evrensel bir olgu olduğunun farkına varır.	2

*Her soru ile eşleşen kazanımın, soru ile olan uyumluğunu, sorunun ilgili kazanımı ne derece karşıladığını belirlemek amacıyla bu anket hazırlanmıştır.

Soru ilgili kazanımı karşılıyor mu?

(0) Hiç karşılmıyor

(1) Kısmen karşılıyor

(2) Tamamen karşılıyor

(3) Birden fazla tamamen kazanımı karşılıyor

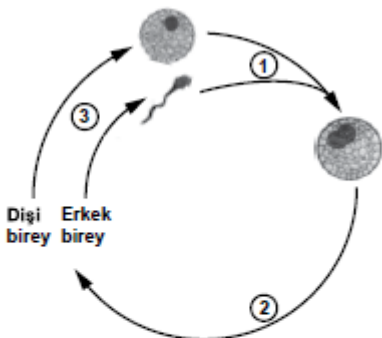
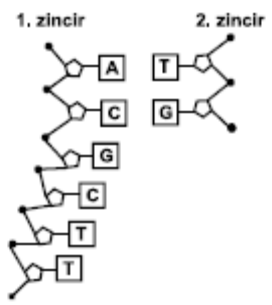
EK-3

2013-2014 EĞİTİM VE ÖĞRETİM YILI
GÜZ DÖNEMİ FEN VE TEKNOLJİ DERSİ TEOG SINAV SORULARI VE
KAZANIMLARININ TAKSONOMİSİ

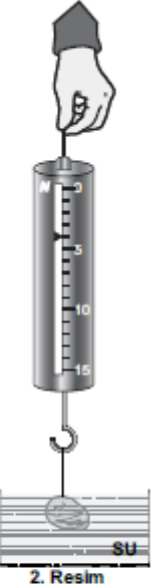
	SORULARIN TAKSONOMİSİ	KAZANIMLARIN TAKSONOMİSİ	KAZANIM	

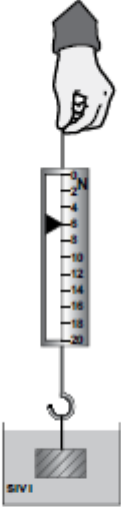
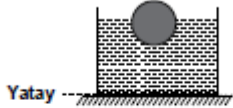
| SORU | BİLGİ
BOYUTU | BİLİŞSEL
SÜREÇ | BİLGİ
BOYUTU | BİLİŞSEL
SÜREÇ | | |
|------|-----------------|-------------------|-----------------|-------------------|--|--|
| | | | | | | |

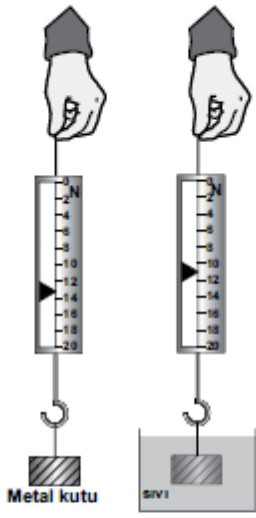
1. Şekilde hayvan hücresinde mitoz bölünmenin bir evresi gösterilmiştir: Bu evreden sonraki evre aşağıdakilerden hangisidir? A) B) C) D)	Olgusal	Hatırlama	Olgusal	Hatırlama	GFTS₁K₁ : Mitozu, çekirdek bölünmesi ile başlayan ve birbirini takip eden evreler olarak tarif eder.	2																				
2. Emel, sınıftaki bazı arkadaşlarının fenotip özelliklerini aşağıdaki tabloya işaretliyor: <table border="1" data-bbox="355 949 751 1227"> <thead> <tr> <th>Özellikler \ İsim</th> <th>Alper</th> <th>Serpil</th> <th>Nurcan</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Kıvrıkcık saç (Baskın)</td> <td></td> <td></td> <td>✓</td> </tr> <tr> <td>Düz saç (Çekinik)</td> <td>✓</td> <td>✓</td> <td></td> </tr> <tr> <td>Kahverengi göz (Baskın)</td> <td>✓</td> <td>✓</td> <td></td> </tr> <tr> <td>Mavi göz (Çekinik)</td> <td></td> <td></td> <td>✓</td> </tr> </tbody> </table> Bu tablodaki verilere göre Emel, aşağıdakilerden hangisine ulaşabilir? A) Bir özelliğin baskın olması, çekinik başka bir özelliğin ortaya çıkmasını etkilemez. B) İnsanlarda gözlemlediğimiz özelliklerin hepsi baskın özelliklerdir. C) Bir özelliğin baskın ya da çekinik olması cinsiyete göre değişir. D) Çekinik özellikler bir kaç kuşak sonra ortadan kalkabilir.	Özellikler \ İsim	Alper	Serpil	Nurcan	Kıvrıkcık saç (Baskın)			✓	Düz saç (Çekinik)	✓	✓		Kahverengi göz (Baskın)	✓	✓		Mavi göz (Çekinik)			✓	Kavramsal	Anlama	Kavramsal	Anlama	GFTS₂K₁ : Gen kavramı hakkında bilgi toplayarak baskın ve çekinik genleri fark eder	1
Özellikler \ İsim	Alper	Serpil	Nurcan																							
Kıvrıkcık saç (Baskın)			✓																							
Düz saç (Çekinik)	✓	✓																								
Kahverengi göz (Baskın)	✓	✓																								
Mavi göz (Çekinik)			✓																							

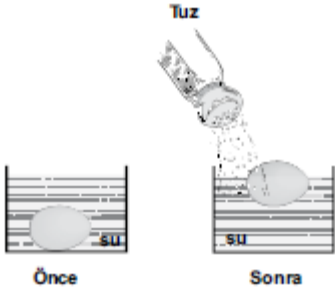
<p>3. Orak hücreli anemi hastalığının X kromozomu üzerindeki çekinik genlerle aktarılan bir hastalık olduğu bilinmektedir.</p> <p>Ayşe ve Faruk çifti evlenmeden önce danışmak için doktora başvuruyorlar:</p> <p>Ayşe : Annem orak hücreli anemi hastası ben değilim.</p> <p>Faruk: Ben orak hücreli anemi hastasıyım. Çeşitli endişelerimiz var. Doğacak çocuğumuzun orak hücreli anemi hastası olma olasılığını merak ediyoruz.</p> <p>Doktor, bu çiftin evlilik yapması durumunda çocuklarının hasta olma olasılığını kaç olarak açıklamıştır?</p> <p>A) % 100 B) % 75
C) % 50 D) % 25</p>	Kavramsal	Uygulama	İşlemsel	Uygulama	GFTS₃K₁ : Tek karakterin kalıtımı ile ilgili problemler çözer.	2
<p>4. Şemada bir canlının hayat döngüsü verilmiştir:</p> <p>Burada 1, 2 ve 3 ile gösterilen olaylar için aşağıdakilerden hangisi doğrudur?</p> <p>A) 1. de DNA kendini eşler.
B) 2. sadece eşeyli üreyen canlılarda görülür.
C) 3. de kromozom sayısı değişmez.
D) 3. de genetik çeşitlilik sağlanır.</p>	Kavramsal	Anlama	Kavramsal	Anlama	GFTS₄K₁ : Mayozun canlılar için önemini fark eder.	1
<p>5. Şekilde verilen DNA modelinin 2. zinciri, 1. zincire karşılık gelecek şekilde nükleotitlerle tamamlanırsa, bu nükleotitlerdeki organik baz dizisi aşağıdakilerden hangisi gibi olmalıdır?</p> <p>A) G B) C C) C D) G
C G G C
T A T A
T A T A</p>	Kavramsal	Anlama	Kavramsal	Anlama	GFTS₅K₁ : DNA'nın kendini nasıl eslediğini basit bir model yaparak gösterir	2

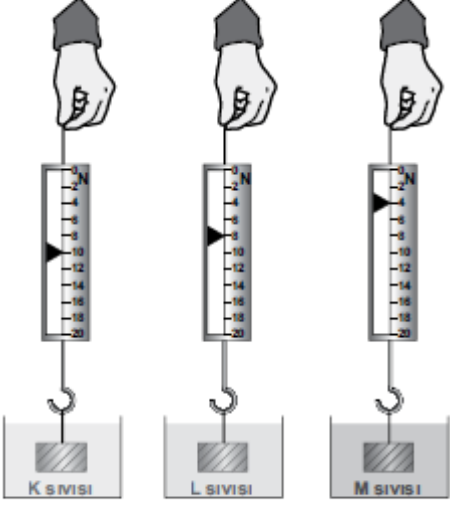
6. Bir çiftçi sebze tarlasında, eşeyli üremeye hızla çoğalan bir bitki türü nedeniyle yeterince ürün elde edememiştir. Çiftçi, bu bitki türünü yok etmek için kimyasal ilaç kullanmıştır. Bir süre sonra bu bitkilerden bazılarının öldüğünü, bazılarının ise yaşadığını gözlemlemiştir. Bu bitkilerle ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenebilir? A) Kullanılan ilaç hem ölen hem de yaşayan bitkilerin hepsinde aynı şekilde mutasyonlara yol açmıştır. B) Yaşayan bitkiler, ilaç uygulanmadan önce geçirmiş oldukları mutasyon nedeniyle kullanılan ilaca karşı dirençli hâle gelmiştir. C) Ölen ve yaşayan bitkilerin genetik yapısı birbirinin tamamen aynıdır. D) Yaşayan bitkiler, daha fazla yavru üretme yeteneğine sahiptir.	Kavramsal	Anlama	Kavramsal	Anlama	GFTS₆K₁ : Mutasyon ve modifikasyonu tanımlayarak aralarındaki farkı örneklerle açıklar	1
7. Fen ve Teknoloji dersinde Murat sunum yaparken adaptasyonu, "Canlıların yaşadığı çevreye kalıtsal olarak uyum sağlaması" şeklinde tanımlamıştır. Murat, sınıftaki arkadaşlarından verilen bu tanıma uygun örnekler istemiştir. Hangi arkadaşının verdiği örnek, bu tanıma uygundur? A) Ayla: Çöllerde yaşayan kaktüsün yapraklarının diken şeklinde olması B) Mehmet: Futbol oynayan sporcuların bacak kaslarının daha gelişmiş olması C) Neşe: İnsan popülasyonunda bazı bireylerin altı parmaklı olması D) Kemal: Güneşlenen bir kişinin vücut renginin koyulaşması	Kavramsal	Anlama	Kavramsal	Anlama	GFTS₇K₁ : Canlıların yasadıkları çevreye adaptasyonunu örneklerle açıklar	2
8. Aşağıda kuzey kutup bölgesinde yaşamaya uyum sağlamış iki canlı türü verilmiştir: Aşağıdakilerden hangisi bu canlıların yaşadıkları bölgeye uyumları sonucu gelişmiş bir özellik olarak kabul edilebilir? A) Doğurarak çoğalabilmeleri B) Yavrularını sütle beslemeleri C) Vücut yüzeylerinin kıllarla kaplı olması D) Kışın kürklerinin renginin beyaza dönüşmesi	Kavramsal	Anlama	Kavramsal	Anlama	GFTS₈K₁ : Canlıların yasadıkları çevreye adaptasyonunu örneklerle açıklar	1

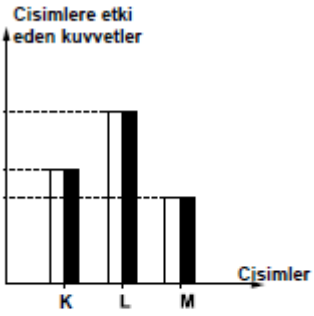
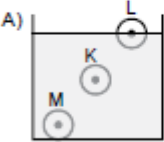
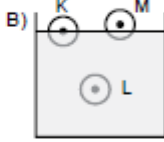
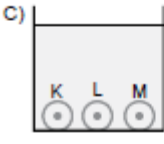
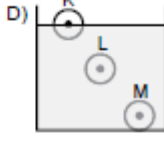
| <p>9. Nehirde yaşayan bir balık türü ile ilgili araştırmada;</p> <ul style="list-style-type: none"> • Aynı türün bireyleri arasında kalıtsal farklılıklar olduğu, • Ortama uyum sağlayamayanların zaman içerisinde yok olduğu, <p>tespit ediliyor.</p> <p>Verilen bu bilgilerle aşağıdaki sonuçlardan hangisine <u>ulaşamaz</u>?</p> <p>A) Türün evrim geçirmekte olduğu
 B) Türün yok olma tehlikesi altında olduğu
 C) Türdeki bazı bireylerin ortama daha iyi uyum sağladığı
D) Türün bireyleri arasındaki kalıtsal farklılığın eşeyli üremeye bağlı olabileceği</p>	Kavramsal	Anlama	Kavramsal	Anlama	GFTS₉K₁ : Canlıların çevresel değişimlere adaptasyonlarının biyolojik çeşitliliğe ve evrime katkıda bulunabileceğine örnekler verir.	1															
10. Aynı taş, havada ve suda resimlerdeki gibi dinamometre ile tartılıyor. 1. Resim 2. Resim Buna göre, resimlerdeki dinamometreler hangi değerleri gösteriyor? <table style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <thead> <tr> <th></th> <th style="text-align: center;"><u>1. Resim</u></th> <th style="text-align: center;"><u>2. Resim</u></th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>A)</td> <td style="text-align: center;">5</td> <td style="text-align: center;">5</td> </tr> <tr> <td>B)</td> <td style="text-align: center;">4</td> <td style="text-align: center;">6</td> </tr> <tr> <td>C)</td> <td style="text-align: center;">6</td> <td style="text-align: center;">4</td> </tr> <tr> <td>D)</td> <td style="text-align: center;">7</td> <td style="text-align: center;">3</td> </tr> </tbody> </table>		<u>1. Resim</u>	<u>2. Resim</u>	A)	5	5	B)	4	6	C)	6	4	D)	7	3	Kavramsal	Anlama	İşlemsel	Uygulama	GFTS₁₀ K₁ : Bir cismin havadaki ve sıvı içindeki ağırlığını dinamometre ile ölçer ve ölçümlerini kaydeder GFTS₁₀ K₂: Cismin havadaki ve sıvı içindeki ağırlıklarını karşılaştırır GFTS₁₀ K₃ : Cismin sıvı içindeki ağırlığının daha az görüldüğü sonucunu çıkarır	1
	<u>1. Resim</u>	<u>2. Resim</u>																			
A)	5	5																			
B)	4	6																			
C)	6	4																			
D)	7	3																			

11. Ayşe, dinamometre ile metal kutunun ağırlığını şekildeki gibi tamamen sıvı içerisinde daldırıp ölçüyor. Buna göre Ayşe, metal kutuyu tamamen sıvının dışına çıkarıp tarttığında dinamometre kaç N'ı gösterebilir? A) 8 B) 6 C) 4 D) 2	Kavramsal	Anlama	Kavramsal	Anlama	GFTS₁₁ K₁ : Cismın sıvı içindeki ağırlığının daha az görüldüğü sonucunu çıkarır	2										
<p>12. Fatma, metal bilyeyi havada tarttığında 4 N geliyor. Daha sonra aynı bilyeyi suda tarttığında ise 2 N geldiğini görüyor.</p> <p>Buna göre Fatma;</p> <p>I- Sıvı, cisimlere kaldırma kuvveti uygular.
II- Kaldırma kuvveti yukarı yönlüdür.
III- Sıvı içindeki cismin görünür ağırlığı azalır.   sonuçlarından hangilerini çıkarabilir?   A) Yalnız I B) I ve II
C) II ve III D) I, II ve III</p>	Kavramsal	Anlama	Kavramsal	Anlama	GFTS₁₂ K₁ : Sıvı içindeki cisme, sıvı tarafından yukarı yönde bir kuvvet uygulandığını fark eder ve bu kuvveti kaldırma kuvveti olarak tanımlar	1										
13. Şekildeki sıvı dolu kap içerisinde bir cisim bırakılmıştır. Buna göre, bu cisme <u>sıvı tarafından</u> uygulanan kuvvet ve yönü aşağıdakilerin hangisinde doğru verilmiştir? <table border="0" data-bbox="357 1715 635 1845"> <thead> <tr> <th>Kuvvet</th> <th>Yönü</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>A) Ağırlık</td> <td>↓</td> </tr> <tr> <td>B) Ağırlık</td> <td>↑</td> </tr> <tr> <td>C) Kaldırma kuvveti</td> <td>↑</td> </tr> <tr> <td>D) Kaldırma kuvveti</td> <td>↓</td> </tr> </tbody> </table>	Kuvvet	Yönü	A) Ağırlık	↓	B) Ağırlık	↑	C) Kaldırma kuvveti	↑	D) Kaldırma kuvveti	↓	Kavramsal	Anlama	Kavramsal	Anlama	GFTS₁₃ K₁ : Sıvı içindeki cisme, sıvı tarafından yukarı yönde bir kuvvet uygulandığını fark eder ve bu kuvveti kaldırma kuvveti olarak tanımlar	2
Kuvvet	Yönü															
A) Ağırlık	↓															
B) Ağırlık	↑															
C) Kaldırma kuvveti	↑															
D) Kaldırma kuvveti	↓															

<p>14. Murat, su yüzeyinde duran topu eliyle suyun içine aşağı doğru itiyor. Topu iterken Murat, zorlandığı için daha fazla kuvvet uyguladığını fark ediyor.</p> <p><u>Yalnızca bu etkinlikten faydalanarak</u>, kaldırma kuvveti ile ilgili aşağıdaki yorumlardan hangisi yapılabilir?</p> <p>A) Kaldırma kuvveti, cismin batan hacmine bağlıdır.
B) Kaldırma kuvveti, sıvının hacmine bağlıdır.
C) Kaldırma kuvveti, yeri değişen sıvının ağırlığına bağlıdır.
D) Kaldırma kuvveti, sıvının yoğunluğuna bağlıdır.</p>	Kavramsal	Anlama	Kavramsal	Anlama	GFTS₁₄ K₁ : Bir cisme etki eden kaldırma kuvvetinin büyüklüğünün, cismin daldırıldığı sıvının yoğunluğu ile ilişkisini araştırır.	1
<p>15. Ahmet, elindeki dinamometreye takılı metal kutuyu, şekildeki gibi önce havada tartıp kaydediyor. Daha sonra tamamını sıvı içine daldırıp tartıyor.</p> <p>Ahmet, <u>yalnızca bu deneyden yararlanarak</u>:</p> <p>I- Kaldırma kuvveti, aşağı yönde etki eden kuvvetin etkisini azaltır.
II- Kaldırma kuvvetinin yönü yukarı doğrudur.
III- Her iki durumda da metal kutuya aşağı yönde bir kuvvet etki ediyor.   sonuçlarından hangilerine ulaşabilir?   A) Yalnız I'e B) I ve II'ye
C) II ve III'e D) I, II ve III'e</p>	Kavramsal	Anlama	Kavramsal	Anlama	GFTS₁₅ K₁ : Kaldırma kuvvetinin, cisme aşağı yönde etki eden kuvvetin etkisini azalttığı sonucuna varır GFTS₁₅ K₂ : Sıvı içindeki cisme, sıvı tarafından yukarı yönde bir kuvvet uygulandığını fark eder ve bu kuvveti kaldırma kuvveti olarak tanımlar	1

<p>16. Fen ve Teknoloji öğretmeni maddenin yoğunluğunu hesaplamak için aşağıdaki araçları sınıfa getirir.</p> <div style="text-align: center;"> </div> <p>Öğretmen, elindeki <u>düzensiz şekli olmayan</u> bir taşın yoğunluğunu hesaplamak isterse hangi araçları kullanmalıdır?</p> <p>A) Cetvel ve terazi
B) Terazi ve termometre
C) Cetvel ve dereceli silindir
D) Terazi ve dereceli silindir</p>	Kavramsal	Anlama	İşlemsel	Uygulama	GFTS₁₆ K₁ : Cisimlerin kütlelerini ve hacmini ölçerek yoğunluklarını hesaplar.	0
<p>17. Bir yumurta, başlangıçta kabın tabanında şekildeki gibi durmaktadır. Daha sonra su içine tuz katılıp suda çözüldükçe yumurtanın yukarı yönde hareket ettiği gözleniyor.</p> <div style="text-align: center;"> </div> <p>Tuz katılan suyun yoğunluğunun arttığı bilindiğine göre, <u>yalnızca bu deneyden faydalanarak</u>,</p> <p>I- Kaldırma kuvveti cismin yoğunluğuna bağlıdır.
II- Sıvı içinde çözünen maddeler cismin ağırlığını artırır.
III- Suyun yoğunluğu arttığı için yumurtaya uyguladığı kaldırma kuvveti artar.   ifadelerinden hangilerine ulaşılabilir?   A) Yalnız I'e
B) Yalnız III'e
C) I ve III'e
D) I, II ve III'e</p>	Kavramsal	Anlama	Kavramsal	Anlama	GFTS₁₇ K₁ : Bir cisme etki eden kaldırma kuvvetinin büyüklüğünün, cismin daldırıldığı sıvının yoğunluğu ile ilişkisini araştırır.	2

| <p>18. Dinamometreye asılı bir metal cisim, kaplarda bulunan K, L ve M sıvılarına şekildeki gibi ayrı ayrı daldırılıyor.</p> <p>Dinametreler yukarıdaki değerleri gösterdiğine göre, sıvıların yoğunlukları d_K, d_L ve d_M arasındaki ilişki aşağıdakilerin hangisinde doğru verilmiştir?</p> <p>A) $d_K > d_L > d_M$ B) $d_M > d_L > d_K$
C) $d_L > d_M > d_K$ D) $d_M > d_K > d_L$</p>	Kavramsal	Anlama	Kavramsal	Anlama	GFTS₁₈ K₁ : Farklı yoğunluğa sahip sıvıların cisimlere uyguladığı kaldırma kuvvetini karşılaştırır ve sonuçları yorumlar	2										
<p>19. Edacan, günlük yaşamda kullandığı maddelerden bir liste hazırlıyor.</p> <table border="1" data-bbox="399 1131 654 1299"> <thead> <tr> <th>Cisim</th> <th>Yoğunluk</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>• Metal kaşık</td> <td>: 2,8 g/cm³</td> </tr> <tr> <td>• Anahtar</td> <td>: 1,8 g/cm³</td> </tr> <tr> <td>• Kalemtraş</td> <td>: 1,4 g/cm³</td> </tr> <tr> <td>• Silgi</td> <td>: 0,8 g/cm³</td> </tr> </tbody> </table> <p>Edacan bu maddeleri, yoğunluğu 1,5 g/cm³ olan bir sıvı içerisine bıraktığında hangileri batar?</p> <p>A) Metal kaşık - Anahtar
 B) Anahtar - Kalemtraş
 C) Silgi - Kalemtraş
 D) Metal kaşık - Silgi</p> | Cisim | Yoğunluk | • Metal kaşık | : 2,8 g/cm ³ | • Anahtar | : 1,8 g/cm ³ | • Kalemtraş | : 1,4 g/cm ³ | • Silgi | : 0,8 g/cm ³ | Kavramsal | Anlama | Kavramsal | Anlama | <p>GFTS₁₉ K₁ : Bir cismin yoğunluğu ile daldırıldığı sıvının yoğunluğunu karşılaştırarak yüzmeye ve batma olayları için bir genelleme yapar.</p> | 2 |
Cisim	Yoğunluk															
• Metal kaşık	: 2,8 g/cm ³															
• Anahtar	: 1,8 g/cm ³															
• Kalemtraş	: 1,4 g/cm ³															
• Silgi	: 0,8 g/cm ³															

20. Eşit hacimli, K, L ve M cisimlerinin ağırlıkları ile cisimlere aynı sıvıda etki eden kaldırma kuvvetleri şekildeki grafikte verilmiştir. (□ = Ağırlık, ■ = Kaldırma kuvveti) Cisimlere etki eden kuvvetler Cisimler K L M Bu cisimler sıvı dolu bir kaba bırakıldığında denge durumu aşağıdakilerden hangisi gibi olur? A) B) C) D)	Kavramsal	Anlama	Kavramsal	Anlama	GFTS₂₀ K₁ : Bir cismin yoğunluğu ile daldırıldığı sıvının yoğunluğunu karşılaştırarak yüzmeye ve batma olayları için bir genelleme yapar.	2

*Her soru ile eşleşen kazanımın, soru ile olan uyumluğunu, sorunun ilgili kazanımı ne derece karşıladığını belirlemek amacıyla bu anket hazırlanmıştır.

Soru ilgili kazanımı karşılıyor mu?

(0) Hiç karşılamıyor

(1) Kısmen karşılıyor

(2) Tamamen karşılıyor

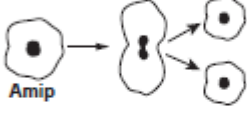

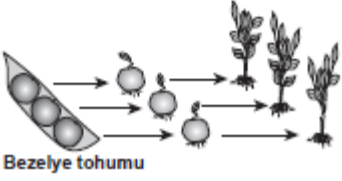
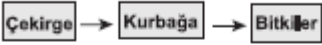
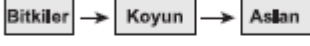
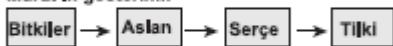
(3) Birden fazla kazanımı tamamen karşılıyor

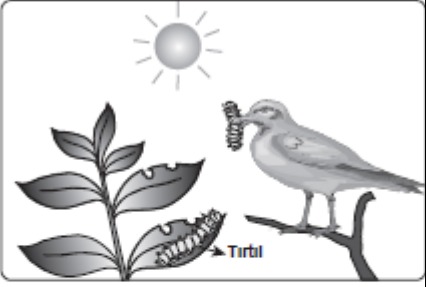
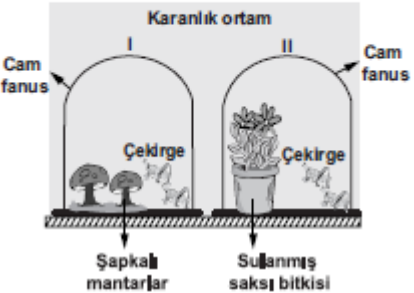
EK-4

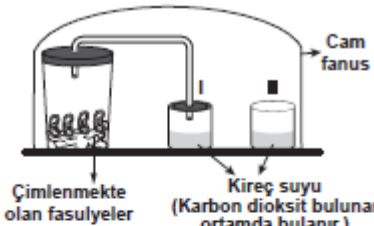
2013-2014 EĞİTİM VE ÖĞRETİM YILI

BAHAR DÖNEMİ FEN VE TEKNOLOJİ DERSİ TEOG SINAV SORULARI VE KAZANIMLARININ TAKSONOMİSİ

SORU	SORULARIN TAKSONOMİSİ		KAZANIMLARIN TAKSONOMİSİ		KAZANIM	Soru ilgili kazanımı karşılıyor mu?(*)
	BİLGİ BOYUTU	BİLİŞSEL SÜREÇ	BİLGİ BOYUTU	BİLİŞSEL SÜREÇ		

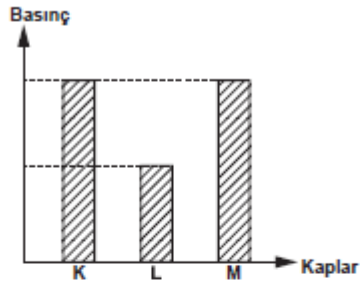
<p>1. Aşağıda çeşitli canlıların üreme şekilleri gösterilmiştir. Bu canlı türlerinin hangisinde, elde edilen yavruların genetik yapısı ana canlıdan <u>farklıdır</u>?</p> <p>A)

 Bira mayası</p> <p>B)

 Amip</p> <p>C)

 Kesiliyor
 Deniz yıldızı</p> <p>D)

 Bezelye tohumu</p> | Kavramsal | Anlama | Kavramsal | Anlama | <p>BFTS₁ K₁ : Mayozu, mitozdan ayıran özellikleri listeler.</p> | 1 |
| <p>2. Üç öğrenci, bir ekosistemde rastlanabilen <u>besin zinciri</u> örneklerini göstermek için canlıları aşağıdaki gibi sıralamıştır.</p> <p>Ayşe'nin gösterimi:
 </p> <p>Zeynep'in gösterimi:
 </p> <p>Murat'ın gösterimi:
 </p> <p>Öğrencilerin yapmış oldukları bu gösterimlerle ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi doğrudur?</p> <p>A) Ayşe'nin gösterimi doğrudur, çünkü üretici canlıları en sona yerleştirmiştir.
 B) Zeynep'in gösterimi doğrudur, çünkü üretici ve tüketici canlıları doğru sıralamıştır.
 C) Murat'ın gösterimi doğrudur, çünkü daha fazla canlı türüyle sıralama yapmıştır.
 D) Zeynep ve Murat'ın gösterimi doğrudur, çünkü her ikisi de üretici canlılarla başlamıştır.</p> | Kavramsal | Anlama | Kavramsal Kavramsal | Anlama Anlama a Anlama | <p>BFTS₂ K₁ : Besin zincirlerinin başlangıcında üreticilerin bulunduğu çıkarımını yapar
 BFTS₂ K₂ : Besin zincirindeki tüketicilerin enerji ihtiyacını üreticilerden karşıladığını açıklar.
 BFTS₂ K₃ : Beslenme ve enerji akışı açısından üreticiler ve tüketiciler arasındaki ilişkiyi açıklar.
 BFTS₂ K₄ : Besin zincirindeki enerji akışına paralel olarak madde döngülerini açıklar</p> | 2
2
1
1 |

<p>3. Şekil, bir ekosistemdeki enerji akışıyla ilgilidir.</p> <p>Bu şekle göre, aşağıda verilenlerden hangisi yanlıştır?</p> <p>A) Bitki, güneş enerjisini kullanabilir.
B) Canlılar, yaşamlarını sürdürmek için enerjiye ihtiyaç duyarlar.
C) Canlıların hepsi, güneş enerjisini besin üretmek için kullanabilir.
D) Bazı tüketiciler, enerji ihtiyaçlarını doğrudan üreticilerden karşılar.</p>	Kavramsal	Anlama	Kavramsal	Anlama	BFTS₃ K₁ : Besin zincirindeki tüketicilerin enerji ihtiyacını üreticilerden karşıladığını açıklar.	1
<p>4. Bir öğrenci, fotosentezin canlılar için önemini deneyle gözlemlemek istiyor. Bunun için şekildeki düzenekleri hazırlamıştır.</p> <p>(Cam fanuslar özdeştir.)</p> <p>Öğrenci, bu düzeneklerde aşağıdaki uygulamalardan hangisini yaparsa amacına ulaşır?</p> <p>A) Karanlık ortamdaki düzeneklerden çekirgeleri çıkarıp kurbağaları eklemelidir.
B) II. fanusu karanlık ortamda bırakıp; I. fanusu ışıklı ortama almalıdır.
C) Karanlık ortamdaki I. fanusa da saksı bitkisi eklemelidir.
D) Karanlık ortamdaki düzenekleri ışıklı ortama almalıdır.</p>	Kavramsal	Çözümleme	Kavramsal	İşlemsel
Hatırlama
Uygulama	BFTS₄ K₁ : Fotosentez için nelerin gerekli olduğunu sıralar. BFTS₄ K₂ : Fotosentezde ışığın gerekliliğini deney yaparak gözlemler	2
1

<p>5.</p> <p>Yukarıdaki düzenekle sınıfta deney yapan Mehmet, "Sizin de gözlemediğiniz gibi yalnızca I. kaptaki kireç suyu bulandı." diyor. Buna göre, bu deneyin hipotezi aşağıdakilerden hangisidir?</p> <p>A) Fotosentez sonucu oksijen açığa çıkar.
 B) Fotosentezin gerçekleşmesi için karbon dioksit gereklidir.
 C) Oksijenli solunum sonucu karbon dioksit açığa çıkar.
 D) Oksijenli solunumun gerçekleşmesi için yeşil bitkiler gereklidir.</p> | Kavramsal | Çözümleme | Olgusal | Hatırlama | <p>BFTS₅ K₁ :
 Üreticilerin fotosentez yaparak basit şeker ve oksijen ürettiğini belirtir</p> <p>BFTS₅ K₂ :
 Fotosentez için nelerin gerekli olduğunu sıralar.</p> | 1

1 |
| <p>6. Bir hayvan hücresindeki solunumda;</p> <p>▲ maddesi kullanılır ve enerji verir.
 ■ maddesi parçalanma sonucu oluşan gazdır.</p> <p>Bu bilgilere göre, ▲ ve ■ ile belirtilen maddelerin solunum denkleminde doğru yerleştirilmiş hâli aşağıdakilerin hangisinde verilmiştir?</p> <p>A) ▲ + Oksijen → ■ + Su
 B) ATP + ■ → ▲ + Su
 C) Oksijen + Su → ▲ + ■
 D) ▲ + ATP → ■ + Oksijen</p> | Kavramsal | Anlama | Kavramsal | Anlama | <p>BFTS₆ K₁ :
 Gözlemleri sonucunda oksijenli solunumun denklemini tahmin eder</p> | 2 |

7. Şekildeki grafik, yatay bir zeminde bulunan özdeş K, L, M kaplarındaki su veya zeytinyağının, kapların tabanına uyguladığı sıvı basınçlarını göstermektedir.

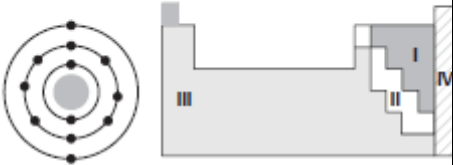
Suyun yoğunluğu zeytinyağının yoğunluğundan daha büyük olduğuna göre K, L, M kaplarında bulunan sıvılar ve yükseklikleri aşağıdakilerin hangisindeki gibi olabilir?

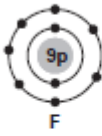
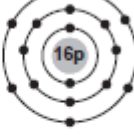

- A) K L M
- B) K L M
- C) K L M
- D) K L M

Kavramsal

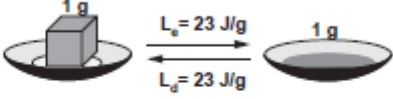
Anlama

Uygun Kazanım
Bulunamadı

<p>8. Şekildeki müzik aleti, aynı cins maddeden farklı uzunluklarda kesilmiş çubukların yan yana birleştirilmesinden oluşmuştur. Bu müzik aletinin, kısdan uzuna doğru sırasıyla, her çubuğuna <u>aynı genlikle</u> titreşecek şekilde tokmakla vuruluyor.</p> <p>Buna göre, kısa çubuktan uzun çubuğa doğru gidildikçe çıkan sesin;</p> <p>I- şiddeti
II- frekansı
III- yüksekliği   niceliklerinden hangileri azalır?   A) Yalnız I B) I ve III
C) II ve III D) I, II ve III</p>	Kavramsal	Anlama	İşlemsel	Uygulama	BFTS₈ K₁ : Bir müzik aletinden çıkan seslerin yüksekliğini ve şiddetini nasıl değiştirebileceğini keşfeder	1
<p>9. Ceren, iki taş parçasını aynı kuvvetle, önce havada sonra suda, kulağına aynı uzaklıkta tutarak birbirine vuruyor. Çıkan seslerin kulağına gelme sürelerinin aynı olmadığını fark ediyor.</p> <p>Buna göre Ceren, <u>yalnızca bu bilgilerden</u> faydalanarak aşağıdaki sorulardan hangisine cevap verebilir?</p> <p>A) Farklı ortamlarda sesin yüksekliği değişir mi?
B) Farklı ortamlarda sesin yansıması değişir mi?
C) Farklı ortamlarda sesin frekansı değişir mi?
D) Farklı ortamlarda sesin hızı değişir mi?</p>	Kavramsal	Anlama	Kavramsal	Hatırlama	BFTS₉ K₁ : Ses dalgalarının belirli bir yayılma hızının olduğunu ve bu hızın, sesin yayıldığı ortamın yoğunluğuna bağlı olarak değiştiğini ifade eder	1
10. Bir atoma ait katman-elektron dizilimi ve sınıflandırılmış periyodik tablo verilmiştir. Atom Periyodik tablo Bu atom, periyodik tablodaki hangi numaralı element sınıfında yer alır? A) I B) II C) III D) IV	Olgusal	Hatırlama	Kavramsal	Hatırlama	BFTS₁₀ K₁ : Periyodik sistemde grupları ve periyotları gösterir; aynı gruptaki elementlerin özelliklerini karşılaştırır.	2

<p>11. F ve S atomlarına ait katman-elektron dizilimi şeklinde verilmiştir.</p> <div style="display: flex; justify-content: space-around; align-items: center;"> <div style="text-align: center;"> <p>F</p> </div> <div style="text-align: center;"> <p>S</p> </div> </div> <p>Buna göre, F ve S atomları arasında kovalent bağ oluşur mu, neden?</p> <p>A) Oluşur, çünkü ikisi de ametaldir.
B) Oluşmaz, çünkü ikisi de metaldir.
C) Oluşmaz, çünkü ikisi de soy gazdır.
D) Oluşur, çünkü F metal, S ametaldir.</p>	Kavramsal	Anlama	Kavramsal	Anlama	BFTS₁₁ K₁ : Verilen basit yapılarda hangi tür bağların (iyonik bağ veya kovalent bağ) bulunduğunu tahmin eder.	2
<p>12. Bir öğrenci, özelliğini bilmediği sulu çözeltilere pH metre daldırıyor ve çözeltilerin pH değerlerini şekildeki gibi ölçüyor.</p> <div style="display: flex; justify-content: space-around; align-items: center;"> <div style="text-align: center;"> <p>I. çözelti</p> </div> <div style="text-align: center;"> <p>II. çözelti</p> </div> </div> <p>Sonra bu iki çözeltiyi birbiri ile karıştırıyor ve pH metreyi tekrar daldırarak oluşan çözeltinin pH değerini ölçüyor.</p> <div style="text-align: center;"> <p>Oluşan çözelti</p> </div> <p>Buna göre öğrencinin yaptığı deneyle, aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşamaz?</p> <p>A) Oluşan yeni çözelti nötrdür.
B) I. çözelti asidik, II. çözelti baziktir.
C) Karıştırılan çözeltiler arasında nötrleşme tepkimesi gerçekleşmiştir.
D) Karıştırılan I ve II. çözeltiler kimyasal özelliklerini korumuştur.</p>	Kavramsal	Anlama	Kavramsal	Anlama	BFTS₁₂ K₁ : PH'nin, bir çözeltinin ne kadar asidik veya ne kadar bazik olduğunun bir ölçüsü olduğunu anlar ve asitlik bazlık ile pH skalası arasında ilişki kurar	2

| <p>13. İçme-kullanma suları ile ilgili olarak öğrencilerin hazırladığı aşağıdaki sloganlar okul panosuna asılmıştır.</p> <div style="display: flex; justify-content: space-around; align-items: center;"> <div style="border: 1px solid black; padding: 5px; text-align: center;"> <p>Suyu klorlat,
mikroptan artı!</p> <p>I. slogan</p> </div> <div style="border: 1px solid black; padding: 5px; text-align: center;"> <p>Suyu kaynat,
hem artı
hem de yumuşat!</p> <p>II. slogan</p> </div> <div style="border: 1px solid black; padding: 5px; text-align: center;"> <p>Mineralli su,
iyonlu su!</p> <p>III. slogan</p> </div> </div> <p>Bu sloganlardan hangileri, sulardaki sertliğin giderilmesi ile ilgilidir?</p> <p>A) Yalnız I B) Yalnız II
C) I ve II D) II ve III</p>	Olgusal	Hatırlama	Kavramsal	Anlama	BFTS₁₃ K₁ : Sularda sertliğin nasıl giderileceğini araştırır.	1										
<p>14. Aynı sıvıdan iki örnek alınıp özdeş iki kaba konuluyor. Bu örnekler, özdeş ısıtıcılarla ısıtılırken elde edilen sıcaklık verileri ile şekildedeki grafikler çiziliyor.</p> <div style="display: flex; justify-content: space-around; align-items: center;"> <div style="text-align: center;"> <p>Sıcaklık (°C)</p> <p>I. örnek</p> </div> <div style="text-align: center;"> <p>Sıcaklık (°C)</p> <p>II. örnek</p> </div> </div> <p>Grafiklere göre, sıvı örnekleri ile ilgili aşağıdakilerden hangisi doğrudur?</p> <p>A) Kütleleri farklıdır.
B) Öz ısıları farklıdır.
C) Sıcaklık artışları farklıdır.
D) Buharlaşma ısıları farklıdır.</p> | Kavramsal | Anlama | İşlemsel | Uygulama | <p>BFTS₁₄ K₁ : Aynı maddenin kütlesi büyük bir örneğini belirli bir sıcaklığa kadar ısıtmak için, kütlesi daha küçük olana göre, daha çok ısı gerektiğini keşfeder.</p> | 2 | | | | | | | | | | |
15. Sıcaklıkları belli olan bloklarla şekildedeki gibi iki ayrı düzenek oluşturuluyor. I. düzenek II. düzenek Her bir düzeneğin kendi blokları arasında ısı akışı olur mu? Olursa, ısı akışı hangi yöne doğrudur? <table style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <thead> <tr> <th style="text-align: center; border-bottom: 1px solid black;">I. düzenek</th> <th style="text-align: center; border-bottom: 1px solid black;">II. düzenek</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>A) Olmaz.</td> <td>Olur, →</td> </tr> <tr> <td>B) Olur, →</td> <td>Olur, ←</td> </tr> <tr> <td>C) Olur, ←</td> <td>Olur, →</td> </tr> <tr> <td>D) Olur, ←</td> <td>Olmaz.</td> </tr> </tbody> </table>	I. düzenek	II. düzenek	A) Olmaz.	Olur, →	B) Olur, →	Olur, ←	C) Olur, ←	Olur, →	D) Olur, ←	Olmaz.	Kavramsal	Anlama	Olgusal	Hatırlama	BFTS₁₅ K₁ : Isının, sıcaklığı yüksek maddeden sıcaklığı düşük olan maddeye aktarılan enerji olduğunu belirtir.	2
I. düzenek	II. düzenek															
A) Olmaz.	Olur, →															
B) Olur, →	Olur, ←															
C) Olur, ←	Olur, →															
D) Olur, ←	Olmaz.															

| <p>16. Tabloda, belli miktarı ısıtılan maddelerin sıcaklık artışına ilişkin veriler bulunmaktadır.</p> <table border="1" data-bbox="316 271 767 450"> <thead> <tr> <th>Madde</th> <th>Kütle (g)</th> <th>Isı miktarı (J)</th> <th>Sıcaklık artışı (°C)</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Nikel</td> <td>1</td> <td>0,45</td> <td>1</td> </tr> <tr> <td>Bakır</td> <td>1</td> <td>0,37</td> <td>1</td> </tr> <tr> <td>Kurşun</td> <td>1</td> <td>0,13</td> <td>1</td> </tr> </tbody> </table> <p>Tablodaki veriler, bu maddelerin hangi ayırt edici özelliği ile ilgilidir?</p> <p>A) Erime ısısı B) Öz ısı
C) Erime sıcaklığı D) Donma sıcaklığı</p>	Madde	Kütle (g)	Isı miktarı (J)	Sıcaklık artışı (°C)	Nikel	1	0,45	1	Bakır	1	0,37	1	Kurşun	1	0,13	1	Kavramsal	Anlama	Olgusal	Hatırlama	BFTS₁₆ K₁ : Suyun ve diğer maddelerin “öz ısı”larını tanımlar, sembolle gösterir. BFTS₁₆ K₂ : Farklı maddelerin öz ısılarının farklı olduğunu (öz ısının ayırt edici bir özellik olduğunu) belirtir.	1
Madde	Kütle (g)	Isı miktarı (J)	Sıcaklık artışı (°C)																			
Nikel	1	0,45	1																			
Bakır	1	0,37	1																			
Kurşun	1	0,13	1																			
<p>17. Şekilde, saf bir maddenin erime ısısı (L_e) ile donma ısısı (L_d) arasındaki ilişki verilmiştir.</p> <p>Bu maddenin aşağıdaki hangi özellikleri arasında, verilen duruma benzer bir ilişki vardır?</p> <p>A) Sıcaklık - Isı
B) Kütle - Hacim
C) Buharlaşma ısısı - Yoğuşma ısısı
D) Erime sıcaklığı - Kaynama sıcaklığı</p> | Kavramsal | Anlama | Kavramsal | Anlama | <p>BFTS₁₇ K₁ : Erimenin ve buharlaşmanın ısı gerektirmesini, donmanın ve yoğuşmanın ısı açığa çıkarmasını bağların kopması ve oluşması temelinde açıklar</p> | 2 | | | | | | | | | | | | | | | | |
| <p>18. Kışın yolların buzlanması trafik kazalarının artmasına neden olur. Bu yüzden, buzlanmayı önlemek için yollarda tuzlama çalışmaları yapılır.</p> <p>Bu çalışmada, yola dökülen tuzun işlevi aşağıdakilerden hangisidir?</p> <p>A) Suyun donma noktasını düşürmek
B) Suyun donma noktasını yükseltmek
C) Suyun buharlaşmasını hızlandırmak
D) Yoldan suya ısı aktarımını engellemek</p> | Kavramsal | Anlama | Kavramsal | Anlama | <p>BFTS₁₈ K₁ : Buzlanmayı önlemek için başvurulan “tuzlama” işleminin hangi ilkeye dayandığını açıklar.</p> | 2 | | | | | | | | | | | | | | | | |
| <p>19. Can, kaynama sıcaklığındaki saf bir sıvı örneğinin tamamını buharlaştırmak için verilmesi gereken ısı miktarını hesaplamak istiyor.</p> <p>Can'ın bu hesaplamayı yapabilmesi için sıvı ile ilgili;</p> <p>I- Kütle
II- Hacim
III- Buharlaşma ısısı</p> <p>niceliklerinden hangilerini bilmesi gerekir?</p> <p>A) Yalnız I B) Yalnız II
C) I ve III D) I, II ve III</p> | Kavramsal | Anlama | İşlemsel | Uygulama | <p>BFTS₁₉ K₁ : Kütleli belli suyun, kaynama sıcaklığında tamamen buhara dönüşmesi için gerekli ısı miktarını hesaplar.</p> | 2 | | | | | | | | | | | | | | | | |

20. Saf bir maddenin, sabit ısı veren bir kayna ile sürekli ısıtılırken geçirdiği hâl değişimi evreleri, şekildeki tanecik modeli ile gösterilmiştir. Buna göre, maddenin hâl değişim evrelerini gösteren sıcaklık- zaman grafiği aşağıdakilerden hangisi olabilir? A) Sıcaklık (°C) vs Zaman (dakika) grafiği: Sıcaklık sürekli artıyor. B) Sıcaklık (°C) vs Zaman (dakika) grafiği: Sıcaklık artıyor, sonra sabit kalıyor, sonra artıyor. C) Sıcaklık (°C) vs Zaman (dakika) grafiği: Sıcaklık artıyor, sonra sabit kalıyor, sonra sabit kalıyor. D) Sıcaklık (°C) vs Zaman (dakika) grafiği: Sıcaklık sürekli artıyor.	İşlemsel	Anlama	Kavramsal	Anlama	<p>BFTS₂₀ K₁ :
Sıcaklığı, moleküllerin ortalama hareket enerjisinin göstergesi şeklinde yorumlar</p> | 2 |
|---|----------|--------|-----------|--------|---|---|

*Her soru ile eşleşen kazanımın, soru ile olan uyumluğunu, sorunun ilgili kazanımı ne derece karşıladığını belirlemek amacıyla bu anket hazırlanmıştır.

Soru ilgili kazanımı karşılıyor mu?

- (0) Hiç karşılamıyor (1) Kısmen karşılıyor (2) Tamamen karşılıyor
(3) Birden fazla tamamen kazanımı karşılıyor

EK-5

2013- 2014 EĞİTİM VE ÖĞRETİM YILI GÜZ DÖNEMİ İNKILAP TARİHİ VE ATATÜRKÇÜLÜK DERSİ TEOG SINAV SORULARI VE KAZANIMLARININ TAKSONOMİSİ

SORU	SORULARIN TAKSONOMİSİ		KAZANIMLARIN TAKSONOMİSİ		KAZANIM	Soru ilgili kazanımı karşılıyor mu? (*)
	BİLGİ BOYUTU	BİLİŞSEL SÜREÇ	BİLGİ BOYUTU	BİLİŞSEL SÜREÇ		

<p>1. Balkanlar'da ortaya çıkan ayrılıkçı fikirler, Osmanlı aydınları arasında yeni anlayışlara neden oldu. Fransız İhtilali'nin etkilerini gören bu kişiler Batıcılık, Osmanlıcılık, İslamcılık ve Türkçülük gibi fikir akımlarına yöneldiler. Bu akımların ortak amacı, devleti içinde bulunduğu kötü durumdan kurtarmaktı.</p> <p>Bu paragrafa göre, Mustafa Kemal'in doğup büyüdüğü dönemle ilgili olarak, aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşamaz?</p> <p>A) Fransız İhtilali'nin Osmanlı'da etkili olduğu
B) Kurtuluş için farklı fikirlerin ortaya çıktığı
C) Fikir akımlarının kötüye gidişi durdurduğu
D) Azınlıkların Osmanlı'dan ayrılmak istediği</p>	Kavramsal	Anlama	Kavramsal	Çözümleme	<p>GİTAS₁ K₁ :
Atatürk'ün çocukluk dönemini ve bu dönemde içinde bulunduğu toplumun sosyal ve kültürel yapısını analiz eder</p>	2
<p>2. Mustafa Kemal, komşularının oğlunun okula giderken giydiği askerî kıyafetten etkilenmiş ve asker olmaya karar vermişti. Bu nedenle gizlice askerî rüştiye sınavına hazırlanmış ve sonunda da Selanik Askerî Rüştiyesini kazanmıştı.</p> <p>Parçaya göre, Mustafa Kemal'in askerlik mesleğini seçmesinde etkili olan faktör, aşağıdakilerden hangisidir?</p> <p>A) Yaşadığı çevre
B) Ekonomik şartlar
C) Ailesinin yönlendirmesi
D) Öğretmenlerinin teşviki</p>	Kavramsal	Anlama	Kavramsal	Anlama	<p>GİTAS₂ K₁ :
Atatürk'ün öğrenim hayatı ile ilgili olay ve olguları kavrar.</p>	2
<p>3. Atatürk'ün, çocukluk dönemini geçirdiği Selanik şehrinin aşağıdaki özelliklerinden hangisi, şehirde farklı kültürlerin bir arada yaşadığının kanıtıdır?</p> <p>A) Çok uluslu yapısı
B) İşlek bir limanı olması
C) Askerî okulların bulunması
D) Avrupa ile demiryolu bağlantısının varlığı</p>	Kavramsal	Anlama	Kavramsal	Çözümleme	<p>GİTAS₃ K₁ :
Atatürk'ün çocukluk dönemini ve bu dönemde içinde bulunduğu toplumun sosyal ve kültürel yapısını analiz eder</p>	2

<p>4. Mustafa Kemal, Harp Akademisini bitirdikten sonra kurmay yüzbaşı olarak Şam'a atandı. 1909'da, Meşrutiyet'e karşı çıkan 31 Mart Ayaklanması'nı bastıran Hareket Ordusu'nun kurmay başkanlığını yaptı. Trablusgarp'ta İtalyanlara karşı Derne ve Tobruk'ta başarılı mücadeleler verdi. Bu başarısından sonra binbaşı rütbesine terfi etti. I. Dünya Savaşı'nda Çanakkale Cephesi'nde Arıburnu, Conkbayırı ve Anafartalar'da büyük başarılar elde etti. Bu başarılarından dolayı albay rütbesine yükseldi.</p> <p>Yukarıda Mustafa Kemal'in askerî öz geçmişi ile ilgili bir bölüm okudunuz.</p> <p>Buna göre, Mustafa Kemal'in askerlik hayatı ile ilgili aşağıdakilerden hangisine ulaşamaz?</p> <p>A) Aldığı görevlerde başarılı olduğuna
B) Farklı yerlerde askerî görevler yaptığına
C) Rütbelerini başarıları sonucunda aldığına
D) Trablusgarp'a, Osmanlı'nın bilgisi dışında gittiğine</p>	Kavramsal	Anlama	Kavramsal	Anlama	<p>GİTAS₄ K₁ :
Atatürk'ün askerlik hayatı ile ilgili olay ve olguları kavrar.</p>	2
<p>5. Mustafa Kemal, Selanik'te askerî görevlerini yerine getirirken, bir yandan da siyasi gelişmeleri takip ediyordu. II. Meşrutiyet'in ilanı ile yapılan değişiklikleri yeterli bulmuyor, daha büyük ve daha köklü değişiklikler yapılması gerektiğine inanıyordu.</p> <p>Parçaya göre, Selanik'teki görevinin Mustafa Kemal'in hangi yönüne katkı sağladığı savunulabilir?</p> <p>A) Eğitimcilik
B) İnkılapçılık
C) Birleştiricilik
D) İleri görüşlülük</p>	Kavramsal	Anlama	Kavramsal	Anlama	<p>GİTAS₅ K₁ :
Atatürk'ün fikir hayatının oluşumuna ve gelişimine etki eden Selanik, Manastır, Sofya ve İstanbul şehirlerindeki ortamın rolünü fark eder.</p>	2

<p>6.</p> <p>29 Ekim 1915 tarihli Tasvir-i Efkâr gazetesi Mustafa Kemal'in Çanakkale Kara Savaşlarındaki başarılarını şöyle haber yapmıştır:</p> <p>"Çanakkale Kara Savaşlarında olağanüstü yararlılıklar görülen ve savunmadaki güç ve ustalığı ile hakkıyla şan ve şeref kazanarak boğazları ve hilafet makamını (İstanbul kurtaran kumandanlarımızdan, doğuştan kahraman, mümtaz.... Albay Mustafa Kemal Beyefendi."</p> <p>Bu gazete haberinde Mustafa Kemal'in, aşağıdaki özelliklerinden hangisi ön plana çıkarılmıştır?</p> <p>A) Çok yönlülüğü B) Birleştirme gücü
C) İleri görüşlülüğü D) Askerlik yeteneği</p>	Kavramsal	Anlama	Kavramsal	Çözümleme	GİTAS₆ K₁ : Örnek olaylardan yola çıkarak Atatürk'ün çeşitli cephelerdeki başarılarıyla askerî yeteneklerini ilişkilendirir.	2
<p>7. Paris Barış Konferansı'nda, Batı Anadolu'nun Yunanlılara verilmesi kararlaştırılmıştır.</p> <p>Aşağıdakilerden hangisinin işgali, bu kararın eyleme geçirildiğinin bir göstergesidir?</p> <p>A) Musul'un B) İzmir'in
C) Samsun'un D) İstanbul'un</p>	Kavramsal	Hatırlama	Kavramsal	Değerlendirme	GİTAS₇ K₁ : I. Dünya Savaşı'nda Osmanlı Devleti'nin durumunu, topraklarının paylaşılmasını ve işgali açısından değerlendirir.	2
<p>8. Sömürge arayışı içindeki İtalya'nın, Osmanlı toprağı Trablusgarp'a saldırması üzerine Mustafa Kemal, bir grup genç Osmanlı subayı ile birlikte Trablusgarp'a gitti. Orada yerli halkı İtalyanlara karşı teşkilatlandırıp direnişe geçirerek, Derne ve Tobruk başarılarını kazandı.</p> <p>Mustafa Kemal'in üstlendiği bu görev, Millî Mücadele yıllarındaki çalışmalarına, aşağıdakilerden hangisi bakımında katkı sağlamış olabilir?</p> <p>A) İnkılap yapma
B) Kanun çıkarma
C) Milleti örgütleme
D) Misakımillî'yi hazırlama</p>	Kavramsal	Anlama	Kavramsal	Çözümleme	GİTAS₈ K₁ : Örnek olaylardan yola çıkarak Atatürk'ün çeşitli cephelerdeki başarılarıyla askerî yeteneklerini ilişkilendirir.	2

<p>9. Aşağıdakilerden hangisi, Osmanlı yönetiminin, Mondros Ateşkes Anlaşması'nın uygulanması karşısında teslimiyetçi bir tutum içinde olduğunun göstergesidir?</p> <p>A) Mebusan Meclisini toplaması
B) Meclisin, Misakımillî'yi onaylaması
C) Temsil Heyeti ile Amasya Görüşmelerini yapması
D) Halkı işgaller karşısında sükûnete davet etmesi</p>	Kavramsal	Anlama	Kavramsal	Değerlendirme	<p>GİTAS₉ K₁ :
Mondros Ateşkes Anlaşması'nın imzalanması ve uygulanması karşısında Osmanlı yönetiminin, Mustafa Kemal'in ve halkın tutumunu değerlendirir.</p>	1
<p>10. Mondros Ateşkes Anlaşması ülkede olumlu karşılanmış, hükûmetin başarısı olarak kabul edilmiştir. Mustafa Kemal'e göre ise bu antlaşmayla Osmanlı, kendisini, kayıtsız şartsız düşmana teslim etmekle kalmamış, düşmanın memleketi işgali için yardım etmeyi kabul etmiştir.</p> <p>Mondros Ateşkes Anlaşması'nın;</p> <p>I. Osmanlı ordusu derhâl terhis edilecek,
II. Osmanlı savaş gemileri İtilaf Devletleri'ne teslim olacak,
III. Osmanlı demiryolları ve iletişim ağı, İtilaf Devletleri'nin hizmetine sunulacak,
IV. İtilaf Devletleri, güvenliklerini tehdit edecek bir durum oluşursa, herhangi bir stratejik noktayı işgal edebilecek maddelerinden hangileri, Mustafa Kemal'in eleştirilerini destekler niteliktedir?   A) Yalnız IV B) I ve II
C) I, II ve III D) I, II, III ve IV</p>	Kavramsal	Çözümlenme	Kavramsal	Değerlendirme	<p>GİTAS₁₀ K₁ :
Mondros Ateşkes Anlaşması'nın imzalanması ve uygulanması karşısında Osmanlı yönetiminin, Mustafa Kemal'in ve halkın tutumunu değerlendirir.</p>	1
<p>11. "Herhangi bir devletin teknik, sınai ve ekonomik yardımını memnuniyetle karşılırsınız. Yeter ki memleketimize sermaye getireceklerin içeride ve dışarıda devlet ve milletimizin özgürlüğü ile vatanımızın bütünlüğünü bozmaya yönelmiş gizli emelleri olmasın."</p> <p>Mustafa Kemal Atatürk</p> <p>Bu vecizesinde Mustafa Kemal, dış yardımı hangi şartla kabul edebileceğini belirtmektedir?</p> <p>A) Bağımsızlığımıza saygı duyulması
B) Ulusal egemenliğimizin sağlanması
C) Millî ekonomimizin kurulması
D) Eşitliğimizin korunması</p>	Kavramsal	Anlama	Kavramsal	Değerlendirme	<p>GİTAS₁₁ K₁ :
Mustafa Kemal'in Millî Mücadelenin hazırlık döneminde yaptığı çalışmaları millî bilincin uyandırılması, millî birlik ve beraberliğin sağlanması açısından değerlendirir.</p>	1

<p>12. • Trakya-Paşaeli Cemiyeti, Edirne ve çevresini;
• İzmir Müdafaa-i Hukuk-u Osmaniye Cemiyeti, İzmir ve çevresini;
• Vilâyat-ı Şarkiye Müdafaa-i Hukuk-ı Milliye Cemiyeti de doğu illerimizi işgal etmek isteyen düşmana karşı kurulmuşlardır.   Bu bilgilerden yola çıkarak, sözü edilen cemiyetler hakkında çıkarılabilecek <u>ortak özellik</u>, aşağıdakilerden hangisidir?   A) Tek merkezden yönetildikleri
B) Bölgesel amaçlı kuruldıkları
C) Yunanlılara karşı oluşturuldukları
D) İstanbul Hükûmetince desteklendikleri</p>	Kavramsal	Çözümleme	Kavramsal	Çözümleme	GİTAS₁₂ K₁ : Kuvâ-yı Millîye ruhunun oluşumunu, millî cemiyetleri ve millî varlığa düşman cemiyetlerin faaliyetlerini analiz eder.	2
<p>13. Amasya Genelgesi'nin, "Milletin bağımsızlığını, yine milletin azim ve kararı kurtaracaktır." maddesine göre Kurtuluş Savaşı'nın, aşağıdakilerden hangisine dayanılarak yapılacağı vurgulanmıştır?</p> <p>A) Ulusa
B) Orduya
C) Ekonomiye
D) Demokrasiye</p>	Kavramsal	Anlama	Kavramsal	Değerlendirme	GİTAS₁₃ K₁ : Mustafa Kemal'in Millî Mücadelenin hazırlık döneminde yaptığı çalışmaları millî bilincin uyandırılması, millî birlik ve beraberliğin sağlanması açısından değerlendirir.	2
<p>14. Mustafa Kemal Paşa, Millî Mücadele Döneminde Anadolu'da çeşitli genelgeler yayınlamış ve kongreler düzenlemiştir.</p> <p>Mustafa Kemal Paşa'nın bu çalışmalarının, aşağıdakilerden hangisine katkı sağladığı <u>savunulamaz</u>?</p> <p>A) Millî direnişin başlamasına
B) Ulusal birliğin kurulmasına
C) Millî uyanışın sağlanmasına
D) İstanbul Hükûmeti ile iş birliğine</p>	Kavramsal	Anlama	Kavramsal	Değerlendirme	GİTAS₁₄ K₁ : Mustafa Kemal'in Millî Mücadelenin hazırlık döneminde yaptığı çalışmaları millî bilincin uyandırılması, millî birlik ve beraberliğin sağlanması açısından değerlendirir.	2
<p>15. " Eğer, Mondros Mütarekesi'ni takip eden aylarda, bir tayyareden (uçak) Anadolu'ya bakarsanız yer yer yanan ateşler görülecektir. Bunlar ışıldayan çoban ateşleridir. Bu ateşleri birleştirecek bir alev lazımdır. İşte onu Mustafa Kemal'in meşalesi temin etti."</p> <p>Mareşal Fevzi Çakmak</p> <p>Millî Mücadelenin hazırlık döneminde Mustafa Kemal'in gerçekleştirdiği aşağıdaki faaliyetlerden hangisi, Fevzi Çakmak'ın sözlerini destekler niteliktedir?</p> <p>A) Anadolu ve Rumeli Müdafaa-i Hukuk Cemiyetini kurması
B) Manda ve himayenin reddedilmesini sağlaması
C) Hıyanet-i Vatanîye Kanunu'nu çıkarması
D) 31 Mart Olayı'nı bastırması</p>	Kavramsal	Anlama	Kavramsal	Değerlendirme	GİTAS₁₅ K₁ : Mustafa Kemal'in Millî Mücadelenin hazırlık döneminde yaptığı çalışmaları millî bilincin uyandırılması, millî birlik ve beraberliğin sağlanması açısından değerlendirir.	2

<p>16. Misakımillî'nin bazı maddeleri şunlardır:</p>   • Türk ve Müslüman halkın çoğunluğunun bulunduğu yerler, birbirinden ayrılmaz bir bütündür. • Azınlıkların hakları, komşu ülkelerdeki Müslümanların da aynı haklardan yararlanmaları şartıyla kabul edilecek ve sağlanacaktır. • Millî ve ekonomik gelişmemizi sağlamak amacıyla siyasi, adli ve mali gelişmemizi engelleyen bütün kapitülasyonlar kaldırılacaktır. <p>Verilen bilgilerde, aşağıdakilerden hangisini amaçlayan bir karar yoktur?</p> <p>A) Bağımsızlığı
B) Uluslararası eşitliği
C) Ulusal egemenliği
D) Vatanın bütünlüğünü</p>	Kavramsal	Anlama	Kavramsal	Çözümleme	GİTAS₁₆ K₁ : Misak-ı Milli'nin kabulünü ve Büyük Millet Meclisi'nin açılışını "ulusal egemenlik", "tam bağımsızlık" ilkeleri ve vatanın bütünlüğü esaslı ilişkilendirir	2
<p>17. I. Vatanın bütünlüğü, milletin bağımsızlığı tehlikededir.
II. Millî sınırlar içinde vatan bir bütündür, parçalanamaz.
III. TBMM'nin üstünde hiçbir güç yoktur.
IV. Millî ve ekonomik gelişmemizi mümkün kılmak amacıyla siyasi, adli ve mali gelişmemize engel olan kapitülasyonlar kaldırılmalıdır.   Millî Mücadele Döneminin değişik zamanlarında alınan yukarıdaki kararlardan hangileri, yönetimde egemenlik anlayışının değişiminin kanıtıdır?   A) Yalnız III
B) Yalnız IV
C) I, II ve IV
D) II, III ve IV</p>	Kavramsal	Çözümleme	Kavramsal	Çözümleme	GİTAS₁₇ K₁ : Misak-ı Milli'nin kabulünü ve Büyük Millet Meclisi'nin açılışını "ulusal egemenlik", "tam bağımsızlık" ilkeleri ve vatanın bütünlüğü esaslı ilişkilendirir	2
<p>18. "Sevr Antlaşması, bize yaşama hakkı tanımadı, ancak yaşama ümidimizi de kırmadı. Bilakis mücadele azmimizi kamçıladi." diyen bir gazeteci, Sevr Antlaşması için aşağıdakilerden hangisini söylemek istemiştir?</p> <p>A) Bağımsızlık ümidini kırdığını
B) Direnme gücünü artırdığını
C) Ümitsizliğe düşürdüğünü
D) Mücadele şansını bırakmadığını</p>	Kavramsal	Anlama	Kavramsal	Değerlendirme	GİTAS₁₈ K₁ : İstanbul yönetimince imzalanan Sevr Antlaşması'na karşı Mustafa Kemal'in ve Türk milletinin tutumunu değerlendirir.	2
<p>19. Hıyanet-i Vataniye Kanunu, TBMM'ye karşı çıkan isyanları engellemek ve sorumlularını cezalandırmak için çıkarılan bir kanundur.</p> <p>Buna göre, sözü edilen kanun hükmü, aşağıdaki durumlardan hangisine uygulanabilir?</p> <p>A) Anzavur Ayaklanması'nı çıkaranlara
B) Mecliste farklı düşünceleri savunan gruplara
C) Misakımillî oylamasında red oyu kullanan vekillere
D) Mondros Ateşkes Antlaşması sonrasında Anadolu'yu işgal eden devletlere</p>	Kavramsal	Anlama	Kavramsal	Değerlendirme	GİTAS₁₉ K₁ : Hıyanet-i Vataniye Kanunu'nun çıkarılma gerekçelerini ve uygulama sürecini değerlendirir	2

<p>20.</p> <p>Erzurum'da bir kongre düzenleyecektik. Kongreye Mustafa Kemal Paşa'yı da davet ettik, Mustafa Kemal'in çalışmalarından rahatsız olan İstanbul Hükümeti, onu geri çağırды. Ancak, milletin çıkarlarını kendi çıkarlarının üstünde tutan Mustafa Kemal Paşa, çok sevdiği askerlik görevinden istifa etti. Böylece Mustafa Kemal Paşa, makam ve rütbelerini reddederek kendisini milletine adanmış oldu,</p> <p>Kazım Karabekir'in anlattıklarına göre Mustafa Kemal'in, İstanbul Hükümetinin tutumuna karşı göstermiş olduğu davranış, aşağıdaki kavramlardan hangisi ile nitelendirilebilir?</p> <p>A) Vefakârlık B) Fedakârlık
C) Cefakârlık D) Bahtiyarlık</p> | Kavramsal | Anlama | Kavramsal | Değerlendirme | <p>GİTAS₂₀ K₁ :
İstanbul yönetimince imzalanan Sevr Antlaşması'na karşı Mustafa Kemal'in ve Türk milletinin tutumunu değerlendirir.</p> | 2 |
|---|------------------|---------------|------------------|----------------------|--|---|

*Her soru ile eşleşen kazanımın, soru ile olan uyumluğunu, sorunun ilgili kazanımı ne derece karşıladığını belirlemek amacıyla bu anket hazırlanmıştır.

Soru ilgili kazanımı karşılıyor mu?

(0) Hiç karşılmıyor

(1) Kısmen karşılıyor

(2) Tamamen karşılıyor

(3) Birden fazla kazanımı tamamen karşılıyor

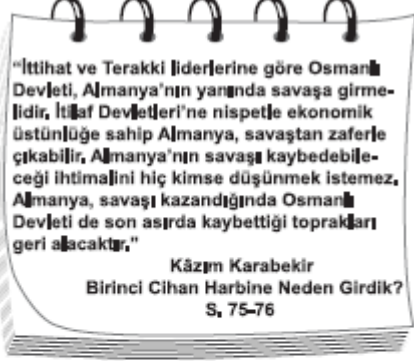
EK-6

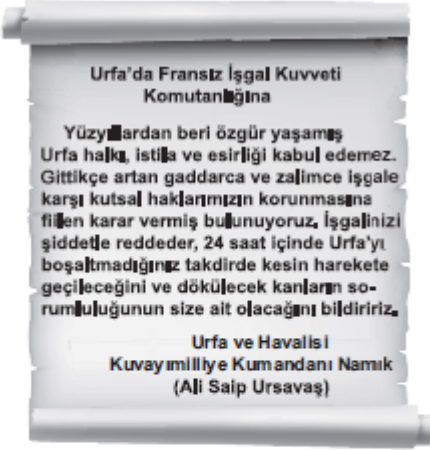
2013- 2014 EĞİTİM VE ÖĞRETİM YILI
BAHAR DÖNEMİ T. C. İNKILAP TARİHİ VE ATATÜRKÇÜLÜK DERSİ
TEOG SINAV SORULARI VE KAZANIMLARININ TAKSONOMİSİ

	SORULARIN TAKSONOMİSİ	KAZANIMLARIN TAKSONOMİSİ		

SORU	BİLGİ BOYUTU	BİLİŞSEL SÜREÇ	BİLGİ BOYUTU	BİLİŞSEL SÜREÇ	KAZANIM	
<p>1. Selanik, Rumeli’de yer alan bir Osmanlı kentiydi. Limanıyla Ege Denizi’ne açılan şehir, Osmanlı’nın Avrupa ile ticaretinde önemli bir konuma sahipti. Selanik aynı zamanda demir yolu ile Manastır, Belgrad ve İstanbul’a bağlanmıştır. Ayrıca kentte Türklerle birlikte Rum, Bulgar, Sırp ve Yahudiler yaşamaktaydı.</p> <p>Bu bilgilerden Selanik ile ilgili, aşağıdaki yargılardan hangisi <u>çıkanlamaz</u>?</p> <p>A) Kültürel etkileşime açıktır.
B) Güçlü bir donanması vardır.
C) Çok uluslu bir yapıya sahiptir.
D) Avrupa ile ekonomik ilişkilerin yaşandığı bir kenttir.</p>	Kavramsal	Anlama	Kavramsal	Anlama	BİTAS₁ K₁ :
Atatürk’ün fikir hayatının oluşumuna ve gelişimine etki eden Selanik, Manastır, Sofya ve İstanbul şehirlerindeki ortamın rolünü fark eder.	2

<p>2. "Arkadaşlar, bu gece burada sizleri toplamaktaki amacım şudur: ... Bu talihsiz memlekete karşı önemli görevlerimiz vardır. Onu kurtarmak tek hedefimizdir. ... Tarih bugün biz evlatlarına bazı büyük görevler yüklüyor. Ben, Suriye'de bir cemiyet kurdum... Buraya da bu cemiyetin temelini kurmaya geldim. Şimdilik gizli çalışmak ve teşkilatı şekillendirmek mecburidir. Sizden fedakârlıklar bekliyorum... Eskimiş olan çürük yönetimi yıkmak, milleti hâkim kılmak, özetle vatani kurtarmak için sizi göreve çağırıyorum."</p> <p>Yukarıda Mustafa Kemal'in, Vatan ve Hürriyet Cemiyeti Selanik Şubesinin açılışı öncesinde arkadaşlarıyla yaptığı toplantıdaki sözlerini okudunuz. Bu sözleri onun;</p> <p>I- Kararlılık
II- Önderlik
III- Vatanseverlik   özelliklerinden hangilerini yansıttığı söylenebilir?   A) I ve II B) I ve III
C) II ve III D) I, II ve III</p>	Kavramsal	Anlama	Kavramsal	Anlama	BİTAS₂ K₁ : Mustafa Kemal'in Milli Mücadeleyi örgütlerken karşılaştığı sorunlara bulduğu çözüm yollarını, onun liderlik yeteneği ile ilişkilendirir	2
<p>3. 1919 sonlarında, İstanbul'da Rum Patrikhanesi tarafından kurulmuş olan Mavri Mira Cemiyeti; Trakya, İstanbul ve Batı Anadolu'da Büyük Yunanistan'ı kurarak Bizans İmparatorluğu'nu yeniden diriltmek istiyordu.</p> <p>Bu açıklamaya göre, Mavri Mira Cemiyetinin "zararlı" cemiyet olarak nitelendirilmesinde, aşağıdakilerden hangisi etkili olmuştur?</p> <p>A) Aldığı isim B) Kuruluş amacı
C) Kurulduğu yer D) Kuruluş tarihi</p>	Kavramsal	Çözümleme	Kavramsal	Çözümleme	BİTAS₃ K₁ : Kuvâ-yı Millîye ruhunun oluşumunu, millî cemiyetler ve millî varlığa düşman cemiyetlerin faaliyetlerini analiz eder.	2

<p>4.</p> <p>“İttihat ve Terakki liderlerine göre Osmanlı Devleti, Almanya'nın yanında savaşa girmelidir, İttihat Devletleri'ne nispetle ekonomik üstünlüğe sahip Almanya, savaştan zaferle çıkabilir, Almanya'nın savaşı kaybedebileceği ihtimalini hiç kimse düşünmek istemez, Almanya, savaşı kazandığında Osmanlı Devleti de son asırda kaybettiği toprakları geri alacaktır.”</p> <p style="text-align: center;">Kâzım Karabekir
Birinci Cihan Harbine Neden Girdik?
S, 75-76   Bu parçada Kâzım Karabekir, İttihat ve Terakki liderlerinin Osmanlı'yı Almanya'nın yanında I. Dünya Savaşı'na sokma nedenlerinden hangisine değmemiştir?   A) Enver Paşa'nın Alman hayranlığına
B) Almanların savaşı kazanacağına olan inancına
C) Almanların, İttihat Devletleri karşısında ekonomik üstünlüğe sahip olduğuna
D) Osmanlı Devleti'nin son zamanlarda kaybettiği toprakları geri almak istemesine</p>	Kavramsal	Anlama	Kavramsal	Anlama	BİTAS₄ K₁ : Örnek eser incelemeleri yaparak dönemin toplumsal olaylarının sanat ve edebiyat üzerine yansımalarını fark eder.	2
<p>5. Hıyanet-i Vataniye Kanunu'nun Büyük Millet Meclisinde görüşüldüğü günlerdeydi. İstanbul Hükümetinin tayin ettiği Erzurum valisi, Erzurum'a doğru yola çıkmıştı. Bu haberi alan bazı vekiller, Mecliste, Reşit Paşa adındaki valinin yolda öldürülmesini önerdiler. Bu kanunsuz teklife Mustafa Kemal Paşa; “Ne diyorsunuz? Eşkiya gibi dağda, komiteci gibi sokakta adam mı vuracağız? Bizim devlet anlayışımızda bu yoktur. Bundan sonra bu memlekette vatan-
daş ancak mahkeme kararıyla cezalandırılır.” şeklinde yanıt vermiştir.   Mustafa Kemal'in bu parçadaki yanıtı, aşağıdakilerden hangisini savunduğuna kanıt gösterilebilir?   A) Yaşama hakkını
B) Yargının hızlandırılmasını
C) Hukuka uygun iş yapılmasını
D) Mahkemelerin bağımsızlığını</p>	Kavramsal	Anlama	Kavramsal	Anlama	BİTAS₅ K₁ : Hıyanet-i Vataniye Kanunu'nun çıkarılma gerekçelerini ve uygulama sürecini değerlendirir	2
<p>6. Moskova Antlaşması'nın aşağıdaki kararlarından hangisi, Sovyet Rusya ile TBMM Hükümetinin dış politikada birlikte hareket edecekleri konusunda anlaşmalarını göstermektedir?</p> <p>A) Sovyetler Birliği Misakımillî'yi tanıyacaktır.
B) Sovyetler Birliği kapitülasyonların kaldırılmasını kabul edecektir.
C) İki taraftan birinin tanımadığı uluslararası bir antlaşmayı, diğeri de tanımayacaktır.
D) Osmanlı Devleti ile Çarlık Rusyası arasında imzalanan antlaşmalar geçersiz sayılacaktır.</p>	Kavramsal	Hatırlama	Kavramsal	Hatırlama	BİTAS₆ K₁ : Türk milletinin Kurtuluş Savaşı sürecinde elde ettiği askerî başarılarının ulusal ve uluslar arası etkilerini değerlendirir.	2

<p>7.</p> <p>Urfa'da Fransız İşgal Kuvveti Komutanlığına</p> <p>Yüzyıllardan beri özgür yaşamış Urfa halkı, istila ve esirliği kabul edemez. Gittikçe artan gaddarca ve zalimce işgale karşı kutsal haklarımızın korunmasına fiilen karar vermiş bulunuyoruz, işgalinizi şiddetle reddeder, 24 saat içinde Urfa'yı boşaltmadığınız takdirde kesin harekete geçileceğini ve dökülecek kanların sorumluluğunun size ait olacağını bildiririz.</p> <p>Urfa ve Havalisi Kuvayimilliyeh Kumandanı Namık (Ali Saip Ursavaş)</p> <p>Urfa Kuvayimilliyeh Kumandanı Ali Saip Bey'in, Fransız komutanına yazdığı yukarıdaki mektupta Türk milletinin hangi yönü ön plana çıkmaktadır?</p> <p>A) Banışseverliği
B) Çalışkan oluşu
C) Uzlaşmacı yaklaşımı
D) Bağımsızlığa düşkünlüğü</p>	Kavramsal	Anlama	Kavramsal	Çözümleme	BİTAS₇ K₁ : Kuvâ-yı Millîye ruhunun oluşumunu, millî cemiyetleri ve millî varlığa düşman cemiyetlerin faaliyetlerini analiz eder. BİTAS₇ K₂ : Kurtuluş Savaşı'nda Doğu ve Güney cephelerinde yapılan mücadeleleri, sebep ve sonuçları açısından değerlendirir.	3
<p>8. Kurtuluş Savaşı'nın yaşandığı ortamda Atatürk, 15 Temmuz 1921'de Maarif Kongresi'ni yapmıştır.</p> <p>Atatürk'ün bu çalışmasını, aşağıdaki sözlerinden hangisi desteklemektedir?</p> <p>A) "Öğretmenler! Yeni nesil sizin eseriniz olacaktır."
B) "Sanatsız kalan bir milletin hayat damarlarından biri kopmuş demektir."
C) "Yeni Türkiye Devleti, temellerini süngü ile değil, süngünün de dayandığı ekonomi ile kuracaktır."
D) "Cahillikle, ilkelikle savaş, düşmanla savaştan daha az önemli değildir."</p>	Kavramsal	Anlama	Kavramsal	Anlama	BİTAS₈ K₁ : Kurtuluş Savaşı'nın yaşandığı ortamda Atatürk'ün Maarif Kongresi yaparak Türkiye'nin millî ve çağdaş eğitimine verdiği önemi kavrar.	2
<p>9. "Gerçekten milletimiz, düşmanın hazırlıklarına karşılık verme için hiçbir özveriden çekinmedi. Ordumuzu kuvvetlendirmek için para, insan, silah, hayvan, araba, kısacası her ne gerekse, son derece istekle verdi."
ATATÜRK   Atatürk bu sözlerini, aşağıdakilerden hangisinin sonucuna dayanarak söylemiş olabilir?   A) Hıyanet-i Vataniye Kanunu'nun çıkarılmasının
B) Tekâlîf-i Millîye Emirleri'nin uygulanmasının
C) Kuvayimilliyeh hareketinin başlamasının
D) Düzenli ordunun kurulmasının</p>	Kavramsal	Anlama	Kavramsal	Anlama	BİTAS₉ K₁ : Türk milletinin millî birlik, beraberlik ve dayanışmasının ifadesi olarak Tekâlîf-i Millîye Kararları'nın uygulamalarını inceler.	2

<p>10. I. İnönü Savaşı'nın aşağıdaki sonuçlarında hangisi, <u>ulusal</u> bir nitelik taşır?</p> <p>A) TBMM'nin, Londra Konferansı'na davet edilmesi
B) Halkın düzenli orduya olan güveninin artması
C) Rusya ile Moskova Antlaşması'nın imzalanması
D) Afganistan ile Türk - Afgan Dostluk Antlaşması'nın yapılması</p>	Kavramsal	Hatırlama	Kavramsal	Hatırlama	BİTAS₁₀ K₁ : Türk milletinin Kurtuluş Savaşı sürecinde elde ettiği askerî başarılarının ulusal ve uluslar arası etkilerini değerlendirir.	2
<p>11. • Halide Edip Adıvar, Millî Mücadele'de yaralanan Peyami adlı bir kişinin yazdığı hatıralarını "Ateşten Gömlek" adlı romanında işlemiştir.</p> <p>• Kurtuluş Savaşı'nda Türk milletinin kadını, yaşlısı ve çocuğuyla cephede savaşan ordusuna destek olması, Yakup Kadri Karaosmanoğlu'nun "Ankara" adlı romanına konu olmuştur.</p> <p>Verilen durumlar, Kurtuluş Savaşı'nın aşağıdakilerden hangisi üzerine yansımalarına örnektir?</p> <p>A) Edebiyat B) Siyaset
C) İktisat D) Sanat</p>	Kavramsal	Anlama	Kavramsal	Anlama	BİTAS₁₁ K₁ : Örnek eser incelemeleri yaparak dönemin toplumsal olaylarının sanat ve edebiyat üzerine yansımalarını fark eder.	2
<p>12. "Hükûmet halkındır, sultanın değil; Ferman milletindir, Divan'ın değil. Teşri, kaza, icra her hak onundur; Taht onun, taç onun, toprak onundur."</p> <p style="text-align: center;">Ziya GÖKALP</p> <p>Şairin, dördlüğün ilk iki dizesinde savunduğu anlayış, aşağıdakilerden hangisidir?</p> <p>A) Millî ekonomi B) Millî kültür
C) Millî egemenlik D) Millî bağımsızlık</p>	Kavramsal	Anlama	Kavramsal	Anlama	BİTAS₁₂ K₁ : Örnek eser incelemeleri yaparak dönemin toplumsal olaylarının sanat ve edebiyat üzerine yansımalarını fark eder.	2

<p>13.</p> <p>Mustafa Kemal tarafından toplanan ilk İzmir İktisat Kongresi'nde, ham maddesi yurt içinden temin edilen sanayi dallarının kurulmasına ve yerli malı kullanılmasına karar verilmiştir. Çocuklar, sizce bu kararlar ne amaçlanmıştır?</p> <p>Alim öğretmenin bu sorusuna, aşağıdaki öğrencilerden hangisi doğru cevap vermiştir?</p> <p>A) Eğitim millileştirilmesi
Hüseyin   B) Millî kültürün geliştirilmesi
Zeynep   C) İthalatın artırılması
Nilgün   D) Millî ekonominin kurulması
Beytullah</p>	Kavramsal	Anlama	Kavramsal	Anlama	BİTAS₁₃ K₁ : İzmir İktisat Kongresi'nde alınan kararları, millî iktisat anlayışı ve tasarruf bilinci açılarından inceler.	1
14. Misakımillî kararlarında siyasi, ekonomik ve hukuksal ayrıcalıkların tanınmayacağı kabul edilmiştir. Lozan Antlaşması'nın aşağıdaki kararlarından hangisi, Türk heyetinin, Misakımillî'nin bu kararından ödün vermediğinin bir göstergesidir? A) Kapitülasyonlar kesin olarak kaldırılacaktır. B) Yunanistan, savaş tazminatı olarak Karaağaç'ı Türkiye'ye verecektir. C) Doğu Trakya'daki Türklerle, Anadolu'daki Rumlar karşılıklı olarak değiştirilecektir. D) Boğazların her iki yakası askerden arındırılacaktır.	Kavramsal	Anlama	Kavramsal	Çözümleme	BİTAS₁₄ K₁ : Sevr ve Lozan Antlaşmalarını karşılaştırarak Lozan Antlaşması'nın sağladığı kazanımları analiz eder. BİTAS₁₄ K₂ : Misak-ı Milli'nin kabulünü ve Büyük Millet Meclisi'nin açılışını "ulusal egemenlik", "tam bağımsızlık" ilkeleri ve vatanın bütünlüğü esasları ile ilişkilendirir.	1

<p>15. Osmanlı Eğitim Sistemi</p> <p>Yukarıdaki şemada belirtilen durumu ortadan kaldırmak için Cumhuriyet Döneminde yapılan inkılap, aşağıdakilerden hangisidir?</p> <p>A) Miladi takvimin kabul edilmesi
B) Harf inkılabının gerçekleştirilmesi
C) Tevhid-i Tedrisat Kanunu'nun çıkarılması
D) Teşvik-i Sanayi Kanunu'nun hazırlanması</p>	Kavramsal	Anlama	Kavramsal	Anlama	<p>BİTAS₁₅ K₁ : 3
Mart 1924'te kabul edilen kanunların gerekçelerini ve toplum hayatında meydana getirdiği değişimleri fark eder.</p>	1
<p>16. "Bence muhalefet saygıdeğerdir. Çünkü o da bir inceleme, bir inanç ürünüdür."
ATATÜRK   Aşağıdaki yeniliklerden hangisi, Atatürk'ün bu sözünü destekler niteliktedir?   A) Saltanata son verilmesi
B) Cumhuriyetin ilan edilmesi
C) Türk Medenî Kanunu'nun çıkarılması
D) Çok partili siyasi hayata geçilmesi</p>	Kavramsal	Anlama	Kavramsal	Anlama	<p>BİTAS₁₆ K₁ :
Atatürk'ün çok partili siyasî hayata verdiği önemi kavrar</p>	1
<p>17. "Atatürkçü düşünce sistemi, Türk milletinin ihtiyaçlarından ve tarihi gerçeklerinden doğmuştur." diyen bir kişi, Atatürkçü düşünce sisteminin hangi niteliğine vurgu yapmış olur?</p> <p>A) Millî
B) Evrensel
C) Bilimsel
D) Yenilikçi</p>	Kavramsal	Anlama	Kavramsal	Anlama	<p>BİTAS₁₇ K₁ :
Atatürkçülüğün amaç ve niteliklerini kavrar.
BİTAS₁₇ K₂ :
Atatürkçü düşünce sisteminden yola çıkarak, Atatürk ilke ve inkılaplarını oluşturan temel esasları belirler.</p>	3
<p>18. "Devlet, gerek bireylerin özgürlüğünü temin için millet üzerinde bir nüfuz ve gerek millet ve memleketin bağımsızlığını koruyabilmek için kendine özgü bir nüfuz ve kuvvete sahip olmalıdır... O, öyle bir nüfuzdur ki, devlet kavramında kendiliğinden vardır ve devlet, onu halk üzerinde uygulamak ve milleti dışarıda diğer milletlere karşı savunmak yetkisine sahiptir."
ATATÜRK   Yukarıdaki paragrafta, Atatürk'ün önem verdiği millî güç unsurlarından hangisi vurgulanmıştır?   A) Askerî güç
B) Siyasi güç
C) Ekonomik güç
D) Sosyokültürel güç</p>	Kavramsal	Anlama	Kavramsal	Anlama	<p>BİTAS₁₈ K₁ :
Atatürk Dönemi Türk dış politikasının temel ilkelerini ve amaçlarını analiz ederek Türk dış politikası hakkında çıkarımlarda bulunur.</p>	2

| <p>19. Yer altı ve yer üstü kaynakları açısından zengin olan ülkemizde, savaşlardan dolayı yıpranmış halkın, kendi başına ekonomik kalkınmayı gerçekleştirmesi mümkün değildir. Bu nedenle ekonominin desteklenmesi ve denetlenmesi gereklidir.</p> <p>Bu paragrafta, aşağıdaki Atatürk ilkelelerinden hangisinin ortaya çıkış gerekçesi anlatılmaktadır?</p> <p>A) Halkçılık B) Devletçilik
C) Milliyetçilik D) Cumhuriyetçilik</p>	Kavramsal	Anlama	Kavramsal	Anlama	BİTAS₁₉ K₁ : Devletçilik ilkesinin devlete siyasî, sosyal ve kültürel alanda yüklediği görevleri açıklar.	2										
20. Diyagramdaki “?” yerine gelmesi gereken temel esaslar, aşağıdakilerden hangisinde doğru verilmiştir? <table border="1" data-bbox="359 1086 766 1288"> <thead> <tr> <th>K</th> <th>L</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>A) Egemenliğin millete ait olması</td> <td>Millî kültürün geliştirilmesi</td> </tr> <tr> <td>B) Millî birlik</td> <td>Millî dil</td> </tr> <tr> <td>C) Ülke bütünlüğü</td> <td>Millî egemenlik</td> </tr> <tr> <td>D) Vatan ve millet sevgisi</td> <td>Bağımsızlık ve özgürlük</td> </tr> </tbody> </table>	K	L	A) Egemenliğin millete ait olması	Millî kültürün geliştirilmesi	B) Millî birlik	Millî dil	C) Ülke bütünlüğü	Millî egemenlik	D) Vatan ve millet sevgisi	Bağımsızlık ve özgürlük	Kavramsal	Çözümleme	Kavramsal	Anlama	BİTAS₂₀ K₁ : Cumhuriyetçilik ilkesinin önemini ve cumhuriyet yönetiminin Türk toplumuna sağladığı faydaları kanıtlara dayalı olarak açıklar BİTAS₂₀ K₂ : Millî egemenlik anlayışının güçlendirilmesi sürecinde saltanatın kaldırılmasını değerlendirir. BİTAS₂₀ K₃ : Atatürk’ün millî kültür ve millî kimlik oluşturmak ve geliştirmek için dil ve tarih alanında yaptığı çalışmalarını değerlendirir	1
1
1 |
K	L															
A) Egemenliğin millete ait olması	Millî kültürün geliştirilmesi															
B) Millî birlik	Millî dil															
C) Ülke bütünlüğü	Millî egemenlik															
D) Vatan ve millet sevgisi	Bağımsızlık ve özgürlük															

*Her soru ile eşleşen kazanımın, soru ile olan uyumunu, sorunun ilgili kazanımı ne derece karşıladığını belirlemek amacıyla bu anket hazırlanmıştır.

Soru ilgili kazanımı karşılıyor mu?

(0) Hiç karşılamıyor

(1) Kısmen karşılıyor

(2) Tamamen karşılıyor

(3) Birden fazla kazanımı tamamen karşılıyor

EK-7
2013-2014 EĞİTİM ÖĞRETİM YILI
GÜZ DÖNEMİ İNGİLİZCE DERSİ TEOG SINAV SORULARI VE
KAZANIMLARININ TAKSONOMİSİ

	SORULARIN TAKSONOMİSİ	KAZANIMLARIN TAKSONOMİSİ		Soru

| SORU | BİLGİ
BOYUTU | BİLİŞSEL SÜREÇ | BİLGİ
BOYUTU | BİLİŞSEL SÜREÇ | KAZANIM | ilgili kazanımı karşılıyor mu? (*) |
|---|-----------------|----------------|-----------------|----------------|--|------------------------------------|
| <p>1-11. sorularda boş bırakılan yere uygun gelen kelime ya da ifadeyi işaretleyiniz.</p> <p>1. While Ahmet was driving to work, he hit a tree by the road. He was because there was no damage to his car.</p> <p>A) sad B) lucky
C) upset D) careful</p> | Olgusal | Anlama | Kavramsal | Anlama | GIS ₁ K ₁ :
Describing personal qualities | 1 |
| <p>2. Rihanna is my favourite pop singer. I like her costumes because they are very</p> <p>A) ugly B) friendly
C) selfish D) trendy</p> | Olgusal | Anlama | Kavramsal | Anlama | GIS ₂ K ₁ :
Describing people (personal appearance, qualities) | 1 |
| <p>3. Semih: I could speak when I was six months old.
Berk : I didn't know that!</p> <p>A) Absolutely right!
B) You are wrong.
C) Incredible!
D) Yes, I do.</p> | Kavramsal | Anlama | İşlemsel | Anlama | GIS ₃ K ₁ :
Expressing opinions and making choices

GIS ₃ K ₂ :
Inquiring and expressing how certain/uncertain one is of something | 3 |
| <p>4. Canan: Are you coming with us to the cinema?
Tolga : I don't have anything better to do.</p> <p>A) Why not? B) I'm afraid I can't.
C) Absolutely no! D) Certainly not!</p> | Kavramsal | Anlama | İşlemsel | Anlama | GIS ₄ K ₁ :
Inquiring and expressing how certain/uncertain one is of something | 1 |
| <p>5. Ayşe: I have a lot of homework to do.
Ali : I'll help you if you want.
Ayşe:</p> <p>A) What a pity!
B) You're welcome.
C) Congratulations!
D) Great, thanks a lot.</p> | Kavramsal | Anlama | İşlemsel | Anlama | GIS ₅ K ₁ :
Expressing opinions and making choices | 1 |

<p>6. Aydın: I think girls aren't interested in sports. They only care about fashion and wearing beautiful clothes.</p> <p>Aslı : Many young girls are crazy about sports.</p> <p>A) That's a good idea.
B) I disagree with you.
C) Yes, that's right.
D) Yes, absolutely.</p>	Kavramsal	Anlama	İşlemsel	Anlama	<p>GIS₆ K₁ :
Expressing opinions and making choices   GIS₆ K₂ :
Inquiring and expressing how certain/uncertain one is of something</p>	1
1
<p>7. Hakan: My family is planning to move to a new city next year. I'll miss my friends here.</p> <p>Cemre: Don't worry. You are a very social boy and you'll easily there.</p> <p>A) make a choice
B) get some advice
C) make new friends
D) help a few people</p>	Kavramsal	Anlama	İşlemsel	Anlama	GIS ₇ K ₁ :
Instructing or directing others to do something	0
<p>8. Emel: I'm suffering from dandruff.</p> <p>İrem : Sure. First of all you should use a special shampoo. You should rinse your hair several times after shampooing and you should use warm water.</p> <p>A) Should I change my hair style?
B) May I borrow your moisturizer?
C) Do you use hair cream every day?
D) Can you give me a piece of advice?</p>	Kavramsal	Anlama	İşlemsel	Anlama	GIS ₈ K ₁ :
Advising others to do something	1
<p>9. Akın :</p> <p>Osman: I usually go to our village with my family. We have a nice time there. I really love farm life and animals.</p> <p>A) What do you generally do at weekends?
B) When do you usually visit your village?
C) Which animals have you got in your farm?
D) What do you take with you for the animals?</p>	Kavramsal	Anlama	Kavramsal	Anlama	<p>GIS₉ K₁ :
Following and giving simple instructions   GIS₉ K₂ :
Imparting and seeking factual information</p>	0
2
<p>10. Mother: You look sad. What is the matter?
Selin : I lost my favourite necklace. I can't find it anywhere.
Mother:
Selin : Really? Mum, you're great!   A) Good heavens! It is a gift from your dad.
B) Sweetie, you should be more careful.
C) Don't worry. It is under your bed.
D) Oh dear! It was so beautiful.</p>	Kavramsal	Anlama	İşlemsel	Anlama	GIS ₁₀ K ₁ :
Instructing or directing others to do something	0
<p>11. Özgür : Excuse me.
Ahmet : I am sorry. I don't know.   A) How can I go to Star Village?
B) Can I borrow your car?
C) How can I help you?
D) Can you stay with me?</p>	Kavramsal	Anlama	İşlemsel	Anlama	GIS ₁₁ K ₁ :
Inquiring and expressing how certain/uncertain one is of something	1

| <p>12.</p> <table border="1" data-bbox="371 208 790 416"> <thead> <tr> <th>In 2000</th> <th>Ayça</th> <th>Cenk</th> <th>Funda</th> <th>Betül</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Ride a bicycle</td> <td>X</td> <td>X</td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>Play the guitar</td> <td>✓</td> <td></td> <td>✓</td> <td>X</td> </tr> <tr> <td>Cook dinner</td> <td></td> <td>✓</td> <td>X</td> <td>X</td> </tr> </tbody> </table> <p>(✓ = Yes X = No)
Tabloya göre aşağıdakilerden hangisi söylenemez?</p> <p>A) Cenk couldn't ride a bicycle but he could cook dinner.
B) Ayça couldn't ride a bicycle but she could play the guitar.
C) Betül couldn't play the guitar but she could cook dinner.
D) Funda couldn't cook dinner but she could play the guitar.</p> | In 2000 | Ayça | Cenk | Funda | Betül | Ride a bicycle | X | X | | | Play the guitar | ✓ | | ✓ | X | Cook dinner | | ✓ | X | X | Kavramsal | Çözümleme | Üstbilisel | Çözümleme | <p>GIS₁₂ K₁ :
Drawing simple conclusions</p> | 2 |
|--|-----------------|------------------|-------------------|------------------|--|----------------|---|---|--|--|-----------------|---|--|---|---|-------------|--|---|---|---|------------------|------------------|-------------------|------------------|---|---|
| In 2000 | Ayça | Cenk | Funda | Betül | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | |
| Ride a bicycle | X | X | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | |
| Play the guitar | ✓ | | ✓ | X | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | |
| Cook dinner | | ✓ | X | X | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | |
| <p>13.</p> <div style="border: 2px solid black; padding: 5px; margin: 10px 0;"> <p>If you have skin problems, follow these tips:</p> <ul style="list-style-type: none"> ● See a dermatologist. ● Drink two litres of water a day. ● Don't use any chemical products. ● Prefer fresh fruits and vegetables to fast food </div> <p>Yukarıda verilen bilgilere göre aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?</p> <p>A) If you have skin problems, you should eat fast food.
B) If you use chemical products, you will have a better skin.
C) If you want to have a healthy skin, don't prefer vegetables.
D) If you don't drink enough water, you will have skin problems.</p> | İşlemsel | Çözümleme | Üstbilisel | Çözümleme | <p>GIS₁₃ K₁ :
Drawing simple conclusions</p> <p>GIS₁₃ K₂ :
Warning others to take care or to refrain from doing something, instructing or directing others to do something</p> | 2
1 | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | |

<p>14.</p> <div style="border: 1px solid black; padding: 5px;"> <p>From: ece@englishmail.com
Date: Fri, 29 October
To: sevgi@englishmail.com
Subject: Re: Hello   Dear Sevgi,
Thank you for your lovely e-mail.
I'm happy that everything is OK there.
You know I have a new life here. I sometimes feel lonely. I also have some problems with my neighbours. They are nice but noisy people. I warned them many times but they didn't care. What should I do? Can you give me some advice?   .....
Love, Ece.</p> </div> <p>Yukarıda verilen elektronik postada boş bırakılan yere aşağıdakilerden hangisi gelmelidir?</p> <p>A) How nice to hear from you again.
B) I'm looking forward to hearing from you.
C) I think you sound unhappy in your e-mail.
D) I hope your family and you're OK there.</p>	Kavramsal	Anlama			Uygun kazanım bulunamadı	
<p>15-16-17. soruları aşağıdaki parçaya göre cevaplayınız.</p> <p>I had an interesting dream last night. I was lying on the beach on a sunny day. The kids were playing on the sand. Suddenly I heard a scream. It was a little girl in the sea. At first I thought she was drowning. She shouted again, "Help! Shark, Shark!" I jumped into the sea to save her. A shark was coming towards us. I was trying to catch her, but I couldn't. Surprisingly, a giant bird appeared above us. It took us to the beach. Then I woke up when Mum called my name: "Ömer!".</p> <p>15. Why did the little girl scream?
Because   A) she was drowning.
B) it was a sunny day.
C) she saw a shark in the sea.
D) there was a giant bird in the sky.</p>	İşlemsel	Çözümleme	İşlemsel	Çözümleme	<p>GIS₁₅ K₁ :
Drawing simple conclusions   GIS₁₅ K₂ :
Imparting and seeking factual information</p>	2
1
<p>16. Who saved Ömer and the little girl?</p> <p>A) The bird B) The kids
C) The shark D) The mother</p>	İşlemsel	Çözümleme	İşlemsel	Anlama	<p>GIS₁₆ K₁ :
Drawing simple conclusions   GIS₁₆ K₁ :
Imparting and seeking factual information</p>	2
1

<p>17. Why did Ömer wake up?
Because.....   A) a giant bird took them to the beach.
B) some kids were shouting near the sea.
C) his mother called his name.
D) the little girl screamed.</p>	İşlemsel	Çözümleme	İşlemsel	Anlama	<p>GIS₁₇ K₁ :
Drawing simple conclusions   GIS₁₇ K₂ :
Imparting and seeking factual information</p>	2
1
<p>18-19-20. soruları aşağıdaki parçaya göre cevaplayınız.</p> <p>My favourite pop star is David Black. He's a pop star and a songwriter. He's young and handsome. He's 184 cm tall. He's from London. He was born on 8 April 1980. He's in his thirties. He has got short brown hair and brown eyes. He's talkative and funny. He likes making jokes. He loves going to the cinema with friends. He loves his job because music makes him happy.</p> <p>18. What does David Black look like?</p> <p>A) He's young and good-looking.
B) He likes going to the cinema.
C) He is talkative and funny.
D) He likes making jokes.</p>	İşlemsel	Çözümleme	İşlemsel	Çözümleme	<p>GIS₁₈ K₁ :
Drawing simple conclusions   GIS₁₈ K₂ :
Imparting and seeking factual information   GIS₁₈ K₃ :
Describing people (personal appearance, qualities)</p>	2
1
1
<p>19. Why does he like his job?
Because   A) he makes a lot of money.
B) singing makes him happy.
C) he's a famous pop star.
D) people love him a lot.</p>	İşlemsel	Çözümleme	İşlemsel	Çözümleme	<p>GIS₁₉ K₁ :
Drawing simple conclusions   GIS₁₈ K₂ :
Imparting and seeking factual information</p>	2
1
<p>20. What does he like doing in his spare time?</p> <p>A) He likes dancing.
B) He likes doing sports.
C) He likes playing chess.
D) He likes watching films.</p>	İşlemsel	Çözümleme	İşlemsel	Çözümleme	<p>GIS₂₀ K₁ :
Drawing simple conclusions   GIS₂₀ K₂ :
Imparting and seeking factual information</p>	2
1

*Her soru ile eşleşen kazanımın, soru ile olan uyumluğunu, sorunun ilgili kazanımı ne derece karşıladığını belirlemek amacıyla bu anket hazırlanmıştır.

Soru ilgili kazanımı karşılıyor mu?

(0) Hiç karşılamıyor

(1) Kısmen karşılıyor

(2) Tamamen karşılıyor

(3) Birden fazla kazanımı karşılıyor

EK-8
2013-2014 EĞİTİM ÖĞRETİM YILI
BAHAR DÖNEMİ İNGİLİZCE DERSİ TEOG SINAV SORULARI VE
KAZANIMLARININ TAKSONOMİSİ

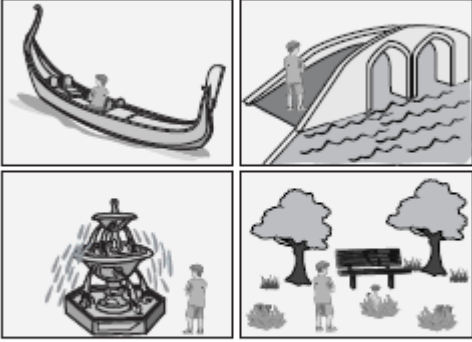

SORU	SORULARIN TAKSONOMİSİ		KAZANIMLARIN TAKSONOMİSİ		KAZANIM	Soru ilgili kazanımı karşılıyor mu? (*)
	BİLGİ BOYUTU	BİLİŞSEL SÜREÇ	BİLGİ BOYUTU	BİLİŞSEL SÜREÇ		
<p>1-10. sorularda boş bırakılan yere uygun gelen seçeneği işaretleyiniz.</p> <p>1. Mother : The little frog was talking to the girl.
Son : Can a frog speak, mummy?
Mother : This is only a story, dear.   A) What a pity! B) How horrible!
C) Good heavens! D) That's easy!</p>	Kavramsal	Anlama	Üstbilişsel	Yaratma	BİS ₁ K ₁ : Talking about past events and states in the past understanding and producing simple narratives	0
<p>2. Ali : Can you set the table for dinner, please?
Tim : Yes, of course.
Ali : You're very kind.   A) I can do it.
B) I'm really sorry.
C) Yes, you're right.
D) Thank you very much.</p>	Kavramsal	Anlama	Kavramsal	Anlama	BİS ₂ K ₁ : Expressing gratitude	1
<p>3. Mehmet : In my opinion, a good language learner should be adventurous.
Jill : A good learner shouldn't take risks.   A) I don't think so. B) I agree with you.
C) You are right. D) You don't like it.</p>	Kavramsal	Anlama	Kavramsal	Anlama	BİS ₃ K ₁ : Expressing opinions and making choices	1
<p>4. Ayşe : I think Alp isn't a reliable boy.
Sam : He always keeps his promise.   A) That really sounds great!
B) Are you sure about that?
C) I wish you good luck!
D) Is it worth trying?</p>	Kavramsal	Anlama	Kavramsal	Anlama	BİS ₄ K ₁ : Describing personal qualities	0

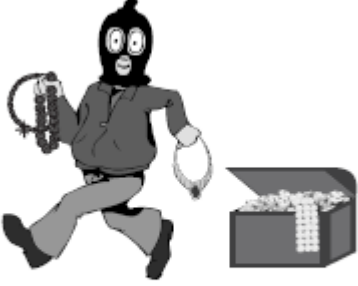
<p>5. Bob : You look a bit worried. What's the problem?
Sue : I have a Maths exam tomorrow but I'm not ready for it.
Bob : Sure, dear. Let's study together!   A) Can I answer you?
B) Can you help me?
C) Are you bored with it?
D) Are you happy about it?</p>	Kavramsal	Anlama	Kavramsal	Anlama	BİS ₅ K ₁ :
Requesting assistance	2
<p>6. Cemre : Turn off your mobile phone and do the washing, please.
John : because I'm chatting with my friends on the Internet.</p> <p>A) I would love to
B) I understand it
C) I'm sorry but I can't
D) I can't believe my eyes</p> | Kavramsal | Anlama | Kavramsal | Anlama | BİS ₆ K ₁ :
Following and giving simple instructions

BİS ₆ K ₂ :
Apologizing | 1 |
| <p>7. Father : I would like to talk about your future plans.
Özge : I don't understand you.
Father : What would you like to do in the future?
Özge : I would like to study Russian.</p> <p>A) What do you wish for?
B) What do you mean?
C) May I speak to you?
D) Can I try it again?</p> | Kavramsal | Anlama | Kavramsal | Anlama | BİS ₇ K ₁ :
Expressing want, desire | 1 |
| <p>8. Lisa :
Mine : Yes, I have and I liked it a lot.</p> <p>A) Have you ever watched Tom & Jerry?
B) Did Matt invent the Simpson Family?
C) Is Sponge Bob a popular cartoon?
D) Do you like watching cartoons?</p> | Kavramsal | Anlama | Kavramsal | Anlama | BİS ₈ K ₁ :
Expressing personal experiences | 1 |
| <p>9. Aylin : Why do many people know Gönül Turan?
Tom : Because</p> <p>A) she finished high school in 1997.
B) she was born in İstanbul in 1979.
C) she is going to suffer from a severe illness.
D) she has won many awards in Mathematics.</p> | Kavramsal | Anlama | Kavramsal | Anlama | BİS ₉ K ₁ :
Expressing opinions and judgments | 1 |
| <p>10. I'd like a job with flexible working hours because</p> <p>A) I need some time to do my master's degree.
B) I'll work with friendly colleagues and a good boss.
C) I'm going to have a good salary and save some money.
D) I've already written a CV and applied for a job.</p> | Kavramsal | Anlama | Kavramsal | Anlama | BİS ₁₀ K ₁ :
Expressing opinions and judgments

BİS ₁₀ K ₂ :
Expressing want, desire | 1

1 |

<p>11. Aşağıda verilen resimlere göre, boş bırakılan yere uygun gelen kelimeyi işaretleyiniz.</p> <p>Gökhan has been to a</p> <p>A) museum B) fountain
C) square D) bazaar</p>	Olguşal	Hatırlama	Kavramsal	Anlama	BİS₁₁ K₁ :
Expressing
opinions and
judgments	0
<p>12. Aşağıda verilen bilgilere göre doğru ifadeyi işaretleyiniz.</p> <p>A) Atatürk started the Independence War on the twenty-second of June, nineteen nineteen.
B) Atatürk declared the Amasya Circular on the twenty-ninth of October, nineteen twenty-three.
C) Atatürk opened The Grand National Assembly on the twenty-third of April, nineteen twenty.
D) Atatürk declared the Republic of Turkey on the nineteenth of May, nineteen nineteen.</p>	Kavramsal	Anlama	Üstbilişsel	Yaratma	BİS₁₂ K₁ :
Talking about
past events and
states in the past
understanding and
producing simple
narratives	0

<p>13. Aşağıda verilen resme göre doğru ifadeyi işaretleyiniz.</p> <p>A) There were some footprints on the floor.
B) They couldn't find any important evidence.
C) The police caught a man and arrested him.
D) Someone stole the jewellery yesterday.</p>	Kavramsal	Hatırlama	Kavramsal	Anlama	BİS ₁₃ K ₁ :
Expressing
opinions and
judgments	0
<p>14. Aşağıda karışık olarak verilen cümlelerin anlamlı biçimde sıralandığı seçeneği işaretleyiniz.</p> <p>I- She saw a charming young man.
II- Once upon a time, there was a beautiful princess.
III- She fell in love with him.
IV- She was walking in the forest alone.   A) II - IV - I - III B) IV - III - II - I
C) III - II - IV - I D) II - III - I - IV</p>	Üstbilişsel	Çözümleme	Üstbilişsel	Yaratma	BİS ₁₄ K ₁ :
Talking about
past events and
states in the past
understanding and
producing simple
narratives	0

| <p>15-16-17. soruların aşağıda verilen bilgilere göre cevaplayınız.</p> <div style="display: flex; flex-wrap: wrap;"> <div style="width: 50%; padding: 5px;"> <p>CAPRICORN
(22 December-19 January)
Strengths: They're patient and creative. They're also honest and loyal.
Weaknesses: Unfortunately, they're indecisive. They're also careless.</p> </div> <div style="width: 50%; padding: 5px;"> <p>AQUARIUS
(20 January-18 February)
Strengths: They're caring and modest. They're also responsible. They always finish their work on time.
Weaknesses: They can sometimes be stubborn. They never accept their mistakes.</p> </div> <div style="width: 50%; padding: 5px;"> <p>PISCES
(19 February-20 March)
Strengths: They're talkative and cheerful. They're also optimistic.
Weaknesses: Unfortunately, they can sometimes be bossy and they're messy.</p> </div> <div style="width: 50%; padding: 5px;"> <p>ARIES
(21 March-19 April)
Strengths: They're careful and neat. They're also extrovert.
Weaknesses: They're pessimistic. They usually worry about things.</p> </div> </div> <p>15. Who likes ordering people?</p> <p>A) An Aries B) A Capricorn
C) A Pisces D) An Aquarius</p> | Kavramsal | Anlama | Kavramsal | Anlama | BİS ₁₅ K ₁ :
Expressing opinions and judgments | 0 | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | |
|--|-----------|----------------------|-----------------------|----------------------------|---|---|------|-----|-----------|-----------------|--------|--------------|--------|-----------------|-----------|---------------------------|---------------|-----------|--------------------|-----------------------|----------------------------|-------------|---------|----------------------|----------------|----------|-------------|----------|-------------------|---------------------|---------------------------|
| <p>16. If you're an Aquarius, you're</p> <p>A) patient and creative
B) modest but stubborn
C) cheerful but bossy
D) careful and neat</p> | Olgusal | Hatırlama | Kavramsal | Anlama | BİS ₁₆ K ₁ :
Expressing opinions and judgments | 1 | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | |
| <p>17. If you're a Capricorn,</p> <p>A) you always finish your work on time.
B) you don't accept your mistakes.
C) you don't make a decision easily.
D) you worry about everything.</p> | Olgusal | Hatırlama | Kavramsal | Anlama | BİS ₁₇ K ₁ :
Expressing opinions and judgments | 1 | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | |
18-19-20. soruların aşağıdaki tabloya göre cevaplayınız.																															
<table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <thead> <tr> <th style="width: 15%;">NAME</th> <th style="width: 15%;">JOB</th> <th style="width: 15%;">EDUCATION</th> <th style="width: 15%;">ACCOMPLISHMENTS</th> <th style="width: 15%;">AWARDS</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Mehmet AYDIN</td> <td>writer</td> <td>a degree in Art</td> <td>100 books</td> <td>bestseller writer in 2008</td> </tr> <tr> <td>Edward KNIGHT</td> <td>scientist</td> <td>a doctorate degree</td> <td>many scientific works</td> <td>the Nobel Prize in Physics</td> </tr> <tr> <td>Emily BROWN</td> <td>actress</td> <td>a highschool diploma</td> <td>over 200 films</td> <td>2 Oscars</td> </tr> <tr> <td>Ayşen DEMİR</td> <td>animator</td> <td>a master's degree</td> <td>several short films</td> <td>best animator of the year</td> </tr> </tbody> </table>							NAME	JOB	EDUCATION	ACCOMPLISHMENTS	AWARDS	Mehmet AYDIN	writer	a degree in Art	100 books	bestseller writer in 2008	Edward KNIGHT	scientist	a doctorate degree	many scientific works	the Nobel Prize in Physics	Emily BROWN	actress	a highschool diploma	over 200 films	2 Oscars	Ayşen DEMİR	animator	a master's degree	several short films	best animator of the year
NAME	JOB	EDUCATION	ACCOMPLISHMENTS	AWARDS																											
Mehmet AYDIN	writer	a degree in Art	100 books	bestseller writer in 2008																											
Edward KNIGHT	scientist	a doctorate degree	many scientific works	the Nobel Prize in Physics																											
Emily BROWN	actress	a highschool diploma	over 200 films	2 Oscars																											
Ayşen DEMİR	animator	a master's degree	several short films	best animator of the year																											

<p>18. has won the Nobel Prize.</p> <p>A) Edward Knight B) Mehmet Aydın
C) Emily Brown D) Ayşen Demir</p>	Olgusal	Hatırlama	Kavramsal	Anlama	<p>BİS₁₈ K₁ :
Expressing accomplishments   BİS₁₈ K₂ :
Expressing opinions and judgments</p>	0
0
<p>19. Ayşen Demir has got a</p> <p>A) degree in Art
B) master's degree
C) doctorate degree
D) high school diploma</p>	Olgusal	Hatırlama	Kavramsal	Anlama	<p>BİS₁₉ K₁ :
Expressing accomplishments   BİS₁₉ K₂ :
Expressing opinions and judgments</p>	0
0
<p>20. Tabloya göre doğru olan seçeneği işaretleyin</p> <p>A) Edward Knight has written 100 books so far.
B) Mehmet Aydın has made a lot of short films.
C) Ayşen Demir has published many scientific w
D) Emily Brown has acted in over 200 films so f</p>	Olgusal	Hatırlama	Kavramsal	Anlama	<p>BİS₂₀ K₁ :
Expressing accomplishments   BİS₂₀ K₂ :
Expressing opinions and judgments</p>	0
0

*Her soru ile eşleşen kazanımın, soru ile olan uyumluğunu, sorunun ilgili kazanımı ne derece karşıladığını belirlemek amacıyla bu anket hazırlanmıştır.

Soru ilgili kazanımı karşılıyor mu?

(0) Hiç karşılmıyor

(1) Kısmen karşılıyor

(2) Tamamen

karşılıyor

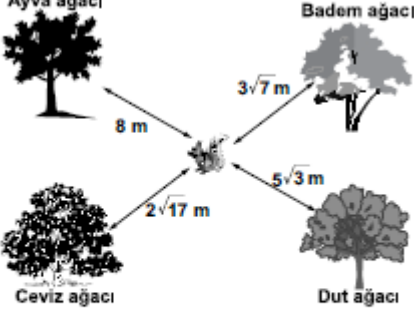
(3) Birden fazla kazanımı tamamen karşılıyor

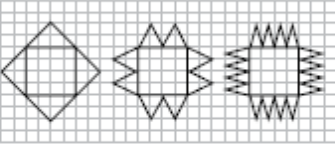
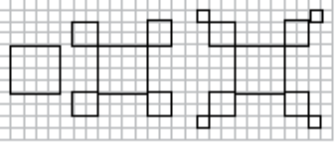
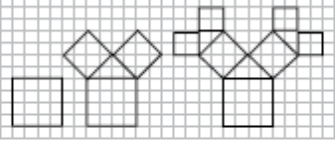

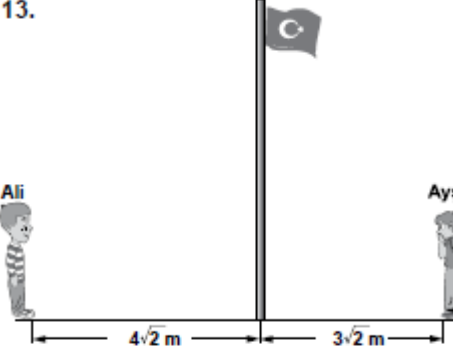
EK-9

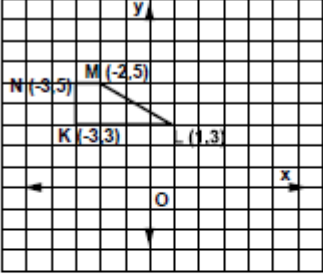
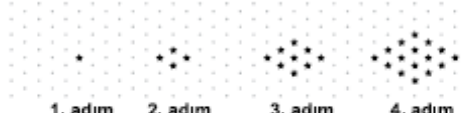
2013- 2014 EĞİTİM- ÖĞRETİM YILI
GÜZ DÖNEMİ MATEMATİK DERSİ TEOG SINAV SORULARI VE
KAZANIMLARININ TAKSONOMİSİ

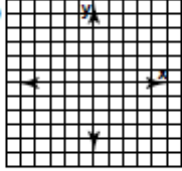
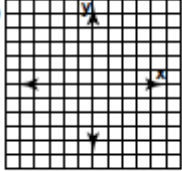
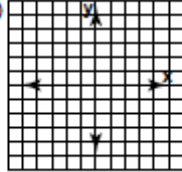
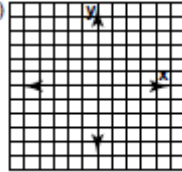
	SORULARIN TAKSONOMİSİ	KAZANIMLARIN TAKSONOMİSİ		Soru ilgili kaza

SORU	BİLGİ BOYUTU	BİLİŞSEL SÜREC	BİLGİ BOYUTU	BİLİŞSEL SÜREC	KAZANIM	nımı karşılıyor mu? (*)
1. 2^{-3} sayısı aşağıdakilerden hangisine eşittir? A) 8 B) $\frac{1}{8}$ C) $-\frac{1}{8}$ D) -8	Kavramsal	Anlama	Kavramsal	Uygulama	GMS ₁ K ₁ : Bir tam sayının negatif kuvvetini belirler ve rasyonel sayı olarak ifade eder.	1
2. $\frac{4^4 \cdot 12^3}{6^3 \cdot 2^8}$ işleminin sonucu aşağıdakilerden hangisidir? A) 2^3 B) $\frac{2^3}{3}$ C) 2 D) 3	İşlemsel	Uygulama	İşlemsel	Uygulama	GMS ₂ K ₁ : Üslü sayılarla çarpma ve bölme işlemlerini yapar.	2
3. 4^4 sayısının yarısı aşağıdakilerden hangisidir? A) 2^2 B) 4^2 C) 4^3 D) 2^7	İşlemsel	Uygulama	İşlemsel	Uygulama	GMS ₃ K ₁ : Üslü sayılarla çarpma ve bölme işlemlerini yapar.	2
4. Bir izci kampına, Türkiye'nin 81 ilinin her birinden eşit sayıda öğrenci katılmıştır. Bu öğrencilerin konaklaması için hazırlanan 3^6 çadırın her birinde 3 öğrenci kaldığına göre, bu kampa Ankara'dan kaç öğrenci katılmıştır? A) 3^3 B) 3^4 C) 3^5 D) 3^6	İşlemsel	Uygulama	İşlemsel	Uygulama	GMS ₄ K ₁ : Üslü sayılarla çarpma ve bölme işlemlerini yapar.	2
<p>5. Bir kuş tüyünün kütlesi 0,000005 gramdır. Bu kuş tüyünün kütesinin kilogram olarak bilimsel gösterimi aşağıdakilerden hangisidir?</p> <p>A) $5 \cdot 10^{-9}$ B) 0,005
C) $5 \cdot 10^{-8}$ D) $50 \cdot 10^{-10}$</p>	İşlemsel	Uygulama	Kavramsal	Uygulama	GMS ₅ K ₁ : Ondalık kesirlerin veya rasyonel sayıların kendileriyle tekrarlı çarpımını üslü olarak yazar ve değerini belirler.	2

6. Aşağıdaki sayılardan hangisi, kenar uzunluğu tam sayı olmayan bir karenin alanını gösterir? A) 16 B) 25 C) 32 D) 49	Kavramsal	Anlama	Kavramsal	Anlama	GMS₆ K₁ : Tam kare doğal sayılarla bu sayıların karekökleri arasındaki ilişkiyi modelleriyle açıklar ve kareköklerini belirler.	2
7. Aşağıda eşit aralıklara bölünmüş sayı doğrusu üzerinde A, B, C, D noktaları işaretlenmiştir. Bu noktalardan hangisi $\sqrt{35}$ ile eşleşen noktaya <u>en yakın</u> konumdadır? A) A B) B C) C D) D	Kavramsal	Anlama	Kavramsal	Anlama	GMS₇ K₁ : Tam kare olmayan sayıların kareköklerini strateji kullanarak tahmin eder.	2
8. $6\sqrt{2}$ sayısı aşağıdakilerden hangisine eşittir? A) $\sqrt{6}$ B) $\sqrt{12}$ C) $\sqrt{24}$ D) $\sqrt{72}$	Kavramsal	Anlama	Kavramsal	Anlama	GMS₈ K₁ : Kareköklü bir sayıyı $a\sqrt{b}$ şeklinde yazar ve $a\sqrt{b}$ şeklindeki ifadede kat sayıyı kök içine alır	2
9. Ayva ağacı Badem ağacı Ceviz ağacı Dut ağacı Yukarıdaki şekilde verilen ölçümlere göre, sincap hangi ağaca <u>en yakındır</u>? A) Ayva B) Badem C) Ceviz D) Dut	Kavramsal	Uygulama	Kavramsal	Anlama	GMS₉ K₁ : Kareköklü bir sayıyı $a\sqrt{b}$ şeklinde yazar ve $a\sqrt{b}$ şeklindeki ifadede kat sayıyı kök içine alır	1
10. $27 \cdot 3^{-2} - 3^2 + 5$ işleminin sonucu kaçtır? A) -7 B) -1 C) 5 D) 20	İşlemsel	Uygulama	İşlemsel Kavramsal	Uygulama Uygulama	GMS₁₀ K₁ : Bir tam sayının negatif kuvvetini belirler ve rasyonel sayı olarak ifade eder. GMS₁₀ K₂ : Üslü sayılarla çarpma ve bölme işlemlerini yapar.	3

11. $\sqrt{75} + \sqrt{48}$ işleminin sonucu, aşağıdakilerden hangisi ile çarpılırsa bir tam sayı elde edilir? A) $\sqrt{10}$ B) $\sqrt{5}$ C) $\sqrt{3}$ D) $\sqrt{2}$	İşlemsel	Çözümleme	İşlemsel İşlemsel	Uygulama Uygulama	<p>GMS₁₁ K₁ :
Kareköklü sayılarla çarpma ve bölme işlemlerini yapar.   GMS₁₁ K₂:
Kareköklü sayılarla toplama ve çıkarma işlemlerini yapar.</p>	3
12. Aşağıdakilerden hangisi bir fraktal oluşturma'nın ilk üç adımı olamaz? A) B) C) D)	Kavramsal	Çözümleme	Kavramsal	Yaratma	GMS₁₂ K₁ : Doğru çokgen ve çember modellerinden örüntüler inşa eder, çizer ve bu örüntülerden fraktal olanları belirler	1
13. Şekilde, Ali ile Ayşe'nin bayrak direğine olan uzaklıkları verilmiştir. Her biri bayrak direğine doğru $\sqrt{8}$ m yürüdüğünde, aralarındaki mesafe kaç metre olur? A) $\sqrt{2}$ B) $2\sqrt{2}$ C) $3\sqrt{2}$ D) $4\sqrt{2}$	İşlemsel	Uygulama	İşlemsel	Uygulama	<p>GMS₁₃ K₁ :
Kareköklü sayılarla toplama ve çıkarma işlemlerini yapar.</p>	2

<p>14. Aşağıdakilerden hangisi, alanı $12\sqrt{6}$ cm² olan bir dikdörtgen levhanın santimetre cinsinden kenar uzunlukları <u>olabilir</u>?</p> <p>A) $4\sqrt{6}$ ve $8\sqrt{6}$ B) $4\sqrt{3}$ ve $3\sqrt{2}$
C) $12\sqrt{3}$ ve $12\sqrt{2}$ D) $8\sqrt{6}$ ve $2\sqrt{6}$</p>	İşlemsel	Çözümleme	İşlemsel	Uygulama	GMS ₁₄ K ₁ :
Kareköklü sayılarla çarpma ve bölme işlemlerini yapar.	2
<p>15.</p> <p>Şekildeki KLMN yamuğu, orijin etrafında saatin dönme yönünde 90° döndürülerek K'L'M'N' yamuğu elde ediliyor. Aşağıdakilerden hangisi, K'L'M'N' yamuğunun köşe noktalarının koordinatlarından biri <u>değildir</u>?</p> <p>A) (3,3) B) (5,3)
C) (5,2) D) (-1, -3)</p>	İşlemsel	Uygulama	İşlemsel	Uygulama	GMS ₁₅ K ₁ :
Koordinat düzleminde bir çokgenin eksenlerden birine göre yansıma, herhangi bir doğru boyunca öteleme ve orijin etrafındaki dönme altında görüntülerini belirleyerek çizer.	2
16. Kenar uzunlukları $\sqrt{45}$ cm ve $\sqrt{20}$ cm olan bir karton, bir kenarının uzunluğu $\sqrt{5}$ cm olan kare şeklindeki etiketlerle, kartonda hiç boşluk kalmayacak, etiketler üst üste gelmeyecek ve kartonun dışına taşmayacak şekilde kaplanmıştır. Bunun için kaç tane etiket kullanılmıştır? A) 6 B) 8 C) 10 D) 12	İşlemsel	Çözümleme	İşlemsel	Uygulama	GMS ₁₆ K ₁ :
Kareköklü sayılarla çarpma ve bölme işlemlerini yapar.	2
17. 1. adım 2. adım 3. adım 4. adım Yukarıda verilen örüntü, aynı kurala göre devam ettirildiğinde 6. adımdaki şekilde kaç tane yıldız bulunur? A) 64 B) 47 C) 36 D) 27	Kavramsal	Uygulama	Kavramsal	Anlama	GMS ₁₇ K ₁ : Özel sayı örüntülerinde sayılar arasındaki ilişkileri açıklar	1
18. $\sqrt{0,36}$ sayısı aşağıdakilerden hangisine eşittir? A) 0,06 B) 0,18 C) 0,6 D) 0,9	Kavramsal	Uygulama	Kavramsal	Uygulama	GMS ₁₈ K ₁ :
Ondalık kesirlerin kareköklerini belirler.	2

<p>19. $\frac{12^3}{12^{-3}}$ işleminin sonucu aşağıdakilerden hangisidir?</p> <p>A) 12^{15} B) 12^8
C) 12^2 D) 12^{-15}</p>	İşlemsel	Uygulama	İşlemsel	Uygulama	GMS ₁₉ K ₁ : Üslü sayılarla çarpma ve bölme işlemlerini yapar.	2
20. Aşağıdakilerin hangisinde, y eksenine göre yansıma vardır? A) B) C) D)	Kavramsal	Anlama	İşlemsel	Uygulama	GMS ₂₀ K ₁ : Koordinat düzleminde bir çokgenin eksenlerden birine göre yansıma, herhangi bir doğru boyunca öteleme ve orijin etrafındaki görüntülerini belirleyerek çizer.	1

*Her soru ile eşleşen kazanımın, soru ile olan uyumluğunu, sorunun ilgili kazanımı ne derece karşıladığını belirlemek amacıyla bu anket hazırlanmıştır.

Soru ilgili kazanımı karşılıyor mu?

(0) Hiç karşılamıyor

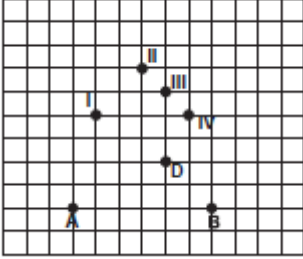
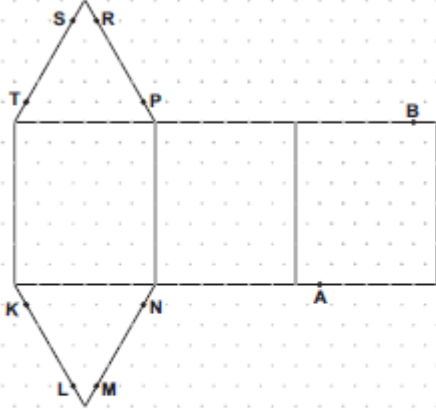
(1) Kısmen karşılıyor

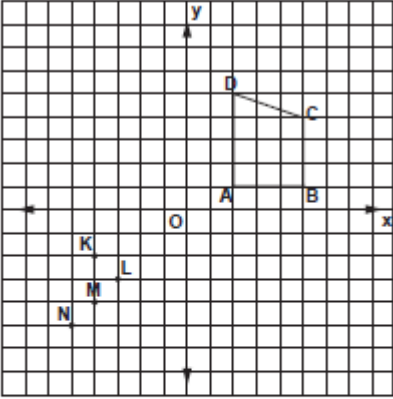
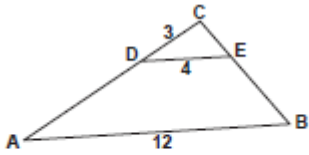
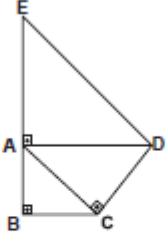
(2) Tamamen karşılıyor

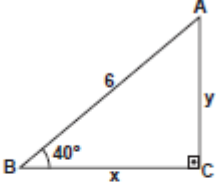
(3) Birden fazla kazanımı tamamen karşılıyor

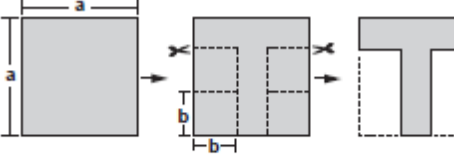
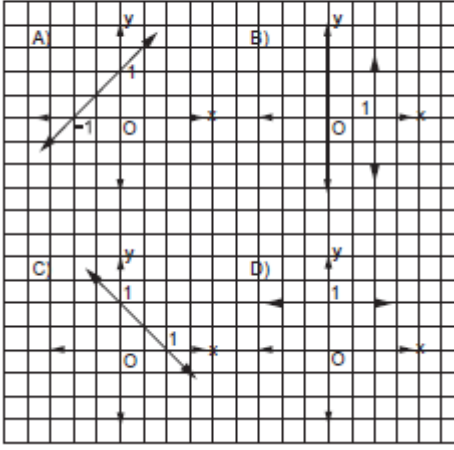
EK-10
2013- 2014 EĞİTİM- ÖĞRETİM YILI
BAHAR DÖNEMİ MATEMATİK DERSİ TEOG SINAV SORULARI VE
KAZANIMLARININ TAKSONOMİSİ

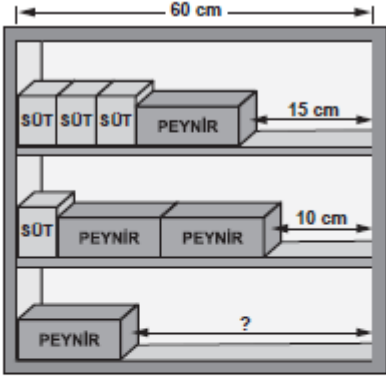
SORU	SORULARIN TAKSONOMİSİ	KAZANIMLARIN TAKSONOMİSİ		

2. Verilen şekle göre, hangi nokta C köşesi olarak seçilirse ABC üçgeninin AB kenarına ait kenarortayı D noktasından geçer? A) I B) II C) III D) IV	Kavramsal	Çözümleme	Kavramsal	Uygulama	<p>BMS₂ K₁ :
Üçgende kenarortay, kenar orta dikme, açortay ve yüksekliği inşa eder.</p>	0
3. 7 a 13 Yukarıda verilenler bir aritmetik dizinin ilk üç terimi olduğuna göre, a yerine hangi sayı gelmelidir? A) 12 B) 11 C) 10 D) 9	Kavramsal	Uygulama	Kavramsal	Anlama	BMS₃ K₁ : Özel sayı örüntülerinde sayılar arasındaki ilişkileri açıklar	1
4. Şekilde izometrik kağıtta verilen açınım, üçgen dik prizma oluşturacak şekilde kapatıldığında, A ve B noktaları hangi noktalar ile eşleşir? A) K ve S B) L ve T C) N ve R D) M ve P	Kavramsal	Çözümleme	Kavramsal	Uygulama	BMS₄ K₁ : Prizmayı inşa eder, temel elemanlarını belirler ve yüzey açılımını çizer	1
<p>5. Aşağıda verilen geometrik cisimlerden hangisi, bir düzlemle kesildiğinde arakesit bir daire <u>olamaz</u>?</p> <p>A) Dik dairesel koni B) Dik piramit
C) Dik dairesel silindir D) Küre</p>	Kavramsal	Çözümleme	Kavramsal	Çözümleme	BMS₅ K₁ : Bir düzlem ile bir geometrik cismin ara kesitini belirler ve inşa eder.	2

6. Şekildeki ABCD yamuğu orijin etrafında 180° döndürülerek $A'B'C'D'$ yamuğu elde ediliyor. Buna göre K, L, M, N noktalarından hangisi $A'B'C'D'$ yamuğunun dış bölgesinde kalır? A) K B) L C) M D) N	İşlemsel	Uygulama	İşlemsel	Uygulama	BMS₆ K₁ : Koordinat düzleminde bir çokgenin eksenlerden birine göre yansıma, herhangi bir doğru boyunca öteleme ve orijin etrafındaki dönme altında görüntülerini belirleyerek çizer.	2
<p>7.</p> <p>Şekilde $[DE] \parallel [AB]$ dir.
$CD = 3$ cm, $DE = 4$ cm ve $AB = 12$ cm olduğuna göre, AD kaç santimetredir?</p> <p>A) 6 B) 9 C) 10 D) 12</p>	İşlemsel	Uygulama	İşlemsel	Uygulama	BMS₇ K₁ : Üçgenlerde benzerlik şartlarını problemlerde uygular	2
8. Efe, bir oyun için 5 arkadaşından 3'ünü kaç farklı biçimde seçebilir? A) 10 B) 12 C) 15 D) 20	Kavramsal	Uygulama	Kavramsal	Uygulama	BMS₈ K₁ : Kombinasyon kavramını açıklar ve hesaplar.	2
9. Alanı 108 cm^2 olan karesel bölgenin çevresinin uzunluğu kaç santimetredir? A) $12\sqrt{3}$ B) $18\sqrt{3}$ C) $24\sqrt{3}$ D) $28\sqrt{2}$	Kavramsal	Uygulama	Kavramsal	Anlama	BMS₉ K₁ : Tam kare olmayan sayıların kareköklerini strateji kullanarak tahmin eder.	2
10. Şekildeki \widehat{ABC}, \widehat{ACD}, \widehat{EAD} ikizkenar dik üçgenlerdir. $AB = 2$ cm olduğuna göre, DE kaç santimetredir? A) 4 B) $4\sqrt{2}$ C) $3\sqrt{6}$ D) 8	İşlemsel	Uygulama	İşlemsel	Uygulama	BMS₁₀ K₁ : Dik üçgende dar açılardan trigonometrik oranlarını problemlerde uygular. BMS₁₀ K₂ : Pythagoras (Pisagor) bağıntısını problemlerde uygular.	3

| <p>11. Tablo: Yiyecekler</p> <table border="1" data-bbox="359 230 566 439"> <thead> <tr> <th>Yiyecekler</th> <th>Sayıları</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Sucuklu tost</td> <td>35</td> </tr> <tr> <td>Peynirli tost</td> <td>18</td> </tr> <tr> <td>Salamlı tost</td> <td>15</td> </tr> </tbody> </table> <p>Tablo: İçecekler</p> <table border="1" data-bbox="582 230 778 439"> <thead> <tr> <th>İçecekler</th> <th>Sayıları</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Vişne suyu</td> <td>20</td> </tr> <tr> <td>Şeftali suyu</td> <td>25</td> </tr> <tr> <td>Portakal suyu</td> <td>23</td> </tr> </tbody> </table> <p>Bir okul gezisinde öğrencilere dağıtılmak üzere bir yiyecek ve bir içecekten oluşan paketler hazırlanacaktır. Tablolarda sayıları verilen yiyecek ve içeceklerden rastgele birer tane alınarak hazırlanan ilk pakette, <u>peynirli tost</u> ve <u>vişne suyu</u> olma olasılığı aşağıdaki işlemlerden hangisi ile hesaplanabilir?</p> <p>A) $\frac{18 \cdot 20}{68 \cdot 68}$ B) $\frac{18}{68} + \frac{20}{68}$
C) $\frac{38}{136} \cdot \frac{37}{135}$ D) $\frac{38}{136} + \frac{37}{135}$</p>	Yiyecekler	Sayıları	Sucuklu tost	35	Peynirli tost	18	Salamlı tost	15	İçecekler	Sayıları	Vişne suyu	20	Şeftali suyu	25	Portakal suyu	23	İşlemsel	Çözümleme	Kavramsal	Uygulama	BMS₁₁ K₁ : Bağımlı ve bağımsız olayların olma olasılıklarını hesaplar	1
Yiyecekler	Sayıları																					
Sucuklu tost	35																					
Peynirli tost	18																					
Salamlı tost	15																					
İçecekler	Sayıları																					
Vişne suyu	20																					
Şeftali suyu	25																					
Portakal suyu	23																					
<p>12.</p> <p>Şekildeki ABC dik üçgeninde, $AB = 6$ cm, $BC = x$ cm ve $AC = y$ cm olduğuna göre, aşağıda verilen eşitliklerden hangisi doğrudur?</p> <p>A) $\sin 40^\circ = \frac{x}{y}$ B) $\cos 40^\circ = \frac{6}{x}$
C) $\tan 40^\circ = \frac{y}{x}$ D) $\cot 40^\circ = \frac{x}{6}$</p>	İşlemsel	Uygulama	İşlemsel	Uygulama	BMS₁₂ K₁ : Dik üçgende dar açılı trigonometrik oranlarını problemlerde uygular.	2																
<p>13. Bir ABC üçgeninde $m(\widehat{BAC}) = 100^\circ$ dir. Buna göre, üçgenin kenarları arasında aşağıdaki hangi ilişki <u>olamaz</u>?</p> <p>A) $AB < AC < BC$
 B) $AC < AB < BC$
 C) $AB = AC$ ve $AC < BC$
 D) $AB = BC$ ve $AC < AB$</p> | Kavramsal | Çözümleme | Kavramsal | Anlama | <p>BMS₁₃ K₁ : Üçgenin kenar uzunlukları ile bu kenarların karşısındaki açılı ölçüleri arasındaki ilişkiyi belirler.</p> | 1 | | | | | | | | | | | | | | | | |
| <p>14. Kenar uzunlukları santimetre cinsinden birer tam sayı ve çevresinin uzunluğu 9 cm olan kaç farklı üçgen vardır?</p> <p>A) 3 B) 4 C) 5 D) 6</p> | Kavramsal | Çözümleme | Kavramsal | Anlama | <p>BMS₁₄ K₁ : Üçgenin iki kenar uzunluğunun toplamı veya farkı ile üçüncü kenarının uzunluğu arasındaki ilişkiyi belirler.</p> | 0 | | | | | | | | | | | | | | | | |

<p>15.</p> <p>Bir kenarının uzunluğu a birim olan kare şeklindeki kâğıttan, bir kenarının uzunluğu b birim olan kare şeklinde dört eş parça yukandaki gibi kesilip çıkarılıyor. Kalan kâğıdın bir yüzünün alanının kaç birimkare olduğunu gösteren cebirsel ifade aşağıdaki kilerden hangisi ile özdeştir?</p> <p>A) $(a - 4b)^2$ B) $(a - 2b)^2$
C) $(a - 4b)(a + 4b)$ D) $(a - 2b)(a + 2b)$</p>	İşlemsel	Çözümleme	İşlemsel	Yaratma	BMS₁₅ K₁ : Geometrik cisimlerin yüzey alanları ile ilgili problemleri çözer ve kurar.	1
16. Aşağıda grafikleri verilen doğrulardan hangisinin eğimi 1'dir?	Kavramsal	Uygulama	Kavramsal	Anlama	BMS₁₆ K₁ : Doğrunun eğimini modelleri ile açıklar.	0
17. $\frac{3x^2 - 11x + 10}{6x - 10}$ cebirsel ifadesi aşağıdaki-lerden hangisine eşittir? A) $\frac{x-8}{6}$ B) $\frac{x-2}{2}$ C) $3x^2 - 1$ D) $-8x$	İşlemsel	Çözümleme	İşlemsel	Çözümleme	BMS₁₇ K₁ : Cebirsel ifadeleri çarpanlarına ayırır.	2
18. $\frac{x}{2} - 1 = \frac{x}{3} + 2$ denklemini sağlayan x değeri kaçtır? A) 6 B) 12 C) 18 D) 21	İşlemsel	Uygulama	İşlemsel	Uygulama	BMS₁₈ K₁ : Bir bilinmeyenli rasyonel denklemleri çözer	2

19. Birbirine özdeş olan peynir paketleri ve birbirine özdeş olan süt paketlerinin 60 cm uzunluğundaki raflara dizilişi şekilde gösterilmiştir. Birinci rafta 15 cm, ikinci rafta 10 cm boşluk kaldığına göre, üçüncü raftaki boşluk kaç santimetredir? A) 29 B) 32 C) 35 D) 39	İşlemsel	Çözümleme	İşlemsel	Uygulama	BMS ₁₉ K ₁ : Doğrusal denklem sistemlerini cebirsel yöntemlerle çözer	2
20. Koordinat sisteminde denklemleri, $y = 4$ ve $y = x$ olan doğrular ile y ekseninin sınırladığı bölgenin alanı kaç birimkaredir? A) 4 B) 8 C) 12 D) 16	İşlemsel	Uygulama	İşlemsel	Uygulama	BMS ₂₀ K ₁ : Doğrusal denklem sistemlerini grafikleri kullanarak çözer	2

*Her soru ile eşleşen kazanımın, soru ile olan uyumunu, sorunun ilgili kazanımı ne derece karşıladığını belirlemek amacıyla bu anket hazırlanmıştır.

Soru ilgili kazanımı karşılıyor mu?

(0) Hiç karşılmıyor

(1) Kısmen karşılıyor

(2) Tamamen karşılıyor

(3) Birden fazla kazanımı tamamen karşılıyor

EK-11
2013-2014 EĞİTİM ÖĞRETİM YILI
GÜZ DÖNEMİ TÜRKÇE DERSİ TEOG SINAV SORULARI VE
KAZANIMLARININ TAKSONOMİSİ

SORU	SORULARIN TAKSONOMİSİ		KAZANIMLARIN TAKSONOMİSİ		KAZANIM	Soru ilgili kazanımı karşılıyor mu? (*)
	BİLGİ BOYUTU	BİLİŞSEL SÜREÇ	BİLGİ BOYUTU	BİLİŞSEL SÜREÇ		

<p>1. "Sivrilmek" sözcüğü aşağıdaki cümlelerin hangisinde "başkalarını geride bırakıp yükselmek veya ün kazanmak" anlamında kullanılmıştır?</p> <p>A) Çenesine doğru sivrilen ince bir yüzü vardı.
B) Köpeğimin sivrilen dişleri çok keskin görünüyordu.
C) Dönemin yazarları arasında bir tek o sivrilmişti.
D) Uzun bir uğraştan sonra kalemimin ucu iyice sivrilmişti.</p>	Kavramsal	Anlama	Kavramsal	Anlama	GTS ₁ K ₁ : Metnin bağlamından hareketle kelime ve kelime gruplarının anlamlarını çıkarır	2
<p>2. Köşe yazarı, <u>suya sabuna dokunmayan</u> bir yazı kaleme aldı.
Altı çizili deyimin cümleye kattığı anlam aşağıdaki cümlelerin hangisinde vardır?   A) Sorularına inandırıcı olmayan cevaplar verdi.
B) Konuşmasında kimseyi eleştirmemiş, ortaya konuşmuştu.
C) Arkadaşları tarafından çok sevilen, sözü dinlenen biriydi.
D) Derenin kenarında oturup elini, yüzünü yıkadı.</p>	Kavramsal	Anlama	Kavramsal	Anlama	GTS ₂ K ₁ : Metnin bağlamından hareketle kelime ve kelime gruplarının anlamlarını çıkarır	2
<p>3. 1. Yahya Kemal'in bazı şiirleri "Kendi Gök Kubbemiz" adı altında yayımlandı.
2. Ruşen Eşref Üneydin'in "Diyorlar ki" adlı eserini çok başarılı buldum.
3. Ömer Seyfettin, 13 Mart 1884'te Gönen'de doğdu.
4. Halikarnas Balıkcısı en etkileyici eserlerini Bodrum'da yazmıştır.
Numaralandırılmış cümlelerden hangileri öznel yargı içermektedir?   A) 1 - 2 B) 1 - 3
C) 2 - 4 D) 3 - 4</p>	Kavramsal	Anlama	Kavramsal	Çözümleme	GTS ₃ K ₁ : Okuduklarındaki öznel ve nesnel yargıları ayırt eder.	1
<p>4. 1. Bahçedeki <u>ham</u> elmaları koparmamalısın.
2. Rafineride <u>ham</u> petrol işleniyor.
3. <u>Ham</u> vücutla ancak bu kadar koşabilirim.
4. <u>Ham</u> adamlarla bu konuyu tartışmam.
Numaralandırılmış cümlelerin hangisinde altı çizili sözcük, mecaz anlamıyla kullanılmıştır?</p> <p>A) 1 B) 2 C) 3 D) 4</p>	Kavramsal	Anlama	Kavramsal	Anlama	GTS ₄ K ₁ : Kelimeler arasındaki anlam ilişkilerini kavrayarak birbiriyle anlamca ilişkili kelimelere örnek verir.	2

<p>5. "Bir şehirde bütün ömrünü geçirenler, yaşadıkları o şehri ne kadar bilirler? Başka ülkelerden, başka şehirlerden gelip geçenler kadar doğru bakabilirler mi buldukları şehre?"</p> <p>Bu parçada asıl anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?</p> <p>A) İnsanlar yaşadıkları şehri yeterince tanımayabilirler.
B) Yaşadıkları şehir insanlara her zaman değer katmayabilir.
C) Sevmediğimiz bir şehirde yaşamak istemeyebiliriz.
D) Yaşadığımız şehir bize aitlik duygusu veremeyebilir.</p>	Kavramsal	Anlama	Kavramsal	Anlama	GTS ₅ K ₁ : Metnin ana fikrini/ana duygusunu belirler.	2
<p>6. Bin atlı akınlarda çocuklar gibi şendik, Bin atlı, o gün dev gibi bir orduyu yendik.</p> <p>Bu dizelerdeki söz sanatları, aşağıdakilerin hangisinde birlikte verilmiştir?</p> <p>A) Benzetme - Kişileştirme
B) Konuşturma - Abartma
C) Konuşturma - Kişileştirme
D) Benzetme - Abartma</p>	Kavramsal	Anlama	Kavramsal	Anlama	GTS ₆ K ₁ : Metindeki söz sanatlarının anlatıma olan katkısını fark eder.	2
<p>7. Çok güzel, çok başarılı hatta olağanüstü şiirler yazan şairler vardır. Ama bunlar, her zaman kendilerine has bir dünya yaratmayı başaramamış olabilirler.</p> <p>Bu parçadaki altı çizili ifadeyle şairlerin hangi özelliği yakalayamadıkları vurgulanmıştır?</p> <p>A) Özgünlüğü B) Sadeliği
C) Akıcılığı D) Tutarlılığı</p>	Kavramsal	Hatırlama	Kavramsal	Anlama	GTS ₇ K ₁ : Metnin bağlamından hareketle kelime ve kelime gruplarının anlamlarını çıkarır.	2
<p>8. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde amaç-sonuç ilişkisi vardır?</p> <p>A) Sizinle tanıştığıma memnun oldum.
B) Araştırma yapmak için kütüphaneye gitti.
C) Yolda giderken arkadaşına rastladım.
D) Eve gelir gelmez yatıp uyudu.</p>	Kavramsal	Anlama	Kavramsal	Anlama	GTS ₈ K ₁ : Metindeki amaç-sonuç ilişkilerini fark eder..	2

<p>9. Günümüzde insanlara pek çok şekilde çeşitli bilgiler sunulmaktadır. Bu bilgilerin niçin sunulduğu konusunda bazı hususların tüketicilerle paylaşılması gerekir. Örneğin reklamlarda ürünlerin hep olumlu, göz alıcı taraflarının öne çıkarıldığı, diğer hususlar üzerinde çok fazla durulmadığı görülmektedir. Bu durum bilinçli bir tüketici olmayı maalesef engellemektedir.</p> <p>Bu metne göre, aşağıdakilerden hangisinin yapılması bilinçli bir tüketici olmayı sağlar?</p> <p>A) Reklamlarda ürünlerin nasıl kullanılması gerektiğine dikkat çekilmelidir.
B) Reklamlarda sağlığa faydalı ürünler tanıtılmalıdır.
C) Reklamlar, toplumun bütün kesimlerine hitap edecek şekilde düzenlenmelidir.
D) Reklam ürünlerinin hem artıları hem eksileri gösterilmelidir.</p>	Kavramsal	Anlama	Kavramsal	Anlama	GTS ₉ K ₁ : Metne ilişkin sorulara cevap verir.	2
<p>10. Başlık, gazete okurları üzerinde canlı ve uyarıcı bir etki bırakır. Kısa haberler sunar ve okumaya isteklendirir. Bir gazetenin sayfalarını hızla çeviren kişi, ilginç başlıklar ve fotoğraflar görünce bir an durur. Bu yüzden başlıklar, gazeteye şöyle bir göz gezdirenleri bile okumaya sevk etmelidir. Başlıkların bu etkiyi yaratabilmeleri için hem açık bir ifade biçimine hem de biraz hayal gücüne sahip olmaları beklenir. Haberlerin canlı başlıklarla, okumaya isteklendirici biçimde sunulması gazetecilerin elindedir.</p> <p>Bu metinde, gazete başlıklarıyla ilgili olarak aşağıda verilen özelliklerin hangisine <u>değilmiştir</u>?</p> <p>A) İlgici olmalı
B) Konuya uygun olmalı
C) Okumaya yönlendirmeli
D) Okuyucusunu etkilemeli</p>	Kavramsal	Çözümleme	Kavramsal	Anlama	GTS ₁₀ K ₁ : Kendisini şahıs ve varlık kadrosunun yerine koyarak olayları, duygu, düşünce ve hayalleri yorumlar	0
<p>11. Yaz güneşinin altında, derileri pırl pırl yanan kahverengi atların çektiği renk renk yarış arabalarının hızla meydanı döndükleri canlı gözlerimin önünde. Arabaları çeken atlar kadar gergin, ter içinde kalmış sürücülerin haykırıları yankılandı kulaklarımda.</p> <p>Bu metnin dil ve anlatımıyla ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi <u>söylenemez</u>?</p> <p>A) Örneklemeyle yararlanılmıştır.
B) Devrik cümlelere yer verilmiştir.
C) İkilemelere başvurulmuştur.
D) Olay, birinci kişi ağzından anlatılmıştır.</p>	Kavramsal	Çözümleme	Kavramsal	Anlama	GTS ₁₁ K ₁ : Metindeki söz sanatlarının anlatıma olan katkısını fark eder.	1

<p>12. Bilim adamları, henüz yaratıcılıkla ilgili genler konusunda konuşmuyor. Bir yaratıcılık geni var mı? Bilmiyoruz. Ama sanatçı aileleri biliyoruz. Onlara bakacak olursak böylesi bir genin varlığına inanmamız gerekiyor.</p> <p>Yazar, bu metinle aşağıdaki soruların hangisine cevap vermiştir?</p> <p>A) Yaratıcılıkla bilimin ne gibi bir ilişkisi vardır?
B) Yaratıcılık doğuştan gelen bir özellik midir?
C) Yaratıcılık hakkında sanatçılar ne diyor?
D) Yaratıcılık herkeste bulunur mu?</p>	Kavramsal	Anlama	Kavramsal	Yaratma	GTS ₁₂ K ₁ : Metne ilişkin sorular oluşturur.	2
<p>13. Gecenin geç saatlerinde, her şeyin sustuğu, havanın durulduğu anlarda, bir köşeye çekilip şiir okurum. <u>İçime dolan mısralarda onların kalbini duyarım</u>. Bu duyuş, beni benden alır götürür. Kapalı pencereler ansızın açılır, uykulayan perdeler uçmaya başlar. Odaya ilkbahar meltemiyle birlikte taze bir ışık dolar.</p> <p>Yazar, bu parçadaki altı çizili sözle aşağıdakilerden hangisini vurgulamıştır?</p> <p>A) Şiiri sadece gece saatlerinde okuduğunu
B) Şiir okurken başka şeyler düşündüğünü
C) Şiiri anlamak için tekrar okuduğunu
D) Şiirin ilettiği duyguları hissettiğini</p>	Kavramsal	Anlama	Kavramsal	Anlama	GTS ₁₃ K ₁ : Kelimeler arasındaki anlam ilişkilerini kavrayarak birbiriyle anlamca ilişkili kelimelere örnek verir.	2
<p>14. Aşağıdaki cümlelerden hangisi yalnızca özne ve yüklemden oluşmaktadır?</p> <p>A) Beyefendi içini çekerek bir sıraya oturdu.
B) Tombul, mavimtrak bir güvercin hızla yola indi.
C) Altmış yaşlarındaki zayıf ve esmer adam geldi.
D) Akşam yemeğinden hemen sonra herkes dağıldı.</p>	İşlemsel	Uygulama	Kavramsal	Anlama	GTS ₁₄ K ₁ : Cümlenin temel öğelerini ve özelliklerini kavrar.	2
<p>15. Bereketli sofralar sunardı bize yıldızı bol gökler.</p> <p>Bu dizede aşağıdaki öğelerden hangisi yoktur?</p> <p>A) Zarf tamlayıcısı B) Belirtisiz nesne
C) Özne D) Yer tamlayıcısı</p> | İşlemsel | Çözümleme | Kavramsal | Anlama | GTS ₁₅ K ₁ : Cümlenin temel öğelerini ve özelliklerini kavrar.

GTS ₁₅ K ₂ : Cümlenin yardımcı öğelerini ve özelliklerini kavrar. | 3 |

<p>16. Zarf-fil görevinde kullanılan bir sözcük cümleye zaman anlamı da kazandırabilir.</p> <p>Bu kurala uygun bir kullanım aşağıdaki cümlelerin hangisinde vardır?</p> <p>A) Koşa koşa evin yolunu tuttu.
B) Ağaçların arasından geçip gitti.
C) Arkadaşını görünce hızla yanına koştu.
D) Usulca eğilerek karnıcaı sudan çıkardı.</p>	Kavramsal	Anlama	İşlemsel	Uygulama	GTS ₁₆ K ₁ : Fiilimsileri özelliklerine uygun olarak kullanır.	2
<p>17. 1. İleri görüşlü olmak önemli bir farktır.
2. Yaşlandıkça huyu değişti.
3. O, kendine yakışan kıyafeti bilir.
4. Topu tutup yukarı fırlattı.</p> <p>Numaralandırılmış cümlelerin hangisinde sıfat-fiil vardır?</p> <p>A) 1 B) 2 C) 3 D) 4</p>	Kavramsal	Çözümleme	İşlemsel	Uygulama	GTS ₁₇ K ₁ : Fiilimsileri özelliklerine uygun olarak kullanır.	2
<p>18. Evreni gösterecek tek pencere kitaptır.</p> <p>Bu cümlede sıfat-fiil, bir sıfat tamlaması oluşturmuştur. Aynı kullanım aşağıdakiler hangisinde vardır?</p> <p>A) Yağmurun gelişi bulutlardan belli olur.
B) Kitaplar yaşadıkça geçmiş unutulmayacaktır.
C) Konuşmasını öğreninceye kadar susmak güç değildir.
D) Hiç umulmadık iyilikler vardır, yıldırım gibi düşer ve yakalarlar.</p>	Kavramsal	Çözümleme	İşlemsel	Uygulama	GTS ₁₈ K ₁ : Fiilimsileri özelliklerine uygun olarak kullanır.	2
<p>19. Aşağıdaki cümlelerde altı çizili sözcüklerin hangisinde büyük harflerin yazımıyla ilgili bir yanlışlık yapılmıştır?</p> <p>A) Anadolu'nun <u>Doğusuna</u> yılın ilk karı düştü.
B) Lale Festivali 25 <u>Haziran'da</u> başlayacak.
C) Dün ilk defa Van <u>kedisi</u> gördüm.
D) Semih <u>amca</u> yarın sabah İzmir'e gidecek.</p>	Kavramsal	Anlama	Kavramsal	Uygulama	GTS ₁₉ K ₁ : Yazım kurallarını kavrayarak uygular.	2
<p>20. Sessiz dereler, solgun ağaçlar, sarı güller Dillennmiş ağızlarda tutuk dilli gönüller</p> <p>Aşağıdaki cümlelerin hangisinde virgül, bu dizelerdeki işlevine uygun kullanılmıştır?</p> <p>A) Bugünlerde başımı kaşıyacak vakit bulamıyorum, dedi.
B) Fırtınadan, soğuktan, karanlıktan ve biraz da korkudan titriyordu.
C) Efendiler, müsaade buyursanız, size bir sorayım.
D) Evet, kırk seneden beri Türkçe aşama aşama sadeleşiyor.</p>	Kavramsal	Çözümleme	İşlemsel	Uygulama	GTS ₂₀ K ₁ : Noktalama işaretlerini işlevlerine uygun olarak kullanır.	2

*Her soru ile eşleşen kazanımın, soru ile olan uyumluğunu, sorunun ilgili kazanımı ne derece karşıladığını belirlemek amacıyla bu anket hazırlanmıştır.

Soru ilgili kazanımı karşılıyor mu?

(0) Hiç karşılmıyor

(1) Kısmen karşılıyor

(2) Tamamen karşılıyor

(3) Birden fazla kazanımı tamamen karşılıyor

EK-12
2013-2014 EĞİTİM ÖĞRETİM YILI
BAHAR DÖNEMİ TÜRKÇE DERSİ TEOG SINAV SORULARI VE
KAZANIMLARININ TAKSONOMİSİ

SORU	SORULARIN TAKSONOMİSİ		KAZANIMLARIN TAKSONOMİSİ		KAZANIM	Soru ilgili kazanımı karşılıyor mu?(*)
	BİLGİ BOYUTU	BİLİŞSEL SÜREÇ	BİLGİ BOYUTU	BİLİŞSEL SÜREÇ		
<p>1. "Ara sıra kır kokuları getiren hafif bir rüzgâr esiyordu." cümlesindeki "kır" sözcüğünün eş seslisi aşağıdakilerin hangisinde kullanılmıştır?</p> <p>A) Bir kır gezisinde, tesadüfen tanıştık onunla.
B) Kır çiçekleri topladım bu sabah senin için.
C) Ellerini, kırları artan saçları arasında gezdirdi.
D) Oğlum, kırlarda koşup oynamayı çok sevdi.</p>	Kavramsal	Anlama	Kavramsal	Anlama	BTS ₁ K ₁ : Metnin bağlamından hareketle kelime ve kelime gruplarının anlamlarını çıkarır	2
<p>2. "Kök" sözcüğü aşağıdaki cümlelerin hangisinde terim anlamıyla kullanılmıştır?</p> <p>A) Aniden başlayan tipi ve fırtına onların sıcak evini kökünden sarsıyordu.
B) Kökü geçmişe dayanan güzel bir dostlukları vardı.
C) Yaşadıkları sorunu kökünden çözmek için bir araya geldiler.
D) Yaptırmak kelimesinin kökünü bulmak için bütün eklerini çıkardı.</p>	Kavramsal	Anlama	Kavramsal	Anlama	BTS ₂ K ₁ : Metnin bağlamından hareketle kelime ve kelime gruplarının anlamlarını çıkarır	2
<p>3. Yaşadığı olumsuzluklara rağmen çevresindeki melek yüzlü, tatlı dilli insanlarla konuşur ve <u>dünyayı tozpembe görürdü</u>.
Altı çizili deyim cümleye kattığı anlam aşağıdakilerin hangisinde vardır?   A) Üzücü durumlara bile iyimser gözle bakardı.
B) Güzel konuşmalarıyla etrafındakileri etkiledi.
C) Yaptığı işe gereğinden fazla yoğunlaşıp çevresiyle ilgilenmezdi.
D) Mutlu ve huzurlu bir yaşam için çabalardı.</p>	Kavramsal	Anlama	Kavramsal	Anlama	BTS ₃ K ₁ : Metnin bağlamından hareketle kelime ve kelime gruplarının anlamlarını çıkarır.	2
<p>4. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde sebep-sonuç ilişkisi vardır?</p> <p>A) Hem biraz dinlenmiş hem de sohbet etmiş oluruz.
B) Çok yorulduğumuzdan kendimizi çimenleri üzerine bıraktık.
C) Dosyayı ayrıntılı bir şekilde incelemeye başladı.
D) Bahar gelmesine rağmen hava bir türlü ısınmadı.</p>	Kavramsal	Çözümleme	Kavramsal	Çözümleme	BTS ₄ K ₁ : Metindeki sebep-sonuç ilişkilerini fark eder	2

5. Arabam tamir edilirken atölyenin bir köşesinde duruyordum. (1) İki çırak, bir kazada hasara uğramış başka bir otomobilin bazı kısımlarını söküyorlardı. (2) Ara sıra kendilerinden daha küçük bir çırağa, vermesi gereken anahtarın numaralarını söylüyorlardı. (3) Çocuk da istenilen anahtarı buluyor, ellerine tutuşturuyordu. (4) Çevik ve elleri işe yatkın bu teknisyenleri hayranlıkla seyrediyordum. Numaralandırılmış cümlelerin hangisinde "beğenme" duygusu hâkimdir? A) 1 B) 2 C) 3 D) 4	Kavramsal	Anlama	Kavramsal	Anlama	BTS₅ K₁ : Cümleye hâkim olan duyguyu fark eder.	2
<p>6. Bu gece yarısında iki kişi uyanık, Biri benim biri de uzayan kaldırımlar.</p> <p>Bu dizelerde kullanılan söz sanatının göstergesi aşağıdakilerden hangisidir?</p> <p>A)"Gece" ve "kaldırımlar"ın konuşurulması
B)"Kaldırımlar"a insan özelliği yüklenmesi
C)"Kaldırımlar"ın anlatımında aşırılığa gidilmesi
D)"Gece"nin uzunluğu'nun "kaldırımlar"a benzetilmesi</p>	Kavramsal	Anlama	Kavramsal	Anlama	BTS₆ K₁ : Metindeki söz sanatlarının anlatıma olan katkısını fark eder.	2
<p>7. Yahya Kemal, dünyaya hayal etmeden bakmakla yaşlılık arasında bir bağ olduğuna inanır. <u>Bu, çok yerinde ve doğru bir görüştür.</u> Hayal ile çocukluk, akıl ile yaşlılık arasında bir ilişki vardır.</p> <p>Bu metindeki altı çizili cümlede, aşağıdaki anlam özelliklerinden hangisi vardır?</p> <p>A) Varsayım B) Beklenti
C) Karşılaştırma D) Onaylama</p>	Kavramsal	Anlama	Kavramsal	Anlama	BTS₇ K₁ : Metnin bağlamından hareketle kelime ve kelime gruplarının anlamlarını çıkarır.	2
8. Tiyatro bu yıl baştan sona ilgiyle izlenebilecek, çarpıcı bir oyunla açtı perdelerini. (1) Bu oyun sağlam bir kurguya sahip. (2) Olaylar dizisinin canlandırılmasında ve sahne geçişlerinde saat gibi işleyen bir çözümlenmeye gidilmiş. (3) Ne var ki, dekorlar ve ışık düzeni bu çözümlenmeye yeterince katkı sağlayamıyor. (4) Ayrıca, bazı oyuncular seslerini ve bedenlerini iyi kullanamadıkları için rollerini başarıyla yerine getiremiyorlar. Bu parçada yazarın oyun hakkındaki düşüncesi, numaralandırılmış cümlelerin hangisinde değişmeye başlamıştır? A) 1 B) 2 C) 3 D) 4	Kavramsal	Çözümleme	Kavramsal	Anlama	BTS₈ K₁ : Cümleler arasındaki anlam ilişkilerini kavrar.	2

<p>9. Gözleri kamaştırıran sonsuz mavilikteki gökyüzü, alabildiğine açıktı. Soluk yüzlü eylül güneşi, camlardan kınır gibi düşüyordu. Akasya ağaçları ve çiçek kümeleri arasında bekleyen çocuklar, bahçenin birer parçası gibi duruyorlardı eylül ışığında. Akasyaların yaprakları arasında salkımların çanakları sararmıştı.</p> <p>Yazar bu metnin anlatımında aşağıdakilerden hangisine başvurmuştur?</p> <p>A) Anlatılanları okuyucunun zihninde canlandırmaya
B) Bir kavramı eksiksiz olarak açıklamaya
C) Nesnelere karşılaştırarak metni etkileyici kılmaya
D) Öne sürdüğü düşünceyi başkalarının görüşleriyle desteklemeye</p>	Kavramsal	Anlama	Kavramsal	Anlama	BTS₉ K₁ : Metinde yararlanılan düşünceyi geliştirme yollarının işlevlerini açıklar.	2
<p>10. Eski bir hikâyedir: Vaktiyle, bir adam Harun Reşid'e gelir, izin alıp marifetini gösterir. Adam, bir çuvaldızın gözünden kırk tane iğneyi uzaktan atıp geçirir. Görenler onun bu ustalığına şaşır kalırlar. Harun Reşid, bu adama: "Kabiliyetini böyle boş yere harcayacağına, faydalı bir işe çalışsaydın, insanlığa daha faydalı olurdu." der. Faydalı bir işe çalışmak... İşte, iş için birinci şart budur.</p> <p>Bu parçada asıl anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?</p> <p>A) Ustalık, toplumu hayrete düşürecek işler yapmaktır.
B) Bir işin değeri, topluma sağlayacağı yararla ölçülür.
C) Yapılan işe yeteneğini katmak kişiyi başarıya ulaştırır.
D) Yapılan işi başkalarının beğenmesi önemlidir.</p>	Kavramsal	Anlama	Kavramsal	Anlama	BTS₁₀ K₁ : Metnin ana fikrini/ana duygusunu belirler.	2
<p>11. Yazarlar arasında pek rastlanmayan bir dayanışma içindeyiz ikimiz. Bir metni oluşturma aşamasında onun yazdığını ben okurum, benim yazdığımı da o okur. Doğru ve yanlış bulduğumuz yönleri bütün ayrıntılarıyla inceleriz...</p> <p>Bu parçanın konusu dikkate alındığında, üç nokta ile belirtilen yere aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?</p> <p>A) Böylelikle, yazdıklarımız daha kimseye ulaşmadan en başta birbirimizin eleştiri süzgecinden geçmiş olur.
B) Bu anlamda, iyi yazar olmanın temel koşulu çok okumaktır.
C) Sözün kısası, biz yazarlar yaratıcılığı hayallerimizde buluruz.
D) Bu sebeple, yazdıklarımızın merkezine insanı, insan yüreğinin bütün güzelliklerini yerleştiririz.</p>	Kavramsal	Yaratma	Kavramsal	Yaratma	BTS₁₁ K₁ : Metnin öncesine veya sonrasına ait kurgular yapar	2

12.	<p>Küçük bir kasabada mutlu bir aile yaşıyordu. Onlardan o kadar etkilenmişim ki bir duvar resmiyle yaşamlarını yansıtmak istedim. Bu ailede gördüğüm bütün mutlulukları, umudu ve huzuru çizmeye başladım. Resmi bitirmek üzereyken atölyeme geldiler. Resme bakıp sordular: "Bunu siz mi yaptınız?" Büyük bir heyecanla yanıt verdim: "Hayır, aslında siz yaptınız. Ben yalnızca sizde gördüklerimi resmettim."</p> <p>Ben heykellerimde insanları mutlu, üzgün, endişeli yani gerçek halleriyle aktarmaya çalıştım. Düşündüklerinin ve hissettiklerinin yüzlerinden okunabilmesi için çabaladım. Belki de bu yüzden bana "gerçeği mermerle işleyen usta" diyorlar.</p> <p>Bu metinlere göre, her iki sanatçıyla ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?</p> <p>A) Beğenilmekten mutlu oldukları
B) Düşüncelere önem verdikleri
C) İnsanları olduğu gibi yansıttıkları
D) Var olanı değiştirerek aktardıkları</p>	Kavramsal	Anlama	Kavramsal	Anlama	BTS₁₂ K₁ : Metnin konusunu belirler. BTS₁₂ K₂ : Cümlede vurgulanmak istenen ifadeyi belirler	3
13.	<p>1. Bizler, bir kenarda beklerken çok büyük tüplerle balonların içlerine hava dolduruyor.</p> <p>2. Gökyüzü benek benek balonlarla kaplandığında, o sepetlerden birinin içinde bizler de varız.</p> <p>3. Aynı anda elliden fazla balonun şişmesi-ne, şekillenmesine ve büyümesine tanık oluyoruz.</p> <p>4. Bakıyoruz aşağıya, yukarıdan bakınca bambaşka görünen dünyaya.</p> <p>5. Kapadokya'da bir cumartesi sabahı gün ağarmak üzereyken vadideki yüzlerce insan gibi beklemeye başlıyoruz.</p> <p>6. Her şey tamam olduğunda yolcular onar yirmişer balon sepetlerine doluyor.</p> <p>Numaralandırılmış cümleler, olayların oluş sırasına göre nasıl sıralanmalıdır?</p> <p>A) 1, 6, 3, 5, 4, 2 B) 5, 1, 3, 6, 2, 4
C) 5, 3, 2, 1, 4, 6 D) 1, 2, 5, 4, 6, 3</p>	Kavramsal	Çözümleme	Kavramsal	Anlama	BTS₁₃ K₁ : Metni oluşturan unsurlar arasındaki geçiş ve bağlantıları fark eder	2

<p>14. Çocukken etrafımdakilerden en çok duyduğum nasihatleri alt alta sıralasam, listenin başına “Dünyayı görmeli!” sözünü yerleştirdim herhâlde. “Dünyayı görmeli!” derlerdi, mahallesinden nadiren dışarı çıkanlar. İki sohbet arası üzerlerine suskunluk çöktüğünde böyle söyleme ihtiyacı duyarlardı. Oysa, onlar yazları çıkarlardı mahalleden. Ya memleketlerine ya da yazlık evlerine hep aynı şeyleri yapmak üzere giderlerdi.</p> <p>Bu parçada, sözü edilen insanların eleştirilen yönü aşağıdakilerden hangisidir?</p> <p>A) Sohbetlerinin genellikle aynı konu etrafında dönmesi
B) Yaşadıkları semti, mahalleyi yeterince tanıyamamaları
C) Söyledikleriyle yaptıkları arasında zıtlık olması
D) Kendilerinden yaşça küçüklere nasihat etmeyi sevmeleri</p>	Kavramsal	Çözümleme	Kavramsal	Anlama	BTS ₁₄ K ₁ : Metnin ana fikrini/ana duygusunu belirler.	2
<p>15. 18 Kasım 1906'da Adapazarı'nda doğdu. Çocukluğu orada geçti. İstanbul Erkek Lisesinde başladığı ortaöğrenimini Bursa Lisesinde tamamladı. Yükseköğrenimini ise İstanbul Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Türkoloji Bölümünde bitirdi. 1928 yılında iktisat eğitimi için İsviçre'ye gitti. Daha sonra sanatı ve kişiliği üzerinde derin izler bırakan Fransa'da üç yıl yaşadı. Fransa'dan döndükten sonra bir süre Türkçe öğretmenliği yaptı.</p> <p>Bu metnin türü aşağıdakilerden hangisidir?</p> <p>A) Otobiyografi B) Biyografi
C) Deneme D) Anı</p>	Kavramsal	Anlama	Kavramsal	Anlama	BTS ₁₅ K ₁ : Metnin türüyle ilgili özellikleri kavrar.	2
<p>16. Aşağıdaki parçalardan hangisi üçüncü kişi ağzıyla anlatılmıştır?</p> <p>A) Güneşin şehre nefes aldıracağı bir gündü. Sokaklar sakindi. Yürürken başını kaldırıp sayıları durmadan artan yüksek binalara baktı. Cebinden adres yazılı kâğıdı çıkardı.
B) Sinemadan sonra ablamla birlikte eve döndük. Yarım saat kadar çalıştık. Daha sonra ablam gitarını çaldı, küçük kardeşimle ben de masanın üstündeki dergileri okuduk.
C) Her yaz güller için bir şeyler karalamak isterim. Ben baharı ve yazı gülle anıyorum, herhâlde siz de öylesinizdir. Gülleri isim isim, renk renk, koku koku tanımaktan memnunum.
D) İşten çıkınca hiçbir yere uğramadan deniz kenarına koştum. Bir kayığa atlayıp gezintiye çıktım. Gün batımını keyifle seyrederken hayallere daldım.</p>	Kavramsal	Anlama	Kavramsal	Anlama	BTS ₁₆ K ₁ : Anlatımın kimin ağzından yapıldığını belirler.	2

<p>17. Adını daha <u>çocukluğumda</u> duyduğum,
1
yazıları o <u>yıllardan</u> bu yana bende büyük
2
etkiler <u>bırakmış</u> bu adamı, şimdi yakından
3
<u>görüyorum</u>.
4
Bu cümledeki numaralandırılmış sözcüklerden hangisi fiilimsidir?
A) 1 B) 2 C) 3 D) 4</p>	Kavramsal	Anlama	Kavramsal	Uygulama	BTS ₁₇ K ₁ :
Fiilimsileri özelliklerine uygun olarak kullanır	2
<p>18. 1. Şiir okuyuşu herkes tarafından çok beğenilmiş.
2. Bu davranışının birçok nedeni varmış.
3. Yorucu bir günün sonunda derin bir uykuya daldı.
4. Gözlerimi açtığımda ortalık oldukça karanlıktı.
Numaralandırılmış cümlelerden hangileri isim cümlesidir?
A) 1, 2 B) 1, 3 C) 2, 4 D) 3, 4</p>	Kavramsal	Anlama	Kavramsal	Uygulama	BTS ₁₈ K ₁ : İsim ve fiil cümlelerini anlam ve kullanım özelliklerine uygun biçimde kullanır.	1
<p>19. Aşağıdaki sıralı cümlelerin hangisinde özne, ortak öge olarak <u>kullanılmamıştır</u>?
A) Yanında getirdiği şiir kitabını çıkardı, okumaya başladı.
B) Köşede oturan ihtiyar gazetesini bıraktı, söze karıştı.
C) Yayladan inmiş, ovanın enginliğinde yol almaya başlamıştı.
D) Kar kalkmış, hava açmış, ayaz gevşemişti.</p>	Kavramsal	Çözümleme	Kavramsal	Anlama	BTS ₁₉ K ₁ :
Cümlelerin yardımcı öğelerini ve özelliklerini kavrar.	2
<p>20. Küçük bir kalabalık -ancak çok yaklaşıncaya görülebilen- köye giden geniş yolun ağzında durmuştu.
Bu cümledeki kısa çizgilerin yerine aşağıdaki noktalama işaretlerinden hangisi konursa <u>aynı</u> işlevde kullanılmış olur?
A) , B) ... C) : D) ;</p>	Kavramsal	Anlama	Kavramsal	Uygulama	BTS ₂₀ K ₁ :
Noktalama işaretlerini işlevlerine uygun olarak kullanır.	2

*Her soru ile eşleşen kazanımın, soru ile olan uyumunu, sorunun ilgili kazanımı ne derece karşıladığını belirlemek amacıyla bu anket hazırlanmıştır.

Soru ilgili kazanımı karşılıyor mu?

(0) Hiç karşılamıyor

(1) Kısmen karşılıyor

(2) Tamamen karşılıyor

(3) Birden fazla kazanımı tamamen karşılıyor

ÖZ GEÇMİŞ

01/01/1989 yılında Gaziantep’ te doğdu. İlköğretim ve lise öğretimini Gaziantep’te tamamladı. Lisans eğitiminine 2006 yılında Mustafa Kemal Üniversitesi Eğitim Fakültesi Sınıf Öğretmenliği bölümünde başladı.2010 yılında lisans öğrenimini tamamladı. Aynı yıl Milli Eğitim Bakanlığı’ nda öğretmen olarak göreve başladı. Şuan görevine devam etmektedir.